

แนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9

นางสาวหนึ่งฤทัย ภิญโญสุข

วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
พ.ศ.2569

แนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9

นางสาวหนึ่งฤทัย ภิญโญสุข

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
พ.ศ. 2569

สงวนลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ชื่อเรื่อง : แนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9
ผู้วิจัย : นางสาวหนึ่งฤทัย ภิญโญสุข
ปริญญา : ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา)
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อาจารย์ที่ปรึกษา : อาจารย์ ดร.ปองภพ ภูจอมจิตร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชยากานต์ เรืองสุวรรณ
ปีที่สำเร็จการศึกษา : 2569

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัดสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา 3) ศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 การวิจัยแบ่งเป็น 3 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัด กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน เครื่องมือวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง ระยะที่ 2 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำนวน 263 คน เครื่องมือการวิจัย คือ แบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบมาตรประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .89 และมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.27-0.86 สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระยะที่ 3 ศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญเพื่อศึกษาแนวทาง จำนวน 6 คน และผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อประเมินแนวทาง จำนวน 9 คน เครื่องมือการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง และแบบประเมินแนวทาง

ผลการวิจัย พบว่า

1. องค์ประกอบและตัวชี้วัดสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 1) ความรู้พื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ 2) กฎหมาย จริยธรรมและจรรยาบรรณในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 3) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพสมรรถนะการปฏิบัติงานทางการศึกษา 4) การคิดวิเคราะห์ประเมินผลที่ได้รับจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

2. สภาพปัจจุบันโดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง สภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด และความต้องการจำเป็นลำดับที่ค่าดัชนีสูงสุดถึง คือ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพสมรรถนะการปฏิบัติงานทางการศึกษา

3. แนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 12 แนวทาง โดยใช้คู่มือการพัฒนาประกอบด้วย 1) หลักการและเหตุผล 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหา 4) กระบวนการพัฒนา และ 5) การวัดและประเมินผล วิธีพัฒนาตามแนวคิดการเรียนรู้แบบ 70 : 20 : 10 และมีผลการประเมินแนวทางโดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : แนวทางการพัฒนา, สมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ, ผู้บริหารสถานศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม RAJABHAT MAHA SARAKHAM UNIVERSITY

Title : Guidelines for the Development of Information Technology Competencies of School Administrators in the Network for Promoting the Efficiency of Special Education Centers, Educational Area 9
Author : Miss Nuengrathai penyosook
Degree : Master of Education (Educational Administration)
Rajabhat Mahasarakham University
Advisors : Dr.Pongphop Phoojomjit
Assistant Professor Dr.Chayakan Ruangsuwan
Year : 2026

ABSTRACT

The purposes of this research were: (1) investigate the components and indicators of information technology competencies of school administrators, (2) examine the current conditions, desirable conditions, and priority needs of information technology competencies of school administrators, and (3) explore guidelines for developing information technology competencies of school administrators in the Educational Service Network of Special Education Center, Educational Region 9. The research was conducted in three phases. Phase 1 examined the components and indicators through semi-structured interviews with five experts. Phase 2 investigated the current conditions, desirable conditions, and priority needs. The sample consisted of 263 school administrators and teachers. The research instrument was a five-point rating scale questionnaire with a reliability coefficient of .89 and discrimination indices ranging from 0.27 to 0.86. The statistics used for data analysis were mean and standard deviation. Phase 3 focused on development guidelines. Six key informants participated in identifying the guidelines, while nine experts evaluated the proposed guidelines through semi-structured interviews and evaluation forms.

The findings revealed that:

1. The components and indicators of information technology competencies of school administrators consisted of: 1) basic knowledge of information technology, 2) laws, ethics, and professional conduct in the use of information technology, 3) utilization of information technology to enhance the efficiency of educational performance, and 4) analytical thinking and evaluation of outcomes derived from the use of information technology.

2. The overall current condition was at a moderate level, whereas the overall desirable condition was at the highest level. The highest priority need was the utilization of information technology to enhance the efficiency of educational performance.

3. The development guidelines consisted of 12 approaches. The development manual included: 1) principles and rationale, 2) objectives, 3) content, 4) development process, and 5) measurement and evaluation. The development methods were designed based on the 70:20:10 learning model. The overall evaluation of the guidelines was at the highest level.

Keywords: Development Guidelines, Information Technology Competency, School Administrators.

_____Major Advisor

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้เสร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณาอย่างสูงยิ่งจากอาจารย์ ดร.ปองภพ ภูจอมจิตร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชยากานต์ เรืองสุวรรณ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ในการให้คำปรึกษา แนะนำและแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูง

กราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.สุเทพ เมยไธสง ประธานคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.กฤษกนก ดวงชาทม และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุ่งลาวัลย์ ละอำคา กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ให้คำชี้แนะในการสอบวิทยานิพนธ์ เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขให้วิทยานิพนธ์มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ด้วย

กราบขอบพระคุณผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครู กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ที่กรุณาให้ข้อมูลสำคัญในการวิจัยแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 ครั้งนี้ จนสำเร็จลุล่วงด้วยดี

กราบขอบพระคุณอาจารย์ทุก ๆ ท่าน และขอขอบคุณเพื่อนร่วมรุ่นปริญญาโท รุ่น 52 สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามทุกคน ที่ช่วยส่งเสริมสนับสนุนข้อมูลในการเรียน และให้กำลังใจในการจัดทำวิทยานิพนธ์ตลอดมา

คุณค่าและประโยชน์ความดีงามอันพึงมีของการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นกตัญญุตาบูชาแก่บุพการี บิดา มารดา ครูอาจารย์และผู้มีพระคุณทุกท่าน ณ โอกาสนี้

นางสาวหนึ่งฤทัย ภิญโญสุข

สารบัญ

หัวเรื่อง **หน้า**

บทคัดย่อ ..... ก
ABSTRACT ..... ค
กิตติกรรมประกาศ ..... จ
สารบัญ ..... ฉ
สารบัญตาราง ..... ซ
สารบัญภาพ ..... ฌ
บทที่ 1 บทนำ 1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา 1
1.2 คำถามการวิจัย 3
1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย 4
1.4 ขอบเขตการวิจัย 4
1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ 6
1.6 ประโยชน์ที่จะได้รับ 8
บทที่ 2 การทบทวนวรรณกรรม 10
2.1 หลักการ แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการศึกษา 10
2.2 แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับผู้บริหารสถานศึกษา 14
2.3 แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศผู้บริหารสถานศึกษา 16
2.4 หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับการสร้างคู่มือ 44
2.5 แนวคิดเกี่ยวกับการศึกษาความต้องการจำเป็น 48
2.6 แนวคิดการพัฒนา 70-20-10 52
2.7 ศูนย์การศึกษาพิเศษ 55
2.8 บริบทกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 59
2.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 62
2.9 กรอบแนวคิดการวิจัย 67
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย 68
ระยะที่ 1 ศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัดสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา 70
ระยะที่ 2 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 9 72

หัวเรื่อง **หน้า**

ระยะที่ 3 ศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ
ของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพ
ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 77
บทที่ 4 ผลการวิจัย 82
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล 82
4.2 ผลการดำเนินการวิจัย 82
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ 116
5.1 สรุป 116
5.2 อภิปรายผล 118
5.3 ข้อเสนอแนะ 123
บรรณานุกรม 124
ภาคผนวก 136
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ 137
ภาคผนวก ข เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย 142
ภาคผนวก ค การหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย 156
ภาคผนวก ง หนังสือขอความอนุเคราะห์ 159
ภาคผนวก จ ภาพประกอบการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย 195
ภาคผนวก ฉ คู่มือฯ 202
ประวัติผู้วิจัย 239

สารบัญตาราง

ตารางที่ **หน้า**

2.1 สังเคราะห์องค์ประกอบของสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหาสถานศึกษา 31
2.2 สรุปองค์ประกอบ ตัวชี้วัดและตัวชี้วัดเชิงปฏิบัติการของสมรรถนะ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา 42
2.3 จำนวนสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา และครูกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 61
3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง 72
4.1 สรุปองค์ประกอบ ตัวชี้วัดและตัวชี้วัดเชิงปฏิบัติการของสมรรถนะด้านเทคโนโลยี สารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา 86
4.2 การแจกแจงความถี่และค่าร้อยละสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม 89
4.3 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นสมรรถนะ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 โดยรวมและรายด้าน 90
4.4 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็น ด้านความรู้พื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ร่วมกันโดยรวมและรายข้อ 91
4.5 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็น ด้านกฎหมาย จริยธรรมและจรรยาบรรณ ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยรวมและรายข้อ 94
4.6 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็น ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพสมรรถนะการปฏิบัติงาน ทางการศึกษา โดยรวมและรายข้อ 96
4.7 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็น ด้านการคิดวิเคราะห์ประเมินผลที่ได้รับจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยรวมและรายข้อ 98
4.8 สรุปแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 107
4.9 ผลการประเมินแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 114

สารบัญภาพ

ภาพที่ **หน้า**

2.1 องค์ประกอบสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา 32
2.2 กรอบแนวคิดการวิจัย 67
3.1 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย 70
4.1 แนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 113

บทที่ 1
บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

สถานการณ์โลกที่เปลี่ยนแปลงรวดเร็วและเชื่อมโยงกันใกล้ชิดมากขึ้น การแข่งขันด้านเศรษฐกิจจะเข้มข้นมากขึ้น สังคมโลกจะมีความเชื่อมโยงใกล้ชิดกันมากขึ้นเป็นสภาพไร้พรมแดน การพัฒนาเทคโนโลยีมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว นับเป็นจังหวะเวลาที่ท้าทายอย่างมากที่ประเทศไทยต้องปรับตัวขนานใหญ่ โดยจะต้องเร่งพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัยและพัฒนา และนวัตกรรมให้เป็นปัจจัยหลักในการขับเคลื่อนการพัฒนาในทุกด้าน ของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2560) นอกจากนี้นวัตกรรมและความก้าวหน้าของเทคโนโลยีดิจิทัลมีการพัฒนาอย่างก้าวกระโดดก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีอย่างฉับพลัน (Disruptive technology) ซึ่งนอกจากจะส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจแล้ว ยังส่งผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของประชาชนในประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกที่ต้องเผชิญกับเทคโนโลยีดิจิทัลในชีวิตประจำวันมากมาย ทั้งด้านการเรียนการสอนในสถานศึกษา การจัดการทรัพยากรธรรมชาติ การเดินทาง การใช้ข้อมูลข่าวสารเพื่อการบริหารและการจัดการการทำงาน เทคโนโลยีสารสนเทศจึงเกี่ยวข้องกับทุกเรื่องในชีวิตประจำวัน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560, น. 18)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 หมวดที่ 9 เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มาตรา 65 ระบุไว้ว่า “ให้มีการพัฒนาบุคลากรทั้งด้านผู้ผลิตและผู้ใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้มีความรู้ความสามารถและทักษะในการผลิต รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม มีคุณภาพและประสิทธิภาพ” โดยที่กระทรวงศึกษาธิการได้เล็งเห็นความสำคัญของการพัฒนาสมรรถนะบุคลากรทางการศึกษา จึงได้จัดทำแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา พ.ศ. 2557–2559 โดยมีเป้าประสงค์เพื่อยกระดับศักยภาพของผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษาในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2560) การดำเนินการดังกล่าวจึงเป็นจุดเริ่มต้นสำคัญที่สะท้อนให้เห็นถึงความจำเป็นเร่งด่วนของการเสริมสร้างสมรรถนะทางด้านเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา กระทรวงศึกษาธิการถือเป็นองค์กรหลักที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการสร้างคนพัฒนาคนและคุณภาพของคนให้คนไทยเป็นที่ยอมรับของชาวโลก ด้วยนวัตกรรมการบริหารจัดการโดยเฉพาะการบริหารองค์กรการศึกษาในบริบทสังคมโลกในรูปแบบของโลกไร้พรมแดน (Borderless world) โลกาภิวัตน์ (Globalization) ความเป็นสากล (Internationalization) ยุคข้อมูลข่าวสาร (Information technology) อีกทั้งในขณะนี้ประเทศไทยอยู่ในระยะเปลี่ยนผ่านวิกฤตทางเศรษฐกิจ และการเมืองควบคู่กับการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างของโลกในศตวรรษที่ 21 รัฐบาลจึงได้มีการเตรียมคนไทย 4.0 ให้เป็น “มนุษย์ที่สมบูรณ์ในศตวรรษที่ 21” ควบคู่ไปกับ การพัฒนา

“คนไทย 4.0 สู่โลกที่หนึ่ง” คือ คนไทยที่มีปัญญาที่เฉียบแหลม (Head) มีทักษะที่เห็นผล (Hand) มีสุขภาพที่แข็งแรง (Health) และมีจิตใจที่งดงาม (Heart) การเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์เป็นเงื่อนไขที่จำเป็นในการเตรียมคนไทย 4.0 สู่โลกที่หนึ่ง ตามนโยบายของรัฐบาล THAILAND 4.0 โมเดลขับเคลื่อนประเทศไทยสู่ความมั่งคั่ง มั่นคง และยั่งยืน กองบริหารงานวิจัยและประกันคุณภาพการศึกษา (2559, น. 19, อ้างถึงใน ประสิทธิ์ สระทอง, 2563, น. 237-238)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552, น. 1-5) ได้ระบุว่าการเตรียมคนไทย 4.0 มีแนวทางในการพัฒนา คือ พัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน ระบบบริการจัดการการเรียนรู้รองรับกับการพัฒนาไปสู่คนไทย 4.0 ปรับกระบวนทัศน์และทักษะครูไทยภายใต้ครูไทย 4.0 พัฒนากระบวนการเรียนการสอนรองรับกับการพัฒนาไปสู่คนไทย 4.0 และวางระบบนิเวศน์ ในการสนับสนุนการเรียนรู้ของคนไทยภายใต้ยุคการศึกษาไทยแบบ 4.0 และได้กำหนดนโยบายทางการศึกษาของไทยในการพัฒนาคุณภาพของคน โดยเฉพาะผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการผลักดันและชี้นำ รวมทั้งการเป็นต้นแบบที่ดี เพื่อให้ครู บุคลากรและนักเรียนในโรงเรียนได้พัฒนาทักษะทางด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553, น. 2) ได้กำหนดสมรรถนะหลักและสมรรถนะประจำสายงานขึ้น เพราะเชื่อว่าการกำหนดสมรรถนะดังกล่าวจะส่งผลให้ข้าราชการครู มีผลปฏิบัติงานดี ซึ่งถือเป็นหน้าที่ของผู้บริหารที่ต้องพัฒนาให้ครูมีสมรรถนะดังกล่าวเพื่อให้องค์กรบรรลุเป้าประสงค์ที่ต้องการ ประกอบกับสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2556, น. 55) ได้กำหนดมาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการบริหารการศึกษา สาระความรู้ นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารและการเรียนรู้ และสมรรถนะ สามารถบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารและการเรียนรู้

สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ เป็นหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นตามกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 โดยมีภารกิจในการสนับสนุน ส่งเสริมเกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการและเด็กด้อยโอกาสผ่านการให้บริการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อเด็กพิการและเด็กด้อยโอกาสทั้งระบบ ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีคุณภาพ มีทักษะชีวิตที่ดี สามารถพึ่งตนเองได้ อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข มีศักดิ์ศรี มีคุณภาพชีวิตที่ดี พร้อมรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยมีแผนการปฏิรูปด้านการศึกษา การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนสู่การเรียนรู้ฐานสมรรถนะเพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 มีเป้าหมายครูหรืออาจารย์มีสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย การออกแบบการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีจิตวิทยาการเรียนรู้ สื่อและการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาและการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง มีความศรัทธาในวิชาชีพและความเป็นครู สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหารการศึกษามีสมรรถนะในการบริหารงานวิชาการ และการนิเทศการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วยด้านหลักสูตรการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง การนิเทศการจัดการเรียนรู้ มีภาวะผู้นำทางวิชาการมีจิตวิทยาในการส่งเสริมและสร้างขวัญกำลังใจในการจัดการเรียนรู้ และมีมนุษย์สัมพันธ์ที่ดีในการร่วมมือกับบุคคล หน่วยงาน และชุมชนในการส่งเสริมและสร้างระบบนิเวศการเรียนรู้ที่ปลอดภัยสำหรับผู้เรียน (สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ, 2565, น. 1)

ศูนย์การศึกษาพิเศษ มีภารกิจบทบาทหน้าที่หลักของหน่วยงาน คือ จัดและส่งเสริม สนับสนุนการศึกษาในลักษณะศูนย์บริการให้ความช่วยเหลือระยะแรกเริ่มและการบำบัดฟื้นฟู และเตรียมความพร้อมทางการศึกษาให้แก่เด็กพิการทุกประเภท ให้เข้าสู่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโรงเรียนอนุบาล โรงเรียนเรียนร่วม โรงเรียนเฉพาะความพิการ ศูนย์การเรียนเฉพาะความพิการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนเป็นแหล่งพัฒนาฝึกอบรมให้แก่ผู้ดูแลเด็กพิการหรือบุคลากรที่จัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการ และให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพเด็กพิการโดยครอบครัวและชุมชนด้วยกระบวนทางการศึกษา จากบทบาทที่กล่าวมาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ควรมีการจัดระบบการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้องค์กรขับเคลื่อนสู่วัตถุประสงค์ การจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการให้ได้รับการพัฒนาศักยภาพเต็มตามศักยภาพของตนเองนั้น ต้องอาศัยกระบวนการทำงานของบุคลากรในสถานศึกษานั้น ๆ ด้วย ซึ่งผู้บริหารต้องปรับทัศนคติ ปรับวิธีคิด และต้องมีความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ในการวางแผนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงในยุคโลกาภิวัตน์ โดยมีระบบสารสนเทศเป็นตัวจักรที่สำคัญอย่างยิ่ง ในการผลิต การเข้าถึง การจัดเก็บ และการเผยแพร่กระจายความรู้

จากความสำคัญสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจทำการวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 เพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับองค์ประกอบและตัวชี้วัดสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็น และแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาที่เหมาะสมกับบริบทของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9

1.2 คำถามการวิจัย

1.2.1 องค์ประกอบและตัวชี้วัดสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 ประกอบด้วยอะไรบ้าง

1.2.2 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 อยู่ในระดับใด

1.2.3 แนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 ควรเป็นอย่างไร

1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.3.1 เพื่อศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัดสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9

1.3.2 เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็น สมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9

1.3.3 เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9

1.4 ขอบเขตการวิจัย

การวิจัย แนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 ครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตการวิจัยตามระยะการวิจัยออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัดสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9

1. ขอบเขตด้านกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน เพื่อประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวชี้วัดสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ดังนี้ 1) กลุ่มนักวิชาการหรืออาจารย์ผู้สอนในสถาบันอุดมศึกษา จำนวน 2 คน 2) กลุ่มผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำนวน 3 คน โดยกำหนดคุณสมบัติเป็นผู้ที่มีความรู้และมีประสบการณ์ ที่มีเชี่ยวชาญสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

องค์ประกอบและตัวชี้วัดสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาที่ได้จากการสังเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร ตำรา แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจาก จารุภา สังขารมย์ (2560), วศินี หนุนภักดี (2560), สุธรรม ธรรมทัศนานนท์ (2561), สุนันทา สมใจ (2561), สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2563), สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2568), UNESCO (2008), Hilberg J. Scott (2008), ISTE (2009) ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบดังนี้ 1) ความรู้พื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ 2) กฎหมาย จริยธรรมและจรรยาบรรณ ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 3) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพสมรรถนะการปฏิบัติงานทางการศึกษา 4) การคิดวิเคราะห์ประเมินผลที่ได้รับจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

3. ขอบเขตด้านระยะเวลา

ช่วงระหว่างเดือนตุลาคม ถึง เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2568

ระยะที่ 2 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9

1. ขอบเขตประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร จำนวน 664 คน ได้แก่ 1) ผู้บริหาร จำนวน 21 คน 2) ครูผู้สอน จำนวน 643 คน ที่ปฏิบัติหน้าที่ในศูนย์การศึกษาพิเศษ สถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

1.2 กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 263 คน ประกอบด้วย 1) ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 21 คน โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวนทั้งหมด และ 2) ครูผู้สอน จำนวน 242 คน โดยใช้วิธีการเทียบจำนวนประชากรครูผู้สอนทั้งหมดกับตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan (1970, อ้างถึงใน ไพศาล วรคำ, 2564, น. 467) ที่ปฏิบัติหน้าที่ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 ปีการศึกษา 2568 จากนั้นทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เพื่อให้ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนที่กำหนดไว้

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

องค์ประกอบและตัวชี้วัดสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความเหมาะสมจากการตรวจสอบของผู้ทรงคุณวุฒิ ในการวิจัยระยะที่ 1 ประกอบด้วย 1) ความรู้พื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ 2) กฎหมาย จริยธรรมและจรรยาบรรณ ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 3) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพสมรรถนะการปฏิบัติงานทางการศึกษา 4) การคิดวิเคราะห์ประเมินผลที่ได้รับจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

3. ขอบเขตด้านระยะเวลา

ช่วงระหว่างเดือนธันวาคม พ.ศ. 2568 ถึง เดือนมกราคม พ.ศ. 2569

ระยะที่ 3 ศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9

1. ขอบเขตด้านกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

1.1 กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 6 คน เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 โดยกำหนดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จาก 1) ผู้อำนวยการสถานศึกษาในสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำนวน 3 คน 2) รองผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ จำนวน 3 คน รวมผู้ทรงคุณวุฒิทั้งหมดจำนวน 6 คน

1.2 ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน เพื่อประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 กำหนดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ประกอบด้วย 1) นักวิชาการหรืออาจารย์ผู้สอนในสถาบันอุดมศึกษา จำนวน 2 คน 2) ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญ หรือมีประสบการณ์ด้านการบริหารงานในสถานศึกษาหรือหน่วยงานในสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำนวน 4 คน และ 3) ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 จากการวิจัยระยะที่ 2

3. ขอบเขตด้านระยะเวลาการวิจัย

ช่วงระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ ถึง เดือนมีนาคม พ.ศ. 2569

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

การวิจัยแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของ 9 ผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะไว้ดังนี้

สมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการใช้และบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อสนับสนุนการศึกษา การบริหารจัดการ และการจัดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม มีความสามารถในการประเมิน การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และนำมาปรับปรุงการบริหารจัดการ ตลอดจนสามารถส่งเสริมและสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วยองค์ประกอบ 4 ด้าน ได้แก่ 1) ความรู้พื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ 2) กฎหมาย จริยธรรมและจรรยาบรรณ ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 3) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพสมรรถนะการปฏิบัติงานทางการศึกษา 4) การคิดวิเคราะห์ประเมินผลที่ได้รับจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยมีควาหมายดังนี้

1. ความรู้พื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและเครื่องมือดิจิทัลขั้นพื้นฐานได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม และปลอดภัย สามารถจัดเก็บ ประมวลผล และนำเสนอข้อมูลให้เป็นสารสนเทศที่ถูกต้อง แม่นยำ และทันสมัย เพื่อนำไปใช้ในการสื่อสาร การเรียนรู้ การปฏิบัติงาน การบริหารจัดการ และการตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งมีความตระหนักในการใช้เทคโนโลยีอย่างมีจริยธรรมและเหมาะสมกับบริบทของสังคมดิจิทัลในปัจจุบัน

2. กฎหมาย จริยธรรม และจรรยาบรรณ ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศตามกรอบข้อบังคับ หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติที่กำหนดสิทธิ หน้าที่ และความรับผิดชอบในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและข้อมูลดิจิทัล ให้เป็นไปอย่างถูกต้องตามกฎหมาย เหมาะสมตามหลักจริยธรรม และสอดคล้องกับมาตรฐานวิชาชีพ เพื่อป้องกันการละเมิดสิทธิ ความเสียหาย และส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีอย่างปลอดภัย โปร่งใส และมีความรับผิดชอบต่อสังคม

3. การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพสมรรถนะการปฏิบัติงานทางการศึกษา หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการ การจัดการเรียนการสอน การสื่อสาร การจัดเก็บและประมวลผล

ข้อมูล รวมทั้งการวางแผนและการตัดสินใจทางการศึกษา เพื่อพัฒนาความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะของบุคลากรทางการศึกษาให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวดเร็ว ถูกต้อง โปร่งใส และบรรลุผลตามเป้าหมายของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ

4. การคิดวิเคราะห์ประเมินผลที่ได้รับจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษา เกี่ยวกับกระบวนการพิจารณา ตรวจสอบ และวิเคราะห์ข้อมูล ผลลัพธ์ หรือประสบการณ์ที่เกิดจากการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการปฏิบัติงานหรือการจัดการเรียนรู้ โดยประเมินความถูกต้อง ความเหมาะสม ความคุ้มค่า และประสิทธิภาพของการใช้งาน เพื่อนำผลการประเมินไปปรับปรุง พัฒนา และตัดสินใจในการใช้เทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการดำเนินงานทางการศึกษาอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน

สภาพปัจจุบันสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ความเป็นจริงในปัจจุบันสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 โดยวัดจากองค์ประกอบ ดังนี้ 1) ความรู้พื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ 2) กฎหมาย จริยธรรมและจรรยาบรรณ ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 3) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพสมรรถนะการปฏิบัติงานทางการศึกษา 4) การคิดวิเคราะห์ประเมินผลที่ได้รับจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

สภาพที่พึงประสงค์สมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ความคาดหวังสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 โดยวัดจากองค์ประกอบ ดังนี้ 1) ความรู้พื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ 2) กฎหมาย จริยธรรมและจรรยาบรรณ ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 3) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพสมรรถนะการปฏิบัติงานทางการศึกษา 4) การคิดวิเคราะห์ประเมินผลที่ได้รับจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

ความต้องการจำเป็นสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ความแตกต่างหรือผลต่างระหว่างสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์สมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 โดยวัดจากองค์ประกอบ ดังนี้ 1) ความรู้พื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ 2) กฎหมาย จริยธรรมและจรรยาบรรณ ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 3) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพสมรรถนะการปฏิบัติงานทางการศึกษา 4) การคิดวิเคราะห์ประเมินผลที่ได้รับจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

แนวทางพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวปฏิบัติ กระบวนการ หรือวิธีการปฏิบัติที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อไปพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งได้มาจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ และมีผลงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศประกอบด้วย 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) กระบวนการพัฒนา 4) เนื้อหา และ5) การวัดและประเมินผล

ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ รองผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9

ครูผู้สอน หมายถึง ข้าราชการ พนักงานราชการ ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9

ศูนย์การศึกษาพิเศษ หมายถึง สถานศึกษาของรัฐที่สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ มีบทบาทเป็นศูนย์บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มและการเตรียมความพร้อมให้แก่คนพิการทุกประเภท ตั้งแต่แรกเกิดหรือแรกพบความพิการจนตลอดชีวิต รวมทั้งจัดการอบรมแก่ผู้ดูแลคนพิการ ครู บุคลากร และชุมชน อีกทั้งยังมีหน้าที่จัดหาและให้บริการสื่อ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก ตลอดจนการช่วยเหลืออื่น ๆ ที่จำเป็น เพื่อส่งเสริมการศึกษาและพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนพิการให้เหมาะสมตามศักยภาพ

กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 หมายถึง ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด 9 จังหวัด คือ 1) ศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 9 จังหวัดขอนแก่น 2) ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดอุดรธานี 3) ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดบึงกาฬ 4) ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดมหาสารคาม 5) ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ 6) ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสกลนคร 7) ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดหนองบัวลำภู 8) ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดเลย 9) ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดหนองคาย

1.6 ประโยชน์ที่จะได้รับ

ผลจากการวิจัย แนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 ครั้งนี้ จะเป็นประโยชน์ดังนี้

1.6.1 ด้านวิชาการ

1.6.1.1 ผลการวิจัยนี้จะช่วยเสริมสร้างองค์ความรู้สมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหาร โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

1.6.1.2 การวิจัยนี้เป็นการรวบรวม วิเคราะห์ และสังเคราะห์องค์ประกอบ ตัวชี้วัด และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งสามารถนำไปใช้เป็นกรอบแนวคิดในการศึกษา วิจัย และพัฒนางานวิชาการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาได้ในอนาคต

1.6.1.3 ผลการวิจัยสามารถเป็นต้นแบบในการสร้างเครื่องมือหรือแบบประเมินสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีความเชื่อถือได้และมีคุณภาพทางวิชาการ

1.6.2 ด้านการนำผลการวิจัยไปใช้

1.6.2.1 แนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาได้จากงานวิจัยนี้ สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาทั้งในระดับพื้นที่และระดับประเทศให้มีสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่เหมาะสม

1.6.2.2 กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สามารถใช้ผลการวิจัยนี้เป็นข้อมูลประกอบการจัดทำนโยบาย แผนงาน

หรือโครงการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดได้อย่างเป็นระบบและมีทิศทางที่ชัดเจน

1.6.2.3 สถานศึกษาสามารถใช้แนวทางจากผลการวิจัยนี้เพื่อส่งเสริมและพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหาร ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกและเทคโนโลยีดิจิทัล ซึ่งจะช่วยยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาโดยรวม

1.6.2.4 ผลการวิจัยนี้สามารถเป็นต้นแบบหรือแนวทางให้กับกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษกลุ่มเครือข่ายอื่น ๆ ที่ต้องการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารในลักษณะคล้ายคลึงกัน

บทที่ 2
การทบทวนวรรณกรรม

การวิจัย แนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเด็นดังนี้

1. หลักการแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการศึกษา
2. แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับผู้บริหารสถานศึกษา
3. แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศผู้บริหารสถานศึกษา
4. หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับการสร้างคู่มือ
5. แนวคิดเกี่ยวกับการศึกษาความต้องการจำเป็น
6. แนวคิดการพัฒนาโมเดล 70/20/10
7. ศูนย์การศึกษาพิเศษ
8. บริบทของกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9
9. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
10. กรอบแนวคิดการวิจัย

2.1 หลักการ แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการศึกษา

การบริหารการศึกษาเป็นกระบวนการสำคัญที่ช่วยให้องค์กรทางการศึกษาดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายตามพันธกิจที่กำหนดไว้ โดยอาศัยหลักการและแนวคิดทางการบริหารที่เป็นระบบและมีทิศทางชัดเจน รวมถึงทฤษฎีต่าง ๆ ที่อธิบายบทบาท หน้าที่ และกระบวนการทำงานของผู้บริหารในมิติที่หลากหลาย ทั้งด้านการจัดการทรัพยากรมนุษย์ การวางแผน การนำองค์กร และการประเมินผล การศึกษาหลักการและทฤษฎีเหล่านี้ช่วยให้เกิดความเข้าใจเชิงลึกในการบริหารสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิผล และนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและองค์กรโดยรวมอย่างยั่งยืน

2.1.1 ความหมายการบริหารการศึกษา

การบริหารการศึกษาเป็นกระบวนการดำเนินงาน โดยอาศัยกระบวนการบริหาร ได้แก่ การวางแผน การจัดองค์การ การนำ และการควบคุม ตลอดจนการมีส่วนร่วมของบุคลากรในองค์กร เพื่อให้การจัดการศึกษาบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ชาญชัย อาจินสมาจาร (2560, น. 6) กล่าวว่า การบริหาร หมายถึง ความเพียรพยายามที่จะสั่งและผสมผสานความพยายามของมนุษย์ ซึ่งเป็นจุดรวมที่มุ่งสู่จุดหมายปลายทางหรือเป้าหมายบางอย่าง การบริหารเป็นกิจกรรมที่สำคัญสำหรับผู้บริหารในองค์กร ซึ่งมีหน้าที่สั่งการ และอำนวยความสะดวกในการทำงานของกลุ่มคนที่มีวัตถุประสงค์เดียวกัน

สัมมา รธนิธย์ (2560, น. 13-14) กล่าวว่า การบริหารการศึกษา คือ กิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลหลายคนร่วมมือกันดำเนินการเพื่อพัฒนาเด็ก เยาวชน ประชาชน หรือสมาชิกของสังคมในทุก ๆ ด้าน เช่น ความสามารถ ทัศนคติ พฤติกรรม ค่านิยม หรือคุณธรรมทั้งในด้านการสังคม การเมือง และเศรษฐกิจ เพื่อให้บุคคลดังกล่าวเป็นสมาชิกที่ดี และมีประสิทธิภาพของสังคม โดยกระบวนการต่าง ๆ ทั้งที่เป็นระเบียบแบบแผนและไม่เป็นระเบียบแบบแผน

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2560, น. 8-9) กล่าวเกี่ยวกับแนวคิดการบริหารและการจัดการศึกษาตามแผนการศึกษาแห่งชาติ ยึดหลักสำคัญในการจัดการศึกษา ประกอบด้วย หลักการจัดการศึกษาเพื่อปวงชน (Education for All) หลักการจัดการศึกษาเพื่อความเท่าเทียมและทั่วถึง (Inclusive Education) หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy) และหลักการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของสังคม (All for Education) อีกทั้งยึดตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs 2030) ประเด็นภายในประเทศ (Local Issues) อาทิ คุณภาพของคนทุกช่วงวัย การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรของประเทศ ความเหลื่อมล้ำของการกระจายรายได้ และวิกฤตด้านสิ่งแวดล้อม โดยนำยุทธศาสตร์ชาติ (National Strategy) มาเป็นกรอบความคิดสำคัญในการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ

จอมพงศ์ มงคลวนิช (2561, น. 23) สรุปความหมายของการบริหารการศึกษา หมายถึง กิจกรรมที่คนกลุ่มหนึ่งร่วมกันดำเนินการเพื่อทำให้คนอีกกลุ่มหนึ่ง คือ นักเรียนมีความเจริญงอกงามตามวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา

ธีระ รุญเจริญ (2562, น. 31) กล่าวว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง การดำเนินงานด้วยกระบวนการที่หลายคน เพื่อให้นักเรียนได้พัฒนาทุกด้านจนบรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และสามารถพัฒนา ตนเอง พัฒนาอาชีพ พัฒนาสังคม ให้ดำรงชีวิตในสังคมเป็นไปด้วยความสงบสุข

จากการศึกษาความหมายของการบริหารการศึกษา ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง เป็นการร่วมมือกันทำงานของบุคคลทุกฝ่ายที่มีส่วนร่วมเกี่ยวข้องกับการจัดการการศึกษา เพื่อให้สถานศึกษามีคุณภาพโดยใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์มากที่สุด ตลอดจนการใช้กระบวนการเทคนิคต่าง ๆ ซึ่งรวมถึงการวางแผน การจัดการ การดำเนินงาน และการควบคุมดูแลองค์กรอย่างเหมาะสม เพื่อให้บุคคลมีการพัฒนาและนำไปใช้ตรงตามเป้าหมายของสังคมในทุก ๆ ด้านจนสำเร็จ ตรงตามจุดหมายขององค์การหรือตรงตามจุดหมายตามวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้

2.1.2 ความสำคัญของการบริหารการศึกษา

จากการศึกษาค้นคว้าเอกสารที่เกี่ยวข้องมีนักวิชาการได้กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารการศึกษา ไว้ดังนี้

ธีระ รุญเจริญ (2562, น. 11-12) ให้ความหมายไว้ว่า การบริหารสถานศึกษา คือ การจัดการศึกษาที่มีความจำเป็นต้องอาศัยบุคลากรทางการศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพจึงจะทำให้การบริหาร และการจัดการศึกษาประสบความสำเร็จเป็นไปตามแนวทางที่พึงประสงค์ ในการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ จำเป็นต้องอาศัยองค์กรในการปฏิบัติ คือ สถานศึกษาซึ่งหมายถึง การปฏิบัติภารกิจของผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้เป็นอย่างดี ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นผู้กระทำการปฏิรูปได้อย่างที่มีประสิทธิภาพ

ปุณณิฐฐา มาเชค (2563, น. 187–188) ได้อธิบายถึงความสำคัญของการบริหารการศึกษาไว้ว่า การวิจัยทางการบริหารการศึกษาเป็นกระบวนการสืบค้นหาความรู้ ความจริง หรือองค์ความรู้ใหม่ที่เกี่ยวกับการบริหารการศึกษา ด้วยวิธีการที่เป็นระบบ มีแบบแผนที่เชื่อถือได้ ซึ่งจะช่วยให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่สามารถนำไปใช้พัฒนาการบริหารการศึกษา การวิจัยทางการบริหารการศึกษา จึงมีความสำคัญอย่างมากต่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา โดยเฉพาะผู้บริหารสถานศึกษาที่ต้องแสวงหานวัตกรรมทางการบริหาร เพื่อให้องค์กรสามารถอยู่รอดในยุคการเปลี่ยนแปลง อีกทั้งยังช่วยยกระดับคุณภาพการศึกษาและพัฒนามาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาให้สูงขึ้น

พัชราภรณ์ ดวงชื่น (2567, น. 17–23) กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารการศึกษาว่า การบริหารการศึกษาเป็นกลไกสำคัญที่ช่วยขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ โดยเฉพาะในยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว ผู้บริหารจึงต้องมีความสามารถในการปรับตัว มีภาวะผู้นำเชิงรุก และใช้กลยุทธ์การบริหารที่ยืดหยุ่นเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและองค์กร การบริหารที่มีประสิทธิภาพไม่เพียงส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนเท่านั้น แต่ยังเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างวัฒนธรรมคุณภาพ การทำงานเป็นทีม และการพัฒนาองค์กรอย่างต่อเนื่อง ทำให้สถานศึกษาสามารถตอบสนองต่อความต้องการของสังคมได้อย่างยั่งยืน

ชาคริสต์ ยิบพิกุล (2568, น. 618-620) กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารการศึกษาว่า สถาบันการศึกษาเป็นหน่วยสำคัญในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนและเป็นแหล่งผลิตบัณฑิตสู่ภาคแรงงานของสังคม การบริหารการศึกษาที่มีประสิทธิภาพจึงเป็นกลไกสำคัญในการยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาให้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกยุคใหม่ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีวิสัยทัศน์ นำแนวคิดนวัตกรรมมาใช้ในการบริหาร เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะตรงตามความต้องการของประเทศและสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณภาพในศตวรรษที่ 21

ธรรมนูญ บุญเรือง (2568, น. 41-54) ได้กล่าวว่า การบริหารการศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เนื่องจากเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนการดำเนินงานของสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมาย ทั้งด้านวิชาการ บุคลากร งบประมาณ และการบริหารทั่วไป โดยผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำและทักษะที่เหมาะสมจะส่งผลให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ และนำไปสู่การพัฒนาผู้เรียนอย่างมีคุณภาพ อีกทั้งยังช่วยให้สถานศึกษาสามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างมีประสิทธิผล

จากการศึกษาความสำคัญของการบริหารการศึกษา ผู้วิจัยสรุปได้ว่า ความสำคัญในการพัฒนาองค์กรที่ผู้บริหารสถานศึกษาและบุคคลที่เกี่ยวข้องในองค์กรต้องมีการบริหารอย่างมีระบบขั้นตอน และวิธีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง มีทรัพยากรสนับสนุน มีกระบวนการประเมินผลการศึกษาอย่างเที่ยงตรงและเชื่อถือได้ และต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และความชำนาญมาดูแลรับผิดชอบ มีการเน้นการทำหน้าที่เชิงนโยบาย เน้นทักษะเชิงมโนทัศน์และทักษะเชิงมนุษย์มากกว่าทักษะเชิงเทคนิค ภายใต้สภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โดยการนำเอาเทคโนโลยี และใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างเต็มประสิทธิภาพ ทำให้องค์กรได้รับประโยชน์สูงสุด และจะต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานการทำงานร่วมกัน เพื่อมุ่งหวังให้เกิดความสำเร็จ ความสุข สงบเรียบร้อย และความเจริญก้าวหน้าขององค์การ

2.1.3 แนวคิด ทฤษฎีของการบริหารการศึกษา

ทฤษฎีทางการบริหารเป็นแนวคิดสำคัญที่ใช้ในการอธิบายและกำหนดแนวทางการดำเนินงานขององค์การ โดยทฤษฎีประกอบด้วยหลักการและกฎเกณฑ์เชิงประจักษ์ที่ช่วยอธิบายปรากฏการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ ทำให้สามารถนำความรู้ไปใช้ในการวิเคราะห์และทำความเข้าใจพฤติกรรมขององค์การได้อย่างมีเหตุผล ทฤษฎีทางการบริหารมีพัฒนาการมาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ยุคการปฏิวัติอุตสาหกรรม จนเกิดแนวคิดและรูปแบบการบริหารที่หลากหลาย นอกจากนี้ทฤษฎียังมีบทบาทสำคัญในการเป็นแนวทางให้ผู้บริหารสามารถวางแผน ตัดสินใจ และควบคุมการดำเนินงานขององค์การได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งช่วยพัฒนาองค์ความรู้ด้านการบริหารการศึกษาให้ก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง

ธนัสสรณ์ พลอยทับทิม (2559, น. 14) ได้ให้ความหมายว่า การบริหารสถานศึกษาคือการดำเนินงานต่าง ๆ ภายในสถานศึกษาโดยกลุ่มบุคคลภายใต้ขอบเขตทั้ง 4 ฝ่าย ได้แก่ ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายงบประมาณ ฝ่ายบุคคล และฝ่ายบริหารทั่วไป ร่วมกันบริหารจัดการศึกษาให้เกิดกิจกรรมที่หลากหลาย เพื่อพัฒนาสมาชิกของสังคมไม่ว่าจะเป็นเด็ก เยาวชน ตลอดจนประชาชน ให้ได้รับการพัฒนาด้านคุณธรรม สติปัญญา ร่างกาย อารมณ์ และสังคม เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของชุมชนและดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

หอมหวน แสนเวียงจันทร์ (2559, น. 33) ได้ให้ความหมายว่า การบริหารงานในสถานศึกษาหมายถึง การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานที่สำคัญและจำเป็นสำหรับทุกคน เพื่อปลูกฝังให้ผู้เรียนเป็นพลเมืองดี มีคุณธรรม มีความรู้และความสามารถ สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขและเหมาะสมตามศักยภาพของตน

ศิรินภาวรรณ ทุมคำ (2559, น. 15) ได้ให้ความหมายว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึงกระบวนการบริหารการศึกษาของสถานศึกษาหรือโรงเรียน ที่ผู้บริหารดำเนินกิจกรรมหรือใช้กระบวนการต่าง ๆ โดยความร่วมมือของผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษา ตั้งแต่การวางแผน การนิเทศสั่งการ การอำนวยการ การควบคุม และการจัดการต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ คุณภาพ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามเจตนารมณ์ของการศึกษาในการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขในสังคม

สุนทร โคตรบรรเทา (2560, น. 58) กล่าวว่า ทฤษฎีทางการบริหารเป็นแนวทางการปฏิบัติผู้บริหารคงทำงานไม่มีทิศทาง ทฤษฎีจึงเป็นแนวทางในการเข้าใจการทำนาย และการควบคุมพฤติกรรมองค์การ นอกจากนี้ยังช่วยให้เกิดความเจริญงอกงามทางความรู้ในการบริหารการศึกษา

ฉวีวรรณ ฉัตรวิไล (2560, น. 25) ได้ให้ความหมายว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึงกระบวนการในการทำงานที่ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติภารกิจอย่างเป็นระบบภายในสถานศึกษาโดยดำเนินงานใน 4 ด้าน ได้แก่ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคลและการบริหารงานทั่วไป ทั้งนี้ ผู้บริหารมีหน้าที่ดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในทุกมิติ เพื่อให้การดำเนินงานเกิดประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา

สีวรรณ์ ไชยกุล (2562, น. 11) ได้ให้ความหมายว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึงการบริหารจัดการโดยมีผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ดำเนินงาน ซึ่งต้องเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถในการบริหารจัดการ มีภาวะผู้นำและมีมนุษยสัมพันธ์ที่เป็นที่ยอมรับของผู้ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งมีวิสัยทัศน์

ในการบริหารจัดการศึกษา และมีความเป็นประชาธิปไตย เพื่อนำไปสู่การปฏิรูปการเรียนรู้ให้ผู้เรียนทุกคนมีความรู้ ความสามารถ บุคลิกลักษณะ และคุณสมบัติตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างแท้จริง

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีของการบริหารการศึกษา ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การบริหารสถานศึกษา เป็นกระบวนการจัดการภายในสถานศึกษาที่อาศัยความร่วมมือของผู้บริหารและบุคลากรทุกฝ่าย ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ บุคลากร และงานทั่วไป เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถ คุณธรรม และคุณลักษณะตามที่สังคมคาดหวัง ผู้บริหารจำเป็นต้องมีภาวะผู้นำ วิสัยทัศน์ มนุษยสัมพันธ์ที่ดี และใช้กระบวนการบริหารอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่การวางแผน การสั่งการ การควบคุม และการประเมินผล นอกจากนี้ ทฤษฎีทางการบริหารยังเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยให้การดำเนินงานมีทิศทาง สามารถทำนายและควบคุมพฤติกรรมองค์การได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งนำไปสู่การยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาและการพัฒนาผู้เรียนอย่างยั่งยืน

2.2 แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับผู้บริหารสถานศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษาถือเป็นบุคคลสำคัญในการขับเคลื่อนการดำเนินงานของสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายทางการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ โดยผู้บริหารจำเป็นต้องมีความรู้ความสามารถด้านการบริหารจัดการ มีภาวะผู้นำ และมีทักษะในการกำหนดนโยบาย แผนงาน และแนวทางการดำเนินงานขององค์กร นอกจากนี้ยังต้องมีบทบาทในการกำกับ ดูแล และอำนวยความสะดวกให้บุคลากรในสถานศึกษาสามารถปฏิบัติงานได้อย่างราบรื่น การบริหารงานจึงต้องอาศัยทั้งศาสตร์และศิลป์ในการจัดการ รวมทั้งการปรับตัวต่อสถานการณ์ต่าง ๆ เพื่อให้การดำเนินงานของสถานศึกษาบรรลุเป้าหมายและเกิดประสิทธิผลสูงสุด

ถวิล อรัญเวศ (2560, น. 5) ได้กล่าวไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้บริหารที่มีความรู้ความสามารถ และมีทักษะในทางการบริหารจัดการองค์กร หน่วยงาน หรือสถานศึกษาที่มีทักษะในการกำหนดนโยบายเป้าหมายและวิธีการทำงานที่ชัดเจนสามารถบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยการใช้ศาสตร์และศิลป์ควบคู่กับยุทธศาสตร์หรือหลักการต่าง ๆ ในการบริหารงานอย่างสูงสุด

สุกฤตยา ปงกันทา (2561, น. 22) ได้กล่าวไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้ที่ได้รับมอบหมาย หรือได้รับการแต่งตั้งและเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ มีความเป็นผู้นำ และมีอำนาจในการอำนวยการงานต่าง ๆ ของสถานศึกษา และปฏิบัติหน้าที่กำกับ ควบคุม ดูแล ให้บริการและอำนวยความสะดวกแก่ผู้ร่วมงาน เพื่อให้การดำเนินงานตามภารกิจของสถานศึกษาบรรลุตามแผนและนโยบายที่วางไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

Yukl (1998, p. 132) กล่าวว่า ผู้บริหาร หมายถึง บุคคลที่มากด้วยพลังอำนาจ เป็นบุคคลที่มีพลังขับเคลื่อนเพื่อชัยชนะ และเป็นบุคคลที่ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการดำรงชีวิตอยู่เสมอ

Calwell (2000, p. 130) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้ที่มีภาวะผู้นำทางการศึกษาที่สามารถขับเคลื่อนให้งานด้านการศึกษามุ่งสู่จุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา เพื่อสร้างและจุดประกายให้การดำเนินการเป็นไปได้อย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพสูงสุด จากการที่มีผู้กล่าวถึงความหมายของผู้บริหารสถานศึกษา

จากการศึกษา แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับผู้บริหารสถานศึกษา ผู้วิจัยสรุปได้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคลากรวิชาชีพทางการศึกษาที่ทำหน้าที่และบทบาทในการบริหารสถานศึกษา ดำเนินงานขับเคลื่อนให้งานด้านการศึกษามุ่งสู่จุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา พร้อมทั้งด้านบริหารจัดการภายในสถานศึกษา มีคุณลักษณะด้านวิชาชีพ และคุณลักษณะส่วนบุคคล ซึ่งมีความสามารถในการขับเคลื่อนการจัดการศึกษาทักษะในการกำหนดนโยบายเป้าหมาย และวิธีการทำงานที่ชัดเจนสามารถบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2.2.1 บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนการดำเนินงานของสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายทางการศึกษา โดยต้องมีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการ วางแผน กำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษา นอกจากนี้ยังต้องทำหน้าที่เป็นผู้นำในการกำหนดนโยบาย สนับสนุนการจัดการเรียนการสอน พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา รวมทั้งส่งเสริมบรรยากาศการทำงานที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา อีกทั้งผู้บริหารยังต้องมีบทบาทในการบริหารข้อมูลสารสนเทศ การตัดสินใจ และการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ภายในองค์กร เพื่อให้การดำเนินงานของสถานศึกษามีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน

จิรวัฒน์ พึ่งสุข (2553, น. 8) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง บุคคลที่ทำหน้าที่ปฏิบัติงานในตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา ทั้งในสถานศึกษาของรัฐและเอกชน โดยมีความรู้ ความสามารถและมีคุณลักษณะในการบริหารจัดการศึกษา เพื่อให้สามารถนำพาบุคลากรในสถานศึกษา ให้พร้อมดำเนินการจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมาย

จรัล เลิศจามีกร (2554, น. 11) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง บุคคลที่มีหน้าที่ในการกำหนดทิศทางในการทำงาน วางแผน กำกับ ติดตาม และประเมินความสำเร็จของงานในสถานศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

ศุภมาส วิสัชนาม (2560, น. 32-33) ได้กล่าวถึง บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา คือ ควรมีบทบาทในการกำหนดนโยบายของสถานศึกษา คอยให้การสนับสนุน ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของครู การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การนิเทศติดตามประเมินผล การเสริมสร้างขวัญกำลังใจแก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา การประชาสัมพันธ์ ซึ่งจะมีผลทำให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพ บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา

มูฮำหมัด ตาเห (2562, น. 40) ได้กล่าวถึง บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา คือพฤติกรรมการแสดงออกทางการบริหารให้เหมาะสมกับอำนาจ และหน้าที่ตามกฎหมายหรือแสดงพฤติกรรมการบริหารให้เหมาะสมกับตำแหน่งและสถานภาพที่สังคมยอมรับ

Kenneth and Jane (2000, p. 103) ได้กล่าวถึง บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทของกลุ่มและกิจกรรม โดยแบ่งเป็น 3 กลุ่มไว้ดังนี้

1. ด้านบุคคลได้แก่บทบาทด้านการเป็นหัวหน้าองค์การและเป็นผู้นำของหมู่คณะ
2. ด้านข้อมูลสารสนเทศ ได้แก่ บทบาทในการเป็นศูนย์รวมของการสั่งการภายในองค์การ ประกอบด้วย การรับข้อมูลข่าวสารที่เป็นปัจจุบัน และเป็นรูปธรรมมากที่สุด
3. ด้านการตัดสินใจ ได้แก่ บทบาทในการเป็นผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์กิจกรรมใหม่ ๆ เป็นผู้จัดการกับปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ เป็นผู้ขจัดความขัดแย้งระหว่างกลุ่มต่าง ๆ ภายในองค์การ

Gunningham and Cordeiro (2000, p. 21) ได้กล่าวไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ฐานะที่เป็นผู้นำทางวิชาการหรือผู้จัดการโรงเรียนว่าบทบาทของผู้บริหารผู้นำทางวิชาการหรือผู้จัดการโรงเรียน ภาวะผู้นำทางวิชาการ จะเน้นไปที่การพัฒนาและการสอน การพัฒนาคณะครู การนิเทศการสอน การประเมินโปรแกรม ครูและนักเรียนและการปรับปรุงการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง และยังได้กล่าวถึงแนวโน้มของงานวิจัยส่วนใหญ่ พบว่าผู้บริหารสถานศึกษา จะต้องเป็นผู้นำทางวิชาการเป็นอันดับแรกไม่ทิ้งงาน การบริหารจัดการสถานศึกษาของตนเอง และยังได้กล่าวถึงการกระทำที่บ่งบอกถึงความมีภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารไว้ว่า สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาต้องเน้นที่การสอนและการเรียนมากกว่าการประยุกต์เทคนิคการเรียนรู้และความชำนาญ ผู้บริหารเลือกใช้เวลาอย่างไร อะไรที่ผู้บริหารกระทำอย่างมีความหมาย และอะไรคือความเชื่อของผู้บริหารในค่านิยม แผนงานที่วางไว้และความเข้าใจเกี่ยวกับการสอน การเรียนและผลการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นแก่ผู้เรียน ข้อเท็จจริงที่ผู้บริหารให้ความสนใจในบางอย่างที่โรงเรียนละเลย จากการที่มีผู้กล่าวถึงบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา

จากการศึกษา บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้วิจัยสรุปได้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคลากรวิชาชีพที่มีความรู้ ความสามารถ และอำนาจสูงสุดในการกำหนดทิศทาง วางแผน กำกับติดตาม และประเมินการปฏิบัติงานในสถานศึกษา โดยใช้ศิลปะและวิธีการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นผู้นำทางวิชาการ ประสานงานกับบุคลากรทุกฝ่ายเพื่อให้การจัดการศึกษาบรรลุเป้าหมายทั้งภายในและภายนอกองค์กรอย่างมีประสิทธิผลบทบาทสำคัญของผู้บริหารครอบคลุมการนำงานวิชาชีพ ส่งเสริมพัฒนา สนับสนุนการจัดการศึกษา บริหารอย่างมีธรรมาภิบาล สร้างขวัญกำลังใจ และติดตามประเมินผลการทำงานของบุคลากร ให้สอดคล้องกับแผนและนโยบายของสถานศึกษา

2.3 แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศผู้บริหารสถานศึกษา

การบริหารการศึกษาในยุคปัจจุบัน มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและองค์กรทางการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและสามารถแข่งขันได้ในระดับสากล โดยเฉพาะในบริบทของการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งด้านเทคโนโลยี เศรษฐกิจ และสังคม แนวคิดเรื่อง “สมรรถนะ” จึงเข้ามามีบทบาทสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในองค์กรทางการศึกษา เนื่องจากสมรรถนะเป็นปัจจัยที่สะท้อนถึงความรู้ ทักษะ ความสามารถ และคุณลักษณะเชิงพฤติกรรมที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานให้บรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ

2.3.1 ความหมายของสมรรถนะ

สมรรถนะเป็นองค์ประกอบสำคัญที่สะท้อนถึงศักยภาพของบุคคลในการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร โดยครอบคลุมทั้งความรู้ ทักษะ ความสามารถ และคุณลักษณะส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ สมรรถนะยังรวมถึงทัศนคติ ค่านิยม และลักษณะนิสัยที่ช่วยผลักดันให้บุคคลสามารถปฏิบัติงานได้ตามมาตรฐานหรือเหนือกว่ามาตรฐานที่กำหนด อีกทั้งยังเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้บุคคลสามารถแสดงศักยภาพในการทำงานได้อย่างเหมาะสม

กับบทบาทหน้าที่และสอดคล้องกับเป้าหมายขององค์กร ส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการดำเนินงานสูงสุด

วันทนา กอวัฒนสกุล (2564, น. 19) ได้ให้ความหมายของสมรรถนะ คือ ทักษะ ความรู้ และความสามารถที่จำเป็นในการทำอะไรก็ตาม ไม่ว่าจะเป็นการปฏิบัติงานในอาชีพหรือกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง

อานนท์ ศักดิ์วรวิชญ์ (2564, น. 61) กล่าวว่า สมรรถนะคือ คุณลักษณะของบุคคล ซึ่งได้แก่ ความรู้ ทักษะ ความสามารถ และคุณสมบัติอื่น อันได้แก่ ค่านิยม จริยธรรม บุคลิกภาพ คุณลักษณะทางกายภาพและอื่น ๆ ซึ่งจำเป็นและสอดคล้องกับความเหมาะสมกับองค์การ โดยเฉพาะอย่างยิ่งต้องสามารถจำแนกได้ระหว่างผู้ที่ประสบความสำเร็จในการทำงานออกจากผู้ที่ไม่ประสบความสำเร็จในการทำงานได้อย่างเป็นเหตุเป็นผล

ณรงค์วิทย์ แสนทอง (2565, น. 9) ให้ความหมายของสมรรถนะไว้สองความหมาย โดยความหมายแรกให้ความหมายว่า คือ บุคลิกของคนที่สะท้อนให้เห็นถึงความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skills) ทัศนคติ (Attitude) ความเชื่อ (Belief) และอุปนิสัย (Trait) ส่วนในความหมายที่สองได้ให้ความหมายว่า คือ กลุ่มความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skills) และคุณลักษณะของบุคคล (Attributes) หรือ เรียกกันว่า KSAs ซึ่งสะท้อนให้เห็นจากพฤติกรรมในการท างานที่แสดงออกมาของแต่ละบุคคลที่สามารถวัดและสังเกตเห็นได้

ธำรงศักดิ์ คงคาสวัสดิ์ (2565, น. 26) อธิบายความหมายของสมรรถนะ หมายถึง คุณลักษณะ เช่น ความรู้ ความสามารถ ความชำนาญ ทักษะ ทัศนคติ ความเชื่อ ตลอดจนพฤติกรรมของบุคคลที่จะสามารถปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จ

พิศมัย พวงคำ (2566, น. 28) ได้ให้ความหมายของ สมรรถนะ หมายถึง คุณลักษณะเชิงพฤติกรรมของบุคคลที่เป็นผลมาจากความรู้ ทักษะ ความสามารถ ทัศนคติ ตลอดจนคุณลักษณะส่วนบุคคล ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานทำให้งานมีประสิทธิภาพ สร้างผลงานได้โดดเด่นกว่าบุคคลอื่นและเกิดผลงานสูงสุดตามที่องค์กรต้องการ

ชูชัย สมิทธิไกร (2566, น. 26) ให้ความหมายของสมรรถนะว่า สมรรถนะ หมายถึง คุณลักษณะจำเป็นในการปฏิบัติงานของบุคคล ได้แก่ ความรู้ ทักษะ ความสามารถ และคุณลักษณะอื่น ๆ เช่น อุปนิสัย ทัศนคติ บุคลิกภาพ เป็นต้น ซึ่งสามารถวัดได้และต้องมีความเหมาะสมสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ ค่านิยม และเป้าหมายขององค์กร เพื่อให้การปฏิบัติงานในหน้าที่ของบุคคลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด รวมถึงต้องสามารถจำแนกถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลที่มีผลการปฏิบัติงานสูงจากบุคคลที่มีผลการปฏิบัติงานได้

Boyatzis (1982, อ้างถึงใน ชูชัย สมิทธิไกร, 2563, น. 26) กล่าวว่า สมรรถนะคือกลุ่มของความสามารถที่มีอยู่ในตัวบุคคล ซึ่งกำหนดพฤติกรรมของบุคคลเพื่อให้บรรลุถึงความต้องการของงานภายใต้ปัจจัยสภาพแวดล้อมขององค์การ และทำให้บุคคลมุ่งมั่นไปสู่ผลลัพธ์ที่ต้องการ

McClelland (1993, อ้างถึงใน สุบรรณ เอี่ยมวิจารณ์, 2563, น. 52) ได้กล่าวว่า สมรรถนะ คือ บุคลิกลักษณะที่ซ่อนอยู่ภายในปัจเจกบุคคลซึ่งสามารถผลักดันให้ปัจเจกบุคคลนั้นสร้างผลการปฏิบัติงานที่ดี หรือ ตามเกณฑ์ที่กำหนดในงานที่ตนเองรับผิดชอบ

จากการศึกษาความหมายของสมรรถนะ ผู้วิจัยสรุปได้ว่า สมรรถนะ หมายถึง คุณลักษณะภายในของบุคคลที่มีลักษณะเป็นองค์รวม ประกอบด้วย ความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skills) ความสามารถ (Abilities) ทัศนคติ (Attitude) ค่านิยม (Values) ความเชื่อ (Beliefs) อุปนิสัย (Traits) ตลอดจนบุคลิกภาพและคุณลักษณะ ส่วนบุคคลอื่น ๆ ซึ่งสะท้อนออกมาในรูปแบบของพฤติกรรมการทำงานที่สามารถสังเกตและวัดผลได้ โดยคุณลักษณะดังกล่าวเป็นปัจจัยสำคัญที่ผลักดันให้บุคคลสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล บรรลุเป้าหมายตามมาตรฐานหรือเกณฑ์ที่องค์การกำหนด

2.3.2 ความสำคัญของสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา

สมรรถนะมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาองค์กรและบุคลากร โดยเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยในการบริหารทรัพยากรบุคคล เช่น การคัดเลือกบุคลากร การประเมินผลการปฏิบัติงาน การพัฒนาและฝึกอบรมบุคลากร รวมถึงการวางแผนความก้าวหน้าในสายงาน นอกจากนี้สมรรถนะยังช่วยให้บุคลากรตระหนักถึงศักยภาพของตนเองและสามารถพัฒนาความรู้ ทักษะ และความสามารถให้สอดคล้องกับเป้าหมายขององค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งในยุคปัจจุบันที่เทคโนโลยีสารสนเทศมีบทบาทสำคัญต่อการบริหารและการจัดการศึกษา การพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยี จึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยสนับสนุนการดำเนินงานของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างเหมาะสมและมีคุณภาพ

ดาราพร เชยเถื่อน (2561, น. 39) ได้ให้ความสำคัญไว้ว่า สมรรถนะมีความสำคัญในการบริหารจัดการในทุก ๆ หน่วยงาน ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน โดยเฉพาะสถานศึกษามีความสำคัญเป็นอย่างมาก ในการที่จะพัฒนาคนให้เป็นกำลังสำคัญของประเทศในการเปลี่ยนแปลงของสังคมและเศรษฐกิจ

พรพิศ อินทะสุระ (2561, น. 16) กล่าวถึง ความสำคัญของสมรรถนะไว้ว่า สมรรถนะมีความสำคัญต่อการปฏิบัติงาน ในโลกปัจจุบันนี้เองค์การทุกแห่งจึงต้องมีวิธีวัดหรือประเมินสมรรถนะของผู้ปฏิบัติงาน โดยเฉพาะคุณภาพของผู้บริหารสถานศึกษา เนื่องจากระดับสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นสิ่งที่จะชี้วัดคุณภาพของสถานศึกษาได้ว่า ผู้บริหารมีความสามารถมากน้อยเพียงใดในการบริหารจัดการสถานศึกษาของตนเองที่จะก่อให้เกิดประสิทธิผลหรือไม่ ขึ้นอยู่กับสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นสำคัญ

ณรงค์วิทย์ แสนทอง (2565, น. 10) ให้ความสำคัญของสมรรถนะว่า เป็นที่ยอมรับในเชิงประจักษ์ว่า สมรรถนะมีประโยชน์หลายประการอันช่วยสนับสนุนวิสัยทัศน์ พันธกิจ และกลยุทธ์ขององค์กร ใช้เป็นกรอบในการสร้างวัฒนธรรมองค์กร และเป็นเครื่องมือในการบริหารงานด้านทรัพยากรบุคคล อาทิ การคัดเลือกบุคคลเข้าทำงาน การเลื่อนระดับ หรือปรับตำแหน่งงาน การประเมินผลปฏิบัติงาน การโยกย้ายตำแหน่งหน้าที่งาน การบริหารผลตอบแทน และการพัฒนาฝึกอบรม เป็นต้น

ชูชัย สมิทธิไกร (2566, น. 28) ได้ให้ความสำคัญของสมรรถนะที่มีต่อการปฏิบัติงานของพนักงานและองค์การดังนี้

1. ทำให้องค์การสามารถคัดสรรบุคคลที่มีคุณลักษณะที่ดีทั้งทางด้านความรู้ ทักษะ และความสามารถ ตลอดจนพฤติกรรมที่เหมาะสมกับงาน เพื่อปฏิบัติงานให้สำเร็จตามความต้องการขององค์การอย่างแท้จริง

2. ช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานทราบถึงระดับความรู้ความสามารถของตนเองว่าอยู่ในระดับใดและจำเป็นต้องพัฒนาในเรื่องใด ซึ่งจะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองมากขึ้น

3. นำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาฝึกอบรมบุคลากรในองค์การ

4. ช่วยสนับสนุนให้ตัวชี้วัดหลักของผลงาน (Key Performance Indicators: KPIs) บรรลุเป้าหมาย เพราะสมรรถนะจะเป็นตัวบ่งบอกได้ว่า ถ้าต้องการให้บรรลุเป้าหมายตาม KPIs แล้วจะต้องใช้สมรรถนะใดบ้าง

5. ช่วยให้การหล่อหลอมสมรรถนะขององค์การประสบความสำเร็จเร็วยิ่งขึ้น เพราะถ้าบุคลากรทุกคนปรับสมรรถนะของตนเองให้เข้ากับมาตรฐานที่องค์การกำหนดตลอดเวลาแล้วในระยะยาวก็จะสามารถส่งผลให้เกิดเป็นสมรรถนะเฉพาะขององค์การนั้น ๆ เช่น เป็นองค์การแห่งการคิดสร้างสรรค์ เพราะทุกคนในองค์การมีสมรรถนะในเรื่องการคิดสร้างสรรค์ (Creative Thinking)

ยุวดี จิตตโสภา (2567, น. 57) ได้กล่าวว่า สมรรถนะมีความสำคัญต่อการปฏิบัติงานของบุคลากร และองค์กรเป็นอย่างมาก เพราะสมรรถนะมีประโยชน์ต่อตัวผู้ปฏิบัติงาน สมรรถนะจึงมีความสำคัญต่อการปฏิบัติงานสามารถนำมาคัดสรรบุคคลที่มีลักษณะดีทั้งความสามารถและทักษะ รวมถึงพฤติกรรมที่เหมาะสมกับงานเข้าไปปฏิบัติงานให้สำเร็จบรรลุเป้าหมายอย่างแท้จริง สมรรถนะจึงเป็นปัจจัยในการทำงานที่เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้แก่องค์การ โดยเฉพาะการเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารทรัพยากรมนุษย์ เพราะสมรรถนะเป็นปัจจัยช่วยให้พัฒนาศักยภาพของบุคลากรเพื่อให้ส่งผลไปสู่การพัฒนาองค์การให้ประสบความสำเร็จต่อไป

จากการศึกษาความสำคัญของสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้วิจัยสรุปได้ว่าความสำคัญของสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา สรุปว่า สมรรถนะมีความสำคัญต่อองค์การในฐานะเครื่องมือหลักที่ช่วยขับเคลื่อนวิสัยทัศน์ พันธกิจ และกลยุทธ์ให้บรรลุผล โดยใช้เป็นกรอบในการบริหารทรัพยากรมนุษย์ เช่น การคัดเลือกบุคลากร การประเมินผล การเลื่อนตำแหน่ง การพัฒนาและฝึกอบรม อีกทั้งยังช่วยให้พนักงานเข้าใจจุดแข็งและจุดที่ต้องพัฒนาของตนเอง ส่งผลให้การทำงานมีประสิทธิภาพและสนับสนุนการบรรลุเป้าหมายได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

2.3.3 สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา

สมรรถนะเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ช่วยสนับสนุนการปฏิบัติงานของบุคลากรและการพัฒนาองค์กรให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยสมรรถนะครอบคลุมทั้งความรู้ ทักษะ ความสามารถ และพฤติกรรมที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานในแต่ละตำแหน่ง สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา มาตรฐานวิชาชีพได้กำหนดสาระความรู้และสมรรถนะที่สำคัญหลายด้าน เช่น การพัฒนาวิชาชีพ ความเป็นผู้นำทางวิชาการ การบริหารสถานศึกษา การพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ การบริหารกิจการนักเรียน การประกันคุณภาพการศึกษา รวมถึงคุณธรรมและจริยธรรมในการปฏิบัติงาน นอกจากนี้แนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะยังสามารถจำแนกออกได้หลายประเภท เช่น สมรรถนะหลัก สมรรถนะเชิงเทคนิค

และสมรรถนะตามหน้าที่ ซึ่งล้วนเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้บุคลากรสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และช่วยให้องค์กรสามารถพัฒนาและบริหารทรัพยากรบุคคลให้สอดคล้องกับเป้าหมายและบริบทขององค์กรได้อย่างเหมาะสม

สำนักเลขาธิการคุรุสภา (2556, น. 47-51) ตามข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ พ.ศ. 2556 สมรรถนะและประสบการณ์วิชาชีพของผู้ประกอบวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา และศึกษานิเทศก์ ผู้ประกอบวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา ดังนี้

หมวด 2 ผู้ประกอบวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา

สาระความรู้และสมรรถนะของผู้ประกอบวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษาตามมาตรฐานความรู้

1. การพัฒนาวิชาชีพ ประกอบด้วย

สาระความรู้

1) จิตวิญญาณ อุดมการณ์ของผู้บริหาร

2) การจัดการความรู้เกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา

3) ความเป็นผู้บริหารมืออาชีพ

4) การวิจัยเพื่อพัฒนาวิชาชีพ

สมรรถนะ

1) มีอุดมการณ์ของผู้บริหารและแนวทางการพัฒนาเป็นผู้บริหารมืออาชีพ

2) สามารถศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาวิชาชีพ

2. ความเป็นผู้นำทางวิชาการ ประกอบด้วย

สาระความรู้

1) การเปลี่ยนแปลงของโลกและสังคม ผู้นำการเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมผู้นำ ภาวะผู้นำ

2) การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา

3) การนิเทศเพื่อพัฒนาครูให้จัดการการเรียนรู้ของผู้เรียนให้เติบโตเต็มตามศักยภาพ

4) การบริหารความเสี่ยงและความขัดแย้ง

5) ปฏิสัมพันธ์และการพัฒนาเพื่อนร่วมงาน

6) ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน และท้องถิ่น

สมรรถนะ

1) สามารถระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา

2) สามารถบริหารการศึกษาและสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและท้องถิ่นได้

3. การบริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย

สาระความรู้

1) ทฤษฎี หลักการ กระบวนการ และหน้าที่ในการบริหาร

2) การบริหารงานวิชาการเพื่อคุณภาพและความเป็นเลิศ

3) การบริหารแหล่งเรียนรู้และสิ่งแวดล้อมเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้

4) นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารและการเรียนรู้

5) การบริหารงานบุคคล

6) การบริหารงานธุรการ การเงิน พัสดุ และอาคารสถานที่

7) กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษา

8) การวางแผนเพิ่มประสิทธิภาพ และประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา

สมรรถนะ

1) สามารถกำหนดนโยบาย แผน กลยุทธ์ และนำไปสู่การปฏิบัติให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา

2) เลือกใช้ทฤษฎี หลักการ และกระบวนการบริหารให้สอดคล้องกับบริบทมหภาคและภูมิสังคม

3) สามารถบริหารงานวิชาการ บริหารแหล่งเรียนรู้และสิ่งแวดล้อมเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้

4. หลักสูตร การสอน การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ประกอบด้วย

สาระความรู้

1) พัฒนาหลักสูตรและหลักสูตรสถานศึกษา

2) การจัดการเรียนการสอนและการสอนเสริม

3) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

สมรรถนะ

1) สามารถพัฒนาหลักสูตรและบริหารการจัดการเรียนการสอนใหม่ ๆ ได้

2) ปฏิบัติการประเมินและปรับปรุงการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้

5. กิจการและกิจกรรมนักเรียน ประกอบด้วย

สาระความรู้

1) บริหารกิจกรรมเสริมหลักสูตรและกิจกรรมนักเรียนเพื่อพัฒนาศักยภาพผู้เรียนให้รู้จักการจัดการและคิดเป็น

2) บริหารจัดการให้เกิดการพัฒนาทักษะชีวิตของผู้เรียน

3) บริหารจัดการให้เกิดการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

สมรรถนะ

1) สามารถบริหารจัดการให้เกิดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

2) สามารถส่งเสริมวินัย คุณธรรม จริยธรรม และความสามัคคีในหมู่คณะ

6. การประกันคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย

สาระความรู้

1) หลักการและกระบวนการในการประกันคุณภาพการศึกษา

2) การประกันคุณภาพภายในและภายนอก

สมรรถนะ

1) สามารถจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา เพื่อรองรับการประเมินภายนอก

2) นำผลการประกันคุณภาพการศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาสถานศึกษา

7. คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ ประกอบด้วย

สาระความรู้

1) หลักธรรมาภิบาล และความซื่อสัตย์สุจริต

2) คุณธรรม และจริยธรรมของวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา

3) จรรยาบรรณของวิชาชีพที่คุรุสภากำหนด

สมรรถนะ

1) ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีจิตสำนึกสาธารณะและเสียสละให้สังคม

2) ปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ

หมวด 3 ผู้ประกอบวิชาชีพผู้บริหารการศึกษา

สาระความรู้และสมรรถนะของผู้ประกอบวิชาชีพผู้บริหารการศึกษาตามมาตรฐานความรู้

8. การพัฒนาวิชาชีพ ประกอบด้วย

สาระความรู้

1) จิตวิญญาณ อุดมการณ์ของผู้บริหาร

2) การจัดการความรู้เกี่ยวกับการบริหารการศึกษา

3) ความเป็นผู้บริหารมืออาชีพ

4) การวิจัยเพื่อพัฒนาวิชาชีพ

สมรรถนะ

1) มีอุดมการณ์ของผู้บริหารและแนวทางการพัฒนาเป็นผู้บริหารมืออาชีพ

2) สามารถศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาวิชาชีพ

9. ความเป็นผู้นำทางวิชาการ ประกอบด้วย

สาระความรู้

1) ผู้นำการเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมผู้นำ ภาวะผู้นำ

2) การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา

3) การบริหารงานระบบเครือข่าย

4) การบริหารความเสี่ยงและความขัดแย้ง

5) ปฏิสัมพันธ์และการพัฒนาเพื่อนร่วมงาน

6) การนิเทศการศึกษา

สมรรถนะ

1) สามารถบริหารงานระบบเครือข่าย

2) สามารถบริหารการศึกษา และกำกับ ติดตาม ส่งเสริม และประเมินสถานศึกษา

10. การบริหารการศึกษา ประกอบด้วย

สาระความรู้

1) ทฤษฎี หลักการ กระบวนการ และหน้าที่ในการบริหาร

2) การบริหารองค์การ สำนักงาน และองค์คณะบุคคล

3) การบริหารงานบุคคล

4) กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา และผู้บริหารการศึกษา

5) นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารและการเรียนรู้

6) การวางแผนเพิ่มประสิทธิภาพ และประสิทธิผลการบริหารการศึกษา

สมรรถนะ

1) กำหนดนโยบาย แผน กลยุทธ์ และนำไปสู่การปฏิบัติให้สอดคล้องกับบริบทของหน่วยงานทางการศึกษา

2) เลือกใช้ทฤษฎี หลักการ และกระบวนการบริหารให้สอดคล้องกับบริบทมหภาค และภูมิสังคม

3) สามารถบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารและการเรียนรู้

สุกัญญา รัศมีธรรมโชติ (2563, น. 48) ได้กล่าวไว้ว่า พฤติกรรมของบุคคลที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่ที่รับผิดชอบทำให้การปฏิบัติงานนั้น ให้ประสบความสำเร็จตามเกณฑ์มาตรฐานหรือสูงกว่าโดยสมรรถนะออกเป็น 5 ประเภท ดังนี้

1. สมรรถนะส่วนบุคคล (Personal competencies) หมายถึง สมรรถนะที่แต่ละคนมีซึ่งเป็นความสามารถเฉพาะตัวที่คนอื่นไม่สามารถลอกเลียนแบบได้ เช่น การต่อสู้ป้องกันตัว ความสามารถของนักดนตรี นักกายกรรม และนักกีฬา เป็นต้น ซึ่งลักษณะเหล่านี้ยากที่จะเลียนแบบหรือหากเลียนแบบได้ก็ต้องใช้ความพยายามสูงมาก

2. สมรรถนะเฉพาะงาน (Job competencies) หมายถึง สมรรถนะของบุคคลในการทำงานในตำแหน่งหรือบทบาทเฉพาะ เช่น อาชีพนักสำรวจที่ต้องมีความสามารถในการวิเคราะห์ตัวเลข การคิดคำนวณ และการทำบัญชี เป็นต้น

3. สมรรถนะองค์การ (Organization competencies) หมายถึง ความสามารถพิเศษเฉพาะขององค์การนั้น ๆ เท่านั้น เช่น บริษัท เนชันแนล (ประเทศไทย) จำกัด มีความสามารถในการผลิตเครื่องใช้ไฟฟ้า บริษัท ฟอร์ด (มอเตอร์) จำกัด มีความสามารถในการผลิตรถยนต์ หรือบริษัท ทีโอเอ (ประเทศไทย) จำกัด มีความสามารถในการผลิตสี เป็นต้น

4. สมรรถนะหลัก (Core competencies) หมายถึง ความสามารถสำคัญที่บุคคลต้องมีหรือต้องทำ เพื่อให้บรรลุผลตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ เช่น พนักงานเลขานุการสำนักงาน ต้องมีสมรรถนะหลัก คือ การใช้คอมพิวเตอร์ได้ และการติดต่อประสานงานได้ดี หรือผู้จัดการบริษัทต้องมีสมรรถนะหลัก คือ การสื่อสาร การวางแผน การบริหารจัดการ และการทำงานเป็นทีม เป็นต้น

5. สมรรถนะในงาน (Functional competencies) หมายถึง ความสามารถของบุคคลที่มีตามหน้าที่ที่รับผิดชอบ ตำแหน่งงานอาจเหมือนกัน แต่ความสามารถตามหน้าที่แตกต่างกัน เช่น ข้าราชการตำรวจ แม้จะมีตำแหน่งเหมือนกัน แต่บางคนมีสมรรถนะด้านการสืบสวนสอบสวน ขณะที่บางคนมีสมรรถนะด้านการปราบปราม เป็นต้น

จิรประภา อัครบวร (2565, น. 68) กล่าวว่า สมรรถนะในตำแหน่งหนึ่ง ๆ จะประกอบไปด้วย 3 ประเภท ได้แก่

1. สมรรถนะหลัก (Core competency) คือ พฤติกรรมที่ดีที่ทุกคนในองค์การต้องมีเพื่อแสดงถึงวัฒนธรรมและหลักนิยมขององค์การ

2. สมรรถนะบริหาร (Professional competency) คือ คุณสมบัติและความสามารถด้านการบริหารที่บุคลากรในองค์การทุกคนจำเป็นต้องมีในการทำงาน เพื่อให้งานสำเร็จ และสอดคล้องกับแผนกลยุทธ์และวิสัยทัศน์ขององค์การ

3. สมรรถนะเชิงเทคนิค (Technical competency) คือ ทักษะด้านวิชาชีพที่จำเป็นในการนำไปปฏิบัติงานให้บรรลุผลสำเร็จ โดยจะแตกต่างกันตามลักษณะงาน และสามารถจำแนกได้เป็น 2 ส่วนย่อย ได้แก่ สมรรถนะเชิงเทคนิคหลัก (Core technical competency) และสมรรถนะเชิงเทคนิคเฉพาะ (Specific technical competency)

สำนักงานศาลปกครอง (2549, อ้างถึงใน ศุภชัย ยาวะประภาษ, 2566, น. 53) ได้แบ่งประเภทของสมรรถนะหรือความสามารถ (Competencies) ออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. สมรรถนะของสำนักงาน (Organization competencies) หมายถึง ความสามารถที่สำนักงานต้องมีและต้องทำ ได้แก่ การเป็นองค์กรมืออาชีพในการสนับสนุนการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ มีความเชี่ยวชาญในหลักกฎหมาย มีระบบบริหารงานที่มีประสิทธิภาพ สามารถสร้างเครือข่ายความร่วมมือ เข้าถึงประชาชนและหน่วยงานต่าง ๆ และเป็นองค์กรนำในการส่งเสริมการบริหารจัดการภาครัฐที่ดีในสังคมไทย

2. สมรรถนะหลักของข้าราชการ (Core competencies) เป็นสมรรถนะของข้าราชการทุกคนที่จำเป็นต้องมี ต้องเป็น และต้องทำ เพื่อให้สมรรถนะของสำนักงานบรรลุผลไปสู่ความสำเร็จตามวิสัยทัศน์ที่ตั้งไว้ เช่น เจ้าหน้าที่ต้องมีความรู้ความเข้าใจหลักกฎหมายปกครอง ต้องใฝ่รู้และพัฒนาตนเอง เพื่อให้เกิดความเชี่ยวชาญในหลักกฎหมายปกครอง ซึ่งถือเป็นสมรรถนะขององค์การเป็นต้น

3. สมรรถนะในงาน (Functional competencies) เป็นสมรรถนะของข้าราชการที่ต้องมี ต้องเป็น และต้องทำ ในแต่ละกลุ่มงานหรือตำแหน่งงาน โดยในบางกลุ่มงานหรือตำแหน่งอาจแบ่งละเอียดออกเป็นสมรรถนะร่วมของกลุ่มงาน และสมรรถนะเฉพาะของกลุ่มงานในแต่ละด้านลงไปอีก ตามความจำเป็นของแต่ละลักษณะงาน เช่น กลุ่มงานพนักงานคดีที่มีชื่อตำแหน่งเหมือนกัน แต่รับผิดชอบงานไม่เหมือนกัน พนักงานคดีที่ทำงานประจำองค์คณะ กับพนักงานคดีที่ทำงานวิจัยต้องมีสมรรถนะร่วมที่เหมือนกัน คือ ต้องมีความสามารถเกี่ยวกับคดีปกครองเหมือนกัน แต่มีสมรรถนะที่แตกต่างกันตามลักษณะงาน เช่น พนักงานคดีประจำองค์คณะต้องเน้นทักษะการจัดทำสำนวนเป็นพิเศษ ส่วนพนักงานคดีที่ทำงานวิจัยต้องเน้นทักษะทางด้านเทคนิคการวิจัยและระเบียบวิธีวิจัยเป็นต้น

เจษฎา ประกอบทรัพย์ และวลัยลักษณ์ เศขรฤทธิ์ (2566, น. 39-52) ได้กำหนดแบบสมรรถนะ (Competency model) สำหรับข้าราชการพลเรือนไทย เพื่อใช้ในการบริหารและประเมินผลงาน ตลอดจนพัฒนาศักยภาพข้าราชการ โดยแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ 1) สมรรถนะหลักสำหรับตำแหน่งข้าราชการพลเรือนทุกกลุ่มงาน และ2) สมรรถนะประจำกลุ่มงาน สมรรถนะหลัก คือ

คุณลักษณะและพฤติกรรมของตำแหน่งข้าราชการพลเรือนทุกตำแหน่งที่กำหนดขึ้น เพื่อหล่อหลอมค่านิยมและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ร่วมกัน ซึ่งประกอบด้วยสมรรถนะ 5 ด้าน คือ 1) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ (Achievement motivation) 2) การบริการที่ดี (Service mind) 3. การสั่งสมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ (Expertise) 4) จริยธรรม (Integrity) และ 5) ความร่วมแรงร่วมใจ (Teamwork)

สมรรถนะประจำกลุ่มงาน คือ สมรรถนะที่กำหนดเฉพาะสำหรับแต่ละกลุ่มงาน เพื่อสนับสนุนให้ข้าราชการแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมกับหน้าที่ และส่งเสริมให้สามารถปฏิบัติภารกิจในหน้าที่ได้ดียิ่งขึ้น

สุทัศน์ นาพูลสุขสันต์ (2566, น. 2) มีการวิจัยพบว่า การพัฒนาคน คู่แข่งจะสามารถตามทันต้องใช้เวลา 7 ปี ในขณะที่เทคโนโลยีใช้เวลาเพียง 1 ปี ก็ตามทันได้เพราะสามารถซื้อหาได้ ดังนั้น สมรรถนะจึงมีความสำคัญต่อการปฏิบัติงานของพนักงานและองค์การ ดังนี้

1. ช่วยให้การคัดสรรบุคคลที่มีลักษณะดี ทั้งความรู้ ทักษะ และความสามารถตลอดจนพฤติกรรมที่เหมาะสมกับงาน เพื่อปฏิบัติงานให้สำเร็จตามความต้องการขององค์กรอย่างแท้จริง
2. ช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานทราบถึงระดับความสามารถของตนเองว่าอยู่ในระดับใด และจะต้องพัฒนาในเรื่องใด ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองมากขึ้น
3. ใช้ประโยชน์ในการพัฒนาและฝึกอบรมแก่พนักงานในองค์กร
4. ช่วยสนับสนุนให้ตัวชี้วัดหลักของผลงาน (KPIs) บรรลุเป้าหมาย เพราะสมรรถนะ (Competency) จะเป็นตัวบ่งบอกได้ว่า หากต้องการให้บรรลุเป้าหมายตาม KPI จะต้องใช้สมรรถนะตัวใดบ้าง
5. ป้องกันไม่ให้ผลงานเกิดจากโชคชะตาเพียงอย่างเดียว เช่น ยอดขายของพนักงานขายเพิ่มขึ้นสูงกว่าเป้าที่กำหนด ทั้ง ๆ ที่พนักงานขายคนนั้นไม่ค่อยตั้งใจทำงานมากนัก แต่เนื่องจากความต้องการของตลาดสูง จึงทำให้ยอดขายเพิ่มขึ้นเองโดยไม่ต้องลงแรงอะไรมาก แต่ถ้ามีการวัดสมรรถนะแล้ว จะทำให้สามารถตรวจสอบได้ว่าพนักงานคนนั้นประสบความสำเร็จเพราะโชคช่วยหรือด้วยความสามารถของเขาเอง
6. ช่วยให้เกิดการหล่อหลอมไปสู่สมรรถนะขององค์กรที่ดีขึ้น เพราะถ้าทุกคนปรับสมรรถนะของตนเองให้เข้ากับผลงานที่องค์กรต้องการอยู่ตลอดเวลาแล้ว ในระยะยาวก็จะส่งผลให้เกิดเป็นสมรรถนะเฉพาะขององค์กรนั้น ๆ เช่น เป็นองค์กรแห่งการคิดสร้างสรรค์ เพราะทุกคนในองค์กรมีสมรรถนะในเรื่องการคิดสร้างสรรค์ (Creative thinking)

กรมการปกครอง (2567, น. 7-12) กำหนดการประเมินสมรรถนะ คือ การเปรียบเทียบพฤติกรรมและวิธีการทำงานของข้าราชการที่แสดงออกในสถานการณ์ ซึ่งสะท้อนสมรรถนะแต่ละเรื่อง โดยพฤติกรรมและวิธีการทำงานนั้นถือเป็นข้อมูลหลักฐานที่ใช้ในการประเมิน มีดังนี้

1. เป็นการประเมินความสามารถของข้าราชการในสายงานต่าง ๆ ตามสมรรถนะที่กำหนดขึ้น ซึ่งจะทำให้ทราบถึงระดับความสามารถของข้าราชการเมื่อเทียบกับความคาดหวังขององค์กร
2. นำผลการประเมินมาใช้ในการพัฒนาข้าราชการให้เหมาะสมกับความต้องการในการพัฒนาของข้าราชการแต่ละคน หรือที่เรียกว่า แผนพัฒนาเป็นรายบุคคล (IDP: Individual Development Plan)

3. เพื่อเสริมสร้างระบบการติดต่อสื่อสารสองทิศทาง (Two way communication) ในการดูแลข้าราชการ โดยผ่านระบบการประเมินและการวางแผนพัฒนาร่วมกัน

McClelland. (1993, p. 51) ได้ให้คำจำกัดความ สมรรถนะ หมายถึง คุณลักษณะที่ซ่อนอยู่ภายในตัวบุคคล ซึ่งคุณลักษณะเหล่านี้จะเป็นตัวผลักดันให้ตัวบุคคลสามารถสร้างผลการปฏิบัติติงานในงานที่ตนรับผิดชอบให้สูงกว่าหรือเหนือกว่าเกณฑ์เป้าหมายที่กำหนด โดยทฤษฎีโมเดลภูเขาน้ำแข็ง โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วนหลักส่วนที่เห็นได้ชัด (เหนือน้ำ): ความรู้ (Knowledge) และ ทักษะ (Skill) พัฒนาได้ง่าย ส่วนที่ซ่อนอยู่ (ใต้น้ำ): ได้แก่ แรงจูงใจ (Motive), บุคลิกภาพ (Trait), ภาพลักษณ์ตนเอง (Self-Concept), และบทบาททางสังคม (Social Role) ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่แยกผู้ปฏิบัติงานที่ยอดเยี่ยม (Excellent Performer) ออกจากผู้ปฏิบัติงานพอใช้

องค์ประกอบ 5 ประการของสมรรถนะ: ตามแนวคิดของ McClelland ประกอบด้วย

1. ความรู้ (Knowledge): ข้อมูลข่าวสารหรือความรู้เฉพาะทางที่บุคคลมีในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เช่น ความรู้ด้านบัญชี, ความรู้ด้านคอมพิวเตอร์
2. ทักษะ (Skill): ความชำนาญในงาน ความรู้ (Knowledge): ข้อมูลวิชาชีพ
3. ภาพลักษณ์ตนเอง (Self-Concept): ความเชื่อมั่น ทัศนคติ
4. บุคลิกภาพ (Trait): ลักษณะนิสัยประจำตัว
5. แรงจูงใจ (Motive): แรงขับภายใน เช่น ความมุ่งมั่นสู่ความสำเร็จ

จากการที่มีผู้กล่าวถึง สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา สรุปว่า สมรรถนะของผู้บริหารครอบคลุมทั้งด้านการพัฒนาวิชาชีพ ภาวะผู้นำทางวิชาการ การบริหารองค์กร หลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ การดูแลผู้เรียน การประกันคุณภาพการศึกษา ตลอดจนคุณธรรมและจรรยาบรรณ โดยผู้บริหารต้องสามารถกำหนดนโยบาย วางแผน ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ บริหารทรัพยากร และพัฒนาองค์กรให้สอดคล้องกับบริบทและการเปลี่ยนแปลงของสังคม

2.3.4 สมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา

สมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยสนับสนุนการบริหารและการปฏิบัติงานของบุคลากรทางการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมดิจิทัลในปัจจุบัน โดยครอบคลุมความรู้ ทักษะ และความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการสื่อสาร การเข้าถึงและจัดการสารสนเทศ การสร้างสรรค์สื่อ รวมถึงการใช้เทคโนโลยี เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน นอกจากนี้ผู้บริหารสถานศึกษายังจำเป็นต้องมีบทบาทในการวางแผนพัฒนา และส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ ตลอดจนต้องคำนึงถึงจริยธรรม ความรับผิดชอบ และการใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสม เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและองค์กรในยุคดิจิทัล

จารุภา สังขารมย์ (2560, น. 5-11) ได้สรุปสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของบุคลากรด้านการศึกษา ดังนี้

1. ความรู้พื้นฐานด้านเทคโนโลยี หมายถึง การใช้คอมพิวเตอร์ขั้นพื้นฐานประกอบการทำงานต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพดังนี้ 1) การใช้งานเครื่องคอมพิวเตอร์ (Hardware) 2) การใช้งานระบบปฏิบัติการ 3) การใช้งานอินเทอร์เน็ตเพื่อสืบค้นข้อมูล 4) การใช้โปรแกรมแสกนไวรัสผ่านระบบเครือข่าย 5) การตั้งกำหนดรูปแบบพิสูจน์ตัวตนเพื่อความปลอดภัย 6) การใช้ไปรแกรมประมวลผลคำ

(เช่น Word) 7) การใช้โปรแกรมตารางคำนวณ (เช่น Excel) 8) การใช้โปรแกรมนำเสนองาน (เช่น PowerPoint) 9) การใช้งานปฏิทินออนไลน์

2. การใช้เทคโนโลยีเพื่อการติดต่อสื่อสาร หมายถึง การใช้เทคโนโลยีเพื่อการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นอย่างมีจรรยาบรรณและมีประสิทธิภาพ มีดังนี้ 1) การใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ 2) การใช้แอพลิเคชันบนโทรศัพท์เคลื่อนที่เพื่อการสื่อสาร 3) การใช้จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ 4) การทำธุรกรรมการเงินด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ 5) การใช้โปรแกรมประชุมทางไกลผ่านจอภาพ

3. การเข้าถึงและการประเมินสารสนเทศ หมายถึง ประสิทธิภาพในการเข้าถึงสารสนเทศและการประเมินสารสนเทศก่อนการนำไปใช้มีดังนี้ 1) การเข้าถึงแหล่งสารสนเทศที่ถูกต้องน่าเชื่อถือ 2) การเข้าถึงแหล่งสารสนเทศอย่างรวดเร็ว 3) การวินิจฉัยความน่าเชื่อถือหรือแยกแยะข้อมูลจริงกับข้อมูลที่เป็นเท็จ 4) การเลือกใช้หรือส่งต่อสารสนเทศอย่างมีวิจารณญาณ

4. การจัดการสารสนเทศ หมายถึง การใช้เทคโนโลยีจัดการข้อมูลและสารสนเทศต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ และมีประสิทธิภาพ มีดังนี้ 1) การตัดแปลงสารสนเทศให้อยู่ในรูปดิจิตอล 2) การแปลงไฟล์เอกสารหรือรูปภาพเพื่อการใช้งาน 3) การใช้เทคโนโลยีจัดเก็บสารสนเทศอย่างเป็นระบบเพื่อการใช้งาน 4) การใช้เทคโนโลยีถ่ายโอนหรือสำรองข้อมูลและสารสนเทศ 5) การใช้คลาวด์คอมพิวติ้งในการทำงาน หรือจัดเก็บสารสนเทศ 6) การใช้พื้นที่แบ่งปันข้อมูลออนไลน์

5. การผลิตและสร้างสรรค์สื่อสารสนเทศ หมายถึง การใช้เทคโนโลยีเพื่อการผลิตและนำเสนอสารสนเทศในรูปแบบต่าง ๆ อย่างเหมาะสม น่าสนใจและมีประสิทธิภาพและมีดังนี้ 1) การนำเสนอข้อมูล และสารสนเทศในรูปแบบตาราง หรือแผนภูมิ 2) การใช้โปรแกรมตกแต่งภาพและข้อความ (เช่น Photoshop Ilustrator 7) 3) การใช้โปรแกรมผลิต หรือตัดต่อภาพเคลื่อนไหว (เช่น Movie Maker ฯ) 4) การใช้โปรแกรมสร้างเว็บไซต์

6. จรรยาบรรณในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง ความรับผิดชอบในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารอย่างระมัดระวัง ภายใต้กฎหมายและศีลธรรมของสังคม 1) การเคารพสิทธิ และทรัพย์สินทางปัญญาของผู้อื่น 2) ความรับผิดขอบต่อข้อมูลและสารสนเทศที่นำมาใช้ 3) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารอย่างถูกต้องตามศีลธรรมและกฎหมาย

7. การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อประสิทธิผลของงาน หมายถึง ความสามารถในการบริหารจัดการความรู้ และกระบวนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อประโยชน์สูงสุดในการปฏิบัติงาน 1) การวางแผนกลยุทธ์ และวิธีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการดำเนินงาน 2) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นเครื่องมือในการวางแผนงาน 3) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นเครื่องมือในการปฏิบัติงาน 4) การสร้างครือข่ายแลกเปลี่ยนเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 5) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อแก้ไขปัญหาในการทำงาน 6) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นเครื่องมือประเมินผลการดำเนินงาน 7) การประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการปฏิบัติงาน 8) การสะท้อนผลการประเมินการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการปรับปรุง และพัฒนา

8. การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการปฏิบัติงาน มีดังนี้ 1) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ (Achievement Motivation) 2) การบริการที่ดี (Service Mind) 3) การสั่งสมความเชี่ยวชาญในอาชีพ (Expertise) 4) จริยธรรม (Integrity) 5) ความร่วมแรงร่วมใจ (Teamwork)

6) ความถูกต้องของงาน (Concern for Order) 7) ความมั่นใจในตนเอง (Self Confidence) 8) ศิลปะการสื่อสารจูงใจ (Communication & Influencing)

วศินี หนุนภักดี (2560, น. 178-179) กล่าวว่า ความสามารถของผู้บริหารระดับสูงด้านไอทีในหน่วยงานของรัฐในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล ได้แก่ 1) ความเชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยี 2) ความรู้ด้านอุตสาหกรรมไอที 3) การจัดการไอที 4) ความรู้ด้านเทคนิคไอที 5) การจัดส่ง (บริการไอที) 6) กลยุทธ์และการวางแผนทรัพยากรสารสนเทศ 7) การประเมินประสิทธิภาพไอที: แบบจำลองและวิธีการ 8) การจัดการโครงการและโปรแกรมไอที 9) การจัดการข้อมูลและความรู้ 10) การรักษาความปลอดภัยทางไซเบอร์/การรับรองข้อมูล (IA) 11) สถาปัตยกรรมองค์กร 12) การจัดการและการประเมินเทคโนโลยี

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2560, น. 294-298) กำหนดมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ 1) มีความสามารถใช้และบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาและปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม 2) มีความสามารถประเมินการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อนำมาปรับปรุงการบริหารจัดการ และ 3) มีความสามารถส่งเสริมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา

สุนันทา สมใจ (2561, น. 350-363) ได้กล่าวถึง สมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารโรงเรียนในการใช้ วางแผน พัฒนาและบริหารจัดการเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน การบริหารงาน และการพัฒนาสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ปลอดภัย และทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกดิจิทัล เป็นผู้นำทางเทคโนโลยีควรต้องตระหนักเห็นความสำคัญของสิ่งต่อไปนี้ 1) ความเสมอภาค โดยต้องลดช่องว่างทางเทคโนโลยีในความแตกต่างระหว่างฐานะเศรษฐกิจ เพศ ระดับผลความสำเร็จทางการเรียนของผู้เรียนระยะทาง และวัฒนธรรม 2) การพัฒนาผู้ชำนาญด้านเทคโนโลยี โดยมุ่งสร้างโอกาสความต้องการของครูให้รู้เข้าใจ และนำเทคโนโลยีไปบูรณาการ ออกแบบร่วมกับหลักสูตร อย่างมีความหมาย ท้าทาย และมุ่งสนับสนุนครูให้ค้นพบและมีประสบการณ์ คิดสร้างสรรค์แนวทางการสอนอย่างหลากหลายท้าทายและประเมินอย่างเป็นรูปธรรม 3) สร้างบทบาทใหม่ของผู้บริหารในด้านผู้นำทางเทคโนโลยีเพื่อเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาบุคลากรและทรัพยากรด้านเทคโนโลยี เข้าใจการใช้เทคโนโลยีอย่างมีความหมายมีวิสัยทัศน์ ประสบการณ์สามารถจะชี้แนะ สนับสนุนครู วางแผนเทคโนโลยี เปลี่ยนวัฒนธรรมขององค์การโดยใช้เทคโนโลยีในระบบงาน ตลอดจนเสริมศักยภาพโดยอาศัยเทคโนโลยี

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2563, น. 43-53) ได้กำหนดสมรรถนะหลักและสมรรถนะประจำกลุ่มงานให้ข้าราชการครูและผู้บริหารมีผลปฏิบัติงานดี และส่งผลให้องค์การบรรลุเป้าประสงค์ที่ต้องการตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด โดยได้กำหนดสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ 2 กลุ่ม 9 สมรรถนะย่อย คือ 1) สมรรถนะหลัก (core competency) ประกอบด้วย 4 สมรรถนะย่อย คือ การมุ่งผลสัมฤทธิ์ การบริการที่ดี การพัฒนาตนเอง และการทำงานเป็นทีม และ 2) สมรรถนะประจำสายงาน(functional competency) ประกอบด้วย 5 สมรรถนะประจำสายงานย่อย คือ การวิเคราะห์และสังเคราะห์ การสื่อสารและจูงใจ การพัฒนาศักยภาพบุคลากร การมีวิสัยทัศน์ และภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง นอกจากนี้ สมรรถนะของผู้บริหาร

ด้านมาตรฐานความรู้ที่เกี่ยวข้องกับด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารให้เป็นไปตามเป้าประสงค์ของสถานศึกษา โดยสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา

ฮานาน ยะหริ่ง (2568, น. 174) ได้กล่าวว่า เทคโนโลยีสารสนเทศในปัจจุบันเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญในการทำงานในโลกนี้เป็นอย่างมากโดยเฉพาะการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารงานทั้งด้านต่าง ๆ ของประเทศ เช่น ด้านเศรษฐกิจการเมืองการปกครองและด้านการศึกษา โดยเฉพาะด้านการจัดการศึกษาที่ต้องนำเทคโนโลยีมาใช้ให้สอดคล้องกับการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 การบริหารสถานศึกษาภายใต้สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกอย่างพลิกผัน (Disruptive World) ตลอดจนความเปลี่ยนแปลงของเงื่อนไขต่าง ๆ ของการพัฒนาประเทศไทย ความเจริญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเกิดการเปลี่ยนแปลงในด้านการศึกษาอย่างรวดเร็วและนโยบายทางการศึกษาต้องพัฒนาให้สอดคล้องกับความเจริญทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการเปลี่ยนแปลงทางสังคมด้วยโดยการจัดการศึกษาในสถานศึกษาสอดคล้องกับนโยบายทางการศึกษาความเจริญทางด้านเทคโนโลยี และการเปลี่ยนแปลงทางสังคมอย่างเหมาะสมและมีคุณภาพ

UNESCO (2008, p. 11) UNESCO ได้พัฒนา กรอบสมรรถนะ ICT สำหรับครู (ICT Competency Framework for Teachers: ICT-CFT) ซึ่งมุ่งเน้นให้บุคลากรทางการศึกษา รวมถึงผู้บริหารสถานศึกษา มีความสามารถในการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการจัดการศึกษา โดยประกอบด้วย 3 แนวทางหลัก ได้แก่

1. Technology Literacy การใช้เทคโนโลยีพื้นฐานในการสนับสนุนการเรียนการสอนและการบริหารจัดการ
2. Knowledge Deepening การใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเรียนรู้เชิงลึก การคิดวิเคราะห์ และการแก้ปัญหา
3. Knowledge Creation การสร้างองค์ความรู้ใหม่ผ่านการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา

เพื่อสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาการเรียนรู้ การสร้างองค์ความรู้ และการพัฒนาระบบการศึกษาให้สอดคล้องกับสังคมฐานความรู้ในศตวรรษที่ 21

สภาครูและบุคลากรทางการศึกษา (2556, อ้างถึงใน สตรีรัตน์ ตั้งมีลาภ, 2558, น. 20) ได้กล่าวถึงมาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษาด้านการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษาไว้ 2 ด้าน ดังนี้

1. สาระความรู้
   1.1 เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา
   1.2 เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการ
   1.3 เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดการเรียนรู้
2. สมรรถนะ
   2.1 สามารถใช้และบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาและการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม
   2.2 สามารถประเมินการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาและนำมาปรับปรุงการบริหารจัดการ

2.3 สามารถส่งเสริมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา

Hilberg (2008) กล่าวว่า การจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ควรมุ่งสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาได้ เช่น การใช้เทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ที่หลากหลาย การใช้สื่อดิจิทัลเพื่อรองรับความแตกต่างของผู้เรียน และการสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้แบบดิจิทัล

STE (2009) ได้มีการกำหนด มาตรฐานเทคโนโลยีสำหรับผู้บริหารการศึกษา (NETS-A: National Educational Technology Standards for Administrators) เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำด้านเทคโนโลยีในสถานศึกษา โดยมีองค์ประกอบสำคัญ เช่น

1. Visionary Leadership ผู้บริหารต้องมีวิสัยทัศน์ในการใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการศึกษา
2. Digital Age Learning Culture ส่งเสริมวัฒนธรรมการเรียนรู้ที่ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล
3. Excellence in Professional Practice สนับสนุนการพัฒนาวิชาชีพของครูในการใช้เทคโนโลยี
4. Systemic Improvement การใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาระบบบริหารจัดการศึกษา
5. Digital Citizenship การใช้เทคโนโลยีอย่างมีจริยธรรมและความรับผิดชอบ

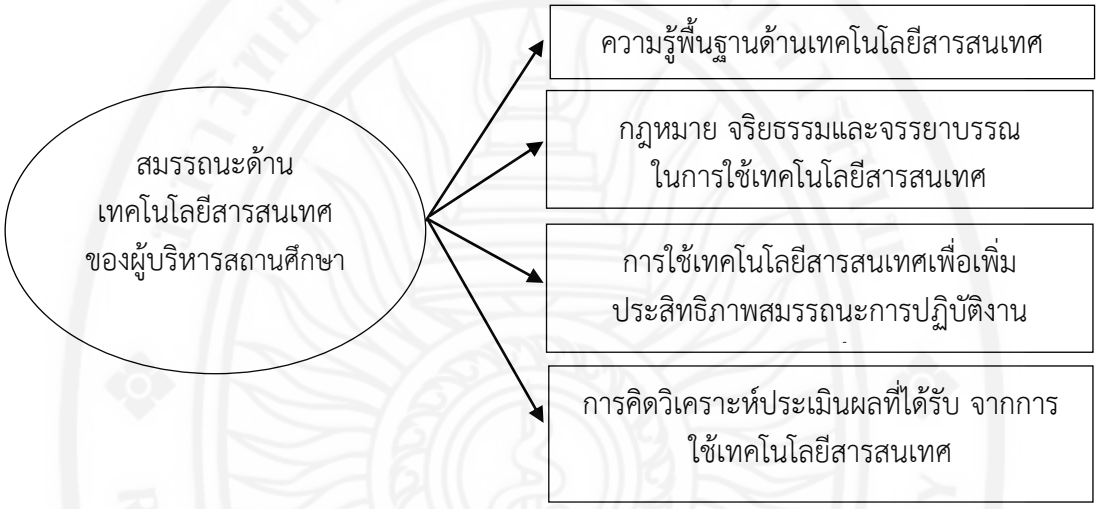
จากการศึกษาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สรุปได้ว่า สมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา คือ ความสามารถด้านการใช้เทคโนโลยีเพื่อการบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมีพื้นฐานมาจากแนวคิด ทฤษฎีด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการยอมรับเทคโนโลยีในการช่วยเพิ่มประสิทธิผลของการบริหารและคุณภาพการเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อสนับสนุนการศึกษา การบริหารจัดการ และการจัดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม มีความสามารถในการประเมินการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และนำมาปรับปรุงการบริหารจัดการ ตลอดจนสามารถส่งเสริมและสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อคุณภาพการศึกษา

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้ทำตารางสังเคราะห์สมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ดังตาราง 2.1

ตารางที่ 2.1 สังเคราะห์องค์ประกอบของสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหาสถานศึกษา

องค์ประกอบ \ แหล่งข้อมูล	จารุภา สังขารมย์ (2560)	วสินี หนุนภักดี (2560)	สุนันทา สมใจ (2561)	สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2563)	สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2568)	UNESCO (2008)	Hilberg J. Scott (2008)	ISTE (2009)	ความถี่ที่สอดคล้อง	องค์ประกอบที่เลือก
1. ความรู้พื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	✓	✓		✓		✓	✓		5	✓
2. การผลิตและสร้างสรรค์สื่อสารสนเทศเพื่อสร้างนวัตกรรมทางการศึกษา	✓					✓	✓		3	
3. กฎหมาย จริยธรรมและจรรยาบรรณในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	✓		✓		✓			✓	4	✓
4. การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพสมรรถนะการปฏิบัติงานการทางการศึกษา	✓			✓	✓			✓	4	✓
5. ความเชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยี		✓							1	
6. กลยุทธ์และการวางแผนทรัพยากรสารสนเทศ		✓							1	
7. การคิดวิเคราะห์ประเมินผลที่ได้รับจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ		✓	✓	✓		✓	✓		5	✓
8. การรักษาความปลอดภัยทางไซเบอร์		✓			✓				2	
9. ความเป็นผู้นำและวิสัยทัศน์			✓					✓	2	
10. การสนับสนุน ส่งเสริมการจัดการและการจัดการในองค์กร			✓	✓	✓				3	
11. สามารถใช้และบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาได้อย่างเหมาะสม				✓					1	
12. มีความสามารถในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารตามคุณลักษณะเฉพาะได้อย่างเหมาะสม						✓			1	
13. ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารช่วยในการคิดแก้ปัญหา								1	✓	

จากตารางที่ 2.1 แสดงผลการสังเคราะห์องค์ประกอบสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อกำหนดเป็นองค์ประกอบในการวิจัย แนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 ครั้งนี้ ผู้วิจัยพิจารณาองค์ประกอบที่มีความถี่ตั้งแต่ 5 ขึ้นไป (ร้อยละ 50 ของแหล่งข้อมูล 8 แหล่งข้อมูล) ได้องค์ประกอบ 4 ด้าน ได้แก่ 1) ความรู้พื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ 2) กฎหมาย จริยธรรมและจรรยาบรรณในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 3) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพสมรรถนะการปฏิบัติงานการทางการศึกษา และ 4) การคิดวิเคราะห์ประเมินผลที่ได้รับจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ แสดงภาพประกอบดังนี้ แสดงดังนี้แสดงภาพประกอบดังนี้แสดงดังภาพที่ 2.5

ภาพที่ 2.1 องค์ประกอบสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา

จากการสังเคราะห์องค์ประกอบสังเคราะห์องค์ประกอบของสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ลำดับต่อไปผู้วิจัยได้นำองค์ประกอบ ประกอบด้วย 1) ความรู้พื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ 2) กฎหมาย จริยธรรมและจรรยาบรรณในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 3) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพสมรรถนะการปฏิบัติงานการทางการศึกษา 4) การคิดวิเคราะห์ประเมินผลที่ได้รับจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ไปดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content analysis) เพื่อกำหนดตัวชี้วัดและตัวชี้วัดเชิงปฏิบัติการขององค์ประกอบแต่ละด้าน โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ความรู้พื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและเครื่องมือดิจิทัลขั้นพื้นฐานได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม และปลอดภัย รวมถึงความเข้าใจเกี่ยวกับระบบคอมพิวเตอร์ การสื่อสารข้อมูล ซอฟต์แวร์ แอปพลิเคชัน และเทคโนโลยีที่ช่วยในการทำงาน การเรียนรู้ และการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

พระมหากันตินันท์ เฮงสกุล (2564, น. 8) ได้กล่าวไว้ว่า สถานศึกษาเป็นหน่วยงานในการนำนโยบายทางการศึกษาทุกระดับไปปฏิบัติ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่สุด

ในการบริหารจัดการในสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมาย โดยเฉพาะการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด นอกจากนี้ผู้บริหารสถานศึกษาต้องใช้ข้อมูลในการวางแผนและการตัดสินใจเพื่อให้การบริหารงานเกิดประสิทธิภาพสูงสุดข้อมูลที่ได้รับต้องผ่านกระบวนการทางเทคโนโลยี ประมวลผล ออกมาเป็นสารสนเทศ ดังนั้นสารสนเทศต้องมีความถูกต้อง แม่นยำ ทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์ ครบถ้วน กะทัดรัด และสอดคล้องกับความต้องการ

สุรัตน์วดี ปานโพธิ์ทอง และคณะ (2565, น. 604) ได้กล่าวไว้ว่า เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการศึกษาหมายถึงการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อช่วยจัดการเรียนการสอน การวางแผนและการบริหารการศึกษาการวางแผนหลักสูตรการแนะแนวและการบริการการทดสอบวัดผลการพัฒนาบุคลากรเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากที่สุดในการบริหารสถานศึกษา ส่วนความสำคัญในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นที่ต้องการของผู้บริหารในหน่วยงานต่าง ๆ เพราะเป็นเครื่องมือที่ช่วยสนับสนุนการจัดการในองค์กรเนื่องจากช่วยให้การตัดสินใจปฏิบัติงานได้รวดเร็วในการบริหารเพื่อจัดการศึกษาการตัดสินใจวางแผนการศึกษาระยะยาวต่าง ๆ ช่วยแก้ปัญหาด้านการจัดการศึกษาในโรงเรียนทั้งการจัดเก็บข้อมูลกระบวนการจัดการเรียนการสอนและการบริหารจัดการได้อย่างชัดเจน และสามารถตัดสินใจเลือกแนวทางการแก้ปัญหาหรือบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เนาวรัตน์ หอมขจร (2566, น. 108) ได้กล่าวไว้ว่า การเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีสังคมยุคชีวิตวิถีใหม่กลายเป็นสังคมบริโภคนิยมอย่างชัดเจนมากขึ้น ทั้งด้านการใช้ชีวิตประจำวันและด้านการศึกษาองค์ความรู้ต่าง ๆ ไม่ได้แสวงหาได้เพียงในห้องเรียนเท่านั้น รูปแบบการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้ใหม่ ๆ ได้ถูกพัฒนาขึ้นอย่างมากมายโลกดิจิทัลจึงเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนรู้ในปัจจุบัน การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้กับการจัดการเรียนการสอนเป็นสิ่งจำเป็น

มูหัมมัดสาเกร์ เร๊าะแลบา (2567, น. 109) ได้กล่าวไว้ว่า การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการพัฒนาองค์กรในยุคดิจิทัลเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยยกระดับขีดความสามารถในการดำเนินงานขององค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน โดยมีบทบาทในการเพิ่มประสิทธิภาพ ความรวดเร็ว และความแม่นยำของกระบวนการทำงาน พร้อมทั้งสนับสนุนการพัฒนาองค์ความรู้และทักษะใหม่ ๆ ให้กับบุคลากรภายในองค์กร องค์กรที่สามารถปรับใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างเหมาะสมจะมีความยืดหยุ่นในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลง และสามารถแข่งขันได้ในบริบทของประเทศไทยยุคไทยแลนด์ 4.0

ปวิดา จันทะขาล และคณะ (2567 น. 941) เทคโนโลยีสารสนเทศจึงเป็นสิ่งที่สำคัญต้องนำมาใช้ในการบริหารงานงบประมาณในปัจจุบัน เพราะสถานศึกษาต้องบริหารจัดการให้มีคุณภาพถูกต้องตามระเบียบและทันสมัย ซึ่งในยุคศตวรรษที่ 21 เป็นยุคที่ ดิจิทัล เทคโนโลยี (Digital Technology) เข้ามามีบทบาทอย่างมากกับชีวิตของเราทุกคน ผู้บริหารจะต้องดูแลงานบริหาร งานงบประมาณอย่างใกล้ชิด เพราะหากการจัดระบบการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาที่ดีจะช่วยสนับสนุนส่งเสริมให้แผนการดำเนินงานอื่น ๆ ของสถานศึกษาบรรลุจุดมุ่งหมายของสถานศึกษาที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

อารีย์ เอี่ยมรอด (2568, น. 795) ได้กล่าวไว้ว่าผู้บริหารจึงต้องมีความสามารถทั้งในด้านการวางวิสัยทัศน์ การบริหาร จัดการ การนิเทศการสอน การใช้ข้อมูลสารสนเทศและการออกแบบนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลง ภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21

จึงเป็นภาวะผู้นำที่สามารถเชื่อมโยงวิสัยทัศน์กับ การปฏิบัติจริง การใช้เทคโนโลยีเพื่อยกระดับการเรียนรู้และเสริมสร้างสมรรถนะของครูและผู้เรียนได้อย่างยั่งยืน ถือเป็นกลไกสำคัญในการยกระดับคุณภาพการศึกษาให้ตอบสนองต่อบริบทโลกยุคใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพซึ่งทั้งหมดนี้ คือรากฐานสำคัญในการสร้างพลเมืองดิจิทัลที่มีคุณภาพและพร้อมปรับตัวสู่โลกอนาคต

เทพศิรินทร์วุฒิยางกูร (2568, น. 20) ได้ให้ความหมายไว้ว่าการใช้เทคโนโลยีในงานวิชาการต้องมุ่งเน้นความยืดหยุ่นและการเข้าถึงที่เท่าเทียม สนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิต ลดช่องว่างทางการศึกษา และสร้างโอกาสให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ การพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถด้านดิจิทัล ควบคู่กับการคำนึงถึงผลกระทบในการใช้เทคโนโลยีจะช่วยสร้างระบบการศึกษาที่มีคุณภาพและยั่งยืน อีกทั้งการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ครอบครัว ชุมชน และภาคเอกชน จะช่วยให้การจัดการศึกษาเกิดประสิทธิผลมากขึ้น

ชานนทร์ จริโยทัย (2568, น. 182) การนำเทคโนโลยีเข้ามาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษา ไม่เพียงแต่ช่วยยกระดับความสะดวกและความรวดเร็วในการเก็บและประมวลผลข้อมูลเท่านั้น แต่ยังเป็นเครื่องมือสำคัญที่เสริมสร้าง ประสิทธิภาพในทุกด้านของการบริหารงาน อันได้แก่ 1) การบริหารงานวิชาการที่ช่วยสนับสนุนการวางแผน และประเมินผลการเรียนการสอน 2) การบริหารงบประมาณที่เน้นการวางแผนการใช้จ่ายอย่างโปร่งใสและมีประสิทธิผล 3) การบริหารงานบุคลากรที่จัดการข้อมูลและพัฒนาทักษะของบุคลากรให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด 4) การบริหารงานทั่วไปที่ช่วยประสานงานภายในองค์กรให้เกิดความต่อเนื่องและคล่องตัว เทคโนโลยีสารสนเทศจึงเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้แต่ละฝ่ายทำงานร่วมกันได้อย่างราบรื่นและสามารถตอบสนองต่อความ ต้องการของสังคมดิจิทัลที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ซึ่งการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการบริหารงานดังกล่าวไม่ เพียงแต่ช่วยลดภาระงานเอกสารและเพิ่มความแม่นยำในการจัดการข้อมูล แต่ยังเป็นพื้นฐานในการสนับสนุน การตัดสินใจเชิงกลยุทธ์และการวางแผนในระยะยาว ทำให้การบริหารจัดการของสถานศึกษามีความโปร่งใส และมีคุณภาพสูงขึ้น ในขณะเดียวกันความท้าทายต่าง ๆ เช่น ปัญหาการเข้าถึงเทคโนโลยีและความพร้อมของ บุคลากรก็เป็นสิ่งที่ต้องได้รับการแก้ไขอย่างต่อเนื่อง

จากการศึกษาแนวคิดและผลการวิจัยเกี่ยวกับสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศความรู้พื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ผู้วิจัยสรุปได้ว่า ความรู้พื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นสมรรถนะที่จำเป็นของผู้บริหารสถานศึกษา เนื่องจากส่งผลโดยตรงต่อประสิทธิภาพการบริหารงานทั้งในด้านการใช้เทคโนโลยีอย่างถูกต้องและปลอดภัย การประมวลผลข้อมูลเป็นสารสนเทศเพื่อการวางแผน และการตัดสินใจเชิงบริหาร เทคโนโลยีสารสนเทศมีบทบาทสำคัญต่อการบริหารงานทุกด้าน ได้แก่ งานวิชาการ งบประมาณ บุคลากร และงานทั่วไป โดยช่วยเพิ่มความรวดเร็ว ความแม่นยำ ความโปร่งใส และสนับสนุนการวางแผนเชิงกลยุทธ์ ตลอดจนส่งเสริมคุณภาพการจัดการศึกษา ทั้งนี้ การพัฒนาให้เกิดประสิทธิผลอย่างยั่งยืนจำเป็นต้องเสริมสร้างศักยภาพด้านดิจิทัลของบุคลากร ควบคู่กับการสร้างความร่วมมือและลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงเทคโนโลยี เพื่อยกระดับคุณภาพการบริหารจัดการของกลุ่มเครือข่ายให้มีประสิทธิภาพสูงสุด ประกอบด้วยตัวชี้วัด ดังนี้

1. สามารถใช้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการวางแผนการบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. ใช้เทคโนโลยีในการสื่อสารและเผยแพร่ข้อมูลที่ถูกต้อง ทันเวลา และเข้าถึงได้

3. กำหนดแผนและขับเคลื่อนการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนและการบริหารอย่างเป็นรูปธรรม

4. ใช้เทคโนโลยีสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับครอบครัว ชุมชน และภาคีเครือข่ายอย่างต่อเนื่อง

5. ใช้เทคโนโลยีเพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรในสถานศึกษาให้เกิดประโยชน์สูงสุด

6. ใช้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

7. ใช้เทคโนโลยีเพื่อรายงานผลการบริหารงานอย่างโปร่งใสและตรวจสอบได้

8. ใช้ระบบติดตามและประเมินผลด้วยเทคโนโลยี เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและความรับผิดชอบต่อองค์กร

9. ใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง ทันเวลา และเข้าถึงได้แก่ผู้เกี่ยวข้อง

2. กฎหมาย จริยธรรม และจรรยาบรรณในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง ข้อบังคับหรือกฎระเบียบทางกฎหมายที่กำหนดสิทธิ หน้าที่ และข้อห้ามเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น การใช้งานคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต ซอฟต์แวร์ และข้อมูลดิจิทัล เพื่อให้การใช้เทคโนโลยีเป็นไปอย่างถูกต้องตามกฎหมาย ไม่ละเมิดสิทธิผู้อื่น และสอดคล้องกับหลักคุณธรรมทางวิชาชีพ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยสรุปสาระสำคัญดังนี้

วรรณพัทร ซื่อตรง (2560, น. 937-948) กล่าวว่า คุณธรรมจริยธรรมเป็นองค์ประกอบสำคัญของความเป็นผู้นำ เนื่องจากใช้ประกอบการตัดสินใจและกำกับดูแลบุคลากรในองค์การและสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ หลักคุณธรรมสำหรับผู้นำยุคใหม่ที่สามารถประยุกต์ใช้ในการเสริมสร้างภาวะผู้นำ ได้แก่ ทศพิธราชธรรม 10 หิริโอตัปปะ สัปปุริสธรรม 7 พรหมวิหาร 4 อิทธิบาท 4 และสังคหวัตถุ 4 ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องแสดงความเป็นผู้นำทั้งด้านการบริหารและด้านจริยธรรมควบคู่กัน

รัชฎาพร ธิราวรรณ (2563, น. 315-325) อธิบายว่า กฎหมาย จริยธรรม และจรรยาบรรณเป็นกรอบแนวทางและข้อกำหนดที่กำหนดให้ผู้ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศใช้งานอย่างถูกต้อง เหมาะสม ปลอดภัย และมีความรับผิดชอบต่อสังคม แบ่งออกเป็น 3 ด้านหลัก ได้แก่

1. กฎหมาย (Law) คือ ข้อบังคับหรือกฎเกณฑ์ที่ควบคุมการใช้งานเทคโนโลยีเพื่อป้องกันการละเมิดสิทธิหรือการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหาย

2. จริยธรรม (Ethics) คือ หลักคิดหรือแนวทางการประพฤติที่ถูกต้องเหมาะสมต่อสังคม

3. จรรยาบรรณ (Code of Conduct / Professional Ethics) คือ แนวปฏิบัติสำหรับผู้ปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยี เพื่อให้การทำงานมีความรับผิดชอบ ปลอดภัย และน่าเชื่อถือ

ศรีประภา ฮองต้น (2565, น. 64) กล่าวว่า เป็นหลักเกณฑ์ ข้อบังคับ และแนวปฏิบัติที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องยึดถือในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อให้การจัดการ การสื่อสาร การจัดเก็บ และการใช้ข้อมูลเป็นไปอย่างถูกต้องตามกฎหมายและหลักจริยธรรม สอดคล้องกับจรรยาบรรณวิชาชีพ ป้องกันการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล และส่งเสริมความโปร่งใสในองค์กร

ปิ่นสุดา มังคะรัตน์ (2567, น. 45-55) กล่าวว่า การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวข้องกับกฎหมาย จริยธรรม และจรรยาบรรณ ซึ่งเป็นกรอบกำหนดพฤติกรรมและความรับผิดชอบ เพื่อให้การบริหารจัดการมีประสิทธิภาพและชอบธรรม โดยประกอบด้วย

1. กฎหมาย ได้แก่ พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์และพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (PDPA) รวมถึงกฎหมายลิขสิทธิ์ ซึ่งกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการเข้าถึงข้อมูล การเผยแพร่ข้อมูล และการใช้ทรัพย์สินทางปัญญา
2. จริยธรรม ครอบคลุมหลักความเป็นส่วนตัว (Privacy) และความถูกต้องของข้อมูล (Accuracy) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของแนวคิด PAPA
3. จรรยาบรรณ เน้นความเป็นผู้นำด้านความมั่นคงปลอดภัย การใช้ทรัพยากรอย่างเหมาะสม การกำกับดูแลการใช้งานของบุคลากรและนักเรียน และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

นพพร ทองกลัด (2568, น. 245-257) กล่าวว่า เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมีพัฒนาการก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว และเข้ามามีบทบาทสำคัญในชีวิตประจำวัน กระทรวงศึกษาธิการจึงมีพันธกิจในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอย่างมีคุณธรรม จริยธรรม และรู้เท่าทัน ผ่านกระบวนการสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้ การบริหารจัดการแบบบูรณาการ และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อมุ่งสู่การศึกษาแห่งอนาคต

จากการศึกษากฎหมาย จริยธรรมและจรรยาบรรณในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ผู้วิจัยสรุปได้ว่า กฎหมาย จริยธรรม และจรรยาบรรณในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง กรอบสำคัญในการกำกับการใช้เทคโนโลยีอย่างถูกต้องและรับผิดชอบ โดยต้องปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เช่น กฎหมายคอมพิวเตอร์ กฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล และกฎหมายลิขสิทธิ์ เพื่อคุ้มครองข้อมูลของนักเรียนและบุคลากร ผู้บริหารควรยึดหลักจริยธรรมด้านความเป็นส่วนตัว ความถูกต้องของข้อมูล และความรับผิดชอบต่อสังคม ควบคู่กับการแสดงบทบาทผู้นำด้านดิจิทัล กำหนดมาตรการความมั่นคงปลอดภัย และกำกับดูแลการใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสม การยึดถือหลักดังกล่าวจะช่วยเสริมสร้างความโปร่งใส ความน่าเชื่อถือ และยกระดับคุณภาพการบริหารจัดการศึกษาอย่างยั่งยืน ประกอบด้วยตัวชี้วัดดังนี้

1. สามารถอธิบายและยึดถือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศได้ถูกต้อง
2. มีการกำกับดูแลให้บุคลากรใช้งาน เทคโนโลยีสารสนเทศตามกฎหมาย
3. การตัดสินใจและกำหนดนโยบาย เทคโนโลยีสารสนเทศโดยคำนึงถึงความรับผิดชอบต่อสังคมและนักเรียน
5. กำหนดและปฏิบัติตามนโยบายความปลอดภัยของระบบและข้อมูล
6. การใช้ทรัพยากร เทคโนโลยีสารสนเทศขององค์กรเป็นไปเพื่อการศึกษาและบริหารงานอย่างเหมาะสม
7. พัฒนาความรู้ด้าน เทคโนโลยีสารสนเทศและกฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง
8. แสดงบทบาทเป็นแบบอย่างในการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศ อย่างมีความรับผิดชอบและจริยธรรม

3. การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพสมรรถนะการปฏิบัติงานทางการศึกษา หมายถึง การนำเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology: IT) มาประยุกต์ใช้ในกระบวนการบริหารจัดการ การเรียนการสอน การสื่อสาร การเก็บรวบรวมและประมวลผลข้อมูล รวมถึงการตัดสินใจทางการศึกษา เพื่อให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น ทั้งในด้านความรวดเร็ว ความถูกต้อง ความสะดวก และความโปร่งใส รวมถึงช่วยส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและสมรรถนะของบุคลากรทางการศึกษาอย่างเป็นระบบ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดและผลการวิจัยเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพสมรรถนะการปฏิบัติงานทางการศึกษา โดยมีรายละเอียดดังนี้

เขมนิจ ปรีเปรม (2554, อ้างอิงใน กิตติ วงษ์สมบูรณ์, 2564, น. 1-16) ได้กล่าวไว้ว่า สมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศกับการบริหารระบบสารสนเทศของผู้บริหาร โดยระบุว่า สมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง ความสามารถในการปฏิบัติงานทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศตามคุณลักษณะ 3 ด้าน ได้แก่ สมรรถนะด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านเจตคติ ดังนี้

1. สมรรถนะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศด้านความรู้
    1.1 องค์ประกอบของระบบกระบวนการทำงานของคอมพิวเตอร์
    1.2 การติดตั้งระบบและการใช้งาน
    1.3 การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่าด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ
    1.4 การบำรุงรักษาอุปกรณ์คอมพิวเตอร์
    1.5 เทคโนโลยีโทรคมนาคม
    1.6 ระบบฐานข้อมูลด้านเทคโนยีสารสนเทศ
    1.7 การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา
2. สมรรถนะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศด้านทักษะ
    2.1 การเลือกใช้อุปกรณ์และเครื่องมือที่เกี่ยวข้องกับด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ
    2.2 การควบคุมและการติดตั้งระบบ
    2.3 การบำรุงรักษาอุปกรณ์คอมพิวเตอร์
    2.4 การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในด้านการปฏิบัติงาน
3. สมรรถนะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศด้านเจตคติ
    3.1 เจตคติต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
    3.2 เห็นคุณค่าของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ
    3.3 เจตคติในการศึกษาและพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ

ชุลีกร นวลสมศรี (2563, น. 204) ได้กล่าวไว้ว่า เมื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้เข้ามามีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาประเทศในทุก ๆ ด้าน การพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ สำหรับบุคลากรองค์กรภาครัฐจะเป็นก้าวหนึ่งในการเปลี่ยนแปลงสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน โดยสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่พึงประสงค์ประกอบไปด้วย ความรู้พื้นฐานด้านเทคโนโลยีการใช้เทคโนโลยีเพื่อการติดต่อสื่อสาร การเข้าถึงและการประเมินสารสนเทศ การจัดการสารสนเทศ การผลิตและสร้างสรรค์สื่อสารสนเทศ จรรยาบรรณในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะในการปฏิบัติงาน ซึ่งเป็น

การยกระดับศักยภาพบุคลากรภาครัฐ เพิ่มขีดความสามารถของผู้ปฏิบัติงานด้านดิจิทัล เพื่อเป็นกลไกขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ รวมทั้งการสร้างสรรค์นวัตกรรมการทำงานและการให้บริการของรัฐด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการยกระดับงานของภาครัฐให้เป็นงานที่มีคุณค่าสูงขึ้น

ภิชาพัชญ์ โหนา (2563, น. 114) ได้กล่าวไว้ว่า ปัจจัยที่จะช่วยสร้างความสำเร็จให้แก่สถานศึกษา ย่อมหนีไม่พ้นเรื่องของสมรรถนะของผู้บริหาร สมรรถนะ (Competency) หรือขีดระดับความสามารถของผู้อำนวยการสถานศึกษา เป็นความสามารถของบุคลากรในการปฏิบัติงาน อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อการจัดการศึกษา โดยมีองค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ ความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skill) ลักษณะเฉพาะตัว (Attribute) และพฤติกรรม (Behavior) ซึ่งล้วนมีบทบาทสนับสนุนการดำเนินงานหรือกิจกรรมต่าง ๆ ตามภาระหน้าที่และความรับผิดชอบให้เกิดผลสำเร็จและบรรลุเป้าหมายที่วางไว้

เยาวลักษณ์ ซื่อสัตย์ (2564, น. 145) ได้กล่าวไว้ว่า ด้านสมรรถนะการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศ คือ ความเข้าใจและสามารถใช้คอมพิวเตอร์ ซอฟต์แวร์ กฎหมายลิขสิทธิ์ โปรแกรมประยุกต์พื้นฐาน ระบบบริหารจัดการ การติดต่อสื่อสารผ่านระบบเครือข่าย เว็บไซต์ และบทเรียนออนไลน์ คัดสรรและเลือกใช้ได้อย่างเหมาะสม เรียนรู้และฝึกฝนทักษะอยู่เสมอ เต็มใจให้คำแนะนำอธิบายแก่ผู้อื่นได้ สามารถวางแผน จัดโครงสร้าง กำหนดขั้นตอน ระเบียบข้อบังคับ วิธีการสร้างทีมงานการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาและการปฏิบัติงานได้ รวมทั้งมีความรู้ความเข้าใจหลักการประเมินผลและรูปแบบการประเมินเทคโนโลยีสารสนเทศในปัจจุบัน

นารีรัตน์ เพชรคง (2565, น. 241) ได้กล่าวไว้ว่า สมรรถนะของผู้บริหารเป็นดัชนีที่บ่งชี้ความสำเร็จของผู้บริหาร การที่ผู้บริหารมีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของการบริหารสถานศึกษาจะเป็นสิ่งที่ช่วยให้การศึกษาสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ผู้บริหารจึงเป็นเสาหลักที่มีความสำคัญต่อหน่วยงานและผู้ใต้บังคับบัญชา รวมทั้งมีผลสะท้อนต่อผลงานและวิธีปฏิบัติของสถานศึกษาแต่ละแห่ง การจัดการศึกษาที่มีประสิทธิผล การวางแนวทางในการพัฒนาในเรื่องของผู้นำควรมีลักษณะที่มีวิสัยทัศน์มองการณ์ไกลจากปัญหาที่เกิดขึ้น ต้องมีสมรรถนะความรู้ความสามารถ จึงจะนำพาให้สถานศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

จิรพรรณ หิรัญวรเสฏฐ์ (2555, อ้างถึงใน นานัญ สุดโต และคณะ, 2566, น. 636) กล่าวไว้ว่า สมรรถนะ หมายถึง ความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skill) และคุณลักษณะของบุคคล (Attributes) ที่แสดงออกทั้งในรูปแบบวิธีคิดและพฤติกรรมในการทำงาน ซึ่งส่งผลต่อการปฏิบัติงานของแต่ละบุคคลในหน้าที่รับผิดชอบให้สำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สามารถสังเกตวัดและประเมินได้ และส่งผลให้เกิดความสำเร็จตามมาตรฐานหรือสูงกว่ามาตรฐานที่องค์กรกำหนดไว้

นราธิป บาลลา (2566, น. 204-205) ได้กล่าวไว้ว่า สมรรถนะของผู้บริหารมีความสำคัญต่อการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งผู้บริหารจะต้องเป็นผู้ที่มีสมรรถนะสูง สอดคล้องกับสภาวการณ์เปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น โลกของการแข่งขัน ทิศทางการพัฒนา และแนวทางในการปฏิรูปการศึกษาของประเทศ พัฒนาสถานศึกษาให้สามารถจัดการเรียนการสอนและปรับตัวให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงอย่างมีประสิทธิภาพ

พิทักษ์ พลคชา และคณะ (2567, น. 171) กล่าวว่า การพัฒนาการส่งเสริมครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการจัดการเรียนการสอนแบบ New Normal ในศตวรรษที่ 21 มีองค์ประกอบสำคัญ คือ ความรู้พื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ซึ่งเป็นพฤติกรรมของครูที่แสดงออกถึงความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์และเครือข่ายอินเทอร์เน็ตขั้นพื้นฐาน เพื่อนำไปใช้ประกอบการทำงานต่าง ๆ ในสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ และนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้นและมีทักษะพื้นฐานในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อให้สอดคล้องกับคุณลักษณะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ในด้านการรู้เท่าทันเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ซึ่งเป็นพฤติกรรม ความสนใจ ทัศนคติ และความสามารถของครูแต่ละบุคคลในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นเครื่องมือในการเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศ เพื่อนำไปใช้ในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล จากการศึกษาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพสมรรถนะการปฏิบัติงานทาง

จากการศึกษาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพสมรรถนะการปฏิบัติงานทางการศึกษา ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพสมรรถนะการปฏิบัติงานทางการศึกษา หมายถึง กระบวนการพัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากร ในสถานศึกษาให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการใช้และบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพและมีจริยธรรม โดยครอบคลุมความสามารถในการเข้าถึง จัดการ วิเคราะห์ และประยุกต์ใช้ข้อมูลสารสนเทศ การใช้เครื่องมือและระบบดิจิทัลเพื่อสนับสนุนการบริหารและการจัดการเรียนรู้ การปฏิบัติตามกฎหมายและจรรยาบรรณดิจิทัล ตลอดจนการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง ทั้งนี้มุ่งยกระดับศักยภาพบุคลากรให้สามารถขับเคลื่อนระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส และสอดคล้องกับบริบทสังคมดิจิทัลและการศึกษาสำหรับคนพิการในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วยตัวชี้วัด ดังนี้

1. อธิบายองค์ประกอบพื้นฐานของระบบสารสนเทศได้ (Input, Process, Output, Storage, Control)
2. อธิบายส่วนประกอบหลักของระบบคอมพิวเตอร์ได้ (Hardware, Software, Peopleware, Data, Network)
3. เข้าใจหน้าที่และความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ ของระบบสารสนเทศ
4. ให้คำแนะนำหรือช่วยเหลือผู้อื่นในการเลือกและใช้เทคโนโลยีได้
5. สามารถวิเคราะห์ จุดเด่นจุดด้อย และผลกระทบจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้
6. สามารถ สังเคราะห์ แนวทางหรือวิธีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศให้เหมาะสมกับบริบทงาน/การเรียนรู้
7. สามารถ ประเมิน ความเหมาะสม ประสิทธิภาพ และความคุ้มค่าของเทคโนโลยีสารสนเทศที่เลือกใช้
8. สามารถจำแนกประเภทและหน้าที่ของอุปกรณ์เทคโนโลยีได้อย่างถูกต้อง
9. ผู้บริหารสถานศึกษาประเมินความเหมาะสมด้านความคุ้มค่า ประสิทธิภาพและความสะดวกในการใช้งานก่อนเลือกใช้อุปกรณ์

10. ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและความรวดเร็วในการดำเนินงาน

4. การคิดวิเคราะห์ประเมินผลที่ได้รับจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง กระบวนการพิจารณาและตรวจสอบผลลัพธ์ ข้อมูล หรือประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อนำมาวิเคราะห์ความถูกต้อง ความเหมาะสม และประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดและผลการวิจัยเกี่ยวกับการคิดวิเคราะห์ประเมินผลที่ได้รับจากการใช้เทคโนโลยี โดยมีรายละเอียดดังนี้

ถาวร ศิริจิตร (2564, น. 1-12) ได้กล่าวไว้ว่า ยุคของเทคโนโลยีสารสนเทศ (The Age of Information Technology) เป็นยุคของการใช้ข่าวสารเป็นข้อมูลที่รวดเร็วและถูกต้องเที่ยงตรง อีกทั้งในปริมาณมากเพียงพอที่จะใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจเพื่อความได้เปรียบเชิงของความแข่งขันในโลกของเสรีนิยม ผู้ใดที่มีข้อมูลมากหรือรู้มากก็จะได้เปรียบคู่แข่งขัน เทคโนโลยีในปัจจุบันสามารถส่งผ่านข้อมูลต่าง ๆ ได้รวดเร็วไปในที่ไกล ๆ และในปริมาณมาก ๆ เพราะการพัฒนาระบบการสื่อสารด้วยดาวเทียมทำให้เทคโนโลยีด้านโทรคมนาคมก้าวหน้าบุคลากรหลักของสถานศึกษาก็จะต้องปรับตัวปรับบทบาทของตนเองถ้าเทคโนโลยีสารสนเทศได้ถูกนำเข้ามาใช้อย่างเต็มรูปแบบ

โกลัญญา ตายะ และคณะ (2565, น. 14) ได้กล่าวไว้ว่า เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือสนับสนุนและเพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการจัดการความรู้ แต่เทคโนโลยีเป็นเพียงเครื่องมือที่ทำให้การจัดการความรู้ง่ายขึ้นเท่านั้น อย่างไรก็ตาม การนำเทคโนโลยีมาเป็นเครื่องมือในการจัดการความรู้มีประโยชน์ในแง่ของความรวดเร็วและความสะดวกในการใช้งาน สิ่งสำคัญขององค์กรที่นำเทคโนโลยีมาใช้ คือ ต้องมีความเข้าใจและสามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีให้เหมาะสมกับกิจกรรมการจัดการความรู้ของแต่ละองค์กร

ทิวาพร อรรคอำนวย (2565, น. 39) ได้กล่าวไว้ว่า การวางแผนกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้และพัฒนาตนเองเรียนรู้ตลอดชีวิต ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน รับมือและจัดการด้วยความตั้งใจและมั่นใจในการเรียนรู้สิ่งใหม่ มีวิสัยทัศน์มีความกล้า รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงสู่มองเห็นศักยภาพแห่งตน เข้าใจความซับซ้อนและจัดการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ มีความมั่นใจบริการช่วยเหลือ แลกเปลี่ยน แนะนำความรู้ ทักษะ เทคนิคที่เป็นประโยชน์ทั้งผู้เรียน และแวดวงวิชาการสู่ความเป็นครูยุคใหม่ที่สามารถจัดการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นฐานในความพลิกผัน รู้เท่าทันมีจริยธรรมการใช้เทคโนโลยีเพื่อประโยชน์สูงสุดของผู้เรียนให้สามารถเติบโตเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์

ธิดาทิพย์ กิจสุวรรณสุข (2566, น. 46-56) ได้ให้ความหมายของ การคิดวิเคราะห์ประเมินผลจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง การนำเอาวิทยาการที่ก้าวหน้า ทันสมัยด้านคอมพิวเตอร์มาใช้ให้เกิดประโยชน์และสามารถใช้งานได้กว้างขวางมากขึ้น รวมไปถึงการใช้เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ ในการรวบรวม จัดเก็บ รับส่งข้อมูลในการใช้งาน ส่งต่อหรือสื่อสารระหว่างกัน เทคโนโลยีสารสนเทศที่ผ่านการประมวลผลหรือข้อมูลที่ถูกนำมาวิเคราะห์ในรูปแบบที่เหมาะสม มีความถูกต้อง แม่นยำ โดยตรงกับเครื่องมือ เครื่องใช้ในการจัดการสารสนเทศ ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์รอบข้างซึ่งเกี่ยวข้องกับซอฟต์แวร์ เกี่ยวกับตัวข้อมูล บุคลากร และกรรมวิธีการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ เพื่อให้ข้อมูลเกิดประโยชน์สูงสุด

สุรัตน์ จันทโช และคณะ (2566, น. 126) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความเป็นผู้นำในการออกแบบ ปรับเปลี่ยน พัฒนาเปลี่ยนแปลงโครงสร้างไปสู่คุณภาพทางการศึกษาของสถานศึกษา มีการกำหนดนโยบาย เป้าหมายที่ตอบสนองต่อการนำความทันสมัยอยู่ตลอดเวลา ก้าวนำการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคใหม่ เพื่อมุ่งไปสู่ความสำเร็จที่เป็นเลิศและเป็นเอกลักษณ์ขององค์กรเป็นพื้นฐานสำคัญในการดำเนินงานของสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล ผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีหลักในการการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโครงสร้างที่ดียิ่งขึ้นช่วยให้การบริหารจัดการสถานศึกษา รวมทั้งการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการเรียนการสอนประสบความสำเร็จได้

ธนุ วงษ์จินดา และคณะ (2568, น. 275) ได้กล่าวไว้ว่า การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมมีบทบาทสำคัญในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล เทคโนโลยีดิจิทัลช่วยเพิ่มความยืดหยุ่นและความน่าสนใจของกระบวนการเรียนรู้ ส่งเสริมการทำงานร่วมกันการสื่อสาร และการสร้างสรรค์ของผู้เรียน นอกจากนี้ยังช่วยลดข้อจำกัดด้านเวลาและสถานที่ทำให้การเรียนรู้สามารถดำเนินไปได้ทุกที่ทุกเวลา

บุษราพร บุรีชัย (2068, น. 105–116) ได้กล่าวไว้ว่า การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ควรสนับสนุนให้ครูใช้เครื่องมือดิจิทัล เช่น แพลตฟอร์มออนไลน์ (Google Classroom, Microsoft Teams) หรือแอปพลิเคชันเพื่อการเรียนรู้ เช่น Kahoot หรือ Quizletนำ AI หรือ AR/VR เข้ามาสนับสนุนกระบวนการเรียนรู้ เช่น การสร้างสภาพแวดล้อมจำลองเพื่อการฝึกปฏิบัติ ในด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ควรศึกษาความต้องการของผู้เรียน ชุมชนและตลาดแรงงาน เพื่อกำหนดเป้าหมายหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคม วิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค (SWOT) ของสถานศึกษา เพื่อให้การพัฒนาหลักสูตรเหมาะสมกับทรัพยากรและศักยภาพที่มีอยู่พัฒนาหลักสูตรให้รองรับการเรียนรู้ผ่านเทคโนโลยี เช่น การสร้างสื่อการเรียนรู้ออนไลน์หรือแพลตฟอร์มดิจิทัล การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาควรใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเผยแพร่และจัดเก็บสื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในรูปแบบระบบออนไลน์เพื่อให้ผู้ที่สนใจเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาสามารถเลือกใช้ได้อย่างเหมาะสม

จากการศึกษาการคิดวิเคราะห์ประเมินผลที่ได้รับจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในกระบวนการคิดวิเคราะห์และประเมินผลของผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะช่วยให้การบริหารจัดการมีประสิทธิภาพ สนับสนุนการตัดสินใจเชิงข้อมูล และยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงของโลกได้อย่างยั่งยืน ประกอบด้วยตัวชี้วัด ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลที่สำคัญและไม่สำคัญได้
2. เปรียบเทียบข้อมูลจากหลายแหล่งอย่างเหมาะสม
3. ใช้เหตุผลเชิงตรรกะในการวิเคราะห์ผลข้อมูล
4. ตั้งคำถามเชิงวิพากษ์ต่อผลลัพธ์ที่ได้จากระบบ
5. ประเมินความน่าเชื่อถือและความถูกต้องของข้อมูล
6. ตรวจสอบความสมบูรณ์และตรวจจับข้อผิดพลาดของข้อมูล
7. ประเมินความเสี่ยงจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

8. ประเมินประสิทธิภาพของเทคโนโลยีที่ใช้
9. พิจารณาข้อดี-ข้อจำกัดของเทคโนโลยี
10. ประเมินผลกระทบของเทคโนโลยีต่อการทำงาน
11. สะท้อนผลและเสนอแนวทางพัฒนาเทคโนโลยีหรือกระบวนการประเมิน

ตารางที่ 2.2 สรุปองค์ประกอบ ตัวชี้วัดและตัวชี้วัดเชิงปฏิบัติการของสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา

องค์ประกอบ	ตัวชี้วัด
1. ความรู้พื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	1. สามารถใช้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการวางแผนการบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ 2. ใช้เทคโนโลยีในการสื่อสารและเผยแพร่ข้อมูลที่ถูกต้อง ทันเวลา และเข้าถึงได้ 3. กำหนดแผนและขับเคลื่อนการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนและการบริหารอย่างเป็นรูปธรรม 4. ใช้เทคโนโลยีสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับครอบครัว ชุมชน และภาคีเครือข่ายอย่างต่อเนื่อง 5. ใช้เทคโนโลยีเพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรในสถานศึกษาให้เกิดประโยชน์สูงสุด 6. ใช้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ 7. ใช้เทคโนโลยีเพื่อรายงานผลการบริหารงานอย่างโปร่งใสและตรวจสอบได้ 8. ใช้ระบบติดตามและประเมินผลด้วยเทคโนโลยีเพื่อสร้างความเชื่อมั่นและความรับผิดชอบต่อองค์กร 9. ใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องทันเวลา และเข้าถึงได้แก่ผู้เกี่ยวข้อง
2. กฎหมาย จริยธรรมและจรรยาบรรณในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	1. สามารถอธิบายและยึดถือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศได้ถูกต้อง 2. มีการกำกับดูแลให้บุคลากรใช้งาน เทคโนโลยีสารสนเทศตามกฎหมาย 3. การตัดสินใจและกำหนดนโยบาย เทคโนโลยีสารสนเทศโดยคำนึงถึงความรับผิดชอบต่อสังคมและนักเรียน 4. กำหนดและปฏิบัติตามนโยบายความปลอดภัยของระบบและข้อมูล 5. การใช้ทรัพยากร เทคโนโลยีสารสนเทศขององค์กรเป็นไปเพื่อการศึกษาและบริหารงานอย่างเหมาะสม 6. พัฒนาความรู้ด้าน เทคโนโลยีสารสนเทศและกฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง 7. แสดงบทบาทเป็นแบบอย่างในการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างมีความรับผิดชอบและจริยธรรม

(ต่อ)

ตารางที่ 2.2 (ต่อ)

องค์ประกอบ	ตัวชี้วัด
3. การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพสมรรถนะการปฏิบัติงานทางการศึกษา	1. อธิบายองค์ประกอบพื้นฐานของระบบสารสนเทศได้ (Input, Process, Output, Storage, Control) 2. อธิบายส่วนประกอบหลักของระบบคอมพิวเตอร์ได้ (Hardware, Software, Peopleware, Data, Network) 3. เข้าใจหน้าที่และความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ ของระบบสารสนเทศ 4. ให้คำแนะนำหรือช่วยเหลือผู้อื่นในการเลือกและใช้เทคโนโลยีได้ 5. สามารถ วิเคราะห์ จุดเด่น จุดด้อย และผลกระทบจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้ 6. สามารถ สังเคราะห์ แนวทางหรือวิธีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศให้เหมาะสมกับบริบทงาน/การเรียนรู้ 7. สามารถ ประเมิน ความเหมาะสม ประสิทธิภาพ และความคุ้มค่าของเทคโนโลยีสารสนเทศที่เลือกใช้ 8. สามารถจำแนกประเภทและหน้าที่ของอุปกรณ์เทคโนโลยีได้อย่างถูกต้อง 9. ผู้บริหารสถานศึกษาประเมินความเหมาะสมด้านความคุ้มค่า ประสิทธิภาพ และความสะดวกในการใช้งานก่อนเลือกใช้อุปกรณ์ 10. ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและความรวดเร็วในการดำเนินงาน
4. การคิดวิเคราะห์ประเมินผลที่ได้รับจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	1. วิเคราะห์ข้อมูลที่สำคัญและไม่สำคัญได้ 2. เปรียบเทียบข้อมูลจากหลายแหล่งอย่างเหมาะสม 3. ใช้เหตุผลเชิงตรรกะในการวิเคราะห์ผลข้อมูล 4. ตั้งคำถามเชิงวิพากษ์ต่อผลลัพธ์ที่ได้จากระบบ 5. ประเมินความน่าเชื่อถือและความถูกต้องของข้อมูล 6. ตรวจสอบความสมบูรณ์และตรวจจับข้อผิดพลาดของข้อมูล 7. ประเมินความเสี่ยงจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 8. ประเมินประสิทธิภาพของเทคโนโลยีที่ใช้ 9. พิจารณาข้อดี–ข้อจำกัดของเทคโนโลยี 10. ประเมินผลกระทบของเทคโนโลยีต่อการทำงาน 11. สะท้อนผลและเสนอแนวทางพัฒนาเทคโนโลยีหรือกระบวนการประเมิน

2.4 หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับการสร้างคู่มือ

การวิจัย แนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 ครั้งนี้กำหนดแนวทางประกอบด้วย 1) หลักการและเหตุผล 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหา 4) กระบวนการพัฒนา และ 5) การวัดและประเมินผล ดังนั้นในการนำแนวทางไปใช้จึงต้องสร้างคู่มือการใช้ ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาเกี่ยวกับหลักการและแนวคิดเกี่ยวกับการสร้างคู่มือ ดังนี้

2.4.1 ความหมายของคู่มือ

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ. ศ. 2554 ได้ให้ความหมายของคู่มือไว้ว่า สมุดหรือหนังสือที่ให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่ต้องการรู้เพื่อใช้ประกอบตำรา เพื่ออำนวยความสะดวกเกี่ยวกับการศึกษาหรือการปฏิบัติเรื่องใดเรื่องหนึ่งเพื่อแนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง

เรืองชัย จรุงศิรวัฒน์ (2554, น. 43) กล่าวว่า คู่มือหมายถึง เอกสารที่ให้ความรู้เรื่องใดเรื่องหนึ่งมีการอธิบายขั้นตอนและวิธีการใช้อย่างเป็นระบบ โดยมีรายละเอียดของข้อมูลแบ่งเป็นส่วน ๆ เพื่อแนะนำขั้นตอนการปฏิบัติงานให้ผู้ใช้สามารถนำไปใช้ได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ ตามที่ผู้จัดทำกำหนด

มาเรียม นิลพันธุ์ (2555, น.8) ได้ให้ความหมายของคู่มือ (Handbook หรือ Manual) หมายถึง เอกสารที่รวบรวมเนื้อหาทั้งทฤษฎีและแบบฝึกปฏิบัติเพื่อใช้ประกอบหรืออำนวยความสะดวกเกี่ยวกับการศึกษาเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยมีรายละเอียดและแนะนำวิธีการปฏิบัติในกิจกรรมเป็นการให้คำอธิบายและเฉลยปัญหาหรือข้อสงสัย เพื่อให้ได้ความรู้และคำตอบอย่างรวดเร็วด้วยตนเอง นิยมจัดทำเป็นรูปเล่มทำให้สามารถรู้รายละเอียดเกี่ยวกับเรื่องนั้นได้มากขึ้น และมักจะมีภาพประกอบ เพื่อดึงดูดความสนใจและเพื่อให้เข้าใจง่ายขึ้น

ประสิทธิ์ อุ่นหนองกุ้ง (2559, น. 154) ได้อธิบายความหมายของคู่มือว่า เอกสารหรือตำราที่เขียนขึ้นเพื่อเป็นแนวทางให้ผู้ใช้คู่มือศึกษาทำความเข้าใจและนำไปปฏิบัติตามได้ ควรมีภาพประกอบ และแผนภูมิต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ อำนวยความสะดวก เป็นแนวทางให้ผู้ศึกษาเกิดความรู้เรื่องใดเรื่องหนึ่งด้วยตนเองอย่างถูกต้อง

จากแนวคิดเกี่ยวกับความหมายของคู่มือ ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า คู่มือ หมายถึง เอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อให้ความรู้เรื่องใดเรื่องหนึ่งตามวัตถุประสงค์ หรือเพื่อแนะนำวิธีใช้อุปกรณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง โดยจัดทำเป็นข้อความรู้ประกอบการอธิบาย ตำรา โดยมีการอธิบายขั้นตอนและวิธีการใช้ที่ครอบคลุม เพื่อให้ผู้อ่านได้เข้าใจ สามารถปฏิบัติตาม แนวทางวัตถุประสงค์ได้อย่างถูกต้อง

2.4.2 คุณลักษณะของคู่มือที่ดี

สมจิตร ลิขิตสถาพร (2551, น. 12) ได้กล่าวถึงลักษณะคู่มือที่ดีดังนี้

1. ง่ายที่สุดหากเราสามารถเขียนคู่มือขึ้นมา โดยที่คนอ่านหนังสือไม่ออกก็ยังสามารถทำตามรูปที่เราเขียนขึ้นมาได้ นั้นคือตัวอย่างของคู่มือที่ดีและง่ายเพราะสิ่งที่เราจะทำก็คือถ่ายทอดความรู้เบื้องต้นของเราไปสู่ผู้อื่น ต้องการสื่อสารง่ายที่สุด เราจะเลิกใช้เทคนิคต่าง ๆ ได้

2. เขียนขึ้นมาจากต้นแบบที่ดีก่อนที่เราจะลงมือเขียนคู่มือ ต้องสำรวจดูก่อนว่างานของเรานั้น เป็นต้นแบบที่ดีมีมาตรฐานหรือไม่ หากงานบางอย่างยังไม่ใช่วิธีการที่ดี เราเขียนคู่มือออกมา เท่ากับเป็นการลอกแบบที่ไม่ดีไปสู่ผู้อื่นเช่นกัน

3. ได้รับการทดลองใช้ ก่อนที่จะนำคู่มือไปอบรมถ่ายทอดให้ใคร เราควรที่จะมีการทดลองใช้

4. แก้ไขปรับปรุงเมื่อเราทดลองใช้พบปัญหาที่ใช้ไม่ได้ผล เราก็ต้องมีการแก้ไขปรับปรุงเพื่อทำให้คู่มือของเราเป็นคู่มือที่ดีที่สุด

5. แยกหมวดหมู่ของเรื่องได้ดี ปัญหาของการเขียนคู่มือที่จะเกิดขึ้นเสมอคือการปะปนกับเนื้อหา กระโดดไปกระโดดมา

6. มีการ Up-Date จะมีเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ดังนั้น คู่มือของเราจะต้องมีการเพิ่มเติมให้ทันเวลา และปรับปรุงให้ทันสมัยเสมอ

7. มีการเปรียบเทียบที่ถูกที่ผิด ยกตัวอย่าง เพื่อให้เกิดความเข้าใจยิ่งขึ้น ควรเปรียบการกระทำที่ถูกต้องกับการกระทำที่ผิดเอาไว้เสมอ จะเป็นคู่มือที่ดี

8. มีแบบฟอร์มควบคุมงาน เมื่อคุณมีการกำหนดมาตรฐานการทำงานในคู่มือแล้ว ควรมีการออกแบบฟอร์ม เพื่อตรวจสอบควบคุมการทำงานที่ถูกต้องด้วยเช่นเดียวกัน

ปรีชา ช้างขวัญยืน (2554, น. 23-24) กล่าวไว้ว่า คู่มือที่ดีจะต้องมีรายละเอียด ครอบคลุมประเด็นต่าง ๆ และประกอบด้วยสิ่งต่อไปนี้

1. ควรระบุให้ชัดเจนว่าคู่มือนั้นเป็นคู่มือสำหรับใคร ใครเป็นผู้ใช้
2. กำหนดวัตถุประสงค์ให้ชัดเจนว่าต้องการให้ผู้ใช้ทำอะไรบ้าง
3. ควรมีส่วนนำที่จูงใจผู้ใช้ว่าคู่มือนี้จะช่วยให้ผู้ใช้ได้อย่างไรผู้ใช้จะได้รับประโยชน์อะไร
4. ควรมีส่วนที่ให้หลักการหรือความรู้ที่จำเป็นแก่ผู้ใช้ในการใช้คู่มือเพื่อให้การใช้คู่มือเกิดประสิทธิภาพสูงสุด
5. ควรมีส่วนที่ให้คำแนะนำแก่ผู้ใช้เกี่ยวกับการเตรียมตัว การเตรียมเครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ และสิ่งที่จำเป็นในการดำเนินการตามคู่มือแนะนำ
6. ควรมีส่วนที่ให้คำแนะนำแก่ผู้ใช้เกี่ยวกับขั้นตอนหรือกระบวนการในการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งควรมีคุณสมบัติ ประกอบด้วย

6.1 ความถูกต้องของเนื้อหาสาระที่จะสอนควรมีความถูกต้องสามารถช่วยให้ผู้ใช้คู่มือทำสิ่งนั้นได้สำเร็จ

6.2 ความเพียงพอ ใช้ข้อมูล รายละเอียดที่เพียงพอที่จะช่วยให้ผู้ใช้คู่มือสามารถทำสิ่งนั้น ๆ ได้สำเร็จ

6.3 ความเหมาะสมของการเรียงลำดับขั้นตอน ขั้นตอนการจะต้องมีการเรียงลำดับอย่างเหมาะสมซึ่งจะช่วยให้ผู้ใช้สามารถทำสิ่งนั้น ๆ ได้อย่างถูกต้องรวดเร็วและประหยัด

6.4 ความชัดเจนของภาษาที่ใช้ ภาษาที่ใช้จะต้องสามารถสื่อให้ผู้ใช้เข้าใจตรงกันกับผู้เขียน ไม่มีความคลุมเครือ หรือทำให้ผู้ใช้เกิดความเข้าใจผิด และภาษาที่ใช้จะต้องช่วยให้ผู้ใช้เกิดความเข้าใจได้ง่าย หากสิ่งใดมีความหมายยากและซับซ้อนควรเขียนให้เข้าใจได้ง่ายโดยใช้เทคนิคอื่น ๆ

ประกอบ เช่น การใช้ภาพประกอบ การใช้ตารางการใช้การเปรียบเทียบอุปมาอุปไมย การยกตัวอย่าง เป็นต้น

วัฒนา ฉิมประเสริฐ (2554, น. 15-16) กล่าวว่า ลักษณะที่ดีของคู่มือจะต้องมีการเรียงลำดับขั้นตอนการใช้ให้ชัดเจน และง่ายต่อการทำความเข้าใจ เมื่ออ่านแล้วต้องสามารถนำไปปฏิบัติได้ถูกต้อง ต้องเน้นแนวปฏิบัติที่สำคัญควรแสดงแผนภาพ แผนภูมิ แผนผัง เพื่อช่วยให้ปฏิบัติตามขั้นตอนต่าง ๆ ได้ง่าย และรูปแบบของคู่มือควรจะมีรูปแบบที่น่าสนใจ สวยงามน่าอ่าน และทนทานต่อการใช้งาน

สิริกร ประสพสุข (2555, น. 20) กล่าวว่า ลักษณะของคู่มือที่ดีควรมีลักษณะดังนี้

1. ด้านรูปแบบมีขนาดรูปเล่มเหมาะสมตัวอักษรอ่านง่ายชัดเจนรูปประกอบเหมาะสมกับเนื้อหาและการนำเสนอกิจกรรมแต่ละขั้นตอนมีความชัดเจน

2. ด้านเนื้อหา วัตถุประสงค์ของคู่มือกำหนดไว้ชัดเจนเหมาะสม ระบุขอบข่าย เนื้อหาครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ คำแนะนำการศึกษาคู่มือเขียนได้ชัดเจน เข้าใจง่ายเนื้อหาความรู้ มีความเหมาะสมตรงกับความต้องการและความจำเป็น

3. ด้านการนำไปใช้ กำหนดขั้นตอนการศึกษาคู่มือไว้ชัดเจน กำหนดกิจกรรม เนื้อหาและแบบฝึกได้สัมพันธ์ มีกิจกรรมประเมินผลเหมาะสมกับเนื้อหา

จากการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะของคู่มือที่ดีข้างต้นสรุปได้ว่า คุณลักษณะของคู่มือที่ดีจะต้องมีขอบข่าย แนวการเขียนเนื้อหาวิชาที่ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของกิจกรรม สามารถใช้ในการปฏิบัติได้จริงมีจุดมุ่งหมายที่ต่อเนื่องคำตอบที่ได้มีข้อความรู้ เกี่ยวกับการศึกษาคู่มือให้ความกระจ่างเด่นชัดสามารถดำเนินตามแนวทางที่มุ่งไปสู่เป้าหมายในแต่ละขั้นตอนได้เป็นการปฏิบัติและได้ผล ซึ่งผู้ใช้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างมีคุณภาพ

2.4.3 องค์ประกอบของคู่มือ

ในการจัดทำคู่มือนั้นมีส่วนประกอบสำคัญ ๆ ที่สามารถนำไปอธิบายถึงองค์ประกอบของคู่มือได้ว่า ใคร? (Who) ต้องทำอะไร? (What ทำที่ไหน? (Where) ทำเมื่อไร? (When) และทำไม? (Why) รวมถึงสภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ของคู่มือในการปฏิบัติงานหรือคู่มือการเรียนการสอนที่ดี ซึ่งมีนักวิชาการด้านการจัดทำคู่มือ ได้อธิบายเกี่ยวกับองค์ประกอบของคู่มือไว้ดังนี้

พิมพิไล ถือธรรม (2550, น. 61) ศึกษาองค์ประกอบของคูมือที่ดีนั้นตองประกอบด้วย คำชี้แจง การใช้คู่มือ มีเนื้อหาสาระและคำอธิบายวิธีการหรือแนวทางการปฏิบัติการ การเตรียมการเกี่ยวกับวัสดุ สื่อ อุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เข้าใจง่ายควรมีคำแนะนำเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหา การป้องกันที่อาจจะเกิดขึ้นกับผู้อ่าน หรือผู้นำคู่มือไปปฏิบัติได้ถูกต้องตลอดจนควรมีคำแนะนำแหล่งความรู้อ้างอิงที่จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ศึกษาค้นคว้า

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (2562, น. 33) ได้เขียนถึงองค์ประกอบของการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน 8 ส่วน ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ (Objectives) เป็นการชี้แจงให้ผู้อ่านทราบถึง วัตถุประสงค์ในการจัดทำเอกสารเรื่องนี้ขึ้นมา

2. ขอบเขต (Scope) เป็นการชี้แจงให้ผู้อ่านทราบถึง ขอบเขตของกระบวนการในคู่มือว่า ครอบคลุมตั้งแต่ขั้นตอนใด? ถึงขั้นตอนใด? หน่วยงานใด? กับใคร? ที่ใด? และเมื่อใด?

3. คำจำกัดความ (Definition) เป็นการชี้แจงให้ผู้อ่านทราบถึงคำศัพท์เฉพาะ ซึ่งอาจเป็นภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษหรือคำย่อ ที่กล่าวถึงภายใต้ระเบียบปฏิบัตินั้น ๆ เพื่อให้เป็นที่เข้าใจตรงกัน

4. ความรับผิดชอบ (Responsibilities) เป็นการชี้แจงให้ผู้อ่านทราบว่าใครบ้างที่เกี่ยวข้องกับระเบียบปฏิบัตินั้น ๆ โดยมักจะเรียงจากผู้มีอำนาจหรือตำแหน่งสูงสุดลงมา

5. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน (Procedure) เป็นการอธิบายขั้นตอนการทำงานอย่างละเอียดว่าใคร? ทำอะไร? ที่ไหน? เมื่อใด? โดย สามารถจัดทำได้ในรูปแบบต่าง ๆ ได้แก่ การใช้ข้อความอธิบาย หรือการใช้ตารางอธิบาย หรือการใช้แผนภูมิหรือการใช้ Flow Chart

6. เอกสารอ้างอิง (Reference Document) เป็นการชี้แจงให้ผู้อ่านทราบถึงเอกสารอื่นใดที่ต้องใช้ประกอบคู่กันหรืออ้างอิงถึงกัน เพื่อให้การปฏิบัติงานนั้น ๆ สมบูรณ์ ได้แก่ ระเบียบปฏิบัติเรื่องอื่น พระราชบัญญัติ กฎหมาย กฎระเบียบ หรือวิธีการทำงาน เป็นต้น

7. แบบฟอร์มที่ใช้ (Form) เป็นการชี้แจงให้ผู้อ่านทราบถึงแบบฟอร์มต่าง ๆ ที่ต้องใช้ในการบันทึกข้อมูลเกี่ยวข้อง ในการปฏิบัติงานของกระบวนการนั้น ๆ แบบฟอร์มที่ใช้ระบุ รายชื่อแบบฟอร์ม ที่ใช้ติดตามผลการดำเนินการ ตามคู่มือที่แสดงให้ทราบถึงแบบฟอร์มต่าง ๆ สำหรับการบันทึกข้อมูลของผู้ที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานของกระบวนการนั้น ๆ โดยขอให้แสดงตัวอย่างแบบฟอร์มไว้ในภาคผนวก

8. เอกสารบันทึก (Record) เป็นการชี้แจงให้ผู้อ่านทราบว่าบันทึกใดบ้างที่ต้องจัดเก็บเพื่อเป็นข้อมูลหรือหลักฐาน การปฏิบัติงานนั้น ๆ พร้อมทั้งระบุถึงผู้รับผิดชอบในการจัดเก็บ

พัชรพร สันติวิจิตรกุล (2553, น. 36) ศึกษาองค์ประกอบของคู่มือสรุปได้ว่าในการจัดทำคู่มือ จะต้องประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญคือ วิธีการใช้คู่มือหรือคำแนะนำในการใช้คู่มือ เนื้อหาสาระ คำชี้แจงเกี่ยวกับการจัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ การจัดกิจกรรมแหล่งข้อมูลอ้างอิง เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้คู่มือให้สามารถดำเนินงานได้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพและแบบฝึกหัด หรือแบบฝึกปฏิบัติเพื่อช่วยให้การฝึกฝน เพื่อประโยชน์ในการช่วยให้การปฏิบัติงานประสบความสำเร็จ บรรลุตามเป้าหมายทั้งยังช่วยให้การประหยัดทรัพยากรประหยัดเวลาและบุคลากร ตลอดจนผลงาน มีคุณภาพตามเป้าหมาย

นันท์มนัส รอดทัศนา (2554, น. 52) กล่าวว่า องค์ประกอบของคู่มือนั้นจำเป็นต้องมีให้ครบถ้วนและชัดเจนทุกองค์ประกอบ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้นำไปใช้ซึ่งได้แบ่งออกเป็นส่วน ๆ ดังนี้ 1) ส่วนของคำชี้แจง 2) ส่วนของเนื้อหาสาระ 3) ส่วนของกิจกรรม ขั้นตอนวิธีการและเวลาดำเนินการ 4) ส่วนของสถานที่วัสดุ อุปกรณ์และสื่อต่าง ๆ 5) ส่วนข้อเสนอแนะ และ 6) ส่วนของการวัดผลและประเมินผล

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561, น. 17) ได้จัดทำคู่มือการจัดกิจกรรมฝึกอบรมสภานักเรียนขึ้น เพื่อเป็นกรอบและแนวทางในการฝึกอบรมกิจกรรมสภานักเรียนสำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ให้สามารถถ่ายทอดหลักการของสภานักเรียนสามารถนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้จากกิจกรรมสภานักเรียนไปประจำวันได้อย่างเหมาะสม คู่มือการจัดกิจกรรมฝึกอบรมสภานักเรียน ประกอบด้วย 3 ส่วน ส่วนที่ 1 บทนำ ประกอบด้วย 1) หลักการและเหตุผล 2) วัตถุประสงค์ 3) โครงสร้างของหลักสูตร และ 4) ผลที่คาดว่าจะได้รับ ส่วนที่ 2 โครงสร้าง

หลักสูตรการจัดกิจกรรมฝึกอบรมสภานักเรียน ซึ่งเป็นรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาที่จะอบรมพัฒนา และกิจกรรมต่าง ๆ และส่วนที่ 3 เครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนรู้จากการฝึกอบรม ประกอบด้วย 1) แบบสำรวจความพึงพอใจการจัดฝึกอบรมสภานักเรียน 2) แบบสังเกตพฤติกรรม 3) แบบประเมินผลงาน และ 4) แบบสัมภาษณ์

จากแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบของคู่มือดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า องค์ประกอบของคู่มือที่ดี ควรประกอบด้วย ได้แก่ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) กระบวนการพัฒนา 4) เนื้อหา และ 5) การวัดและประเมินผล ทั้งในการสร้างคู่มือแนวทางการพัฒนาองค์การแห่งนวัตกรรมการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ครั้งนี้ เพื่อให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับประเด็นการวิจัย ผู้วิจัยจึงได้กำหนดองค์ประกอบของคู่มือ ซึ่งประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 บทนำ ประกอบด้วยหลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ ส่วนที่ 2 รายละเอียด กระบวนการพัฒนาและเนื้อหา ประกอบด้วย เนื้อหา และกระบวนการพัฒนา และส่วนที่ 3 การวัดและประเมินผล ประกอบด้วย แบบสำรวจความพึงพอใจการจัดกิจกรรม แบบสังเกตพฤติกรรม แบบประเมินผลงาน และแบบสัมภาษณ์

2.5 แนวคิดเกี่ยวกับการศึกษาความต้องการจำเป็น

การศึกษาความต้องการจำเป็น เป็นวิจัยที่มีประโยชน์อย่างมากในการทำให้มีการวางแผน มีทิศทางต่อไปได้ และมีโอกาสเกิดเกิดผลสัมฤทธิ์ตามความมุ่งหวัง นอกจากนี้ยังใช้เป็นหลักเทียบความสำเร็จของการดำเนินงานทำให้นักประเมินสามารถวางแผนการปฏิบัติภายใต้ทางเลือกที่เหมาะสม เป็นเทคนิคที่ช่วยให้การใช้ทรัพยากรในการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.5.1 ความหมายของความต้องการจำเป็น

ตามทัศนะของนักการศึกษามีหลากหลาย ในที่นี้ผู้วิจัยรวบรวมจากผู้ให้คำนิยามไว้ดังนี้

สุวิมล ว่องวานิช (2562, น. 12) ให้ความหมายของความต้องการจำเป็นไว้ว่า ความแตกต่างระหว่างสิ่งที่มุ่งหวังหรือสิ่งที่ต้องการ (Expected or desired outcome) กับสิ่งที่เป็นจริงในปัจจุบัน (Current Outcome) โดยความแตกต่างที่เกิดขึ้นบอกสภาพปัญหาที่มีอยู่

จาริณี วงษ์นาค และคณะ (2565, น. 902) กล่าวว่า ความต้องการจำเป็น หมายถึง กระบวนการวิเคราะห์และประเมินความแตกต่างระหว่างสภาพที่เป็นจริงกับสภาพที่ควรจะเป็น จากนั้นนำผลการวิเคราะห์มาใช้ประโยชน์โดยดึงจุดแข็งมาดำเนินงาน และปรับปรุงแก้ไขจุดอ่อน

Guba and Lincoln (1982, อ้างถึงใน สุวิมล ว่องวานิช, 2562, น. 38) นิยามไว้ว่า ความต้องการจำเป็น เป็นผลต่างระหว่างสภาพที่ควรจะเป็นกับสภาพที่เป็นอยู่จริง และจะเป็นความต้องการจำเป็นต่อเมื่อสิ่งที่ได้รับนั้นก่อให้เกิดประโยชน์และหากไม่ได้รับการตอบสนองก็จะอยู่ในสภาพที่เป็นทุกข์ อันตราย หรือสภาพที่ไม่น่าพอใจ

Witkin and Altschuld (1995, p. 5) ให้ความหมายว่า สภาพหรือความต้องการทุก ๆ สิ่งที่คนต้องการ อย่างเพียงพอที่ควรจะได้รับตามเวลาที่มีความต้องการจำเป็นในสิ่งนั้น

Stufflebeam and others (2002) ให้ความหมายว่า สิ่งที่จำเป็นต้องได้รับการตอบสนองหรือก่อให้เกิดประโยชน์เมื่อได้รับการตอบสนอง โดยจำแนกความต้องการจำเป็นตามมุมมอง (View) ที่แตกต่างกันได้ 4 มุมมอง ดังนี้

1. มุมมองของความแตกต่าง (Discrepancy view) เป็นความต้องการจำเป็นที่กล่าวถึงความแตกต่างระหว่างการกระทำหรือผลการปฏิบัติงานที่ต้องการ (desired performance) กับการกระทำหรือผลการปฏิบัติงานที่สังเกตได้จากการปฏิบัติจริง (observed performance)

2. มุมมองของความเป็นประชาธิปไตย (Democratic view) เป็นความต้องการจำเป็นที่กล่าวถึงความปรารถนาหรือความต้องการของคนส่วนใหญ่ ซึ่งถือว่าเป็นกลุ่มอ้างอิงที่เชื่อถือได้

3. มุมมองของการวิเคราะห์ (Analytic view) เป็นความต้องการจำเป็นที่กล่าวถึงสารสนเทศของสิ่งหนึ่งสิ่งใดในหน่วยงานที่บุคลากรผู้มีความสามารถได้พิจารณาลงความเห็นว่ามีความสำคัญต่อหน่วยงาน และทำให้เกิดการพัฒนาในหน่วยงาน

4. มุมมองของการวินิจฉัย (Diagnostic view) เป็นความต้องการจำเป็นที่ กล่าวถึงสิ่งที่บุคคล ให้พิจารณาแล้วมีความบกพร่องหรือขาดหายไป (deficiency or absence) และพิสูจน์ได้ว่าสิ่งที่ขาดไปนั้นจะทำให้เกิดความเสียหาย (harmful) ต่อหน่วยงาน

McCaslin and Tibezinda (2014, น. 44-49) กล่าวว่า ความต้องการจำเป็น หมายถึงกระบวนการที่เป็นระบบ ใช้เพื่อกำหนดความแตกต่างระหว่างสภาพที่เป็นอยู่จริงกับสภาพที่มุ่งหวัง จากนั้นนำมาจัดเรียงลำดับความสำคัญของความแตกต่างเหล่านั้นเป็นความต้องการจำเป็นที่สำคัญที่ต้องนำมาแก้ไข โดยส่วนใหญ่จะเน้นที่ความแตกต่างของผลผลิต

จากความหมายของความต้องการจำเป็น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า ความต้องการจำเป็น หมายถึงความแตกต่างหรือผลต่างระหว่างสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวัง ซึ่งช่องว่างดังกล่าวคือปัญหาหรือความไม่สอดคล้องที่เกิดขึ้นต้องได้รับการแก้ไข หากไม่ได้รับการแก้ไขจะส่งผลให้อยู่ในสภาพที่เป็นทุกข์ อันตราย หรือสภาพที่ไม่น่าพอใจ

2.5.2 ความหมายของการประเมินความต้องการจำเป็น

นักวิชาการและนักการศึกษาได้ให้ความหมายของการประเมินความต้องการจำเป็นไว้อย่างหลากหลายและแตกต่างกัน ดังนี้

เชาวลิต ยิ้มแย้ม (2566, น. 38) ให้ความหมายว่า การประเมินความต้องการจำเป็น คือ กระบวนการที่เป็นระบบในการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างสภาพปัจจุบันกับสภาพที่พึงประสงค์แล้วนำผลของความแตกต่างมาเรียงลำดับความสำคัญ เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจแก้ไขปัญหาหรือเลือกทางเลือกที่เหมาะสมกับความต้องการจริง

วีระเทพ พัดพรม (2566, น. 96) ได้กล่าวไว้ว่า การประเมินความต้องการจำเป็นคือกระบวนการที่ช่วยในการจัดลำดับความสำคัญของช่องว่างระหว่างสภาพปัจจุบันและสภาพที่ควรจะเป็นโดยให้ข้อมูลสำหรับการวางแผน พัฒนา และตัดสินใจในแนวทางที่เหมาะสม

McCaslin & Tibezinda (2014, น. 44-49 อ้างถึงใน จิติมา วรรณศรี, 2563) กล่าวว่า การประเมินความต้องการจำเป็น คือ กระบวนการที่เป็นระบบเพื่อกำหนดความแตกต่างระหว่างสภาพที่เป็นอยู่กับสภาพที่ต้องการ และนำความแตกต่างเหล่านั้นมาเรียงลำดับความสำคัญเพื่อแก้ไข โดยเน้นความแตกต่างของผลผลิตเป็นหลัก

2.5.3 ความสำคัญของการประเมินความต้องการจำเป็น

นักวิชาการและนักการศึกษาได้กล่าวถึงความสำคัญของการประเมินความต้องการจำเป็นไว้ดังนี้

สุวิมล ว่องวาณิช (2562, น. 29) ระบุความสำคัญของการประเมินความต้องการจำเป็นไว้ดังนี้

1. องค์กรจะได้รับข้อมูลที่สะท้อนบริบทและสภาพขององค์กรจริง ซึ่งสามารถนำไปใช้วางแผนและกำหนดแนวทางพัฒนาให้สอดคล้องกับความต้องการที่แท้จริง

2. เป็นเครื่องมือที่ช่วยบริหารจัดการทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ และช่วยกำหนดวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานให้ชัดเจนและสอดคล้องกับความต้องการขององค์กร

3. ข้อมูลที่ได้จากการประเมินความต้องการจำเป็นช่วยสนับสนุนการวางแผนแบบครบวงจรและการดำเนินงานตามแผนที่กำหนดไว้

เชาวลิต ยิ้มแย้ม (2566, น. 38) ได้กล่าวไว้ว่า การประเมินความต้องการจำเป็นนั้นเป็นกระบวนการวางแผนที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาการบริหารองค์กร เนื่องจากความต้องการจำเป็นสะท้อนสภาพความเป็นจริงของสถานการณ์ปัจจุบัน ซึ่งช่วยให้สามารถนำข้อมูลดังกล่าวไปวางแผนปฏิบัติงานเพื่อพัฒนาองค์กรให้บรรลุเป้าหมายตามสภาพที่พึงประสงค์

Sleezer et al. (2014) กล่าวถึงความสำคัญของการประเมินความต้องการจำเป็นไว้ว่า

1. องค์กรจะได้รับข้อมูลที่ใช้ในการวางแผนแก้ไขปัญหา สร้างโอกาสทางธุรกิจหรือส่งเสริมความสัมพันธ์กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

2. ข้อมูลดังกล่าวเป็นพื้นฐานสำหรับการวางแผนและปฏิบัติเพื่อพัฒนาด้านการเรียนการฝึกอบรม รวมถึงความก้าวหน้าและความสำเร็จของงาน

3. การประเมินความต้องการจำเป็นนั้นเป็นวิธีการบริหารทรัพยากรที่มีประสิทธิภาพช่วยสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกลุ่มบุคคลในองค์กร พร้อมทั้งช่วยแก้ไขปัญหาและเพิ่มโอกาสในการวางแผนเป้าหมายในอนาคต

4. กระบวนการนี้ช่วยแยกแยะและจัดการความคิดเชิงระบบ รวมทั้งจัดสรรทรัพยากรเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง สร้างวัตถุประสงค์สำหรับการคิดสร้างสรรค์ และพัฒนาสู่ความสำเร็จ รวมถึงให้ข้อมูลพื้นฐานในการต่อยอดความก้าวหน้าขององค์กร

2.5.4 ขั้นตอนในการประเมินความต้องการจำเป็น

การประเมินความต้องการจำเป็นนั้นคือกระบวนการวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ และมีแบบแผน นักวิชาการได้เสนอขั้นตอนในการประเมินความต้องการจำเป็นไว้อย่างละเอียด ดังนี้

สุวิมล ว่องวาณิช (2562, น. 105) แบ่งขั้นตอนการประเมินความต้องการจำเป็นออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้

1. ระยะก่อนการประเมิน

1.1 ขั้นตอนการเตรียมการ กำหนดจุดมุ่งหมายหรือวิสัยทัศน์ที่ต้องการให้เกิดขึ้น กำหนดกลุ่มผู้ใช้ประโยชน์จากผลการประเมิน กำหนดกลุ่มเป้าหมายและผู้เกี่ยวข้องในการประเมิน

1.2 ขั้นตอนการออกแบบการประเมิน กำหนดนิยาม ประเภท และขอบเขตของการประเมินความต้องการจำเป็น วางแผนการดำเนินงาน รวมทั้งจัดสรรทรัพยากร งบประมาณและเวลา

2. ระยะระหว่างการประเมิน การรวบรวมข้อมูลและกำหนดนิยาม ประเภท และขอบเขตของความต้องการจำเป็น การจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูล

3. ระยะหลังการประเมิน การนำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์ การนำเสนอรายงานผลให้ผู้เกี่ยวข้องรับทราบ การกำหนดแนวทางแก้ไขปัญหาที่เกิดจากความต้องการจำเป็น การวางแผนเพื่อดำเนินการตามแนวทางที่กำหนดให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

เชาวลิต ยิ้มแย้ม (2566, น. 38-40) สรุปขั้นตอนการประเมินความต้องการจำเป็นไว้ 6 ขั้นตอนตามลำดับ คือ

1. การกำหนดจุดมุ่งหมายของการประเมิน
2. การกำหนดองค์กรหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการระบุความต้องการจำเป็น
3. การกำหนดเนื้อหาสาระที่จะประเมิน
4. การกำหนดผู้ให้ข้อมูลและเครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน
5. การกำหนดวิธีการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล
6. การกำหนดวิธีการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น

2.5.5 การจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น

การจัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น เป็นการศึกษาวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นแต่ละประเด็น จากนั้นนำความต้องการจำเป็นมาจัดเรียงลำดับ (Sort) ตั้งแต่ความสำคัญมากไปหาน้อย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อระบุความต้องการจำเป็นที่มีความสำคัญมากที่สุด และมีความเร่งด่วนที่ต้องได้รับการพัฒนาก่อนภายใต้เงื่อนไขทรัพยากรที่มีจำกัด ในปัจจุบันการจัดรียงลำดับความต้องการจำเป็นโดยใช้เทคนิคการจัดลำดับข้อมูลแบบการตอบสนองคู่ที่มีพื้นฐาน แนวคิดของการนิยามความต้องการจำเป็นตามโมเดลความแตกต่าง (Discrepancy Model) วิธีการจัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นสามารถกระทำได้ ทั้งนี้ในการประเมินความต้องการจำเป็นกลุ่มวิธีที่ใช้หลักประเมินความแตกต่างเป็นกลุ่มวิธีที่นิยมใช้มากมีรากฐานมาจากการประเมินความต้องการจำเป็นที่ใช้โมเดลความแตกต่าง ซึ่งมีการรวบรวมข้อมูลแบบการตอบสนองคู่

จากมาตรวัดที่แสดง ระดับความสำคัญ (I = Importance) ของข้อความนั้น เปรียบเสมือนค่าที่บอกระดับของ “What Should Be” และมาตรวัดที่แสดงระดับที่ข้อรายการนั้นได้รับการตอบสนองหรือระดับสัมฤทธิผล (D = Degree of Success) ที่เป็นอยู่ในขณะนั้นเปรียบเสมือนค่าที่บอกระดับของ “What is” โดยสูตรในการคำนวณระดับความต้องการจำเป็นแต่ละวิธีมีรายละเอียด ดังนี้ (สุวิมล ว่องวานิช, 2562, น. 277-279)

1. วิธี Mean Difference Method (MDF) กำหนดโดยหาผลต่างของค่าเฉลี่ยของ I และค่าเฉลี่ยของ D บางคนเรียกวิธีนี้ว่า Rank Order of Difference Scores MDF = I - D

2. วิธี Priority Needs Index (PNI) เป็นวิธีการเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ซึ่งพัฒนาขึ้นมาโดยใช้ค่าสถิติในรูปดัชนีที่สามารถบอกค่าต่ำสุดและสูงสุดได้ PNI = (I - D) x I

3. วิธี Priority Needs Index (PNI) แบบปรับปรุงเป็นสูตรที่ปรับปรุงจากสูตร PNI ดั้งเดิมโดยนงลักษณ์ วิรัชชัย และสุวิมล ว่องวาณิช เป็นวิธีการที่หาค่าผลต่างของ (I - D) แล้วหาร ด้วยค่า D เพื่อควบคุมขนาดของความต้องการจำเป็นให้อยู่ในพิสัยที่ไม่มีช่วงกว้างมากเกินไปและให้ความหมาย

เชิงเปรียบเทียบ เมื่อใช้ระดับของสภาพที่เป็นอยู่เป็นฐานในการคำนวณอัตราการพัฒนา เข้าสู่สภาพที่คาดหวัง PNI $_{Modified}$=(I-D) /D

4. การวิเคราะห์แมทริกซ์ (Matrix Analysis) เป็นวิธีการวิเคราะห์ที่เน้นการเสนอผลการดำเนินงานของหน่วยงานในส่วนที่เป็นจุดแข็งและจุดอ่อนที่ควรได้รับการพัฒนา โดยการแบ่งตารางเป็น 4 ช่อง แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสภาพที่มุ่งหวังและสภาพที่เกิดขึ้นจริง จุดที่ใช้แบ่งอาจเป็นค่าเฉลี่ยของคะแนนสูง-ต่ำ ที่กำหนดหรือเกณฑ์ที่ผู้ประเมินเห็นว่าเหมาะสมเป็นจุดตัด (Cut-off Score)

จากการวิธีการจัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ทั้ง 4 แบบนี้ ผู้วิจัยเลือกใช้แบบที่ 3 วิธี Priority Needs Index (PNI) แบบปรับปรุง เป็นสูตรที่ปรับปรุงจากสูตร PNI ดั้งเดิม โดย นงลักษณ์ วิรัชชัย และสุวิมล ว่องวาณิช เป็นวิธีการที่หาค่าผลต่างของ (I - D) แล้วหาร ด้วยค่า D เพื่อควบคุมขนาดของความต้องการจำเป็นให้อยู่ในพิสัยที่ไม่มีช่วงกว้างมากเกินไปและให้ความหมายเชิงเปรียบเทียบ เมื่อใช้ ระดับของสภาพที่เป็นอยู่เป็นฐานในการคำนวณอัตราการพัฒนาเข้าสู่สภาพที่คาดหวัง

2.6 แนวคิดการพัฒนา 70-20-10

กรอบแนวคิดการพัฒนา 70-20-10 เป็นโมเดลที่ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางในวงการพัฒนาภาวะผู้นำ ซึ่งคำว่า 70-20-10 ถูกบัญญัติโดย Robert Eichinger และ Michael Lombardo (Lombardo and Eichinger, 1996) โดยเสนอว่า การเรียนรู้ของผู้นำเกิดขึ้นจาก 3 แหล่งหลัก ได้แก่ การเรียนรู้จากการปฏิบัติงานจริง (70%) การเรียนรู้จากความสัมพันธ์กับผู้อื่น (20%) และการเรียนรู้จากการศึกษาในระบบ (10%) โมเดลนี้แสดงให้เห็นว่าส่วนใหญ่ของการพัฒนาผู้นำเกิดขึ้นนอกห้องเรียนและมีรากฐานจากประสบการณ์ตรงในโลกแห่งความเป็นจริง กรอบแนวคิดนี้ ไม่ใช่สูตรตายตัว แต่เป็นแนวทางในการจัดสรรและออกแบบประสบการณ์เรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อให้เกิดการเติบโตของผู้นำทั้งด้านทักษะ ความคิด และพฤติกรรมอย่างสมดุล

พัชรา วาณิชวศิน (2560, น. 168-182) การเรียนรู้แบบ 70-20-10 เป็นโมเดลที่ได้รับการพัฒนาโดย Morgan, Rober W. Echinger, and Michael M, Lombardo จากCenter for Creative Leader ship เพื่อพัฒนาผู้นำอย่างมีประสิทธิภาพและช่วยให้ผู้นำเรียนรู้จากบริบทการทำงานจึงมากกว่าบริบทในห้องเรียน โดยลักษณะการเรียนรู้สำคัญของรูปแบบนี้ คือ การผสมผสานกิจกรรมต่าง ๆ ในสัดส่วน 70-20-10 อย่างเหมาะสมและชัดเจน เพื่อส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ในแต่ละช่องทาง ดังปรากฏหลักการจัดการเรียนรู้แบบ 70-20-10 ประกอบไปด้วยการจัดการเรียนรู้ 3 ส่วนสำคัญ โดยมีรายละเอียดในแต่ละส่วนดังต่อไปนี้

70%	20%	10%
เรียนรู้จากการทำงาน	เรียนรู้จากผู้อื่น	เรียนรู้จากห้องเรียน

70 เปอร์เซ็นต์ มาจากการเรียนรู้และพัฒนาผ่านประสบการณ์การทำงานจริงการเรียนรู้ในส่วนนี้มาจาก "การเรียนรู้จากการทำงาน" โดยอาจเป็นการทำงานประจำ (Routine) หรืองานโครงการ (Project) ภายในหน่วยงานหรือร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ งานมอบหมายท้าทาย หรืองานที่ต้องลงมือปฏิบัติจริง ซึ่งการเรียนรู้ส่วนใหญ่มาจากประสบการณ์การทำงานที่ต้องรับบทบาทที่เปลี่ยนไปพร้อมงานที่เปลี่ยนแปลง ซึ่ง Galely Horton & Wtona (2015) ได้ระบุว่า 70 เปอร์เซ็นต์ของความรู้และทักษะได้รับการเรียนรู้จากงาน ในขณะที่ Jennings และ Wargnier (2014), Rabin, 2013) ได้เสนอให้ใช้แนวทางการพัฒนา 70 เปอร์เซ็นต์นี้เป็นการเรียนรู้และพัฒนาด้วยตนเอง เช่น การบริหารโครงการ การบริหารการเปลี่ยนแปลง การประยุกต์การเรียนรู้ใหม่ ๆ กับสถานการณ์จริง เป็นต้น ในภาพรวมแล้ว การเรียนรู้แบบนี้เน้นไปที่การพัฒนาภาวะผู้นำจากการทำงานให้ได้ประสบการณ์ตรง ประสบการณ์จริง และประสบการณ์แบบเรียลไทม์ที่ต้องการสร้างสมรรถนะผู้นำให้เกิดขึ้นจริง ซึ่ง DuBrin (2007) ได้ระบุไว้ว่า ประสบการณ์ในการทำงานเป็นองค์ประกอบที่เห็นได้ชัดถึงความมีประสิทธิภาพของผู้นำ เพราะถ้าปราศจากประสบการณ์แล้ว ความรู้ที่มีก็ไม่สามารถเปลี่ยนกลับไปเป็นทักษะได้ในทันที โดยประสบการณ์ที่สามารถช่วยพัฒนาภาวะผู้นำได้ก็คือ ประสบการณ์ท้าทาย (Challenging Experiences) ประสบการณ์เกี่ยวกับงาน (Source of Experiences) ประสบการณ์กว้างขึ้นตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้น (Boad Experiences) และประสบการณ์ที่เป็นจุดพลิกผันชีวิตที่สำคัญ (Pivotal Experiences)

สรุปได้ว่า สัดสวน 70 เปอร์เซ็นต์นี้คือ การมุ่งเน้นการเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติงานที่รับผิดชอบจริง ในสถานที่ทำงานจริง เพื่อให้ผู้นำได้ใช้ความสามารถเต็มที่และดึงศักยภาพในการทำงานออกมาใช้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ผ่านการทำงานในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่หลากหลาย ยิ่งมีประสบการณ์มากและหลากหลายแค่ไหน ก็ยิ่งช่วยเพิ่มโอกาสในการใช้ภาวะผู้นำได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นเท่านั้น โดย ตัวอย่างการเรียนรู้แบบนี้คือ การมอบหมายงาน การหมุนเวียนงาน การเรียนรู้จากฝึกปฏิบัติจริง เป็นต้น เพราะการพัฒนาไม่ได้เป็นแค่การเรียนในห้องเรียน และมุ่งเน้นเนื้อหาในตำราเพียงเท่านั้น แต่เป็นการสร้างเสริมประสบการณ์นอกห้องเรียนที่ไม่มีเขียนไว้ในตำราใด ๆ

20 เปอร์เซ็นต์ มาจากการเรียนรู้และการพัฒนาผ่านผู้อื่น การเรียนรู้ในส่วนนี้มาจาก "การเรียนรู้จากผู้อื่น" ด้วยการสร้างและสานสายสัมพันธ์ไม่เป็นทางการอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการมีโอกาสได้ทำงานร่วมกับแบบอย่างที่ดีและแบบอย่างที่ไม่ดี ซึ่งเป็นการเรียนรู้ผ่านการเข้าสังคม การเป็นพี่เลี้ยง การสอนงานการเรียนรู้จากผู้อื่น การเรียนรู้จากผู้ที่อยู่รอบข้างหรือจากเครือข่าย ซึ่ง Horton & Wrona (2015) ระบุไว้ว่า 20 เปอร์เซ็นต์ได้รับการเรียนรู้จากการสอนงานของพี่เลี้ยงหรือผู้นำ ในขณะที่ Jennings & Wargnier (2014), Rabin (2013) ได้เสนอให้ใช้แนวทางการพัฒนา 20 เปอร์เซ็นต์นี้เป็นการเรียนรู้และพัฒนาด้วยบุคคลอื่น เช่น การสอนงานโดยหัวหน้างาน การได้รับคำแนะนำจากบุคคลอื่น การเป็นพี่เลี้ยง เป็นต้น อาจกล่าวได้ว่า ในภาพรวมของการจัดการเรียนรู้แบบนี้จะเน้นการพัฒนาจากเพื่อนร่วมงาน คนทำงาน และเรียนรู้จากสังคมที่ผู้นำอยู่นั่นเอง

สรุปได้ว่า สัดส่วน 20 เปอร์เซ็นต์นี้คือ การมุ่งเน้นการเรียนรู้จากผู้อื่นผ่านการมีปฏิสัมพันธ์และเครือข่ายอันดีที่นำไปสู่การแลกเปลี่ยนมุมมองใหม่ ๆ ที่สามารถนำกลับมาพัฒนาภาวะผู้นำได้ โดยเฉพาะผู้นำระดับสูงที่มีความรับผิดชอบในการพัฒนาภาวะผู้นำให้กับผู้นำรุ่นน้อง ๆ ผ่านประสบการณ์

กว้างไกลของตัวเอง ซึ่งผู้นำจะได้รับทราบมุมมองที่แตกต่างผ่านประสบการณ์ผู้อื่น รวมทั้งคนที่อยู่รอบข้าง เพื่อช่วยให้โลกทัศน์ของผู้นำกว้างไกล มองเห็นอะไรชัดเจนมากยิ่งขึ้น และสามารถเตรียมความพร้อมในการรับมือกับอนาคตได้อย่างมั่นใจ โดยตัวอย่างการเรียนรู้แบบนี้คือ การโค้ชชิ่ง การเป็นพี่เลี้ยง เป็นต้น

10 เปอร์เซ็นต์ มาจากการเรียนรู้และการพัฒนาผ่านหลักสูตรอย่างเป็นทางการ การเรียนรู้ในส่วนนี้มาจาก "การเรียนรู้จากห้องเรียน" ไม่ว่าจะในห้องเรียนหรือห้องฝึกอบรมอย่างเป็นทางการ เช่น การศึกษา การฝึกอบรม หรือการสัมมนา ซึ่ง Galely, Horton & Wrona (2015) ระบุไว้ว่า 10 เปอร์เซ็นต์ได้รับการเรียนรู้จากการเรียนในห้องเรียนหรือการจัดฝึกอบรม ในขณะที่ Jennings & Wargnier (2014), Rabin (2013) ได้เสนอให้ใช้แนวทางการพัฒนา 10 เปอร์เซ็นต์นี้เป็นการเรียนรู้โดยกระบวนการที่กำหนด เช่น การเข้าฝึกอบรม การเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์ (E-Learning) หรือการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น เป็นต้น โดยในภาพรวมเน้นการเรียนอย่างเป็นทางการนั่นเองสรุปได้ว่าสัดส่วน 10 เปอร์เซ็นต์นี้คือ การมุ่งเน้นการเรียนรู้จากหลักสูตรหรือโปรแกรมการพัฒนาอย่างเป็นทางการ เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจในทฤษฎี หลักการและแนวคิดต่าง ๆ เพื่อช่วยพัฒนาภาวะผู้นำอย่างมีระบบ และเรียนรู้เกี่ยวกับงานให้ครบวงจรมากที่สุดให้เห็นภาพรวมของการดำเนินงานภายในองค์กรทั้งหมด โดย ตัวอย่างการเรียนรู้แบบนี้คือ การเรียนหลักสูตรในสถานศึกษา การฝึกอบรม การเรียนรู้จากสื่อต่าง ๆ และการเรียนรู้แบบออนไลน์ เป็นต้น แต่ละสัดส่วนล้วนช่วยเติมเต็มกันและกันเพื่อให้ผู้นำได้เรียนรู้ พัฒนาและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพอย่างเต็มตัว เช่น ถ้ามีการเรียนรู้ในสัดส่วน 70 เปอร์เซ็นต์ที่เรียนรู้จากการทำงานไปแล้ว แต่ปรากฏว่า ยังทำงานได้ไม่ดี อาจเกิดจากการไม่มีสัดส่วนการเรียนรู้ 20 เปอร์เซ็นต์มาให้ข้อมูลป้อนกลับถึงสิ่งที่ทำได้ดีและสิ่งที่ต้องแก้ไขเพื่อพัฒนาการทำงาน ผู้นำก็อาจทำงานผิดพลาดซ้ำแบบเดิม ๆ เพราะไม่รู้ว่าต้องแก้ไขการทำงานอย่างไร หรือการทำงานให้ดีก็ควรต้องมีการเรียนรู้พื้นฐานทฤษฎีในสัดส่วน 10 เปอร์เซ็นต์ เพื่อช่วยให้ผู้นำมีองค์ความรู้พื้นฐานจำเป็นในบทบาทผู้นำ แต่การเรียนแค่ภาคทฤษฎีอย่างเดียวโดยปราศจากการปฏิบัติก็ยากจะทำให้ผู้นำเก่งขึ้นได้ ซึ่งการเรียนรู้ในสัดส่วน 70 และ 20 เปอร์เซ็นต์จะเข้ามาเติมเต็มการพัฒนาให้ได้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ส่งผลให้การเรียนแบบสัดสวน 10 เปอร์เซ็นต์ก็ยังเป็นเรื่องจำเป็นที่ขาดไม่ได้อยู่ดี หรืออาจสรุปได้ว่า ทุกสัดส่วนล้วน มีความสำคัญทั้งสิ้น

ความสำคัญและคุณค่าของอัตราส่วน 70-20-10 ได้หลายกรอบการเรียนรู้แบบเดิมที่ไม่จำกัดการเรียนรู้ไว้แคในห้องเรียนและตามโครงสร้างเนื้อหาหลักของหลักสูตรเท่านั้น หากแต่ได้ขยายผลไปสู่การใช้ประโยชน์จากสถานที่ปฏิบัติงาน (on the job training - OJT) และการเรียนรู้ผ่านสังคมรอบข้างเพื่อปรับปรุงและขยายผลการ ฝึกอบรมและการเรียนรู้แบบเดิมให้ไปสู่สถานที่ทำงาน (จำลักษณ์ ขุนพลแก้ว, 2558)

ดังนั้นหัวใจสำคัญของการจัดการเรียนรู้แบบ 70-20-10 คือ การเน้นการใช้ประสบการณ์ (Experience) ด้วยการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องทั้งในห้องเรียน ห้องเรียนเสมือนและนอกห้องเรียน ให้ผู้นำได้เรียนรู้จากประสบการณ์นอกเหนือจากเนื้อหาในหลักสูตรที่กำหนดไว้และการปฏิสัมพันธ์ร่วมกับผู้อื่น โดยเริ่มตั้งแต่การเตรียมความพร้อมเชิงทฤษฎีอย่างเป็นทางการเพื่อให้นำไปประยุกต์ใช้ในเชิงปฏิบัติผ่านการทำงานจริงและการทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างไม่เป็นทางการเพื่อพัฒนาความมี

ประสิทธิภาพในการนำของผู้นำโดยไม่ส่งผลกระทบต่องานที่ทำ ซึ่งถือเป็นการพัฒนาในบริบทการทำงานจริงที่ใช้ความเป็นผู้นำจริงนั่นเอง

Cindy McCauley เป็นหนึ่งในผู้บุกเบิกแนวคิด 70-20-10 Model for Learning and Development ซึ่งกลายเป็นกรอบแนวทางสำคัญในการพัฒนาภาวะผู้นำในองค์กรทั่วโลก ได้กล่าวในหนังสือ Center for Creative Leadership (2025 p. 3-5) โดยระบุว่า “การเรียนรู้ที่แท้จริงของผู้นำส่วนใหญ่มาจากประสบการณ์จริง ไม่ใช่แค่ในห้องเรียน” และได้สนับสนุนการพัฒนาภาวะผู้นำผ่านการผสมผสานของประสบการณ์ การเรียนรู้จากผู้อื่น และการฝึกอบรมอย่างเป็นทางการอย่างเหมาะสม หลักการ 70-20-10 สำหรับการพัฒนาภาวะผู้นำ (Leadership Development) เป็นกรอบแนวคิดที่ได้รับความนิยมในการออกแบบและวางแผนการเรียนรู้ในองค์กร โดยเน้นสัดส่วนของแหล่งการเรียนรู้ดังนี้

70% จากประสบการณ์การทำงานจริง (Challenging Experiences) การเรียนรู้โดยการลงมือทำ (Learning by Doing) ได้จากการรับผิดชอบงานที่ท้าทาย การทำโครงการใหม่ การบริหารทีมงาน การตัดสินใจในสถานการณ์จริง การรับมือกับความล้มเหลว ประสบการณ์เหล่านี้เป็นแหล่งเรียนรู้ที่ลึกซึ้งที่สุด เพราะทำให้ผู้เรียนต้องใช้ทักษะในบริบทจริง และสะท้อนกลับเพื่อนำไปสู่การเติบโต

20% จากความสัมพันธ์และการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น (Developmental Relationships) การเรียนรู้ผ่านคนรอบตัว (Learning from Others): การมีผู้ให้คำปรึกษา (Mentor) การได้รับคำแนะนำหรือโค้ชชิ่งจากหัวหน้า การทำงานร่วมกับเพื่อนร่วมทีม การได้รับฟีดแบ็กที่สร้างสรรค์องค์ประกอบนี้ช่วยให้ผู้เรียนได้รับมุมมองใหม่ เข้าใจจุดแข็งจุดอ่อนของตน และพัฒนาได้เร็วขึ้นจากการสะท้อนร่วมกับผู้อื่น

10% จากการฝึกอบรมและการเรียนรู้อย่างเป็นทางการ (Formal Coursework) การเรียนรู้อย่างมีโครงสร้าง (Structured Learning) การเข้าอบรม/สัมมนา การเรียนในห้องเรียน/ออนไลน์ การอ่านตำรา/บทความวิชาการ การศึกษาหลักสูตรเฉพาะทาง แม้จะมีสัดส่วนเพียง 10% แต่การเรียนรู้ในรูปแบบนี้ก็เป็นพื้นฐานทางทฤษฎีที่สำคัญ ซึ่งช่วยเสริมความเข้าใจให้ลึกซึ้งขึ้น

กล่าวโดยสรุปการพัฒนาภาวะผู้นำอย่างมีประสิทธิภาพควรอาศัย “ประสบการณ์ตรงเป็นหลัก” เสริมด้วยการปฏิสัมพันธ์ และสนับสนุนด้วยการเรียนรู้อย่างเป็นทางการ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่รอบด้านและยั่งยืน

2.7 ศูนย์การศึกษาพิเศษ

ศูนย์การศึกษาพิเศษเป็นกลไกเชิงระบบของรัฐภายใต้สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ที่จัดตั้งขึ้นเพื่อรองรับการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการในลักษณะเฉพาะทาง โดยมีบทบาทสำคัญในฐานะ “ศูนย์บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม” และหน่วยเตรียมความพร้อมทางการศึกษาแก่คนพิการทุกประเภทตั้งแต่แรกเกิดหรือแรกพบความพิการ และสามารถให้การสนับสนุนต่อเนื่องตลอดช่วงชีวิต

2.7.1 ความหมายของศูนย์การศึกษาพิเศษ

ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับศูนย์การศึกษาพิเศษ โดยมีรายละเอียดดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2546, น. 33-38) กล่าวว่า ศูนย์การศึกษาพิเศษ เป็นสถานศึกษาของรัฐที่จัดการศึกษานอกระบบหรือตามอัธยาศัยแก่คนพิการตั้งแต่แรกเกิดหรือแรกพบความพิการจนตลอดชีวิตและจัดการอบรมแก่ผู้ดูแลคนพิการ ครู บุคลากร และชุมชน รวมทั้งการจัดสื่อ เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก บริการและความช่วยเหลืออื่นใด ตลอดจนปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กำหนดในประกาศกระทรวง

วัชราภรณ์ ผิวขา (2549, น. 65) กล่าวว่า ศูนย์การศึกษาพิเศษ หมายถึง สถานศึกษาที่จัดการศึกษาในลักษณะศูนย์บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม และเตรียมความพร้อมของคนพิการทุกประเภท สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการแบ่งเป็น 2 ลักษณะ ตามบทบาทหน้าที่ คือ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา และศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด

อำพร ราชติกา (2551, น. 32-32) กล่าวว่า ศูนย์การศึกษาพิเศษ หมายถึง สถานศึกษาที่ให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มกับเด็กพิการทุกประเภท สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ศิริพร ดาระสุวรรณ์ (2556, น. 52) กล่าวว่า ศูนย์การศึกษาพิเศษ หมายถึง สถานศึกษาที่จัดการศึกษาในลักษณะศูนย์บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม และเตรียมความพร้อมของคนพิการทุกประเภท ตั้งแต่แรกเกิดหรือแรกพบความพิการจนตลอดชีวิต และจัดการศึกษาอบรมแก่ผู้ดูแลคนพิการ ครู บุคลากร และชุมชน รวมทั้งการจัดสื่อ เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก บริการและความช่วยเหลืออื่นใด ตลอดจนปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กำหนดในประกาศกระทรวง สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

จากความหมายของศูนย์การศึกษาพิเศษ ผู้วิจัยสรุปได้ว่า ศูนย์การศึกษาพิเศษ หมายถึง เป็นสถานศึกษาของรัฐที่จัดการศึกษาในลักษณะศูนย์บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม และเตรียมความพร้อมของคนพิการทุกประเภท โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาเด็กให้สามารถเรียนรู้ตามศักยภาพของตนเองทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา รวมทั้งเตรียมความพร้อมให้สามารถเข้าสู่การศึกษาในระบบหรือการดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีคุณภาพ ตั้งแต่แรกเกิดหรือแรกพบความพิการจนตลอดชีวิต และจัดอบรมแก่ผู้ดูแลคนพิการ ครู บุคลากร และชุมชน ส่งเสริม สนับสนุน สื่อ เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก บริการและความช่วยเหลืออื่นใด ตลอดจนปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กำหนดในประกาศกระทรวง สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.7.2 บทบาทหน้าที่ของศูนย์การศึกษาพิเศษ

สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ (2554, น. 25) ระบุไว้ว่า การดำเนินการของศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา/จังหวัดในรอบทศวรรษที่ผ่านมา มีข้อจำกัดหลายประการทั้งด้านงบประมาณ ด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่ และการบริหารจัดการ รวมทั้งความชัดเจนเรื่องภาระงานและบทบาทหน้าที่ของศูนย์การศึกษาพิเศษเสมอมา ส่งผลให้การดำเนินงานของศูนย์การศึกษาพิเศษตอบสนองวัตถุประสงค์ของกระทรวงศึกษาธิการได้ในระดับหนึ่ง ประกอบกับมีพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 และประกาศกระทรวงศึกษาธิการ

เรื่อง การปฏิบัติหน้าที่อื่นของศูนย์การศึกษาพิเศษ พ.ศ. 2553 จึงจำเป็นต้องมีการปรับปรุงบทบาทหน้าที่ให้สอดคล้องกับกฎหมายและภาระงานที่สามารถดำเนินการได้อย่างแท้จริง ดังนี้

1. จัดและส่งเสริม สนับสนุนการศึกษาในลักษณะศูนย์บริการให้ความช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม (Early Intervention: EI) และเตรียมความพร้อมของคนพิการเพื่อเข้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โรงเรียนอนุบาล โรงเรียนเรียนร่วม โรงเรียนเฉพาะความพิการ ศูนย์การเรียนเฉพาะความพิการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

2. ดำเนินการโดยการจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการและพัฒนาให้ความรู้ด้านการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการแก่ผู้บริหาร ครูผู้สอน ผู้ดูแลคนพิการ ผู้ที่สนใจหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งจัดทำหลักสูตรและคู่มือการฝึกอบรมด้านการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ส่งเสริมให้มีการผลิตสื่อ คู่มือและเอกสารทางวิชาการ จัดประชุมอบรมเชิงปฏิบัติการ สร้างวิทยากรแกนนำและครูต้นแบบด้านการศึกษาพิเศษ ส่งเสริมสนับสนุนสถาบันที่ผลิตบุคลากรซึ่งเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการและประกาศเกียรติคุณแก่บุคลากรที่มีผลงานดีเด่นด้านการศึกษาพิเศษ

3. จัดระบบและส่งเสริม สนับสนุนการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program : IEP) สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาสำหรับคนพิการดำเนินการโดย ส่งเสริม สนับสนุน ให้สถานศึกษาทั่วไปจัดทำ จัดหา ประสานงาน ตลอดจนงบประมาณสนับสนุนการให้บริการสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษารวมทั้งส่งเสริม สนับสนุนบุคลากรในการจัดการเรียนการสอนแก่คนพิการ ครอบครัว สถานศึกษาและทุกภาคส่วนในจังหวัด จัดให้มีการส่งเสริมการผลิตการให้บริการคำปรึกษา การพัฒนาองค์ความรู้ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ สื่อการเรียนการสอนสำหรับคนพิการแต่ละประเภท

4. จัดระบบบริการช่วงเชื่อมต่อสำหรับคนพิการ (Transitional Services) ดำเนินการโดยประสานเครือข่ายในการบริการช่วงเชื่อมต่อสำหรับคนพิการ (Transitional Services) ในลักษณะสหวิทยาการ เช่น ส่งไปรับบริการวินิจฉัยหรือฟื้นฟูทางการแพทย์ส่งต่อไปฝึกอาชีพ เป็นต้น สถานศึกษามีกระบวนการจัดการการให้บริการช่วงเชื่อมต่อสำหรับคนพิการ โดยการสำรวจ จัดทำและจัดเก็บข้อมูลของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประสานให้คนพิการได้รับบริการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องจากผู้ปฏิบัติงานและผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับคนพิการทั้งด้านการศึกษา การแพทย์ การสังคมสงเคราะห์และการอาชีพ เช่น วินิจฉัย หรือฟื้นฟูทางการแพทย์ การเรียนร่วมการสังคมสงเคราะห์ การได้รับสิทธิทางกฎหมายและการฝึกอาชีพ เป็นต้น รวมทั้งจัดเตรียมคนพิการให้มีความพร้อม โดยคำนึงถึงความต้องการของคนพิการด้านสภาพแวดล้อม ช่วงระยะเวลาในสภาพแวดล้อมหนึ่งไปสู่สภาพแวดล้อมหนึ่ง เช่น จากสถานศึกษาหนึ่งไปอีกสถานศึกษาหนึ่ง จากบ้านไปสู่สถานศึกษา/โรงพยาบาล/สถานประกอบการอื่น ๆ ตามความต้องการจำเป็นของคนพิการ โดยจะต้องให้คนพิการ/ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการตัดสินใจกับคณะบุคคลสหวิชาชีพเพื่อให้การเปลี่ยนผ่านของคนพิการมีข้อจำกัดน้อยที่สุด ได้รับโอกาสในการพัฒนาศักยภาพมากที่สุด

5. ให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยครอบครัวและชุมชน ด้วยกระบวนการการศึกษาดำเนินการ โดยให้บริการโดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของครอบครัว และชุมชนเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการพัฒนาศักยภาพและการให้ความช่วยเหลือคนพิการ การจัดกระบวนการทาง

การศึกษาให้สามารถเสริมสร้างศักยภาพ เพื่อสนองความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการ ต้องดำเนินการโดยการให้ครอบครัวและชุมชนเป็นแกนหลักในการดูแลคนพิการอย่างถูกต้องและเหมาะสม ทั้งนี้เพื่อให้คนพิการได้รับการพัฒนาศักยภาพตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) แผนให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว (IFSP) เช่น ทักษะกล้ามเนื้อมัดใหญ่ ทักษะกล้ามเนื้อมัดเล็ก ทักษะการช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวัน ทักษะทางสังคม ทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษา ทักษะการใช้สติปัญญาและเตรียมความพร้อมทางวิชาการ

6. เป็นศูนย์ข้อมูลรวมทั้งจัดระบบข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาสำหรับคนพิการ ดำเนินการโดยรวบรวมกฎหมาย มติคณะรัฐมนตรี ระเบียบ หลักเกณฑ์ นโยบาย และจัดทำฐานข้อมูลสารสนเทศ สถิติ ทะเบียนคนพิการ การได้รับบริการทางการศึกษา และอาชีพ ความต้องการด้านสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ของคนพิการ รวบรวมแหล่งเรียนรู้ ผู้เชี่ยวชาญ หน่วยงานที่ให้บริการสำหรับคนพิการในพื้นที่ ประสานและเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ข้อมูลกับเครือข่ายที่เกี่ยวข้องเพื่อเสริมสร้างเจตคติ และความตระหนักร่วมในการพัฒนาการศึกษาสำหรับคนพิการ

7. จัดระบบสนับสนุนการจัดการเรียนร่วม และประสานงานการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการในจังหวัดดำเนินการโดยสนับสนุนให้สถานศึกษาที่จัดการเรียนร่วมแต่งตั้งคณะกรรมการการจัดการเรียนร่วมของสถานศึกษา คณะกรรมการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล แผนการสอนรายบุคคลให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของแต่ละบุคคล พร้อมทั้งสนับสนุนให้บุคคลที่มีความบกพร่องทางการศึกษาได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาตามที่กำหนดในกฎกระทรวง สนับสนุนให้สถานศึกษา จัดกระบวนการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผลตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล รวมทั้งส่งเสริมและร่วมแก้ไขปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนร่วมให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ประสานงานคณะอนุกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการจังหวัด เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการกับทุกภาคส่วน

8. ภาระหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนดหรือตามที่ได้รับมอบหมาย สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ (2554, น. 25) มีดังนี้

8.1 ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาให้แก่คนพิการที่มีความบกพร่องทางสุขภาพซึ่งเจ็บป่วยเรื้อรังอยู่ในโรงพยาบาลหรือที่บ้านเป็นระยะเวลานานจนไม่สามารถไปเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้ตามปกติ

8.2 ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาให้แก่คนพิการที่มีการเรียนร่วมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานทั้งของรัฐและเอกชน

8.3 จัดทำระบบส่งต่อ และส่งเสริมสนับสนุนช่วงเชื่อมต่อสำหรับคนพิการ

8.4 ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพด้านอาชีพให้แก่คนพิการและผู้ดูแลคนพิการตามความเหมาะสมและจำเป็น

8.5 ประสานและส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรคนพิการ หน่วยงานภาครัฐและเอกชน สามารถพัฒนา สนับสนุน และจัดการศึกษาสำหรับคนพิการที่มีการเรียนร่วมทั้งของรัฐและเอกชน

จากการศึกษาบทบาทหน้าที่ของศูนย์การศึกษาพิเศษผู้วิจัยสรุปได้ว่าศูนย์การศึกษาพิเศษทำหน้าที่เป็นบทบาทสำคัญของศูนย์การศึกษาพิเศษ ได้แก่ การจัดบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม (Early Intervention: EI) และการเตรียมความพร้อมของคนพิการก่อนเข้าสู่ระบบการศึกษา การพัฒนาความรู้ และจัดฝึกอบรมแก่ผู้บริหาร ครู ผู้ดูแลคนพิการ และผู้เกี่ยวข้อง การสนับสนุนการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) รวมทั้งการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลือทางการศึกษา นอกจากนี้ยังมีบทบาทในการจัดบริการช่วงเชื่อมต่อสำหรับคนพิการ (Transitional Services) การฟื้นฟูสมรรถภาพโดยเน้นการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชน (Family- and Community-Based Rehabilitation) การพัฒนาระบบฐานข้อมูลและสารสนเทศด้านการศึกษาสำหรับคนพิการ และการสนับสนุนการจัดการเรียนร่วมในสถานศึกษา นอกจากนี้ศูนย์การศึกษาพิเศษยังมีหน้าที่ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อส่งเสริมและพัฒนาการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการสนับสนุนการศึกษาแก่คนพิการที่มีข้อจำกัดด้านสุขภาพ การพัฒนาศักยภาพด้านอาชีพ และการจัดระบบส่งต่อหรือช่วงเชื่อมต่อของการบริการ เพื่อให้คนพิการได้รับโอกาสทางการศึกษาและการพัฒนาศักยภาพอย่างเหมาะสมและทั่วถึง

2.8 บริบทกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9

2.8.1 บริบททั่วไป

พ.ศ. 2523 มีพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการ กรมสามัญศึกษา กำหนดให้มีกองการศึกษาพิเศษรับผิดชอบการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการและผู้ด้อยโอกาส โดยแบ่งออกเป็นฝ่ายส่งเสริมการศึกษาพิเศษ และฝ่ายส่งเสริมการศึกษาสงเคราะห์

พ.ศ. 2541 ได้ออกพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการ กรมสามัญศึกษา เป็นกองการศึกษาเพื่อคนพิการ และกองการศึกษาสงเคราะห์ เพื่อให้มีการจัดการศึกษาแก่คนพิการและผู้ด้อยโอกาสอย่างชัดเจนยิ่งขึ้น

พ.ศ. 2546 เนื่องจากมีการปฏิรูประบบราชการ ได้มีการปรับโครงสร้างของกระทรวง ศึกษาธิการ โดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 10 กำหนดให้การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย และกำหนดให้ต้องจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสาร และการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการ หรือทุพพลภาพ หรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้ หรือไม่มีผู้ดูแล หรือด้อยโอกาส โดยต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา

2.8.1.1 วิสัยทัศน์

“คนพิการและเด็กด้อยโอกาสเข้าถึงบริการทางการศึกษาอย่างเท่าเทียม ทั่วถึง และมีคุณภาพ ด้วยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน”

2.8.1.2 พันธกิจ

1) เสริมสร้างโอกาสการเข้าถึงบริการทางการศึกษาอย่างทั่วถึง เสมอภาค ด้วยวิธีการและรูปแบบที่หลากหลาย

2) พัฒนาคุณภาพการศึกษาตามหลักสูตร และส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ

3) พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ตามมาตรฐานวิชาชีพและศาสตร์เฉพาะทาง

4) พัฒนาระบบสื่อ เทคโนโลยี และนวัตกรรมทางการศึกษาให้มีคุณภาพและเหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียน

5) พัฒนาระบบบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล และการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

2.8.1.3 เป้าประสงค์

1) คนพิการและเด็กด้อยโอกาสเข้าถึงบริการทางการศึกษาอย่างเท่าเทียมทั่วถึง ด้วยรูปแบบและวิธีการที่หลากหลาย

2) คนพิการและเด็กด้อยโอกาสได้รับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านทักษะวิชาการ ทักษะอาชีพ และทักษะชีวิต รวมถึงคุณธรรม จริยธรรม และสามารถดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุขตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3) ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความรู้ตามมาตรฐานวิชาชีพ มีทักษะเฉพาะทาง มีประสบการณ์ทางศาสตร์การศึกษาพิเศษ และการศึกษาสงเคราะห์

4) ระบบสื่อ เทคโนโลยี และนวัตกรรมทางการศึกษาพิเศษและการศึกษาสงเคราะห์ มีคุณภาพ และสอดคล้องเหมาะสมกับความต้องการจำเป็นของผู้เรียน

5) ระบบบริหารจัดการของสถานศึกษาเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล และเน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

2.8.1.4 กลยุทธ์และจุดเน้น

1) การพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษาเพื่อคนพิการและผู้ด้อยโอกาส

2) การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการให้บริการทางการศึกษาและการฝึกอบรมเพื่อให้คนพิการและผู้ด้อยโอกาสสามารถศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น สามารถประกอบอาชีพและพึ่งตนเองได้ตามศักยภาพ

3) การพัฒนาครู ผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการและผู้ด้อยโอกาส ให้มีความรู้ความเข้าใจเรื่องคนพิการและผู้ด้อยโอกาส สามารถบริหารจัดการ บริหารหลักสูตร และวางแผนการจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4) การผลิต พัฒนา และกระจายสื่อเทคโนโลยีการศึกษา และสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการให้ทั่วถึง เพียงพอ และเหมาะสมตามความต้องการจำเป็นพิเศษของแต่ละบุคคล

5) การประสานเครือข่ายการทำงานระหว่างหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกประเทศ รวมทั้งการระดมทรัพยากรในการพัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการและผู้ด้อยโอกาส

กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 ประกอบด้วย 9 จังหวัด มีจำนวนสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา และครู แสดงดังตารางที่ 2.3

ตารางที่ 2.3 จำนวนสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา และครูกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9

ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด	จำนวนสถานศึกษา (แห่ง)	จำนวนผู้บริหารสถานศึกษา (คน)	จำนวนครู (คน)
ขอนแก่น	1	4	136
อุดรธานี	1	3	99
บึงกาฬ	1	2	47
มหาสารคาม	1	2	67
กาฬสินธุ์	1	2	93
สกลนคร	1	2	63
หนองบัวลำภู	1	2	42
เลย	1	1	47
หนองคาย	1	3	49
รวม	9	21	643

2.8.2 บริบทที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

แนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 มีความเชื่อมโยงกับบทบาทหน้าที่ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ซึ่งเป็นหน่วยงานสำคัญในการจัดการศึกษาและให้บริการช่วยเหลือแก่คนพิการในด้านต่าง ๆ สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ (2554) ระบุว่า ศูนย์การศึกษาพิเศษมีบทบาทสำคัญในการจัดและส่งเสริมการศึกษาในลักษณะศูนย์บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม (Early Intervention) การสนับสนุนการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) การจัดระบบบริการช่วงเชื่อมต่อสำหรับคนพิการ การฟื้นฟูสมรรถภาพโดยครอบครัวและชุมชน ตลอดจนการเป็นศูนย์ข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาสำหรับคนพิการ รวมทั้งการสนับสนุนการจัดการเรียนร่วมและการประสานงานเครือข่ายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการในระดับจังหวัด ภารกิจดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่าศูนย์การศึกษาพิเศษจำเป็นต้องอาศัยการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงาน การจัดการข้อมูลสารสนเทศ การประสานเครือข่าย และการให้บริการทางการศึกษาแก่คนพิการอย่างเป็นระบบ โดยเฉพาะในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 ซึ่งต้องดำเนินงานร่วมกับสถานศึกษา หน่วยงานด้านการแพทย์ สังคมสงเคราะห์ และองค์กรที่เกี่ยวข้องในลักษณะสหวิชาชีพ การพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยสนับสนุนการบริหารจัดการข้อมูลการสื่อสาร การประสานความร่วมมือ และการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสำหรับคนพิการให้มี

ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และสามารถตอบสนองต่อภารกิจของศูนย์การศึกษาพิเศษได้อย่างเหมาะสมกับบริบทการจัดการศึกษาในปัจจุบัน (สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ, 2554)

2.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 ครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศดังนี้

2.9.1 งานวิจัยในประเทศ

พรทิพย์ ไชยพนาพันธ์ (2564, น.70-84) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ระดับสมรรถนะทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาส ในภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด แนวทางการพัฒนาสมรรถนะทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในยุคดิจิทัลสรุปได้ดังนี้ 1) ด้านวิสัยทัศน์ควรเป็นที่มีความรู้กล้าคิดนอกกรอบ สามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศด้านบริหารให้ครอบคลุมงานทุกด้านในสถานศึกษา กำหนดทิศทางให้สอดคล้องกับเป้าหมายที่กำหนดไว้ 2) ด้านกลยุทธ์สามารถวิเคราะห์เปรียบเทียบความคุ้มค่างบประมาณในการลงทุนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ จัดสรรบุคลากร ส่งเสริมการมีส่วนร่วม สร้างเครือข่ายการเรียนรู้ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและแต่งตั้งคณะกรรมการในการดำเนินงาน ติดตามและประเมินผล 3) ด้านศักยภาพเพื่อนำการเปลี่ยนแปลง ควรเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศพัฒนาการนิเทศภายในโดยการนิเทศแบบออนไลน์ อำนวยความสะดวกให้กับบุคลากรทางการศึกษานำผลการนิเทศสู่การปรับปรุงเพื่อการบริหารอย่างมีคุณภาพ 4) การสอนงานและมอบหมายงาน ควรให้คำแนะนำส่งเสริม จัดกิจกรรมพัฒนาทักษะ สร้างแรงจูงใจ ให้ผู้เรียนสร้างผลงาน นวัตกรรม และทุกภาคส่วนสามารถเข้าถึงข้อมูลเทคโนโลยีสารสนเทศจัดหาเวทีในการแข่งขัน

ประโยชน์ กีรติปกรณ์ (2561, น. 88) ได้ศึกษาเกี่ยวกับสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสู่ประชาคมอาเซียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ระดับสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ค่าเฉลี่ยเรียงจากมากไปน้อย ได้แก่ จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู การบริการที่ดี การทำงานเป็นทีม การมุ่งผลสัมฤทธิ์ และการพัฒนาตนเอง ระดับการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสู่ประชาคมอาเซียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดถึงน้อยที่สุด ได้แก่ การพัฒนาทุนมนุษย์ให้เข้าถึงและรู้เท่าทัน ICT การพัฒนาขีดความสามารถของสถานศึกษาการยกระดับบริการทางอิเล็กทรอนิกส์โดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรในสถานศึกษา และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสู่ประชาคมอาเซียนในสังกัดสำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 พบว่ามีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสู่ประชาคมอาเซียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ได้แก่ การมุ่งผลสัมฤทธิ์ และการทำงานเป็นทีม ซึ่งตัวแปรทั้งสองนี้สามารถร่วมพยากรณ์ได้ร้อยละ 27.00 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 และสามารถสร้างสมการพยากรณ์การบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสู่ประชาคมอาเซียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ได้

มาลัย วงศ์ฤทัยวัฒนา (2562, น. 22-30) ได้ศึกษา แนวทางการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กยุดิจิทัลสู่ความเป็นเลิศ ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กยุคดิจิทัลสู่ความเป็นเลิศของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท สู่ความเป็นเลิศมีการนำระบบบเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียน และ 2) แนวทางบริหารสถานศึกษาขนาดเล็กยุคดิจิทัลสู่ความเป็นเลิศของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท ประกอบไปด้วย 4 ปัจจัย คือ 2.1) การพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลให้มีคุณภาพสูงสามารถรองรับการใช้งานต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็วและครอบคลุมทุกด้าน 2.2) การพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการสร้างและการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง ทั้งทางคอมพิวเตอร์ แอปพลิเคชั่น สมาร์ทโฟน 2.3) การส่งเสริม สนับสนุน ของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาบุคลากรและการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และ 2.4) การนิเทศ กำกับติดตาม การใช้และดำเนินงานต่าง ๆ เกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัล ทั้งอุปกรณ์บุคลากร และการนำไปใช้

นารีรัตน์ เพชรคง (2565, น. 247-252) ได้ศึกษาสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครในเขตจตุจักร พบว่าโดยภาพรวม สะท้อนให้เห็นถึงการตอบสนองต่อ นโยบายกระทรวงศึกษาธิการที่เน้นการพัฒนาศักยภาพผู้บริหารให้มีทักษะด้าน ICT รองรับการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ผู้บริหารจึงมีความสามารถในการประเมินการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างชัดเจน สามารถเลือกและประยุกต์ข้อมูลเพื่อพัฒนาการบริหารจัดการได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับมาตรฐานความรู้ด้านหลักสูตรของคุรุสภาและผลวิจัยที่ผ่านมา นอกจากนี้ ผู้บริหารมีบทบาทโดดเด่นในการส่งเสริม สนับสนุน และจัดหาทรัพยากรด้าน ICT เพื่อให้ครูและบุคลากรสามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งมีความสามารถด้านการใช้และบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการประเมินผลและพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้สมรรถนะด้าน ICT ของผู้บริหารอยู่ในระดับสูงและสอดคล้องกับแนวโน้มการพัฒนาการศึกษาในยุคดิจิทัลอย่างชัดเจน

นราธิป บาลลา (2566, น. 64-70) ได้ศึกษา แนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก 1) ศึกษาความต้องการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา และ 2) เสนอแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา วิธีดำเนินการวิจัยมี 2 ขั้นตอน คือ ขั้นตอน 1 การศึกษาความต้องการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ผลการวิจัย พบว่า 1) ความต้องการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก

โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านเจตคติ รองลงมา คือ ด้านความรู้ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านความสามารถ และ 2) แนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก ประกอบด้วย 10 รายการปฏิบัติ โดยแบ่งเป็น 3 ด้าน ดังนี้ ด้านที่ 1 ด้านความรู้ มี 3 รายการปฏิบัติ เช่น ต้องมีความรู้ในการเลือกใช้เทคโนโลยี เข้ารับการอบรม และสนับสนุนการใช้เทคโนโลยี ด้านที่ 2 ด้านทักษะ มี 5 รายการปฏิบัติ เช่น การส่งเสริมการใช้งานเทคโนโลยีในชีวิตประจำวัน สร้างแรงจูงใจในการใช้เทคโนโลยี และด้านที่ 3 ด้านเจตคติ มี 2 รายการปฏิบัติ เช่น สร้างความตระหนักถึงประโยชน์และความสำคัญของเทคโนโลยีสารสนเทศ

จีรภา แก้วการะเกตุ (2567, น. 13-26) ได้ศึกษา สมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) มีค่าเฉลี่ยโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านความรู้และการใช้เทคโนโลยี ด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ ด้านการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ ด้านการสนับสนุนส่งเสริมและการจัดการเทคโนโลยี และด้านจริยธรรมกฎหมายและความปลอดภัย ตามลำดับ เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาสถานศึกษาตามบริบทของสถานศึกษา จากสภาพปัญหาและเหตุผลดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 1 เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาที่มุ่งผลต่อความสำเร็จของสถานศึกษาให้มีคุณภาพ เกิดประสิทธิผลและจัดการศึกษาให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

2.9.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Thompson (1998, pp. 308-309) ได้ศึกษาและสรุปผลการประเมินสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา โดยพบว่าการประเมินผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการได้ยาก เนื่องจากแต่ละสถานศึกษามีความแตกต่างกันตามสภาพแวดล้อม บริบทของชุมชน และสังคม จากผลการศึกษาพบว่า การประเมินสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาควรเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่อง มากกว่าการใช้รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีการศึกษา หรือรายงานเหตุการณ์ กิจกรรม และโครงการต่าง ๆ การประเมินควรมีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย (multiple sources) และควรมีการแจ้งผลการประเมินให้ผู้บริหารทราบ เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาวิชาชีพ

Cassidy (2000, pp. 29-36) ศึกษาเกี่ยวกับข้อมูลเพื่อการตัดสินใจการพัฒนาระบบการศึกษาวิเคราะห์ระบบการบริหารข้อมูลทางการศึกษา โดยการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ที่จะส่งผลให้ข้อมูลเกี่ยวข้องทั้งหมดได้เป็นผลประโยชน์และถึงมือผู้บริหารผู้เกี่ยวข้องทุกระดับการศึกษา พบว่าการพัฒนาระบบคอมพิวเตอร์เพื่อใช้ในการบริหารจัดการข้อมูลนั้นต้องกำหนดเกณฑ์ เพื่อการประเมินและการออกแบบระบบบริหารจัดการข้อมูลการศึกษาจึงจะสามารถพัฒนาระบบการศึกษาได้

Eith (2002, อ้างถึงใน อัญชลี หมอแพทย์ และวรกาญจน์ สุขสดเขียว, 2561, น. 66-78) ศึกษาบทบาท วิสัยทัศน์และสมรรถนะของหัวหน้าภาควิชาในศตวรรษที่ 32 ในวิทยาลัยชุมชนในมลรัฐโอไฮโอ สหรัฐอเมริกา จำนวน 25 คน โดยการศึกษาเชิงคุณภาพ ผลการศึกษาพบว่า หัวหน้าภาควิชามีวิสัยทัศน์ 3 ประการคือ 1) การสร้างโอกาสการเรียนรู้ตลอดชีวิต 2) การปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง และ3) การปรับปรุงการสนับสนุนองค์การ ในด้านบริบทพบว่ามี 3 บทบาท คือ

1) การแสดงบทบาทเป็นทีม 2) การให้บริการ และ 3) การเป็นผู้นำหรือผู้จัดการส่วนในด้านสมรรถนะของหัวหน้าภาควิชาในศตวรรษที่ 21 ในวิทยาลัยชุมชน ในมลรัฐโอไฮโอ สหรัฐอเมริกา พบว่า หัวหน้าภาควิชาในอนาคตต้องมีสมรรถนะ 4 ด้าน ดังนี้ 1) การสร้างสัมพันธภาพ 2) การสร้างนวัตกรรม 3) การจัดหาทรัพยากรสนับสนุนการทำงาน และ 4) การนำการจัดการ

Heeks (2010, อ้างถึงใน ณัฐพงษ์ เจริญฉาย, 2564, น. 69) ทำการวิจัยระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารหน่วยงานสาธารณะ พบว่าระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร (MIS) เป็นพื้นฐานขององค์กรสาธารณะที่จะค้นคว้าและสนับสนุนการทำงานของผู้บริหาร ซึ่งบางครั้งจะละเลยการนำไปใช้ประโยชน์ งานวิจัยฉบับนี้เป็นการจัดระบบสารสนเทศในส่วนของการบริการสาธารณะให้ถูกต้อง ประการแรกระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารใช้การติดตามและควบคุมระบบสนับสนุนสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานกับสาธารณะในส่วนของปัจจัยนำเข้ากระบวนการประมวลผล ผลผลิต และผลกระทบซึ่งมีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับระบบสารสนเทศที่มีรูปแบบต้องใช้ในการตัดสินใจและคุณประโยชน์จากคอมพิวเตอร์ที่สามารถได้ ประการสุดท้ายคือการใช้สารสนเทศในการติดต่อเป็นการภายในกับหน่วยงานบริหารภาครัฐ และหน่วยงานบริการสาธารณะ

Yukl (2010, pp. 425-427) ได้เสนอรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำโดยใช้โปรแกรมการฝึกอบรม ซึ่งรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงปฏิบัติการที่มีประสิทธิผลเพราะโปรแกรมการฝึกอบรมเป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้และวิธีการที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโปรแกรมและมีขั้นตอนที่สำคัญในการกำหนดองค์ประกอบรูปแบบ การฝึกอบรมที่ชัดเจน ดังนี้ 1) กำหนดเนื้อหาวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ให้ชัดเจน (Clear Laming Objectives) 2) กำหนดเนื้อหาที่ชัดเจน (Clear Meaningful Conten1) 3) การจัดลำดับของเนื้อหาที่เหมาะสม (Appropriate Sequencing of Content) 4) การผสมผสานวิธีการฝึกอย่างเหมาะสม (Appropriate Mix of Training Methods) 5) โอกาสสำหรับการฝึกอบรมที่มีประสิทธิภาพ (Opportunity for Active Practice) 6) การประเมินผลการฝึกอบรมที่ถูกเวลา (Relevant Timely Feedback) 7) การเพิ่มความมั่นใจในตัวเองให้กับผู้เข้ารับการฝึกอบรม (Enhancement of Trainee Self Confidence) 8) การให้มีกิจกรรมในการติดตามผลอย่างเหมาะสม (Appropriate Follow-up Activities)

Arsad, Osman & Soh (2011, pp. 1470-1474) ได้พัฒนาเครื่องมือสำหรับทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ในวิชาชีววิทยา การศึกษานี้มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาความตรงและความเที่ยงของเครื่องมือสำหรับการวัดทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ไปยังวิชาชีววิทยา (Biology) ระหว่างนักเรียนโรงเรียนมัธยมในมาเลเซียใช้ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ไปยังวิชาชีววิทยา (Biology) ระหว่างนักเรียนโรงเรียนมัธยมในมาเลเซียใช้การประยุกต์ราส์ชโมเดล (Rasch mode) ตัวอย่างของการศึกษานี้ประกอบด้วยนักเรียน 433 คนที่ลงเรียนวิชาชีววิทยาเป็นวิชาเลือก (Elective subject) เครื่องมือถูกพัฒนาเป็น 5 โครงสร้างคือ การรู้หนังสือในยุคเทคโนโลยีสารสนเทศ (Digital age literacy) การคิดประดิษฐ์ (Inventive thinking) การสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ (Effective communication) ผลิตภาพอย่างสูง (High productivity) และ ค่าทางจิตวิญญาณ (Spiritual values) ใน 4 โครงสร้างแรกปรับจาก enGauge 21st Century Skills (ประเทศสหรัฐอเมริกาได้เสนอกรอบแนวคิดสำคัญ สำหรับศตวรรษที่ 21 เมื่อปี 2003) ขณะที่โครงสร้างสุดท้ายออกแบบโดยนักปรัชญาการศึกษามาเลเซีย

จากเทคนิคเดลฟาย (Delphi) 2 รอบ เพื่อองค์ประกอบของทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 เพิ่มเติม เมื่อได้องค์ประกอบจึงสร้างแบบวัดเป็นมาตรประมาณค่าแบบลิเคิร์ต 5 ระดับทั้งหมด 82 ข้อในวิชาชีววิทยา ข้อมูลวิเคราะห์ด้วยราส์ชโมเดลสำหรับข้อมูลตัวแปรพหุวิภาค (Polytomous) ผ่านโปรแกรมคอมพิวเตอร์ WINSTEPS 3.69.1.11 พบว่าเครื่องมือมีความเที่ยงสูง (0.91-0.98) และความเที่ยงแบบ Person separation สูง (4.16-2.31) อย่างไรก็ตามสำหรับโครงสร้างค่าจิตวิญญาณ (Spiritual value) ต่ำกว่า 2.0 แสดงการเปลี่ยนแปลงและความสอดคล้องของผู้ตอบที่น้อย สรุปได้ว่า เครื่องมือเป็นประโยชน์สำหรับนักการศึกษา ผู้ที่สนใจประเมินทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ในการปรับปรุงความพร้อมของนักเรียนในการเผชิญกับโลก

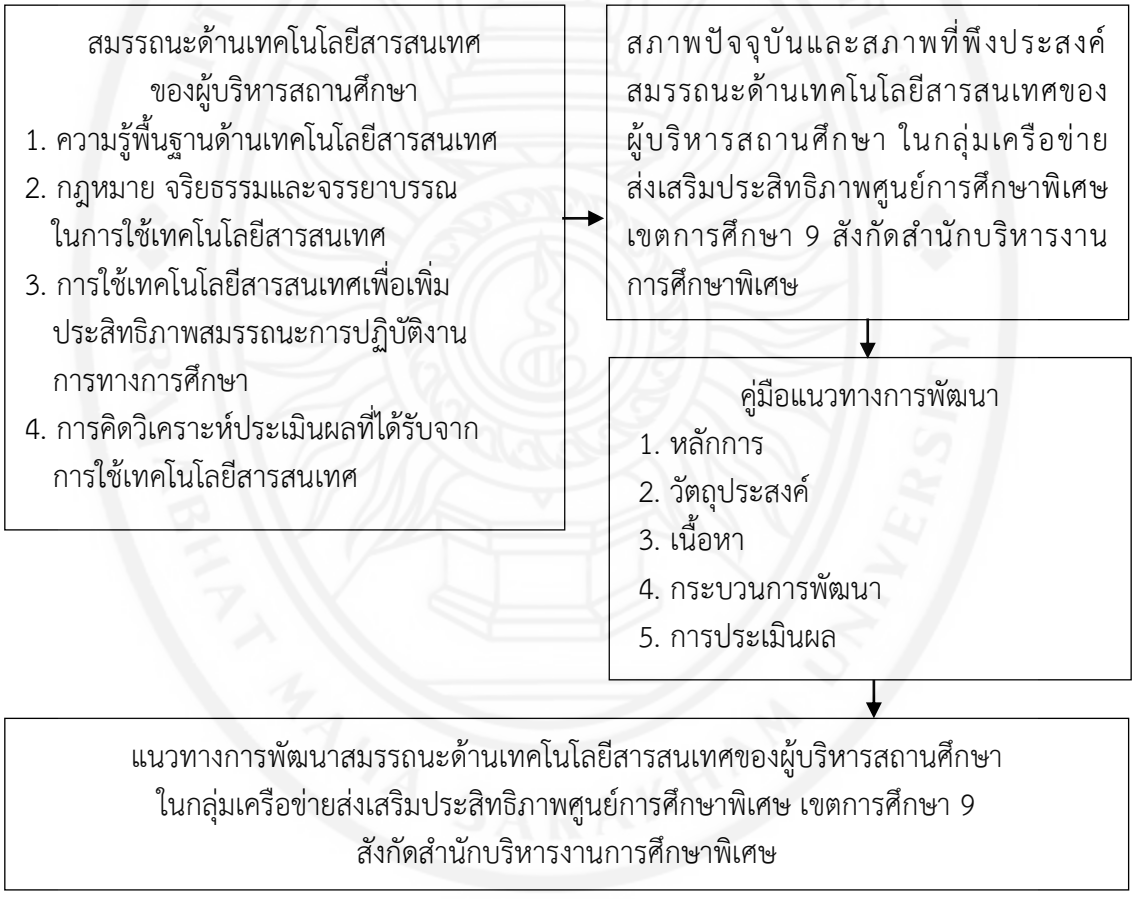
ผลการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศสะท้อนให้เห็นว่าสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษาและการพัฒนาองค์กรในยุคดิจิทัล โดยงานวิจัยในประเทศส่วนใหญ่พบว่า สมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความพร้อมของผู้บริหารในการปรับตัวต่อบริบทการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี นอกจากนี้งานวิจัยยังชี้ให้เห็นว่าองค์ประกอบสำคัญของสมรรถนะดังกล่าว ได้แก่ การมีวิสัยทัศน์ด้านเทคโนโลยี การวางกลยุทธ์ การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง การทำงานเป็นทีม และการมุ่งผลสัมฤทธิ์ ซึ่งล้วนเป็นปัจจัยที่ส่งผลเชิงบวกต่อการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญ รวมทั้งสามารถพยากรณ์ความสำเร็จของการบริหารจัดการได้ในระดับหนึ่ง ในด้านแนวทางการพัฒนา งานวิจัยเน้นการพัฒนาทั้ง 3 มิติ ได้แก่ ความรู้ ทักษะ และเจตคติ โดยเฉพาะการสร้างความตระหนัก การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในชีวิตประจำวัน การจัดอบรม และการสร้างแรงจูงใจให้บุคลากรใช้เทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพ ควบคู่กับการสนับสนุนทรัพยากร การนิเทศติดตาม และการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ ซึ่งล้วนเป็นกลไกสำคัญในการยกระดับสมรรถนะของผู้บริหารและบุคลากร ขณะเดียวกัน งานวิจัยยังสะท้อนว่าการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลจำเป็นต้องอาศัยการบูรณาการเทคโนโลยีในการจัดการข้อมูล การพัฒนาบุคลากร และการสนับสนุนจากผู้บริหารอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและความเป็นเลิศขององค์กร

สำหรับงานวิจัยต่างประเทศ พบว่า การพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารควรเป็นกระบวนการต่อเนื่อง มีการประเมินจากหลายแหล่งข้อมูล และเชื่อมโยงกับบริบทขององค์กร รวมทั้งเน้นการใช้ระบบสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจและการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้การพัฒนาภาวะผู้นำยังควรดำเนินการผ่านโปรแกรมฝึกอบรมที่มีโครงสร้างชัดเจน มีการกำหนดวัตถุประสงค์ เนื้อหา วิธีการฝึกปฏิบัติ การประเมินผล และการติดตามผลอย่างเป็นระบบ อีกทั้งแนวโน้มการพัฒนาผู้นำในศตวรรษที่ 21 ยังเน้นสมรรถนะด้านการสร้างนวัตกรรม การทำงานเป็นทีม การสร้างความสัมพันธ์ และการจัดหาทรัพยากรสนับสนุนการทำงาน รวมถึงการพัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 เช่น การคิดสร้างสรรค์ การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญในการเตรียมความพร้อมของผู้เรียนและองค์กรในอนาคต กล่าวโดยสรุป งานวิจัยที่เกี่ยวข้องชี้ให้เห็นสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหาร การพัฒนานวัตกรรม และความสำเร็จขององค์กรในยุคดิจิทัล การพัฒนาผู้บริหารจึงควรดำเนินการอย่างเป็นระบบ ครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติ พร้อมทั้ง

ส่งเสริมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถขับเคลื่อนองค์กรสู่ความเป็นเลิศและความยั่งยืนได้อย่างแท้จริง

2.10 กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยศึกษาแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา จากแนวคิดจารุภา สังขารมย์ (2560), วศินี หนุนภักดี (2560), สุนันทา สมใจ (2561), สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2563), สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2568) UNESCO (2008), Hilberg (2008), ISTE (2009) สรุปได้องค์ประกอบ 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) ความรู้พื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ 2) กฎหมาย จริยธรรมและจรรยาบรรณในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 3) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพสมรรถนะการปฏิบัติงานการทางการศึกษา 4) การคิดวิเคราะห์ประเมินผลที่ได้รับจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ แสดงกรอบแนวคิดการวิจัยดังภาพที่ 2.5 ดังนี้

ภาพที่ 2.2 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3
วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย แนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 ครั้งนี้ ดำเนินการวิจัยโดยแบ่งออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัดสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา

ระยะที่ 2 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9

ระยะที่ 3 ศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9

ระยะการวิจัย
การดำเนินการ
ผลที่ได้รับ
ระยะที่ 2 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้
ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา
- ศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง 263 คน
- เครื่องมือวิจัย คือ แบบสอบถาม
- วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์สมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9
ขั้นตอนที่ 2 วิเคราะห์ความต้องการจำเป็นสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา
วิเคราะห์หาความต้องการจำเป็นในการพัฒนา โดยใช้เทคนิค Modified Priority Needs Index (PNI Modified)
ลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9
ระยะที่ 3 ศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้
ขั้นตอนที่ 1 แนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา
- สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 6 คน
- เครื่องมือวิจัยคือ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง
- วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)
ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9

ภาพที่ 3.1 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ระยะที่ 1 ศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัดสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา

การวิจัยระยะที่ 1 กำหนดการวิจัยแบบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน กำหนดระยะเวลาการดำเนินการวิจัย ช่วงระหว่างเดือนตุลาคม ถึง เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2568

ขั้นตอนที่ 1.1 สังเคราะห์องค์ประกอบและตัวชี้วัดสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา จากกเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ในเบื้องต้นพบว่า องค์ประกอบประกอบด้วย 1) ความรู้พื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ 2) กฎหมาย จริยธรรมและจรรยาบรรณในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 3) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพสมรรถนะการปฏิบัติงานทางการศึกษา 4) การคิดวิเคราะห์ประเมินผลที่ได้รับ จากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

ขั้นตอนที่ 1.2 ประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวชี้วัดสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน เพื่อประเมินความเหมาะสมของสังเคราะห์องค์ประกอบและตัวชี้วัดการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จาก 1) กลุ่มนักวิชาการหรืออาจารย์ผู้สอนในสถาบันอุดมศึกษา จำนวน 2 คน และ 2) กลุ่มผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำนวน 3 คน โดยกำหนดคุณสมบัติเป็นผู้ที่มีความรู้และมีประสบการณ์ เชี่ยวชาญ การพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ที่เป็นที่ประจักษ์ ดังนี้

1.1 ดร.สุวรรณ บัวพันธ์ ตำแหน่ง อนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านการศึกษา ใน อ.ก.ค.ศ. สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

1.2 อาจารย์อนุสรณ์ ถูสินแก่น ตำแหน่ง คณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

1.3 ดร.เจษฎา เวียงพล ตำแหน่งผู้อำนวยการ ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดกาฬสินธุ์

1.4 นายมีเกียรติ นาสมตรึก ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนกาฬสินธุ์ปัญญานุกูล จังหวัดกาฬสินธุ์

1.5 นายบุรินทร์ สารีคำ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดมหาสารคาม

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) โดยผู้วิจัยกำหนดรายละเอียดจากองค์ประกอบและตัวชี้วัดการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา มากำหนดประเด็นสัมภาษณ์

3. วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 กำหนดประเด็นการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบและประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวชี้วัดการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา

3.2 สร้างเครื่องการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

3.3 ขอหนังสือแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบและประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวชี้วัดการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา จากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

3.4 ส่งหนังสือแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิพร้อมแบบสัมภาษณ์และแบบประเมินองค์ประกอบและตัวชี้วัดการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ถึงผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 คน ก่อนการสัมภาษณ์ 1 สัปดาห์ เพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิได้ศึกษาเอกสารก่อนให้สัมภาษณ์

4. เก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

4.1 ผู้วิจัยประสานผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 คน เพื่อกำหนดวัน เวลา และสถานที่ในการสัมภาษณ์

4.2 ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิทุกคนด้วยตนเอง ตามวัน เวลา และสถานที่ที่กำหนด

5. การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content analysis) จากผลการสัมภาษณ์และผลการประเมินองค์ประกอบและตัวชี้วัดการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา จากนั้นสรุปเป็นความเรียง

ระยะที่ 2 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9

การวิจัยระยะที่ 2 กำหนดการวิจัยแบบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน กำหนดระยะเวลาการดำเนินการวิจัยช่วงระหว่างเดือนธันวาคม พ.ศ. 2568 ถึง เดือนมกราคม พ.ศ. 2569

ขั้นตอนที่ 2.1 ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์สมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9

1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร จำนวน 664 คน ประกอบด้วย 1) ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 21 คน และ 2) ครูผู้สอน จำนวน 643 คน ที่ปฏิบัติหน้าที่ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 ปีการศึกษา 2568

1.2 กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 263 คน ประกอบด้วย 1) ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 21 คน โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวนทั้งหมด และ 2) ครูผู้สอน จำนวน 242 คน โดยใช้วิธีการเทียบจำนวนประชากรครูผู้สอนทั้งหมด กับตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan (1970, อ้างถึงใน ไพศาล วรคำ, 2564, น. 467) ที่ปฏิบัติหน้าที่ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 ปีการศึกษา 2568 จากนั้นทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เพื่อให้ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนที่กำหนดไว้ ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัด	ประชากร (คน)		รวม (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)		รวม (คน)
	ผู้บริหารฯ	ครูผู้สอน		ผู้บริหารฯ	ครูผู้สอน	
ขอนแก่น	4	136	140	4	51	55
อุดรธานี	3	99	102	3	37	40
บึงกาฬ	2	47	49	2	18	20
มหาสารคาม	2	67	69	2	25	27
กาฬสินธุ์	2	93	95	2	35	37

(ต่อ)

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัด	ประชากร (คน)		รวม (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)		รวม (คน)
	ผู้บริหารฯ	ครูผู้สอน		ผู้บริหารฯ	ครูผู้สอน	
สกลนคร	2	63	65	2	24	26
หนองบัวลำภู	2	42	44	2	16	18
เลย	1	47	48	1	18	19
หนองคาย	3	49	52	3	18	21
รวม	21	643	664	21	242	263

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ประกอบด้วย สถานภาพตำแหน่ง และจังหวัดในเขตพื้นที่บริการที่เป็นที่ตั้งของสถานศึกษาที่ผู้ตอบแบบสอบถามปฏิบัติหน้าที่อยู่ในปัจจุบัน

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์สมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 9 มีลักษณะเป็นแบบมาตรประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ แบบลิเคอร์ท (Likert) โดยกำหนดการแปลความหมาย ดังนี้

5 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/ สภาพที่พึงประสงค์สมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/ สภาพที่พึงประสงค์สมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/ สภาพที่พึงประสงค์สมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/ สภาพที่พึงประสงค์สมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/ สภาพที่พึงประสงค์สมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อยที่สุด

มีวิธีการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือการวิจัย ดังนี้

1. ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ของแบบสอบถามโดยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของคำถามโดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item Objective Congruence : IOC) ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ทั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดเลือกผู้เชี่ยวชาญแบบเจาะจง (Purposive sampling) จากผู้เชี่ยวชาญ 2 กลุ่ม ดังนี้ 1) นักวิชาการหรืออาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา จำนวน 2 คน และ 2) ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำนวน 3 คน ดังนี้

1.1 อาจารย์ ดร.อาทิตย์ อาจหาญ ตำแหน่ง รองคณบดีฝ่ายวิชาการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม วุฒิการศึกษาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เชี่ยวชาญด้านสถิติและการวิจัย

1.2 อาจารย์ ดร.ขันแก้ว มาพรม ตำแหน่ง ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายวิชาการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม วุฒิการศึกษาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา ภาษา

1.3 ดร.เจษฎา เวียงพล ตำแหน่งผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ วุฒิการศึกษาปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและพัฒนาหลักสูตร มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เชี่ยวชาญด้านสถิติและการวิจัย

1.4 นางสาวอัจฉราภรณ์ เศษวิ ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการโรงเรียนกาฬสินธุ์ปัญญานุกูล จังหวัดกาฬสินธุ์ วุฒิการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มีความเชี่ยวชาญด้านการวัดและการประเมินผล

1.5 นายไพโรจน์ ไพรเขียว ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ วุฒิการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มีความเชี่ยวชาญด้านเนื้อหา ภาษา

จากนั้นพิจารณาเลือกข้อคำถามจากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ โดยคัดเลือกเฉพาะข้อคำถามที่มีค่า IOC = 0.60 ขึ้นไป ซึ่งแสดงว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายหรือเนื้อหาที่ต้องการ โดยกำหนดระดับความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ จากการวิเคราะห์หาค่า IOC (Index of item Objective Congruence) ดังนี้

+ 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นมีความสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะและวัตถุประสงค์การวิจัย

0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นมีความสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะและวัตถุประสงค์การวิจัย

- 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่มีความสอดคล้องตามนิยามศัพท์เฉพาะและวัตถุประสงค์การวิจัย

ผลการวิเคราะห์สรุปข้อคำถามในแบบสอบถามมีค่า IOC ระหว่าง 0.80-1.00 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

2. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 10 คน ที่ปฏิบัติหน้าที่ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 10 และครูผู้สอน จำนวน 20 คน ที่ปฏิบัติหน้าที่ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ รวมจำนวนทั้งหมด 30 คน จากนั้นนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ (Reliability) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) (Cronbach, 1970, p. 161) โดยกำหนดเกณฑ์ว่าต้องมีค่าความเชื่อมั่นตั้งแต่ .70 ขึ้นไป สรุปค่าอำนาจจำแนกรายข้อโดยใช้สูตรสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson product moment correlation) ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.27-0.86 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับและรายองค์ประกอบ

โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.892

3. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ จากนั้นนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างตามที่กำหนดไว้

3. วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 สร้างแบบสอบถามการวิจัย โดยนำข้อมูลจากผลการศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัดสมรถถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษา จากการวิจัยในระยะที่ 1 มาเป็นข้อคำถามการวิจัย

3.2 กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างการวิจัย

3.3 ขอหนังสือเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ดังนี้

3.3.1 หนังสือแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ของแบบสอบถาม

3.3.2 หนังสือขออนุญาตทดลองใช้เครื่องมือวิจัย (Try Out) กับผู้บริหารสถานศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 10 และครูผู้สอนที่ปฏิบัติหน้าที่ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9

3.3.3 หนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย (ขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามการวิจัย) กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างการวิจัยที่ปฏิบัติหน้าที่ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9

3.4 ดำเนินการส่งแบบสอบถามถึงกลุ่มตัวอย่างตามที่กำหนดไว้

3.5 วิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่าสถิติตามที่กำหนดไว้

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

จัดส่งหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยและแบบสอบถามถึงกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 ที่มีผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ จากนั้นได้ประสานเพื่อดำเนินการติดต่อขอรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมด ไปตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของคำตอบจากนั้นนำแบบสอบถามที่มีการตอบแบบสมบูรณ์ไปวิเคราะห์ข้อมูล

5.2 การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้คอมพิวเตอร์ในการจัดกระทำกับข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปเพื่อหาค่าสถิติต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ ซึ่งการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์สมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์

การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 กำหนดใช้สถิติพื้นฐานในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.) โดยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมาย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, น. 82-83) ดังนี้

4.51-5.00 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/ สภาพที่พึงประสงค์สมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด

3.51-4.50 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์สมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก

2.51-3.50 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/ สภาพที่พึงประสงค์สมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง

1.51-2.50 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/ สภาพที่พึงประสงค์สมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อย

1.00-1.50 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/ สภาพที่พึงประสงค์สมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อยที่สุด

5.3 สรุปผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 โดยใช้ตารางแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบการรายงานผลการวิจัย

ขั้นตอนที่ 2.2 วิเคราะห์ความต้องการจำเป็นสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. นำข้อมูลจากการศึกษาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 มาวิเคราะห์หาความต้องการจำเป็นในการพัฒนา โดยกำหนดใช้เทคนิค Priority Needs Index ($PNI_{modified}$) ซึ่งเป็นดัชนีจัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นที่ใช้หลักการประเมินความแตกต่างและเป็นสูตรที่ (สุวิมล ว่องวาณิช, 2558, น. 279) ได้ปรับสูตรการคำนวณมาจาก PNI โดยการหาค่าผลต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของสภาพที่พึงประสงค์ (I) กับค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบัน (D) แล้วหารด้วยค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ (D) เพื่อถ่วงน้ำหนักก่อนที่จะนำมาจัดลำดับ โดยใช้หลักการกำหนดความต้องการจำเป็นจากระดับสภาพปัจจุบัน แล้วจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นตามค่า $PNI_{Modified}$ โดยใช้สูตรในการคำนวณ ดังนี้

$$PNI_{Modified} = (I-D) / D$$

เมื่อ $PNI_{Modified}$ หมายถึง ดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น

I หมายถึง ค่าเฉลี่ยของสภาพที่พึงประสงค์ (Importance)

D หมายถึง ค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบัน (Degree of Success)

ตัวเลขดัชนีความต้องการสูง แสดงว่ามีความจำเป็นในการพัฒนามาก

2. นำผลการวิเคราะห์มาจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 ตามค่า Priority Needs Index ($PNI_{modified}$) จากมากไปหาน้อย เพื่อเรียงลำดับตัวชี้วัดที่มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสูงสุด เพื่อนำไปกำหนดเป็นแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 ในการวิจัยระยะที่ 3 ต่อไป

ระยะที่ 3 ศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9

การวิจัยระยะที่ 3 กำหนดการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน โดยกำหนดระยะเวลาการดำเนินการช่วงระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ ถึง เดือนมีนาคม พ.ศ. 2569

ขั้นตอนที่ 3.1 ศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9

1. กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ

กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 6 คน เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในประเด็นที่สอดคล้องกับองค์ประกอบทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 1) ความรู้พื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ 2) กฎหมาย จริยธรรมและจรรยาบรรณ ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 3) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพสมรรถนะการปฏิบัติงานทางการศึกษา 4) การคิดวิเคราะห์ประเมินผลที่ได้รับจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยกำหนดคุณสมบัติของผู้ทรงคุณวุฒิดังนี้ 1) ผู้อำนวยการสถานศึกษาในสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำนวน 3 คน 2) รองผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ จำนวน 3 คน ประกอบด้วย

1.1 ดร.เจษฎา เวียงพล ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ผลงานดีเด่น ประเภท ผู้บริหารสถานศึกษา จากสมาคมชาวศึกษาสงเคราะห์และศึกษาพิเศษ ให้เป็นผู้มีผลงานดีเด่น ประจำปี 2568 ประเภท ผู้บริหารสถานศึกษา

1.2 นายบุรินทร์ สารีคำ ได้รับรางวัลทรงคุณค่า สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (OBEC AWARDS) ระดับชาติ ครั้งที่ 10 ประจำปีการศึกษา 2564 ประเภทผู้บริหารสถานศึกษายอดเยี่ยม (เป็นคัดเลือกผู้บริหารสถานศึกษาที่มีผลงานโดดเด่นในระดับภาคก่อนเข้าสู่ระดับชาติ การประเมินด้าน การบริหารสถานศึกษา นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา และผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน)

1.3 นายมีเกียรติ นาสมตรึก ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะเชี่ยวชาญสถานศึกษา โรงเรียนกาฬสินธุ์ปัญญานุกูล สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ได้รับรางวัลทรงคุณค่า สพฐ. (OBEC AWARDS) ระดับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กลุ่มการศึกษาพิเศษ ครั้งที่ 12 ประจำปีการศึกษา 2565-2566 สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ ชนะเลิศเหรียญทอง สถานศึกษายอดเยี่ยม ด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอนส่งเสริมการใช้นวัตกรรม PLC

1.4 นายนพดล มนตรี ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 จังหวัดขอนแก่น รางวัลยกย่องเชิดชูเกียรติ “เสมาสดุดี ศธก.12” พ.ศ. 2568 ประเภทรางวัลผู้บริหารสถานศึกษาดีเด่น

1.5 นางสาวอัจฉราภรณ์ เศษวิ ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการ วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนกาฬสินธุ์ปัญญานุกูล สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ได้รับรางวัลทรงคุณค่า สพฐ. (OBEC AWARDS) ระดับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กลุ่มการศึกษาพิเศษ ครั้งที่ 12 ประจำปีการศึกษา 2565–2566 สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ชนะเลิศเหรียญทอง สถานศึกษายอดเยี่ยม ด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอนส่งเสริมการใช้นวัตกรรม PLC

1.6 นางสาวตริทธา ทะลาสี ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการ วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดมหาสารคาม ได้รับรางวัลทรงคุณค่า สพฐ. (OBEC AWARDS) รองผู้อำนวยการสถานศึกษายอดเยี่ยม ด้านบริหารจัดการศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำปีการศึกษา 2565

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

คือ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) เพื่อสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9

3. วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 กำหนดประเด็นการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9

3.2 สร้างเครื่องการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

3.3 ขอหนังสือจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เพื่อขออนุญาตให้ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยโดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9

3.4 ส่งหนังสือแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิพร้อมแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 ถึงผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 6 คน ก่อนการสัมภาษณ์ 1 สัปดาห์ เพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิได้ศึกษาเอกสารก่อนให้สัมภาษณ์

4. เก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

4.1 ผู้วิจัยประสานผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 6 คน เพื่อกำหนดวัน เวลา สถานที่ในการสัภาษณ์

4.2 ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิทุกคนด้วยตนเอง ตามวัน เวลา และสถานที่ที่กำหนด

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content analysis) จากผลการสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 จากนั้นสรุปเป็นความเรียง

ขั้นตอนที่ 3.2 ยกร่างแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9

ผู้วิจัยดำเนินการยกร่างแนวทางจากผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นร่วมกับผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 จากนั้นนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้อง และปรับปรุง แก้ไข เพิ่มเติมตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ขั้นตอนที่ 3.3 ประเมินแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9

1. กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน เพื่อประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 ประกอบด้วย 1) นักวิชาการหรืออาจารย์ผู้สอนในสถาบันอุดมศึกษา จำนวน 2 คน 2) ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญ หรือมีประสบการณ์ด้านการบริหารงานในสถานศึกษาหรือหน่วยงานในสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำนวน 4 คน และ 3) ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คน ดังนี้

1.1 ดร.กฤษฎาพันธ์ พงษ์บริบูรณ์ อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย

1.2 ดร.สุวรรณ บัวพันธ์ อนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านการศึกษา ใน อ.ก.ค.ศ. สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

1.3 นายมานิตย์ คำงาม ผู้ทรงคุณวุฒิ กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

1.4 นายเรืองเวช ผาสุก ผู้ทรงคุณวุฒิ กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

1.5 นายนิรัติศัย ชินกะธรรม ผู้ทรงคุณวุฒิ กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

1.6 นางนิภาพร ศักดิ์แสน ประธานกรรมการ กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

1.7 นางสาวชนัญภรณ์ จันทะวัน รองประธานกรรมการ กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

1.8 นายอนุ เหมือนอินทร์ กรรมการ กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 9 สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

1.9 นายเจษฎา เวียงพล กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

คือ แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้แนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 มีลักษณะเป็นแบบมาตรประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ แบบลิเคอร์ท (Likert) โดยกำหนดการแปลความหมาย ดังนี้

5 หมายถึง มีความเหมาะสม/ ความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 อยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง ความเหมาะสม/ ความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 อยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง ความเหมาะสม/ ความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง ความเหมาะสม/ ความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง ความเหมาะสม/ ความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 สร้างแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9

3.2 กำหนดคุณสมบัติผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อประเมินแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9

3.3 ขอหนังสือจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เพื่อแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิประเมินแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9

3.4 ส่งหนังสือแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิพร้อมแบบประเมินแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 ถึงผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 9

4. เก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

หลังจากส่งหนังสือแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิพร้อมแบบประเมินแนวทางฯ 1 สัปดาห์ ผู้วิจัยประสานผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อประสานงานขอรับแบบประเมินกลับคืนด้วยตนเอง

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้คอมพิวเตอร์ในการจัดกระทำกับข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปเพื่อหาค่าสถิติต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ คือ ใช้สถิติพื้นฐานในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย (Mean) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.) โดยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมาย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, น. 82-83) ดังนี้

4.51-5.00 หมายถึง มีความเหมาะสม/ ความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 อยู่ในระดับมากที่สุด

3.51-4.50 หมายถึง มีความเหมาะสม/ ความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 อยู่ในระดับมาก

2.51-3.50 หมายถึง มีความเหมาะสม/ ความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 อยู่ในระดับปานกลาง

1.51-2.50 หมายถึง มีความเหมาะสม/ ความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 อยู่ในระดับน้อย

1.00-1.50 หมายถึง มีความเหมาะสม/ ความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 อยู่ในระดับน้อยที่สุด

บทที่ 4
ผลการดำเนินการวิจัย

การนำเสนอผลการดำเนินการวิจัยแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 ครั้งนี้ ผู้วิจัยนำเสนอตามลำดับของวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1. ผลการศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัดสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9

2. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9

3. ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9

มีรายละเอียดการนำเสนอผลการวิจัย ดังนี้

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

$\bar{X}$ แทน ค่าคะแนนเฉลี่ย
S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
D แทน ค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน
I แทน ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์
$PNI_{modified}$ แทน ค่าความต้องการจำเป็น (Needs Assessment)

4.2 ผลการดำเนินการวิจัย

4.2.1 ผลการศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัดสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยได้ทำการสังเคราะห์องค์ประกอบสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา จากแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จากนั้นนำเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวชี้วัดสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา โดยมีสรุปผลการศึกษาโดยภาพรวมดังนี้

4.2.1.1 ผลการศึกษาองค์ประกอบจากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของผู้วิจัยในเบื้องต้น พบว่า องค์ประกอบและตัวชี้วัดระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่เป็นตัวแปรในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย องค์ประกอบ 4 ด้าน 36 ตัวชี้วัด ดังนี้

1) ความรู้พื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ประกอบด้วยตัวชี้วัด 9 ด้าน ดังนี้ 1) สามารถใช้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการวางแผนการบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ 2) ใช้เทคโนโลยีในการสื่อสารและเผยแพร่ข้อมูลที่ถูกต้อง ทันเวลา และเข้าถึงได้ 3) กำหนดแผนและขับเคลื่อนการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนและการบริหารอย่างเป็นรูปธรรม 4) ใช้เทคโนโลยีสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับครอบครัว ชุมชน และภาคีเครือข่ายอย่างต่อเนื่อง 5) ใช้เทคโนโลยีเพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรในสถานศึกษาให้เกิดประโยชน์สูงสุด 6) ใช้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ 7) ใช้เทคโนโลยีเพื่อรายงานผลการบริหารงานอย่างโปร่งใสและตรวจสอบได้ 8) ใช้ระบบติดตามและประเมินผลด้วยเทคโนโลยี เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและความรับผิดชอบต่อองค์กร 9) ใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง ทันเวลา และเข้าถึงได้แก่ผู้เกี่ยวข้อง

2) กฎหมาย จริยธรรมและจรรยาบรรณ ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ประกอบด้วย 8 ตัวชี้วัดดังนี้ 1) สามารถอธิบายและยึดถือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศได้ถูกต้อง 2) มีการกำกับดูแลให้บุคลากรใช้งาน เทคโนโลยีสารสนเทศตามกฎหมาย 3) การตัดสินใจและกำหนดนโยบาย เทคโนโลยีสารสนเทศโดยคำนึงถึงความรับผิดชอบต่อสังคมและนักเรียน 5) กำหนดและปฏิบัติตามนโยบายความปลอดภัยของระบบและข้อมูล 6) การใช้ทรัพยากรเทคโนโลยีสารสนเทศขององค์กรเป็นไปเพื่อการศึกษาและบริหารงานอย่างเหมาะสม 7) ผู้พัฒนาความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและกฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง 8) แสดงบทบาทเป็นแบบอย่างในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ อย่างมีความรับผิดชอบและจริยธรรม

3) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพสมรรถนะการปฏิบัติงานทางการศึกษา ประกอบด้วย 10 ตัวชี้วัดดังนี้ 1) อธิบายองค์ประกอบพื้นฐานของระบบสารสนเทศได้ 2) อธิบายส่วนประกอบหลักของระบบคอมพิวเตอร์ได้ 3) เข้าใจหน้าที่และความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ ของระบบสารสนเทศ 4) ให้คำแนะนำหรือช่วยเหลือผู้อื่นในการเลือกและใช้เทคโนโลยีได้ 5) สามารถวิเคราะห์ จุดเด่น จุดด้อย และผลกระทบจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้ 6) สามารถสังเคราะห์แนวทางหรือวิธีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศให้เหมาะสมกับบริบทงาน/การเรียนรู้ 7) สามารถประเมินความเหมาะสม ประสิทธิภาพ และความคุ้มค่าของเทคโนโลยีสารสนเทศที่เลือกใช้ 8) สามารถจำแนกประเภทและหน้าที่ของอุปกรณ์เทคโนโลยีได้อย่างถูกต้อง 9) ผู้บริหารสถานศึกษาประเมินความเหมาะสมด้านความคุ้มค่า ประสิทธิภาพ และความสะดวกในการใช้งานก่อนเลือกใช้อุปกรณ์ 10) ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและความรวดเร็วในการดำเนินงาน

4) การคิดวิเคราะห์ประเมินผลที่ได้รับจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ประกอบด้วย 10 ตัวชี้วัดดังนี้ 1) วิเคราะห์ข้อมูลที่สำคัญและไม่สำคัญได้ 2) เปรียบเทียบข้อมูลจากหลายแหล่งอย่างเหมาะสม 3) ใช้เหตุผลเชิงตรรกะในการวิเคราะห์ผลข้อมูล 4) ตั้งคำถามเชิงวิพากษ์ต่อผลลัพธ์ที่ได้จากระบบ 5) ประเมินความน่าเชื่อถือและความถูกต้องของข้อมูล 6) ตรวจสอบความสมบูรณ์และตรวจจับข้อผิดพลาดของข้อมูล 7) ประเมินความเสี่ยงจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 8) ประเมินประสิทธิภาพของเทคโนโลยีที่ใช้ 9) พิจารณาข้อดี–ข้อจำกัดของเทคโนโลยี 10) สะท้อนผลและเสนอแนวทางพัฒนาเทคโนโลยีหรือกระบวนการประเมิน

จากนั้นผู้วิจัยได้นำองค์ประกอบและตัวชี้วัดสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ที่เป็นผลจากการสังเคราะห์ของผู้วิจัยในเบื้องต้น เสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ช่วงระหว่างวันที่ 24 -28 เดือนพฤศจิกายน พ.ศ 2568 เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวชี้วัดพร้อมข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขหรือเพิ่มเติมตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ โดยสรุปผลจากความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิสรุปองค์ประกอบทั้ง 5 ด้าน มีความเหมาะสม ส่วนตัวชี้วัดของแต่ละองค์ประกอบมีการปรับปรุงแก้ไข โดยการใช้คำที่สื่อความหมายที่ชัดเจนและตัดตัวชี้วัดที่มีความหมายหรือมีแนวปฏิบัติที่คล้ายคลึงกันหรือมีความซ้ำซ้อนออก สรุปผลรายองค์ประกอบโดยรวมจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิดังนี้

โดยมีสรุปผลการดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ดังนี้

“...องค์ประกอบทั้ง 4 องค์ประกอบมีความเหมาะสมและครอบคลุมกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล โดยเฉพาะตัวชี้วัดด้านการใช้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการวางแผน การตัดสินใจ และการบริหารจัดการทรัพยากร ซึ่งสะท้อนการใช้เทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการบริหารเชิงกลยุทธ์ได้อย่างเหมาะสม มีตัวชี้วัดที่กำหนดมีความชัดเจน สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการประเมินสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาได้อย่างเป็นรูปธรรม....”

“ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, สัมภาษณ์, วันที่ 24 พฤศจิกายน 2568”

“...องค์ประกอบทั้ง 4 องค์ประกอบ มีความสอดคล้องกับแนวคิดการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ซึ่งเน้นการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ....”

“ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, สัมภาษณ์, วันที่ 25 พฤศจิกายน 2568”

“...องค์ประกอบทั้ง 4 องค์ประกอบ มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทของการบริหารสถานศึกษาในปัจจุบัน โดยมีการบูรณาการทั้งด้านความรู้ ทักษะ และการนำไปใช้จริงในการบริหารงาน ตัวชี้วัดที่กำหนดมีความครอบคลุมทั้งด้านการใช้ข้อมูลสารสนเทศ การบริหารจัดการทรัพยากรด้วยเทคโนโลยี การประเมินความคุ้มค่าและประสิทธิภาพของเทคโนโลยี รวมถึงการคิดวิเคราะห์และประเมินผลการใช้เทคโนโลยี ซึ่งล้วนเป็นสมรรถนะที่ผู้บริหารสถานศึกษาควรมี....”

“ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, สัมภาษณ์, วันที่ 26 พฤศจิกายน 2568”

“...องค์ประกอบทั้ง 4 ด้าน มีความเหมาะสมในภาพรวม มีความครอบคลุมทั้งมิติด้านความรู้พื้นฐาน การกำกับดูแลการใช้เทคโนโลยีอย่างถูกต้อง การนำเทคโนโลยีไปใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน และการคิดวิเคราะห์ประเมินผลจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โครงสร้างขององค์ประกอบมีความเป็นระบบ และตัวชี้วัดสามารถสะท้อนพฤติกรรมหรือสมรรถนะที่คาดหวังของผู้บริหารสถานศึกษาได้อย่างชัดเจน...”

“ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, สัมภาษณ์, วันที่ 27 พฤศจิกายน 2568”

“...องค์ประกอบทั้ง 4 องค์ประกอบ มีความเหมาะสมและมีความครอบคลุมในมิติสำคัญของการใช้เทคโนโลยีในการบริหารการศึกษา โดยมีการเชื่อมโยงตั้งแต่ความรู้พื้นฐานด้านเทคโนโลยี การใช้เทคโนโลยีอย่างมีความรับผิดชอบตามกฎหมายและจริยธรรม การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงาน....”

“ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 5, สัมภาษณ์, วันที่ 28 พฤศจิกายน 2568”

“...องค์ประกอบทั้ง 4 องค์ประกอบ มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาในปัจจุบัน จึงเห็นว่าองค์ประกอบและตัวชี้วัดดังกล่าวมีความเหมาะสม สามารถใช้เป็นกรอบแนวคิดในการพัฒนาและประเมินสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ....”

4.2.1.2 ผลการปรับปรุงแก้ไขและเพิ่มเติมจากการตรวจสอบความเหมาะสม ขององค์ประกอบและตัวชี้วัดสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา

จากผลการตรวจสอบความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวชี้วัดสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้วิจัยนำมาปรับปรุงแก้ไขและเพิ่มเติมตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ แสดงดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 สรุปองค์ประกอบ ตัวชี้วัดและตัวชี้วัดเชิงปฏิบัติการของสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา

องค์ประกอบ	ตัวชี้วัด	สรุปผล	ความเหมาะสม
1. ความรู้พื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	1) สามารถใช้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการวางแผนการบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ	คงเดิม	เหมาะสม
	2) ใช้เทคโนโลยีในการสื่อสารและเผยแพร่ข้อมูลที่ถูกต้อง ทันเวลา และเข้าถึงได้	คงเดิม	เหมาะสม
	3) กำหนดแผนและขับเคลื่อนการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนและการบริหารอย่างเป็นรูปธรรม	คงเดิม	เหมาะสม
	4) ใช้เทคโนโลยีสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับครอบครัว ชุมชน และภาคีเครือข่ายอย่างต่อเนื่อง	คงเดิม	เหมาะสม
	5) ใช้เทคโนโลยีเพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรในสถานศึกษาให้เกิดประโยชน์สูงสุด	คงเดิม	เหมาะสม
	6) ใช้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ	คงเดิม	เหมาะสม
	7) ใช้เทคโนโลยีเพื่อรายงานผลการบริหารงานอย่างโปร่งใสและตรวจสอบได้	คงเดิม	เหมาะสม
	8) ใช้ระบบติดตามและประเมินผลด้วยเทคโนโลยีเพื่อสร้างความเชื่อมั่นและความรับผิดชอบต่อองค์กร	คงเดิม	เหมาะสม
	9) ใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง และทันเวลา	ปรับปรุง	เหมาะสม
2. กฎหมาย จริยธรรมและจรรยาบรรณในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	1) สามารถอธิบายและยึดถือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศได้ถูกต้อง	คงเดิม	เหมาะสม
	2) มีการกำกับดูแลให้บุคลากรใช้งาน เทคโนโลยีสารสนเทศตามกฎหมาย	คงเดิม	เหมาะสม
	3) การตัดสินใจและกำหนดนโยบาย เทคโนโลยีสารสนเทศโดยคำนึงถึงความรับผิดชอบต่อสังคมและนักเรียน	คงเดิม	เหมาะสม
	4) กำหนดและปฏิบัติตามนโยบายความปลอดภัยของระบบและข้อมูล	คงเดิม	เหมาะสม
	5) การใช้ทรัพยากร เทคโนโลยีสารสนเทศขององค์กรเป็นไปเพื่อการศึกษาและบริหารงานอย่างเหมาะสม	คงเดิม	เหมาะสม
	6) พัฒนาความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและกฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง	ปรับปรุง	เหมาะสม
	7) แสดงบทบาทเป็นแบบอย่างในการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศ อย่างมีความรับผิดชอบและจริยธรรม	คงเดิม	เหมาะสม
3. การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพสมรรถนะการปฏิบัติงานทางการศึกษา	1) อธิบายองค์ประกอบพื้นฐานของระบบสารสนเทศได้	ปรับปรุง	เหมาะสม
	2) อธิบายส่วนประกอบหลักของระบบคอมพิวเตอร์ได้	ปรับปรุง	เหมาะสม
	3) เข้าใจหน้าที่และความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ ของระบบสารสนเทศ	คงเดิม	เหมาะสม
	4) ให้คำแนะนำหรือช่วยเหลือผู้อื่นในการเลือกและใช้เทคโนโลยีได้	คงเดิม	เหมาะสม

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

องค์ประกอบ	ตัวชี้วัด	สรุปผล	ความเหมาะสม
	5) สามารถ วิเคราะห์ จุดเด่น จุดด้อย และผลกระทบจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้	คงเดิม	เหมาะสม
	6) สามารถ สังเคราะห์ แนวทางหรือวิธีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศให้เหมาะสมกับบริบทงาน/การเรียนรู้	คงเดิม	เหมาะสม
	7) สามารถ ประเมิน ความเหมาะสม ประสิทธิภาพ และความคุ้มค่าของเทคโนโลยีสารสนเทศที่เลือกใช้	คงเดิม	เหมาะสม
	8) สามารถจำแนกประเภทและหน้าที่ของอุปกรณ์เทคโนโลยีได้อย่างถูกต้อง	คงเดิม	เหมาะสม
	9) ผู้บริหารสถานศึกษาประเมินความเหมาะสมด้านความคุ้มค่า ประสิทธิภาพ และความสะดวกในการใช้งานก่อนเลือกใช้อุปกรณ์	คงเดิม	เหมาะสม
	10) ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและความรวดเร็วในการดำเนินงาน	คงเดิม	เหมาะสม
4. การคิดวิเคราะห์ประเมินผลที่ได้รับจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	1) วิเคราะห์ข้อมูลที่สำคัญและไม่สำคัญได้	คงเดิม	เหมาะสม
	2) เปรียบเทียบข้อมูลจากหลายแหล่งอย่างเหมาะสม	คงเดิม	เหมาะสม
	3) ใช้เหตุผลเชิงตรรกะในการวิเคราะห์ผลข้อมูล	คงเดิม	เหมาะสม
	4) ตั้งคำถามเชิงวิพากษ์ต่อผลลัพธ์ที่ได้จากระบบ	คงเดิม	เหมาะสม
	5) ประเมินความน่าเชื่อถือและความถูกต้องของข้อมูล	ปรับปรุง	เหมาะสม
	6) ตรวจสอบความสมบูรณ์และตรวจจับข้อผิดพลาดของข้อมูล	ปรับปรุง	เหมาะสม
	7) ประเมินความเสี่ยงจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	คงเดิม	เหมาะสม
	8) ประเมินประสิทธิภาพของเทคโนโลยีที่ใช้	คงเดิม	เหมาะสม
	9) พิจารณาข้อดี-ข้อจำกัดของเทคโนโลยี	คงเดิม	เหมาะสม
	10) สะท้อนผลและเสนอแนวทางพัฒนาเทคโนโลยีหรือกระบวนการประเมิน	คงเดิม	เหมาะสม

จากตารางที่ 4.1 แสดงผลการศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัดสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สรุปประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ 36 ตัวชี้วัด ดังนี้

1. ความรู้พื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ประกอบด้วย 9 ตัวชี้วัด ไว้ดังนี้ 1) สามารถใช้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการวางแผนการบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ 2) ใช้เทคโนโลยีในการสื่อสารและเผยแพร่ข้อมูลที่ถูกต้อง ทันเวลา และเข้าถึงได้ 3) กำหนดแผนและขับเคลื่อนการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนและการบริหารอย่างเป็นรูปธรรม 4) ใช้เทคโนโลยีสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับครอบครัว ชุมชน และภาคีเครือข่ายอย่างต่อเนื่อง 5) ใช้เทคโนโลยีเพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรในสถานศึกษาให้เกิดประโยชน์สูงสุด 6) ใช้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ 7) ใช้เทคโนโลยีเพื่อรายงานผลการบริหารงานอย่างโปร่งใสและตรวจสอบได้ 8) ใช้ระบบติดตามและประเมินผลด้วยเทคโนโลยีเพื่อสร้างความเชื่อมั่นและความรับผิดชอบต่อองค์กร 9) ใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง และทันเวลา

2. กฎหมาย จริยธรรมและจรรยาบรรณ ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ประกอบด้วย 7 ตัวชี้วัด ดังนี้ 1) สามารถอธิบายและยึดถือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศได้ถูกต้อง 2) มีการกำกับดูแลให้บุคลากรใช้งาน เทคโนโลยีสารสนเทศตามกฎหมาย 3) การตัดสินใจและกำหนดนโยบาย เทคโนโลยีสารสนเทศโดยคำนึงถึงความรับผิดชอบต่อสังคมและนักเรียน 4) กำหนดและปฏิบัติตามนโยบายความปลอดภัยของระบบและข้อมูล 5) การใช้ทรัพยากร เทคโนโลยีสารสนเทศขององค์กรเป็นไปเพื่อการศึกษาและบริหารงานอย่างเหมาะสม 6) พัฒนาความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและกฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง 7) แสดงบทบาทเป็นแบบอย่างในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ อย่างมีความรับผิดชอบและจริยธรรม

3. การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพสมรรถนะการปฏิบัติงานทางการศึกษาประกอบด้วย 10 ตัวชี้วัด ดังนี้ 1) อธิบายองค์ประกอบพื้นฐานของระบบสารสนเทศได้ (Input, Process, Output, Storage, Control) 2) อธิบายส่วนประกอบหลักของระบบคอมพิวเตอร์ได้ (Hardware, Software, Peopleware, Data, Network) 3) เข้าใจหน้าที่และความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ ของระบบสารสนเทศ 4) ให้คำแนะนำหรือช่วยเหลือผู้อื่นในการเลือกและใช้เทคโนโลยีได้ 5) สามารถ วิเคราะห์ จุดเด่น จุดด้อย และผลกระทบจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้ 6) สามารถ สังเคราะห์ แนวทางหรือวิธีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศให้เหมาะสมกับบริบทงาน/การเรียนรู้ 7) สามารถ ประเมิน ความเหมาะสม ประสิทธิภาพ และความคุ้มค่าของเทคโนโลยีสารสนเทศที่เลือกใช้ 8) สามารถจำแนกประเภทและหน้าที่ของอุปกรณ์เทคโนโลยีได้อย่างถูกต้อง 9) ผู้บริหารสถานศึกษาประเมินความเหมาะสมด้านความคุ้มค่า ประสิทธิภาพ และความสะดวกในการใช้งานก่อนเลือกใช้อุปกรณ์ 10) ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและความรวดเร็วในการดำเนินงาน

4. การคิดวิเคราะห์ประเมินผลที่ได้รับจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ประกอบด้วย 10 ตัวชี้วัด ดังนี้ 1) วิเคราะห์ข้อมูลที่สำคัญและไม่สำคัญได้ 2) เปรียบเทียบข้อมูลจากหลายแหล่งอย่างเหมาะสม 3) ใช้เหตุผลเชิงตรรกะในการวิเคราะห์ผลข้อมูล 4) ตั้งคำถามเชิงวิพากษ์ต่อผลลัพธ์ที่ได้จากระบบ 5) ประเมินความน่าเชื่อถือและความถูกต้องของข้อมูล 6) ตรวจสอบความสมบูรณ์

และตรวจจับข้อผิดพลาดของข้อมูล 7) ประเมินความเสี่ยงจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 8) ประเมินประสิทธิภาพของเทคโนโลยีที่ใช้ 9) พิจารณาข้อดี–ข้อจำกัดของเทคโนโลยี 10) สะท้อนผลและเสนอแนวทางพัฒนาเทคโนโลยีหรือกระบวนการประเมิน

จากสรุปผลการศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัดสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาดังกล่าว ผู้วิจัยได้นำไปสร้างเป็นเครื่องมือการวิจัย คือ แบบสอบถามการวิจัยเพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 ในขั้นตอนต่อไป

4.2.2 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9

การวิเคราะห์ข้อมูลสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามถึงกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 263 ชุด และได้รับแบบสอบถามกลับคืนทั้งหมด จำนวน 249 ชุด คิดเป็นร้อยละ 94.67 จากแบบสอบถามทั้งหมด โดยมีรายละเอียดการแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) สภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามแสดงในตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 การแจกแจงความถี่และค่าร้อยละสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด	สถานภาพ		รวม (คน)	ร้อยละ
	ผู้บริหารฯ (คน)	ครูผู้สอน (คน)		
ขอนแก่น	3	46	49	19.68
อุดรธานี	3	35	38	15.26
บึงกาฬ	2	17	19	7.63
มหาสารคาม	2	24	26	10.44
กาฬสินธุ์	2	35	37	14.86
สกลนคร	2	23	25	10.04
หนองบัวลำภู	2	16	18	7.23
เลย	1	16	17	6.83
หนองคาย	3	17	20	8.03
รวม	20	229	249	100.00

จากตารางที่ 4.2 แสดงการแจกแจงความถี่และค่าร้อยละสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัด พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นครู จำนวน 229 คน รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 20 คน โดยผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ปฏิบัติหน้าที่ในจังหวัดขอนแก่น จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 19.68 รองลงมา คือ จังหวัดอุดรธานี จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 15.26 จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 14.86 จังหวัดมหาสารคาม

จำนวน 26 คน ร้อยละ 10.44 สกลนคร เท่ากันจำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 10.04 จังหวัดหนองคาย จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 8.03 จังหวัดบึงกาฬ จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 7.63 จังหวัดหนองบัวลำภู จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 7.23 และจังหวัดเลย จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 6.83 ตามลำดับ

ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 แสดงผลวิเคราะห์ข้อมูล ดังตารางที่ 4.3-4.7

ตารางที่ 4.3 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 โดยรวมและรายด้าน

สมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			ความต้องการจำเป็น	
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$PNI_{Modified}$	ลำดับ
1. ความรู้พื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	2.40	0.49	น้อย	3.80	0.40	มาก	0.58	2
2. กฎหมาย จริยธรรมและจรรยาบรรณในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	2.60	0.49	ปานกลาง	4.00	0.63	มาก	0.54	3
3. การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพสมรรถนะการปฏิบัติงานทางการศึกษา	3.20	0.40	ปานกลาง	4.80	0.40	มากที่สุด	0.50	4
4. การคิดวิเคราะห์ประเมินผลที่ได้รับจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	2.80	0.75	ปานกลาง	4.60	0.49	มากที่สุด	0.64	1
เฉลี่ย	2.75	0.30	ปานกลาง	4.30	0.41	มาก	0.56	-

จากตารางที่ 4.3 แสดงผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 โดยรวมและรายด้าน พบว่า

1. สภาพปัจจุบันสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 2.75, S.D. = 0.30) โดยเรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดถึงต่ำสุด ดังนี้ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพสมรรถนะการปฏิบัติงานทางการศึกษามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.20, S.D. = 0.40) รองลงมา ได้แก่ การคิดวิเคราะห์ประเมินผลที่ได้รับจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 2.80, S.D. = 0.75) กฎหมาย จริยธรรมและจรรยาบรรณในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง

($\bar{X}$ = 2.60, S.D. = 0.49) และความรู้พื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}$ = 2.40, S.D. = 0.49) ตามลำดับ

2. สภาพที่พึงประสงค์สมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.30, S.D. = 0.41) โดยเรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดถึงต่ำสุด ดังนี้ การคิดวิเคราะห์ประเมิน ผลที่ได้รับจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.80, S.D. = 0.40) รองลงมา การคิดวิเคราะห์ประเมินผลที่ได้รับจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.60, S.D. = 0.49) กฎหมาย จริยธรรมและจรรยาบรรณในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.00, S.D. = 0.63) และความรู้พื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.80, S.D. = 0.40) ตามลำดับ

3. ความต้องการจำเป็นสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมมีค่า $PNI_{modified}$ เท่ากับ 0.56 เรียงลำดับดัชนีความต้องการจำเป็นจากค่าสูงสุดถึงต่ำสุด ดังนี้ การคิดวิเคราะห์ประเมิน ผลที่ได้รับจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ($PNI_{modified}$ = 0.64) รองลงมาได้แก่ ความรู้พื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ($PNI_{modified}$ = 0.58) กฎหมาย จริยธรรมและจรรยาบรรณในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ($PNI_{modified}$ = 0.54) และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพสมรรถนะการปฏิบัติงานทางการศึกษา ($PNI_{modified}$ = 0.50) ตามลำดับ

โดยมีสรุปผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 9 รายด้านและรายข้อ แสดงดังตารางที่ 4.4-4.7 ดังนี้

ตารางที่ 4.4 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นด้านความรู้พื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ร่วมกันโดยรวมและรายข้อ

ความรู้พื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			ความต้องการจำเป็น	
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$PNI_{Modified}$	ลำดับ
1. สามารถใช้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการวางแผนการบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ	3.20	0.40	ปานกลาง	4.60	0.49	มากที่สุด	0.44	3
2. ใช้เทคโนโลยีในการสื่อสารและเผยแพร่ข้อมูลที่ถูกต้องทันเวลา และเข้าถึงได้	3.80	0.40	มาก	4.40	0.49	มาก	0.16	8
3. กำหนดแผนและขับเคลื่อนการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนและบริหารอย่างเป็นรูปธรรม	3.60	0.49	มาก	5.00	0.00	มากที่สุด	0.39	5
4. ใช้เทคโนโลยีสร้างเครือข่ายความร่วมมือครอบครัว ชุมชน และภาคีเครือข่ายอย่างต่อเนื่อง	3.20	0.40	ปานกลาง	3.80	0.75	มาก	0.19	7

(ต่อ)

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

ความรู้พื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			ความต้องการจำเป็น	
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$PNI_{Modified}$	ลำดับ
5. ใช้เทคโนโลยีเพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรในสถานศึกษาให้เกิดประโยชน์สูงสุด	3.40	0.49	ปานกลาง	4.80	0.40	มากที่สุด	0.41	4
6) ใช้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ	3.60	0.49	มาก	3.80	0.40	มาก	0.06	9
7) ใช้เทคโนโลยีเพื่อรายงานผลการบริหารงานอย่างโปร่งใสและตรวจสอบได้	3.40	0.49	ปานกลาง	5.00	0.00	มากที่สุด	0.47	2
8. ใช้ระบบติดตาม และประเมินผลด้วยเทคโนโลยีเพื่อสร้างความเชื่อมั่นและความรับผิดชอบต่อองค์กร	3.20	0.40	ปานกลาง	4.40	0.49	มาก	0.38	6
9) ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง และทันเวลา	3.20	0.40	ปานกลาง	4.80	0.40	มากที่สุด	0.50	1
รวม	3.06	0.40	ปานกลาง	4.06	0.34	มาก	0.30	-

จากตารางที่ 4.4 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 ความรู้พื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยรวมกันและรายข้อพบว่า

1. สภาพปัจจุบันสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านความรู้พื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.06, S.D. = 0.40) โดยเรียงลำดับจากข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ดังนี้ ใช้เทคโนโลยีในการสื่อสารและเผยแพร่ข้อมูลที่ถูกต้องทันเวลา และเข้าถึงได้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.80, S.D. = 0.40) รองลงมา ได้แก่ กำหนดแผนและขับเคลื่อนการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนและการบริหารอย่างเป็นรูปธรรม และใช้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.60, S.D. = 0.49) ใช้เทคโนโลยีเพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรในสถานศึกษาให้เกิดประโยชน์สูงสุด และใช้เทคโนโลยีเพื่อรายงานผลการบริหารงานอย่างโปร่งใสและตรวจสอบได้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.40, S.D. = 0.49) สามารถใช้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการวางแผนการบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ใช้เทคโนโลยีสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับครอบครัว ชุมชน และภาคีเครือข่ายอย่างต่อเนื่อง ใช้ระบบติดตามและประเมินผลด้วยเทคโนโลยีเพื่อสร้างความเชื่อมั่นและความรับผิดชอบ

ต่อองค์กร และใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง และทันเวลา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.20, S.D. = 0.40) ตามลำดับ

2. สภาพที่พึงประสงค์สมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านความรู้พื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 4.06, S.D. = 0.34) โดยเรียงลำดับจากข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ดังนี้ กำหนดแผนและขับเคลื่อนการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนและการบริหารอย่างเป็นรูปธรรม และใช้เทคโนโลยีเพื่อรายงานผลการบริหารงานอย่างโปร่งใสและตรวจสอบได้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 5.00, S.D. = 0.00) รองลงมา ได้แก่ ใช้เทคโนโลยีเพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรในสถานศึกษาให้เกิดประโยชน์สูงสุด และใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องและทันเวลา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.80, S.D. = 0.40) สามารถใช้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการวางแผนการบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.60, S.D. = 0.49) ใช้เทคโนโลยีในการสื่อสารและเผยแพร่ข้อมูลที่ถูกต้องทันเวลาและเข้าถึงได้ และใช้ระบบติดตามและประเมินผลด้วยเทคโนโลยีเพื่อสร้างความเชื่อมั่นและความรับผิดชอบต่อองค์กร มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.40, S.D. = 0.49) ใช้เทคโนโลยีสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับครอบครัว ชุมชน และภาคีเครือข่ายอย่างต่อเนื่อง และใช้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.80, S.D. = 0.75) ตามลำดับ

3. ความต้องการจำเป็นสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านความรู้พื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยรวมมีค่า $PNI_{modified}$ เท่ากับ 0.30 โดยเรียงลำดับดัชนีความต้องการจำเป็นจากค่าสูงสุด ดังนี้ ใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง และทันเวลา ($PNI_{modified}$ = 0.50) รองลงมา ได้แก่ ใช้เทคโนโลยีเพื่อรายงานผลการบริหารงานอย่างโปร่งใสและตรวจสอบได้ ($PNI_{modified}$ = 0.47) สามารถใช้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการวางแผนการบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($PNI_{modified}$ = 0.44) ใช้เทคโนโลยีเพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรในสถานศึกษาให้เกิดประโยชน์สูงสุด ($PNI_{modified}$ = 0.41) กำหนดแผนและขับเคลื่อนการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนและการบริหารอย่างเป็นรูปธรรม ($PNI_{modified}$ = 0.39) ใช้ระบบติดตามและประเมินผลด้วยเทคโนโลยีเพื่อสร้างความเชื่อมั่นและความรับผิดชอบต่อองค์กร ($PNI_{modified}$ = 0.38) ใช้เทคโนโลยีสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับครอบครัว ชุมชน และภาคีเครือข่ายอย่างต่อเนื่อง ($PNI_{modified}$ = 0.19) ใช้เทคโนโลยีในการสื่อสารและเผยแพร่ข้อมูลที่ถูกต้อง ทันเวลา และเข้าถึงได้ ($PNI_{modified}$ = 0.16) ใช้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($PNI_{modified}$ = 0.06) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.5 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็น ด้านกฎหมาย จริยธรรมและจรรยาบรรณ ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยรวมและรายข้อ

กฎหมาย จริยธรรมและจรรยาบรรณ ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			ความต้องการจำเป็น	
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$PNI_{Modified}$	ลำดับ
1. สามารถอธิบายและยึดถือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศได้ถูกต้อง	3.40	0.49	ปานกลาง	4.60	0.49	มากที่สุด	0.35	2
2. มีการกำกับดูแลให้บุคลากรใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศตามกฎหมาย	3.60	0.49	มาก	4.60	0.49	มากที่สุด	0.28	4
3. การตัดสินใจและกำหนดนโยบาย เทคโนโลยีสารสนเทศโดยคำนึงถึงความรับผิดชอบต่อสังคมและนักเรียน	3.60	0.49	มาก	4.40	0.49	มาก	0.22	5
4. กำหนดและปฏิบัติตามนโยบายความปลอดภัยของระบบและข้อมูล	3.20	0.40	ปานกลาง	4.40	0.49	มาก	0.38	1
5. การใช้ทรัพยากรเทคโนโลยีสารสนเทศขององค์กรเป็นไปเพื่อการศึกษาและบริหารงานอย่างเหมาะสม	3.20	0.40	ปานกลาง	4.20	0.40	มาก	0.31	3
6. พัฒนาความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและกฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง	3.60	0.49	มาก	4.60	0.49	มาก	0.28	5
7. แสดงบทบาทเป็นแบบอย่างในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างมีความรับผิดชอบและจริยธรรม	3.40	0.49	ปานกลาง	4.40	0.49	มาก	0.29	4
รวม	3.43	0.46	ปานกลาง	4.46	0.48	มาก	0.30	-

จากตารางที่ 4.5 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 ด้านกฎหมาย จริยธรรม และจรรยาบรรณในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยรวมและรายข้อ พบว่า

1. สภาพปัจจุบันสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านกฎหมาย จริยธรรม และจรรยาบรรณในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.43, S.D. = 0.46) โดยเรียงลำดับจากข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ดังนี้ มีการกำกับดูแลให้บุคลากรใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศตามกฎหมาย การตัดสินใจและกำหนดนโยบาย เทคโนโลยีสารสนเทศโดยคำนึงถึงความรับผิดชอบต่อสังคมและนักเรียน และพัฒนาความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและกฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.60, S.D. = 0.49) รองลงมาสามารถอธิบายและยึดถือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศได้ถูกต้อง มีเป้าหมายไปในทิศทางเดียวกัน และแสดงบทบาทเป็นแบบอย่างในการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศ อย่างมีความรับผิดชอบและจริยธรรม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.40, S.D. = 0.49) กำหนดและปฏิบัติตามนโยบายความปลอดภัยของระบบและข้อมูล และการใช้ทรัพยากร เทคโนโลยีสารสนเทศขององค์กรเป็นไปเพื่อการศึกษาและบริหารงานอย่างเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.20, S.D. = 0.40) ตามลำดับ

2. สภาพที่พึงประสงค์สมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านกฎหมาย จริยธรรม และจรรยาบรรณในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.46, S.D. = 0.48) โดยเรียงลำดับจากข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ดังนี้ สามารถอธิบายและยึดถือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศได้ถูกต้อง มีการกำกับดูแลให้บุคลากรใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศตามกฎหมาย และพัฒนาความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและกฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.60, S.D. = 0.49) รองลงมา ได้แก่ การตัดสินใจและกำหนดนโยบาย เทคโนโลยีสารสนเทศโดยคำนึงถึงความรับผิดชอบต่อสังคมและนักเรียน กำหนดและปฏิบัติตามนโยบายความปลอดภัยของระบบและข้อมูล และแสดงบทบาทเป็นแบบอย่างในการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศ อย่างมีความรับผิดชอบและจริยธรรม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.40, S.D. = 0.49) การใช้ทรัพยากร เทคโนโลยีสารสนเทศขององค์กรเป็นไปเพื่อการศึกษาและบริหารงานอย่างเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.20, S.D. = 0.40) ตามลำดับ

3. ความต้องการจำเป็นสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านกฎหมาย จริยธรรม และจรรยาบรรณในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยรวมมีค่า $PNI_{modified}$ เท่ากับ 0.30 เรียงลำดับดัชนีความต้องการจำเป็นจากค่าสูงสุด ดังนี้ กำหนดและปฏิบัติตามนโยบายความปลอดภัยของระบบและข้อมูล ($PNI_{modified}$ = 0.38) รองลงมา ได้แก่ สามารถอธิบายและยึดถือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศได้ถูกต้อง ($PNI_{modified}$ = 0.35) การใช้ทรัพยากรเทคโนโลยีสารสนเทศขององค์กรเป็นไปเพื่อการศึกษาและบริหารงานอย่างเหมาะสม ($PNI_{modified}$ = 0.31) มีการกำกับดูแลให้บุคลากรใช้งาน เทคโนโลยีสารสนเทศตามกฎหมาย และมีการกำกับดูแลให้บุคลากรใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศตามกฎหมาย ($PNI_{modified}$ = 0.28) การตัดสินใจและกำหนดนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศโดยคำนึงถึงความรับผิดชอบต่อสังคมและนักเรียน และพัฒนาความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและกฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง ($PNI_{modified}$ = 0.22) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.6 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็น ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพสมรรถนะการปฏิบัติงานทางการศึกษา โดยรวมและรายข้อ

การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพสมรรถนะการปฏิบัติงานทางการศึกษา	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			ความต้องการจำเป็น	
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$PNI_{Modified}$	ลำดับ
1. อธิบายองค์ประกอบพื้นฐานของระบบสารสนเทศได้	2.60	0.49	ปานกลาง	3.60	0.49	มาก	0.38	3
2. อธิบายส่วนประกอบหลักของระบบคอมพิวเตอร์ได้	3.40	0.49	ปานกลาง	4.40	0.80	มาก	0.29	7
3. เข้าใจหน้าที่และความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ ของระบบสารสนเทศ	3.00	0.00	ปานกลาง	4.40	0.49	มาก	0.47	4
4. ให้คำแนะนำหรือช่วยเหลือผู้อื่นในการเลือกและใช้เทคโนโลยีได้	2.80	0.40	ปานกลาง	3.80	0.40	มาก	0.36	6
5. สามารถ วิเคราะห์ จุดเด่น จุดด้อย และผลกระทบจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้	2.80	0.40	ปานกลาง	4.00	0.63	มาก	0.43	2
6. สามารถ สังเคราะห์ แนวทางหรือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศให้เหมาะสมกับบริบทงาน/การเรียนรู้	2.60	0.49	ปานกลาง	3.00	0.63	ปานกลาง	0.15	8
7. สามารถประเมินความเหมาะสม ประสิทธิภาพ และความคุ้มค่าของเทคโนโลยีสารสนเทศที่เลือกใช้	3.20	0.75	ปานกลาง	4.20	0.75	มาก	0.31	1
8. สามารถจำแนกประเภทและหน้าที่ของอุปกรณ์เทคโนโลยีได้อย่างถูกต้อง	3.20	0.75	ปานกลาง	4.40	0.49	มาก	0.38	5
9. ผู้บริหารสถานศึกษาประเมินความเหมาะสมด้านความคุ้มค่า ประสิทธิภาพและความสะดวกในการใช้งานก่อนเลือกใช้อุปกรณ์	2.60	0.49	ปานกลาง	4.80	0.40	มากที่สุด	0.85	1

(ต่อ)

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพสมรรถนะการปฏิบัติงานทางการศึกษา	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			ความต้องการจำเป็น	
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$PNI_{Modified}$	ลำดับ
10. ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและความรวดเร็วในการดำเนินงาน	3.40	0.49	ปานกลาง	4.60	0.49	มากที่สุด	0.35	
รวม	2.96	0.47	น้อย	4.12	0.56	มาก	0.40	-

จากตารางที่ 4.6 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 สถานศึกษา ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพสมรรถนะการปฏิบัติงานทางการศึกษา โดยรวมและรายข้อ พบว่า

1. สภาพปัจจุบันสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพสมรรถนะการปฏิบัติงานทางการศึกษา โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 2.96, S.D. = 0.47) โดยเรียงลำดับจากข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ดังนี้ อธิบายส่วนประกอบหลักของระบบคอมพิวเตอร์ได้ (Hardware, Software, Peopleware, Data, Network) และประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและความรวดเร็วในการดำเนินงาน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.40, S.D. = 0.49) รองลงมา สามารถประเมินความเหมาะสม ประสิทธิภาพ และความคุ้มค่าของเทคโนโลยีสารสนเทศที่เลือกใช้ และสามารถจำแนกประเภทและหน้าที่ของอุปกรณ์เทคโนโลยีได้อย่างถูกต้อง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.20, S.D. = 0.75) เข้าใจหน้าที่และความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ ของระบบสารสนเทศ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.00, S.D. = 0.00) ให้คำแนะนำหรือช่วยเหลือผู้อื่นในการเลือกและใช้เทคโนโลยีได้ และสามารถวิเคราะห์ จุดเด่น จุดด้อย และผลกระทบจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้ ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 2.80, S.D. = 0.40) อธิบายองค์ประกอบพื้นฐานของระบบสารสนเทศได้ (Input, Process, Output, Storage, Control) สามารถ สังเคราะห์ แนวทางหรือวิธีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศให้เหมาะสมกับบริบทงาน/การเรียนรู้ และผู้บริหารสถานศึกษาประเมินความเหมาะสมด้านความคุ้มค่า ประสิทธิภาพ และความสะดวกในการใช้งานก่อนเลือกใช้อุปกรณ์ ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 2.60, S.D. = 0.49) ตามลำดับ

2. สภาพที่พึงประสงค์สมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพสมรรถนะการปฏิบัติงานทางการศึกษา โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 4.12, S.D. = 0.56) โดยเรียงลำดับจากข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาประเมินความเหมาะสมด้านความคุ้มค่า ประสิทธิภาพ และความสะดวกในการใช้งานก่อนเลือกใช้อุปกรณ์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.80, S.D. = 0.40 ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและความรวดเร็วในการดำเนินงาน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.60 S.D. = 0.49) อธิบายส่วนประกอบหลักของระบบคอมพิวเตอร์ได้ (Hardware, Software, Peopleware,

Data, Network) เข้าใจหน้าที่และความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ ของระบบสารสนเทศ และสามารถจำแนกประเภทและหน้าที่ของอุปกรณ์เทคโนโลยีได้อย่างถูกต้อง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.40, S.D. = 0.49) สามารถประเมินความเหมาะสม ประสิทธิภาพ และความคุ้มค่าของเทคโนโลยีสารสนเทศที่เลือกใช้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.20, S.D. = 0.75) ให้คำแนะนำหรือช่วยเหลือผู้อื่นในการเลือกและใช้เทคโนโลยีได้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.80, S.D. = 0.40) อธิบายองค์ประกอบพื้นฐานของระบบสารสนเทศได้ (Input, Process, Output, Storage, Control) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.60, S.D. = 0.49) สามารถ สังเคราะห์ แนวทางหรือวิธีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศให้เหมาะสมกับบริบทงาน/การเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.00, S.D. = 0.63) ตามลำดับ

3. ความต้องการจำเป็นสภาพที่พึงประสงค์สมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพสมรรถนะการปฏิบัติงานทางการศึกษา โดยรวมมีค่า $PNI_{modified}$ เท่ากับ 0.40 เรียงลำดับดัชนีความต้องการจำเป็นจากค่าสูงสุด ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาประเมินความเหมาะสมด้านความคุ้มค่า ประสิทธิภาพ และความสะดวกในการใช้งานก่อนเลือกใช้อุปกรณ์ ($PNI_{modified}$ = 0.85) รองลงมา เข้าใจหน้าที่และความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ ของระบบสารสนเทศ ($PNI_{modified}$ = 0.47) สามารถวิเคราะห์ จุดเด่น จุดด้อย และผลกระทบจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้ ($PNI_{modified}$ = 0.43) อธิบายองค์ประกอบพื้นฐานของระบบสารสนเทศได้ (Input, Process, Output, Storage, Control) และ สามารถจำแนกประเภทและหน้าที่ของอุปกรณ์เทคโนโลยีได้อย่างถูกต้อง ($PNI_{modified}$ = 0.38) ให้คำแนะนำหรือช่วยเหลือผู้อื่นในการเลือกและใช้เทคโนโลยีได้ ($PNI_{modified}$ = 0.36) ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและความรวดเร็วในการดำเนินงาน ($PNI_{modified}$ = 0.35) สามารถประเมิน ความเหมาะสม ประสิทธิภาพ และความคุ้มค่าของเทคโนโลยีสารสนเทศที่เลือกใช้ ($PNI_{modified}$ = 0.31) อธิบายส่วนประกอบหลักของระบบคอมพิวเตอร์ได้ (Hardware, Software, Peopleware, Data, Network) ($PNI_{modified}$ = 0.29) และสามารถ สังเคราะห์แนวทางหรือวิธีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศให้เหมาะสมกับบริบทงาน/การเรียนรู้ ($PNI_{modified}$ = 0.15) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.7 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นด้านการคิดวิเคราะห์ประเมินผลที่ได้รับจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยรวมและรายข้อ

การคิดวิเคราะห์ประเมินผลที่ได้รับจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			ความต้องการจำเป็น	
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$PNI_{Modified}$	ลำดับ
1. วิเคราะห์ข้อมูลที่สำคัญและไม่สำคัญได้	2.40	0.49	น้อย	3.40	0.49	ปานกลาง	0.42	3
2. เปรียบเทียบข้อมูลจากหลายแหล่งอย่างเหมาะสม	3.40	0.49	ปานกลาง	4.40	0.80	มาก	0.29	8

(ต่อ)

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

การคิดวิเคราะห์ประเมินผลที่ได้รับจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			ความต้องการจำเป็น	
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$PNI_{Modified}$	ลำดับ
3. ใช้เหตุผลเชิงตรรกะในการวิเคราะห์ผลข้อมูล	2.80	0.40	ปานกลาง	4.40	0.49	มาก	0.57	1
4. ตั้งคำถามเชิงวิพากษ์ต่อผลลัพธ์ที่ได้จากระบบ	2.80	0.40	ปานกลาง	3.80	0.40	มาก	0.36	5
5. ประเมินความน่าเชื่อถือและความถูกต้องของข้อมูล	2.80	0.40	ปานกลาง	4.00	0.63	มาก	0.43	2
6. ตรวจสอบความสมบูรณ์และตรวจจับข้อผิดพลาดของข้อมูล	2.60	0.49	น้อย	3.00	0.63	ปานกลาง	0.15	9
7. ประเมินความเสี่ยงจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	3.20	0.75	ปานกลาง	4.20	0.75	มาก	0.31	7
8. ประเมินประสิทธิภาพของเทคโนโลยีที่ใช้	3.20	0.75	ปานกลาง	4.40	0.49	มาก	0.38	4
9. พิจารณาข้อดี–ข้อจำกัดของเทคโนโลยี	2.60	0.49	ปานกลาง	3.60	0.49	มาก	0.38	4
10. สะท้อนผลและเสนอแนวทางพัฒนาเทคโนโลยีหรือกระบวนการประเมิน	3.40	0.49	ปานกลาง	4.60	0.49	มากที่สุด	0.35	6
รวม	2.92	0.51	ปานกลาง	3.98	0.57	มาก	0.36	-

จากตารางที่ 4.7 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 ด้านการคิดวิเคราะห์ประเมินผลที่ได้รับจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยรวมและรายข้อ พบว่า

1. สภาพปัจจุบันสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการคิดวิเคราะห์ประเมินผลที่ได้รับจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 2.92, S.D. = 0.51) โดยเรียงลำดับจากข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ดังนี้ เปรียบเทียบข้อมูลจากหลายแหล่งอย่างเหมาะสม และสะท้อนผลและเสนอแนวทางพัฒนาเทคโนโลยีหรือกระบวนการประเมินมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.40, S.D. = 0.49) รองลงมา ได้แก่ ประเมินความเสี่ยงจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และประเมินประสิทธิภาพของเทคโนโลยีที่ใช้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.20, S.D. = 0.75) ใช้เหตุผลเชิงตรรกะในการวิเคราะห์ผลข้อมูล ตั้งคำถามเชิงวิพากษ์ต่อผลลัพธ์ที่ได้จากระบบ และประเมินความน่าเชื่อถือและความถูกต้องของข้อมูล

มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 2.80, S.D. = 0.40) ตรวจสอบความสมบูรณ์และตรวจจับข้อผิดพลาดของข้อมูล และพิจารณาข้อดี–ข้อจำกัดของเทคโนโลยีตาม ข้อมูล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 2.80, S.D.= 0.49) ตามลำดับ

2. สภาพที่พึงประสงค์สมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการคิดวิเคราะห์ประเมินผลที่ได้รับจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.98, S.D. = 0.57) โดยเรียงลำดับจากข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ดังนี้ สะท้อนผลและเสนอแนวทางพัฒนาเทคโนโลยีหรือกระบวนการประเมิน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.60, S.D. = 0.49) รองลงมา ได้แก่ เปรียบเทียบข้อมูลจากหลายแหล่งอย่างเหมาะสม ใช้เหตุผลเชิงตรรกะในการวิเคราะห์ผลข้อมูล และประเมินประสิทธิภาพของเทคโนโลยีที่ใช้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.40, S.D. = 0.49) ประเมินความเสี่ยงจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.20, S.D. = 0.75) ประเมินความน่าเชื่อถือและความถูกต้องของข้อมูลสารสนเทศ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\overline{\mathrm{X}}$ = 4.00 ; S.D. = 0.63) ตั้งคำถามเชิงวิพากษ์ต่อผลลัพธ์ที่ได้จากระบบ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.80, S.D. = 0.40) พิจารณาข้อดี–ข้อจำกัดของเทคโนโลยีระบบ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.60, S.D. = 0.49) และวิเคราะห์ข้อมูลที่สำคัญและไม่สำคัญได้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.40, S.D. = 0.49) ตามลำดับ

3. ความต้องการจำเป็นสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการคิดวิเคราะห์ประเมินผลที่ได้รับจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยรวมมีค่า $PNI_{modified}$ เท่ากับ 0.36 เรียงลำดับดัชนีความต้องการจำเป็นจากค่าสูงสุด ดังนี้ ใช้เหตุผลเชิงตรรกะในการวิเคราะห์ข้อมูล ($PNI_{modified}$ = 0.57) รองลงมา ได้แก่ ประเมินความน่าเชื่อถือและความถูกต้องของข้อมูล ($PNI_{modified}$ = 0.43) วิเคราะห์ข้อมูลที่สำคัญและไม่สำคัญได้ ($PNI_{modified}$ = 0.42) ประเมินประสิทธิภาพของเทคโนโลยีที่ใช้ และพิจารณาข้อดี–ข้อจำกัดของเทคโนโลยี ($PNI_{modified}$ = 0.38) ตั้งคำถามเชิงวิพากษ์ต่อผลลัพธ์ที่ได้จากระบบ ($PNI_{modified}$ = 0.36) สะท้อนผลและเสนอแนวทางพัฒนาเทคโนโลยีหรือกระบวนการประเมิน ($PNI_{modified}$ = 0.35) ประเมินความเสี่ยงจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ($PNI_{modified}$ = 0.31) และเปรียบเทียบข้อมูลจากหลายแหล่งอย่างเหมาะสม ($PNI_{modified}$ = 0.29) ตามลำดับ

4.2.3 ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9

การดำเนินการวิจัยในระยะที่ 3 แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 2) ยกร่างแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 และ 3) ประเมินแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 โดยแต่ละขั้นตอนมีสรุปผลการดำเนินการดังนี้

4.2.3.1 ผลการศึกษาการแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9

ผู้วิจัยได้ดำเนินการนำผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 ในระยะที่ 2 มาสรุปเป็นแนวทางในเบื้องต้น ก่อนดำเนินการศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา โดยการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในสถานศึกษาที่ศึกษาดูงาน จำนวน 6 คน เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา โดยกำหนดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ผู้บริหารสถานศึกษาและครู โรงเรียนละ 2 คน รวมผู้ทรงคุณวุฒิทั้งหมดจำนวน 6 คน เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 ในประเด็นที่สอดคล้องกับองค์ประกอบสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา โดยได้ดำเนินการในช่วงระหว่างวันที่ 2-9 เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2569 โดยเลือกตัวชี้วัดเชิงปฏิบัติการที่มีค่า PNI $_{modified}$ สูงสุดสามลำดับของแต่ละด้าน มากำหนดเป็นประเด็นสัมภาษณ์ โดยมีรายละเอียดผลการสรุปแนวทางเรียงลำดับจากองค์ประกอบที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุดไปถึงต่ำสุด ดังนี้

1) องค์ประกอบด้านความรู้พื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ตัวชี้วัดที่มีค่า $PNI_{modified}$ สูงสุด 3 อันดับ ได้แก่

1.1) ใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องและทันเวลา

1.2) ใช้เทคโนโลยีเพื่อรายงานผลการบริหารงานอย่างโปร่งใสตรวจสอบได้

1.3) สามารถใช้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการวางแผนการบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2) องค์ประกอบด้านกฎหมาย จริยธรรมและจรรยาบรรณในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ตัวชี้วัดเชิงปฏิบัติการที่มีค่า $PNI_{modified}$ สูงสุด 3 อันดับ ได้แก่

2.1) กำหนดและปฏิบัติตามนโยบายความปลอดภัยของระบบและข้อมูล

2.2) สามารถอธิบายและยึดถือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศได้ถูกต้อง

2.3) การใช้ทรัพยากร เทคโนโลยีสารสนเทศขององค์กรเป็นไปเพื่อการศึกษาและบริหารงานอย่างเหมาะสม

3) องค์ประกอบด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพสมรรถนะการปฏิบัติงานทางการศึกษา ตัวชี้วัดเชิงปฏิบัติการที่มีค่า $PNI_{modified}$ สูงสุด 3 อันดับ ได้แก่

3.1) นำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ให้เกิดเป็นทักษะที่เป็นสิ่งจำเป็นให้เท่าทันกับยุคสมัย และนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ การเลือกใช้เครื่องมือที่เหมาะสม

3.2) เข้าใจหน้าที่และความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ ของระบบสารสนเทศ

3.3) สามารถวิเคราะห์ จุดเด่น จุดด้อย และผลกระทบจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้

4) องค์ประกอบด้านการคิดวิเคราะห์ประเมินผลที่ได้รับจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ตัวชี้วัดเชิงปฏิบัติการที่มีค่า $PNI_{modified}$ สูงสุด 3 อันดับ ได้แก่

4.1) ใช้เหตุผลเชิงตรรกะในการวิเคราะห์ผลข้อมูล

4.2) ประเมินความน่าเชื่อถือและความถูกต้องของข้อมูล

4.3) วิเคราะห์ข้อมูลที่สำคัญและไม่สำคัญได้

จากนั้นผู้วิจัยได้นำผลการศึกษามาจัดทำเป็นแบบสัมภาษณ์กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิตามที่กำหนดไว้ โดยมีการสรุปใจความสำคัญจากผลการสัมภาษณ์ในแต่ละองค์ประกอบ ดังนี้

1. สรุปแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาด้านความรู้พื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มี 3 แนวทาง ดังนี้

1.1 ใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องและทันเวลา

1.2 ใช้เทคโนโลยีเพื่อรายงานผลการบริหารงานอย่างโปร่งใสและตรวจสอบได้

1.3 สามารถใช้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการวางแผนการบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

โดยมีสรุปผลการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 6 คน ดังนี้

“...ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีความรู้พื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อใช้ในการบริหารจัดการข้อมูลข่าวสารของสถานศึกษา โดยควรใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของสถานศึกษาให้มีความถูกต้อง ครบถ้วน และทันต่อเหตุการณ์...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 1, สัมภาษณ์, 2 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2569)

“...การพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาควรเริ่มจากการมีความรู้พื้นฐานในการใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการสื่อสารข้อมูลข่าวสารของสถานศึกษาอย่างถูกต้องและทันเวลา โดยผู้บริหารควรใช้ช่องทางเทคโนโลยี เช่น เว็บไซต์หรือระบบฐานข้อมูลของโรงเรียนในการประชาสัมพันธ์ข่าวสาร กิจกรรม และประกาศต่าง ๆ ของสถานศึกษาให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้รับทราบอย่างทั่วถึง...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 2, สัมภาษณ์, 9 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2569)

“...ให้ความเห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีความรู้และความเข้าใจในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารงานของสถานศึกษา โดยเฉพาะการใช้ระบบเทคโนโลยีในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของสถานศึกษาให้มีความถูกต้องและทันสมัย เพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง นอกจากนี้ ผู้บริหารควรใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานของสถานศึกษา เพื่อให้เกิดความโปร่งใสและสามารถตรวจสอบข้อมูลได้อย่างชัดเจน...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 3, สัมภาษณ์, 3 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2569)

“...ให้ความเห็นว่า ผู้บริหารควรใช้เทคโนโลยีในการรายงานผลการบริหารงาน เช่น การเผยแพร่รายงานผลการดำเนินงานหรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องผ่านระบบสารสนเทศของสถานศึกษา เพื่อให้เกิดความโปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้ อีกทั้งควรนำข้อมูลสารสนเทศมาใช้ในการวิเคราะห์และวางแผนการบริหารงานของสถานศึกษา เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีระบบและมีประสิทธิภาพ...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 4, สัมภาษณ์, 4 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2569)

“....ให้ความเห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีทักษะพื้นฐานในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารงานของสถานศึกษา โดยควรใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของสถานศึกษาให้มีความถูกต้อง ชัดเจน และทันต่อสถานการณ์ เพื่อให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องสามารถรับรู้ข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 5, สัมภาษณ์, 5 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2569)

“...ให้ความเห็นว่า ในยุคดิจิทัลผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีความรู้พื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อใช้ในการบริหารจัดการข้อมูลของสถานศึกษ...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 6, สัมภาษณ์, 6 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2569)

2. สรุปแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาด้านกฎหมาย จริยธรรมและจรรยาบรรณ ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มี 3 แนวทาง ดังนี้

2.1 กำหนดและปฏิบัติตามนโยบายความปลอดภัยของระบบและข้อมูล

2.2 สามารถอธิบายและยึดถือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศได้ถูกต้อง

2.3 การใช้ทรัพยากร เทคโนโลยีสารสนเทศขององค์กรเป็นไปเพื่อการศึกษาและบริหารงานอย่างเหมาะสม

โดยมีสรุปผลการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 6 คน ดังนี้

“...ควรมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมาย จริยธรรม และจรรยาบรรณในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อให้สามารถกำกับดูแลการใช้เทคโนโลยีในสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสม โดยควรกำหนดนโยบายด้านความปลอดภัยของระบบและข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาอย่างชัดเจน และส่งเสริมให้บุคลากรปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 1, สัมภาษณ์, 2 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2569)

“...ผู้บริหารควรมีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อให้สามารถอธิบายและกำกับดูแลการใช้เทคโนโลยีของบุคลากรได้อย่างถูกต้อง และควรส่งเสริมให้มีการใช้ทรัพยากรเทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนและการบริหารงานอย่างเหมาะสมและเกิดประโยชน์สูงสุด...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 2, สัมภาษณ์, 9 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2569)

“...ควรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศและสามารถถ่ายทอดความรู้ให้แก่บุคลากรในสถานศึกษาได้ เพื่อสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีอย่างถูกต้องตามกฎหมาย...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 3, สัมภาษณ์, 3 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2569)

“...ควรให้ความสำคัญกับการกำหนดนโยบายและมาตรการด้านความปลอดภัยของข้อมูลและระบบสารสนเทศของสถานศึกษา เพื่อป้องกันปัญหาการรั่วไหลของข้อมูลและการใช้ข้อมูลในทางที่ไม่เหมาะสม...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 4, สัมภาษณ์, 4 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2569)

“...ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีบทบาทในการกำหนดแนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักกฎหมาย จริยธรรม และจรรยาบรรณ โดยควรกำหนดนโยบายด้านความปลอดภัยของระบบและข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาอย่างชัดเจน...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 5, สัมภาษณ์, 5 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2569)

“...ควรมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายและจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อให้สามารถกำกับดูแลการใช้เทคโนโลยีของบุคลากรและนักเรียนได้อย่างเหมาะสม ...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 6, สัมภาษณ์, 6 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2569)

3. สรุปแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพสมรรถนะการปฏิบัติงานทางการศึกษา มี 3 แนวทาง ดังนี้

3.1 ผู้บริหารสถานศึกษาประเมินความเหมาะสมด้านความคุ้มค่า ประสิทธิภาพ และความสะดวกในการใช้งานก่อนเลือกใช้อุปกรณ์

3.2 เข้าใจหน้าที่ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ ของระบบสารสนเทศ

3.3 สามารถ วิเคราะห์ จุดเด่น จุดด้อย และผลกระทบจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้

โดยมีสรุปผลการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 6 คน ดังนี้

“...ควรมีความสามารถในการพิจารณาเลือกใช้อุปกรณ์และเทคโนโลยีสารสนเทศที่เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา โดยควรประเมินความคุ้มค่า ประสิทธิภาพ และความสะดวกในการใช้งานก่อนตัดสินใจเลือกใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 1, สัมภาษณ์, 2 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2569)

“...ให้ความสำคัญกับการสนับสนุนให้ครูเลือกใช้เครื่องมือและแอปพลิเคชันทางการศึกษาที่เหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้การใช้เทคโนโลยีเกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาผู้เรียนและสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 2, สัมภาษณ์, 9 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2569)

“...ควรมีความเข้าใจเกี่ยวกับหน้าที่และความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่าง ๆ ในระบบสารสนเทศ เพื่อให้สามารถบริหารจัดการและนำระบบสารสนเทศมาใช้สนับสนุนการดำเนินงานของสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 3, สัมภาษณ์, 3 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2569)

“...ควรมีบทบาทสำคัญในการเลือกใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่เหมาะสมกับการบริหารงานและการจัดการศึกษา โดยควรประเมินความคุ้มค่าและประสิทธิภาพของอุปกรณ์หรือระบบเทคโนโลยีก่อนนำมาใช้ในสถานศึกษา เพื่อให้เกิดความคุ้มค่าและตอบสนองต่อความต้องการขององค์กร...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 4, สัมภาษณ์, 4 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2569)

“...ควรมีทักษะในการวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อย และผลกระทบจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อให้สามารถพัฒนาและปรับปรุงการใช้เทคโนโลยีให้เหมาะสมกับการบริหารงานของสถานศึกษา...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 5, สัมภาษณ์, 5 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2569)

“...วรมีบทบาทสำคัญในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานทางการศึกษา โดยควรมีความสามารถในการประเมินความเหมาะสมของอุปกรณ์และระบบเทคโนโลยีสารสนเทศก่อนนำมาใช้ โดยพิจารณาจากความคุ้มค่า ประสิทธิภาพ และความสะดวกในการใช้งาน...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 6, สัมภาษณ์, 6 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2569)

4. สรุปแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการคิดวิเคราะห์ประเมินผลที่ได้รับจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มี 3 แนวทาง ดังนี้

4.1 ใช้เหตุผลเชิงตรรกะในการวิเคราะห์ผลข้อมูล

4.2 ประเมินความน่าเชื่อถือและความถูกต้องของข้อมูล

4.3 วิเคราะห์ข้อมูลที่สำคัญและไม่สำคัญได้

โดยมีสรุปผลการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 6 คน ดังนี้

“...ควรมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยสามารถใช้เหตุผลเชิงตรรกะในการวิเคราะห์ผลข้อมูล เพื่อนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจในการบริหารงานอย่างเป็นระบบ...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 1, สัมภาษณ์, 2 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2569)

“...ควรมีความสามารถในการประเมินความน่าเชื่อถือและความถูกต้องของข้อมูลที่ได้รับจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ก่อนนำมาใช้ในการบริหารงาน อีกทั้งควรมีทักษะในการวิเคราะห์และคัดกรองข้อมูลที่มีความสำคัญและไม่สำคัญ เพื่อให้การใช้ข้อมูลสารสนเทศเกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาสถานศึกษา...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 2, สัมภาษณ์, 9 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2569)

“...ควรมีทักษะในการคิดวิเคราะห์ข้อมูลจากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยสามารถใช้เหตุผลเชิงตรรกะในการพิจารณาความสัมพันธ์ของข้อมูลและผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวไปใช้ในการวางแผนและตัดสินใจในการบริหารงาน...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 3, สัมภาษณ์, 3 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2569)

“...ควรมีความสามารถในการตรวจสอบความน่าเชื่อถือและความถูกต้องของข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ เพื่อให้ข้อมูลที่นำมาใช้มีความถูกต้องและเหมาะสม อีกทั้งควรมีความสามารถในการจำแนกข้อมูลที่สำคัญและไม่สำคัญ เพื่อให้การใช้ข้อมูลในการบริหารงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 4, สัมภาษณ์, 4 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2569)

“...ควรมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบ โดยใช้เหตุผลเชิงตรรกะในการวิเคราะห์ผลข้อมูลที่ได้จากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อนำไปใช้ในการวางแผนและพัฒนาการบริหารงานของสถานศึกษา...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 5, สัมภาษณ์, 5 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2569)

“...ควรมีความสามารถในการตรวจสอบความน่าเชื่อถือและความถูกต้องของข้อมูลก่อนนำไปใช้ในการดำเนินงาน อีกทั้งควรมีทักษะในการคัดกรองและวิเคราะห์ข้อมูล โดยสามารถจำแนกข้อมูลที่มีความสำคัญต่อการบริหารงานออกจากข้อมูลที่ไม่จำเป็น เพื่อให้การใช้ข้อมูลสารสนเทศเกิดประโยชน์สูงสุด...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 6, สัมภาษณ์, 6 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2569)

จากผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 ดังกล่าวสรุป แนวทางการพัฒนาประกอบด้วย 12 แนวทาง ดังนี้ 1) ด้านความรู้พื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ 2) ด้านกฎหมาย จริยธรรมและจรรยาบรรณ ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 3) ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพสมรรถนะการปฏิบัติงานทางการศึกษา 4) ด้านการคิดวิเคราะห์ประเมินผลที่ได้รับจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ สรุปดังตารางที่ 4.8

ตารางที่ 4.8 สรุปแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9

สมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา	แนวทางการพัฒนา
1. ความรู้พื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	1. ใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง และทันเวลา
	2. ใช้เทคโนโลยีเพื่อรายงานผลการบริหารงานอย่างโปร่งใสและตรวจสอบได้
	3. สามารถใช้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการวางแผนการบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. กฎหมาย จริยธรรม และจรรยาบรรณในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	1. กำหนดและปฏิบัติตามนโยบายความปลอดภัยของระบบและข้อมูล
	2. สามารถอธิบายและยึดถือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศได้ถูกต้อง
	3. การใช้ทรัพยากร เทคโนโลยีสารสนเทศขององค์กรเป็นไปเพื่อการศึกษาและบริหารงานอย่างเหมาะสม
3. การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพสมรรถนะการปฏิบัติงานทางการศึกษา	1. ผู้บริหารสถานศึกษาประเมินความเหมาะสมด้านความคุ้มค่าประสิทธิภาพ และความสะดวกในการใช้งานก่อนเลือกใช้อุปกรณ์
	2. เข้าใจหน้าที่และความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ ของระบบสารสนเทศ
	3. สามารถ วิเคราะห์ จุดเด่น จุดด้อย และผลกระทบจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้
4. การคิดวิเคราะห์ประเมินผลที่ได้รับจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	1. ใช้เหตุผลเชิงตรรกะในการวิเคราะห์ผลข้อมูล
	2. ประเมินความน่าเชื่อถือและความถูกต้องของข้อมูล
	3. วิเคราะห์ข้อมูลที่สำคัญและไม่สำคัญได้

4.2.3.2 ผลการยกร่างแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9

จากผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 โดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิคือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 6 คน และครู ผู้วิจัยได้นำผลการศึกษามาสรุป และร่างแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 โดยจัดสร้างเป็นคู่มือการพัฒนา ประกอบด้วยรายละเอียดดังนี้ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหา 4) กระบวนการพัฒนา และ 5) การวัดและประเมินผล มีรายละเอียดดังนี้

(ร่าง)

แนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9

1. หลักการ

การยกระดับสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา จำเป็นต้องอาศัยการบริหารจัดการที่มีคุณภาพ และผู้บริหารสถานศึกษาต้องมี สมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่สามารถขับเคลื่อนการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ครู และองค์กรอย่างต่อเนื่อง ภายใต้บริบทของศูนย์การศึกษาพิเศษที่มุ่งพัฒนาศักยภาพผู้เรียนเป็นรายบุคคล ในศูนย์การศึกษาพิเศษ ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษจึงมีความจำเป็นต้องพัฒนาศักยภาพผู้บริหารสถานศึกษาให้มีสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศสามารถบริหารจัดการองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ สนับสนุนการพัฒนาครู บุคลากร และสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ เพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษให้สอดคล้องกับนโยบายและมาตรฐานการศึกษา เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างมีคุณภาพ คู่มือนี้กำหนดกรอบเนื้อหาเป็น 4 โมดูล ประกอบด้วย Module 1: ความรู้พื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ Module 2: กฎหมาย จริยธรรมและจรรยาบรรณในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ Module 3: การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพสมรรถนะการปฏิบัติงานทางการศึกษา Module 4: การคิดวิเคราะห์ประเมินผลที่ได้รับจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

การพัฒนาใช้ โมเดล 70:20:10 ของ Morgan McCall, Robert W. Eichinger และ Michael M. Lombardo ซึ่งแบ่งสัดส่วนการเรียนรู้ดังนี้ 70% การเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงและการปฏิบัติงานจริง 20% การเรียนรู้ผ่านผู้เชี่ยวชาญ การเป็นพี่เลี้ยง การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และ PLC 10% การเรียนรู้ผ่านการอบรมหรือศึกษาทฤษฎีจากหลักสูตรและแหล่งความรู้ต่าง ๆ การนำโมเดลนี้มาใช้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ให้มีสมรรถนะที่สอดคล้องกับการบริหารจัดการศึกษาในยุคปัจจุบัน สามารถบริหารจัดการองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ

คู่มือนี้จึงเป็นกรอบแนวทางที่ช่วยให้ผู้บริหารสถานศึกษา ใช้เป็นแนวทางในการบริหารสถานศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม สามารถขับเคลื่อนการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ครู และองค์กรอย่างต่อเนื่องภายใต้บริบทของศูนย์การศึกษาพิเศษ

2. วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9

3. เนื้อหา

แนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 แบ่งออกเป็น 4 Module ได้แก่

Module 1 ความรู้พื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ กำหนดกรอบเนื้อหาในการพัฒนาดังนี้

1.1 ใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง และทันเวลา

1.2 ใช้เทคโนโลยีเพื่อรายงานผลการบริหารงานอย่างโปร่งใสและตรวจสอบได้

1.3 สามารถใช้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการวางแผนการบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

Module 2 กฎหมาย จริยธรรมและจรรยาบรรณในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกำหนดกรอบเนื้อหาในการพัฒนาดังนี้

2.1 กำหนดและปฏิบัติตามนโยบายความปลอดภัยของระบบและข้อมูล

2.2 สามารถอธิบายและยึดถือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศได้ถูกต้อง

2.3 การใช้ทรัพยากร เทคโนโลยีสารสนเทศขององค์กรเป็นไปเพื่อการศึกษาและบริหารงานอย่างเหมาะสม

Module 3 การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพสมรรถนะการปฏิบัติงานทางการศึกษา กำหนดกรอบเนื้อหาในการพัฒนาดังนี้

3.1 ผู้บริหารสถานศึกษาประเมินความเหมาะสมด้านความคุ้มค่า ประสิทธิภาพ และความสะดวกในการใช้งานก่อนเลือกใช้อุปกรณ์

3.2 เข้าใจหน้าที่และความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ ของระบบสารสนเทศ

3.3 สามารถ วิเคราะห์ จุดเด่น จุดด้อย และผลกระทบจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้

Module 4 การบูรณาการ กำหนดกรอบเนื้อหาในการพัฒนาดังนี้

4.1 ใช้เหตุผลเชิงตรรกะในการวิเคราะห์ผลข้อมูล

4.2 ประเมินความน่าเชื่อถือและความถูกต้องของข้อมูล

4.3 วิเคราะห์ข้อมูลที่สำคัญและไม่สำคัญได้

4. กระบวนการพัฒนา

แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 กำหนดดังนี้

4.1 วิธีการพัฒนาโดยใช้แนวคิดการเรียนรู้แบบ 70:20:10 ซึ่งเป็นโมเดลที่ได้รับการพัฒนาโดย Morgan McCall, Robert W. Eichinger and Michael M. Lombardo (พัชรา วาณิชวศิน, 2560, น. 15-18) มีรายละเอียด ดังนี้

- 70% การเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงและการปฏิบัติงานจริง
- 20% การเรียนรู้ผ่านผู้เชี่ยวชาญ การเป็นพี่เลี้ยง การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และ PLC
- 10% การเรียนรู้ผ่านการอบรมหรือศึกษาทฤษฎีจากหลักสูตรและแหล่งความรู้ต่าง ๆ

4.2 ระยะเวลา กำหนด 48 ชั่วโมง (ใช้เป็นกรอบมาตรฐาน) ดังนี้

Module 1: ความรู้พื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวน 12 ชั่วโมง กำหนดรายละเอียดดังนี้

- 70% การเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงและการปฏิบัติงานจริง ฝึกปฏิบัติการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศพื้นฐานในบริบทของสถานศึกษา เช่น การใช้งานคอมพิวเตอร์และระบบเครือข่ายเบื้องต้น การจัดการไฟล์และข้อมูลดิจิทัล การใช้งานระบบคลาวด์เพื่อการจัดเก็บข้อมูล การตั้งค่าความปลอดภัยของบัญชีผู้ใช้ และการป้องกันภัยคุกคามทางไซเบอร์เบื้องต้น
- 20% การเรียนรู้ผ่านผู้เชี่ยวชาญ การเป็นพี่เลี้ยง การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และ PLC
- 10% บรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับหลักการพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมถึงแนวคิดเกี่ยวกับความปลอดภัยทางดิจิทัล การใช้งานอินเทอร์เน็ตอย่างปลอดภัย และแนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างเหมาะสม

Module 2: กฎหมาย จริยธรรมและจรรยาบรรณในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวน 12 ชั่วโมง กำหนดรายละเอียดดังนี้

- 70% การเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงและการปฏิบัติงานจริง จำนวน 7 ชม.
- 20% PLC วิเคราะห์กรณีตัวอย่างภัยไซเบอร์ในโรงเรียน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ วิธีแก้เกี่ยวกับภัยคุกคาม จำนวน 3 ชั่วโมง
- 10% ทฤษฎี บรรยายเรื่องกฎหมาย PDPA, จริยธรรมดิจิทัล, ลิขสิทธิ์ จำนวน 2 ชั่วโมง

Module 3: การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพสมรรถนะการปฏิบัติงานทางการศึกษา จำนวน 12 ชั่วโมง กำหนดรายละเอียดดังนี้

- 70% การเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงและการปฏิบัติงานจริง ฝึกใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารจัดการสถานศึกษา เช่น ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร ระบบติดตามผลการเรียนรู้ และเครื่องมือวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจของผู้บริหาร จำนวน 7 ชม.
- 20% PLC แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ กิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC) เพื่อให้ผู้เข้าร่วมอบรมได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์และแนวปฏิบัติที่ดีเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในงานทางการศึกษา จำนวน 3 ชั่วโมง
- 10% ทฤษฎี บรรยายเรื่องแนวคิดและหลักการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อเสริมสร้างความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในงานทางการศึกษา โดยมีเนื้อหาสำคัญ ได้แก่ แนวคิดการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการจัดการศึกษา หลักการเลือกใช้เครื่องมือดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ แนวโน้มเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาในยุคดิจิทัล จำนวน 2 ชั่วโมง

Module 4: การคิดวิเคราะห์ประเมินผลที่ได้รับจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวน 12 ชั่วโมง กำหนดรายละเอียดดังนี้

- 70% วิเคราะห์และประเมินผลการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในบริบทของสถานศึกษา โดยมีกิจกรรมฝึกวิเคราะห์ข้อมูลจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการเรียนรู้ Workshop การใช้เครื่องมือดิจิทัลเพื่อการประเมินผล กิจกรรมวิเคราะห์กรณีศึกษา (Case Study) จำนวน 7 ชม.

- 20% PLC โดยร่วมกันสะท้อนผลการดำเนินงาน และการอภิปรายผลลัพธ์และผลกระทบจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษา เพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาในศูนย์การศึกษาพิเศษ จำนวน 3 ชั่วโมง

- 10% บรรยายแนวคิดและหลักการประเมินผลการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการศึกษา จำนวน 2 ชั่วโมง

4.3 กลุ่มผู้เข้าร่วมการพัฒนา

ผู้บริหารสถานศึกษา ข้าราชการครูและบุคลากร ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9

5. การวัดและประเมินผล

5.1 ประเมินก่อนการพัฒนา เพื่อสำรวจระดับ สมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาก่อนเข้ารับการพัฒนา โดยประเมินทั้งด้านความรู้ ทักษะการบริหาร และพฤติกรรมสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา กำหนดเครื่องมือการวัดและประเมินผลและตัวชี้วัดดังนี้

5.1.1 เครื่องมือการวัดและประเมินผล

5.1.1.1 แบบประเมินตนเองสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา

5.1.1.2 แบบทดสอบความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศก่อนการพัฒนา (Pre-Test) จำนวน 20–30 ข้อ

5.1.1.3 แบบประเมินสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศจากครูและบุคลากรในสถานศึกษา

5.1.1.4 แบบสัมภาษณ์ เพื่อวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการพัฒนา (Needs Assessment) และปัญหาที่พบ

5.1.2 ตัวชี้วัด

5.1.2.1 ผู้บริหารทราบระดับสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของตนเอง

5.1.2.2 สามารถระบุจุดแข็ง จุดที่ควรพัฒนา และช่องว่างสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (Competency Gap)

5.1.2.3 สามารถระบุความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างชัดเจน

5.2 ประเมินระหว่างพัฒนา เพื่อควบคุมคุณภาพ ตรวจความก้าวหน้า และปรับปรุงการพัฒนาในแต่ละ Module กำหนดเครื่องมือการวัดและประเมินผลและตัวชี้วัดดังนี้

5.2.1 เครื่องมือการวัดและประเมินผล

5.2.1.1 แบบประเมินการปฏิบัติงานราย Module โดยเน้นสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

5.2.1.2 แบบบันทึกการเรียนรู้และการสะท้อนผล (Reflection Log) จากกิจกรรม PLC

5.2.1.3 แฟ้มสะสมผลงาน (Portfolio) เช่น แผนพัฒนาการเรียนรู้ แผนการนิเทศการสอน แผนการใช้นวัตกรรมหรือเทคโนโลยี

5.2.2 ตัวชี้วัด

5.2.2.1 ผู้บริหารสามารถพัฒนาผลงานหรือแผนงานตาม Module ได้จริง

5.2.2.2 ผู้บริหารสามารถประยุกต์ใช้แนวคิดสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการและการพัฒนาครู

5.2.2.3 มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ใน PLC อย่างต่อเนื่อง

5.2.2.4 สามารถวิเคราะห์ปัญหาและเสนอแนวทางพัฒนาการเรียนรู้ในสถานศึกษาได้อย่างเป็นระบบ

5.3 ประเมินหลังการพัฒนา เพื่อวัดผลการพัฒนาอย่างเป็นทางการหลังจบ 48 ชั่วโมง กำหนดเครื่องมือการวัดและประเมินผลและตัวชี้วัดดังนี้

5.3.1 เครื่องมือการวัดและประเมินผล

5.3.1.1 แบบทดสอบหลังการพัฒนา (Post-Test) เพื่อวัดความรู้สมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และเปรียบเทียบก่อน–หลังการพัฒนา

5.3.1.2 แบบประเมินสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศโดยใช้เกณฑ์ Rubric 4 ระดับ ครอบคลุมด้านการนำทางวิชาการ การพัฒนาครู การใช้เทคโนโลยี และการสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้

5.3.1.3 แบบสัมภาษณ์เพื่อวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และการนำความรู้ไปใช้ในการบริหารสถานศึกษาจริง

5.3.1.4 การประเมินผลงานหรือโครงการพัฒนาการเรียนรู้ของสถานศึกษาที่ผู้บริหารออกแบบ

5.3.2 ตัวชี้วัดความสำเร็จ

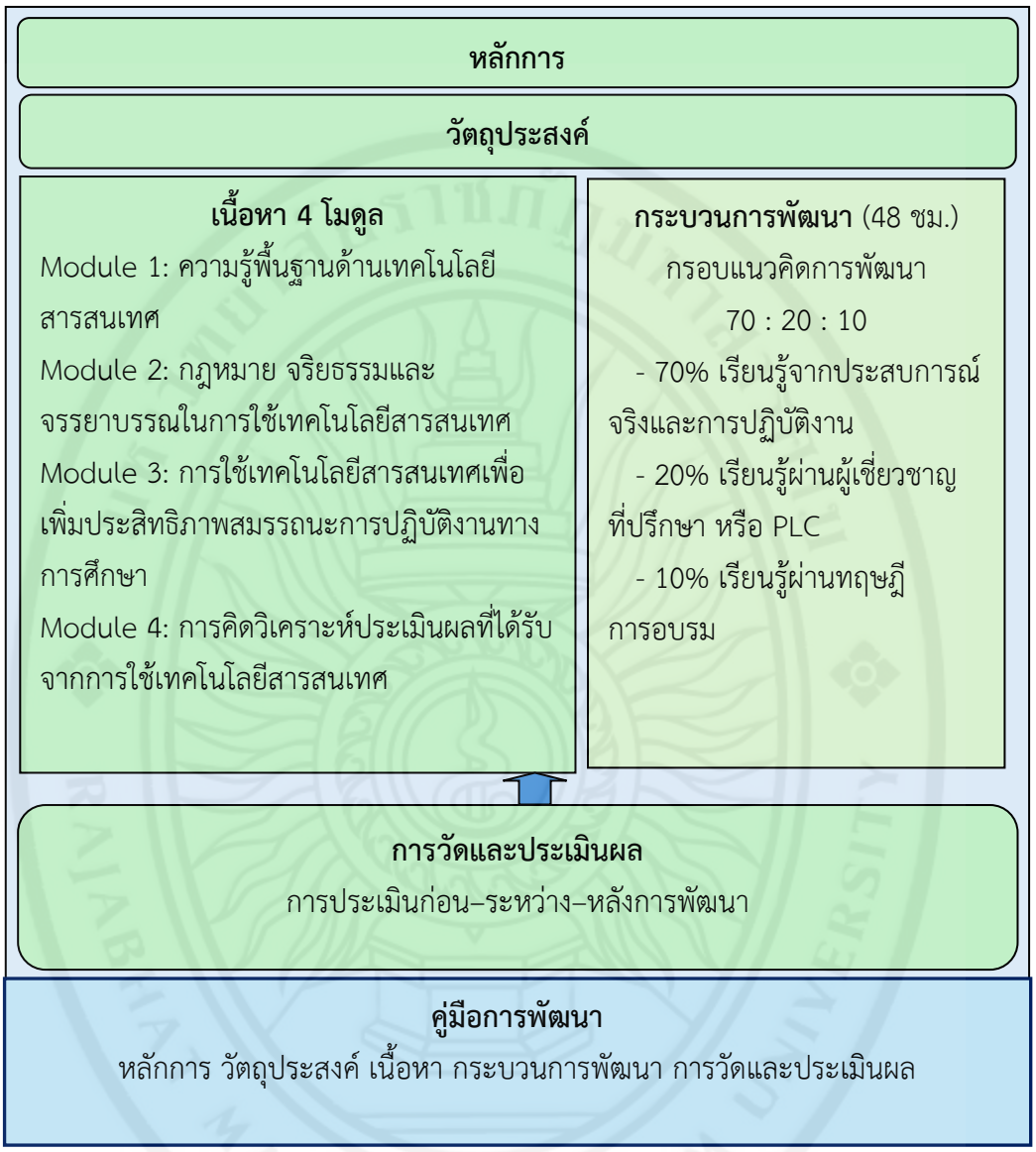
5.3.2.1 ผู้บริหารมีระดับสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ในระดับดีขึ้นไปตามเกณฑ์ Rubric

5.3.2.2 ผู้บริหารสามารถจัดทำแผนหรือโครงการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศได้จริง

5.3.2.3 ผู้บริหารสามารถส่งเสริมการเรียนรู้ของครูและบุคลากรผ่านกิจกรรม เช่น PLC การนิเทศ และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

5.3.2.4 ผู้บริหารสามารถนำสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

จากการยกร่างแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 ดังกล่าวสามารถแสดงเป็นภาพประกอบได้ดังนี้

ภาพที่ 4.1 แนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9

4.2.3.3 ผลการผลการประเมินแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9

จากการยกร่างแนวทางการพัฒนา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 ผู้วิจัยได้นำผลเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ 9 คน ตามที่กำหนดไว้ เพื่อประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหาร

สถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 สรุปผลการประเมิน ดังตารางที่ 4.9

ตารางที่ 4.9 ผลการประเมินแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9

แนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D	แปลผล
1. ความรู้พื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ						
1) ใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง และทันเวลา	5.00	0.00	มากที่สุด	4.22	0.42	มาก
2) ใช้เทคโนโลยีเพื่อรายงานผลการบริหารงานอย่างโปร่งใสและตรวจสอบได้	5.00	0.00	มากที่สุด	4.44	0.50	มาก
3) สามารถใช้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการวางแผนการบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ	5.00	0.00	มากที่สุด	4.44	0.50	มาก
เฉลี่ยรายด้าน	5.00	0.00	มากที่สุด	4.37	0.29	มาก
2. กฎหมาย จริยธรรมและจรรยาบรรณในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ						
1) กำหนดและปฏิบัติตามนโยบายความปลอดภัยของระบบและข้อมูล	5.00	0.00	มากที่สุด	4.11	0.31	มาก
2) สามารถอธิบายและยึดถือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศได้ถูกต้อง	5.00	0.00	มากที่สุด	4.56	0.50	มาก
3) การใช้ทรัพยากร เทคโนโลยีสารสนเทศขององค์กรเป็นไปเพื่อการศึกษาและบริหารงานอย่างเหมาะสม	5.00	0.00	มากที่สุด	4.78	0.42	มาก
เฉลี่ยรายด้าน	5.00	0.00	มากที่สุด	4.48	0.17	มาก
3. การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพสมรรถนะการปฏิบัติงานทางการศึกษา						
1) ผู้บริหารสถานศึกษาประเมินความเหมาะสมด้านความคุ้มค่า ประสิทธิภาพ และความสะดวกในการใช้งานก่อนเลือกใช้อุปกรณ์	4.89	0.33	มาก	4.89	0.33	มาก
2) เข้าใจหน้าที่และความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ ของระบบสารสนเทศ	5.00	0.00	มากที่สุด	4.78	0.44	มาก
3) สามารถวิเคราะห์ จุดเด่น จุดด้อย และผลกระทบจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้	4.89	0.33	มาก	4.89	0.33	มาก
เฉลี่ยรายด้าน	4.93	0.22	มาก	4.85	0.37	มาก
4. การคิดวิเคราะห์ประเมินผลที่ได้รับจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ						
1) ใช้เหตุผลเชิงตรรกะในการวิเคราะห์ผลข้อมูล	5	0	มากที่สุด	4.78	0.33	มาก

(ต่อ)

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

แนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D	แปลผล
2) ประเมินความน่าเชื่อถือและความถูกต้องของข้อมูล	4.89	0.33	มาก	4.22	0.33	มาก
3) วิเคราะห์ข้อมูลที่สำคัญและไม่สำคัญได้	4.92	0.33	มาก	4.67	0.33	มาก
เฉลี่ยรายด้าน	4.94	0.19	มาก	4.56	0.33	มาก
เฉลี่ยโดยรวม 4 ด้าน	4.98	0.13	มาก	4.56	0.10	มาก

จากตารางที่ 4.9 แสดงผลการประเมินแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 โดยผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า

1. ด้านความเหมาะสม โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.98, S.D. = 0.13) โดยแนวทางที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากัน 2 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้พื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านกฎหมาย จริยธรรมและจรรยาบรรณในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 5.00, S.D. = 0.00) รองลงมา ได้แก่ ด้านการคิดวิเคราะห์ประเมินผลที่ได้รับจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.56, S.D. = 0.10) และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพสมรรถนะการปฏิบัติงานทางการศึกษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.93, S.D. = 0.22 ตามลำดับ

2. ด้านความเป็นไปได้ โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.56, S.D. = 0.10) โดยแนวทางที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพสมรรถนะการปฏิบัติงานทางการศึกษา โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.85, S.D. = 0.37) รองลงมา ได้แก่ ด้านการคิดวิเคราะห์ประเมินผลที่ได้รับจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.56, S.D. = 0.33) กฎหมาย จริยธรรมและจรรยาบรรณในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.48, S.D. = 0.17) และความรู้พื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.37, S.D. = 0.29) ตามลำดับ

บทที่ 5
สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย แนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. สรุป
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุป

5.1.1 ผลการศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัดสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา

สรุปผลการศึกษาประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) ความรู้พื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ 2) กฎหมาย จริยธรรมและจรรยาบรรณ ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 3) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพสมรรถนะการปฏิบัติงานทางการศึกษา 4) การคิดวิเคราะห์ประเมินผลที่ได้รับจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

5.1.2 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9

5.1.2.1 สภาพปัจจุบันสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 2.75, S.D. = 0.30) โดยเรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดถึงต่ำสุด ดังนี้ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิ ภาพสมรรถนะการปฏิบัติงานทางการศึกษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.20, S.D. = 0.40) รองลงมา ได้แก่ การคิดวิเคราะห์ประเมิน ผลที่ได้รับจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 2.80, S.D. = 0.75) กฎหมาย จริยธรรมและจรรยาบรรณในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 2.60, S.D. = 0.49) และความรู้พื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}$ = 2.40, S.D. = 0.49) ตามลำดับ

5.2.1.2 สภาพที่พึงประสงค์สมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.30, S.D. = 0.41) โดยเรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดถึงต่ำสุด ดังนี้ การคิดวิเคราะห์ประเมิน ผลที่ได้รับจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.80, S.D. = 0.40) รองลงมา การคิดวิเคราะห์ประเมินผลที่ได้รับจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.60, S.D. = 0.49) กฎหมาย จริยธรรม

และจรรยาบรรณในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.00, S.D. = 0.63) และความรู้พื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.80, S.D. = 0.40) ตามลำดับ

5.2.1.3 ความต้องการจำเป็นสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมมีค่า $PNI_{modified}$ เท่ากับ 0.56 เรียงลำดับดัชนีความต้องการจำเป็นจากค่าสูงสุดถึงต่ำสุด ดังนี้ การคิดวิเคราะห์ประเมิน ผลที่ได้รับจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ($PNI_{modified}$ = 0.64) รองลงมาได้แก่ ความรู้พื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ($PNI_{modified}$ = 0.58) กฎหมาย จริยธรรมและจรรยาบรรณในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ($PNI_{modified}$ = 0.54) และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพสมรรถนะการปฏิบัติ งานทางการศึกษา ($PNI_{modified}$ = 0.50) ตามลำดับ

5.1.3 ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9

สรุปผลแนวทางประกอบด้วย 1) ความรู้พื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มี 3 แนวทาง ดังนี้ 1.1) ใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง และทันเวลา 1.2) ใช้เทคโนโลยีเพื่อรายงานผลการบริหารงานอย่างโปร่งใสและตรวจสอบได้ 1.3) สามารถใช้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการวางแผนการบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ 2) กฎหมาย จริยธรรมและจรรยาบรรณในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มี 3 แนวทาง 2.1) กำหนดและปฏิบัติตามนโยบายความปลอดภัยของระบบและข้อมูล 2.2) สามารถอธิบายและยึดถือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศได้ถูกต้อง 2.3) การใช้ทรัพยากร เทคโนโลยีสารสนเทศขององค์กรเป็นไปเพื่อการศึกษาและบริหารงานอย่างเหมาะสม 3) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพสมรรถนะการปฏิบัติงานทางการศึกษา มี 3 แนวทาง 3.1) ผู้บริหารสถานศึกษาประเมินความเหมาะสมด้านความคุ้มค่าประสิทธิภาพ และความสะดวกในการใช้งานก่อนเลือกใช้อุปกรณ์ 3.2) เข้าใจหน้าที่และความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ ของระบบสารสนเทศ 3.3) สามารถ วิเคราะห์ จุดเด่น จุดด้อย และผลกระทบจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้ 4) การคิดวิเคราะห์ประเมินผลที่ได้รับ จากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มี 3 แนวทาง 4.1) ใช้เหตุผลเชิงตรรกะในการวิเคราะห์ผลข้อมูล 4.2) ประเมินความน่าเชื่อถือและความถูกต้องของข้อมูล 4.3) วิเคราะห์ข้อมูลที่สำคัญและไม่สำคัญได้

ในส่วนการนำแนวทางไปใช้กำหนดเป็นคู่มือการพัฒนา ประกอบด้วยรายละเอียดดังนี้ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหา 4) กระบวนการพัฒนา และ5) การวัดและประเมินผล โดยกำหนดเนื้อหา 4 โมดูล จากองค์ประกอบดังนี้ 1) ความรู้พื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ 2) กฎหมาย จริยธรรมและจรรยาบรรณ ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 3) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพสมรรถนะการปฏิบัติงานทางการศึกษา 4) การคิดวิเคราะห์ประเมินผลที่ได้รับจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และกำหนดวิธีการพัฒนาตามโมเดล 70:20:10 คือ 70 % การเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง, 20 % การเรียนรู้จากผู้อื่น และ 10 % การฝึกอบรม ผลการประเมินแนวทางความเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด และความเป็นไปได้ของแนวทางมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

5.2 อภิปรายผล

การวิจัยการแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผลตามลำดับ ดังต่อไปนี้

5.2.1 ผลการศึกษาองค์ประกอบและตัวชีวัดสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา

สรุปผลการศึกษาประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) ความรู้พื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ 2) กฎหมาย จริยธรรมและจรรยาบรรณ ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 3) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพสมรรถนะการปฏิบัติงานทางการศึกษา 4) การคิดวิเคราะห์ประเมินผลที่ได้รับจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ผลการวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่าผลการวิจัยถือได้ว่าสอดคล้องกับกรอบแนวคิด สมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับกรอบแนวคิดสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา โดยสะท้อนให้เห็นว่าเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นปัจจัยสำคัญในการเสริมสร้างประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษา ในด้านความรู้พื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ พบว่าเป็นองค์ประกอบสำคัญของสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา เนื่องจากผู้บริหารจำเป็นต้องมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและเครื่องมือดิจิทัลเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการ การวางแผน และการตัดสินใจในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ พระมหากันตินันท์ เฮงสกุล (2564, น. 8) ที่กล่าวว่า สถานศึกษาเป็นหน่วยงานสำคัญในการนำนโยบายทางการศึกษาไปสู่การปฏิบัติ โดยผู้บริหารจำเป็นต้องใช้ข้อมูลและเทคโนโลยีสารสนเทศในการวางแผนและตัดสินใจเชิงบริหารอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ เนาวรัตน์ หอมขจร (2566, น. 108) กล่าวว่า เทคโนโลยีสารสนเทศมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาและการปรับตัวขององค์กรในยุคดิจิทัล ขณะเดียวกัน ปวิดา จันทะขาล และคณะ (2567 น. 941) ยังชี้ให้เห็นว่า เทคโนโลยีช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารทรัพยากร การพัฒนาการเรียนรู้ และการยกระดับศักยภาพของครูและผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ทั้งนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดของเทพศิรินทร์ วุฒิยางกูร (2568, น. 20) ที่กล่าวว่า การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานของสถานศึกษาทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ บุคลากร และการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ขององค์กร ในด้านกฎหมาย จริยธรรม และจรรยาบรรณในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ พบว่าเป็นองค์ประกอบสำคัญของสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา เนื่องจากการใช้เทคโนโลยีในองค์กรจำเป็นต้องคำนึงถึงความถูกต้องตามกฎหมาย ความรับผิดชอบต่อสังคม และการเคารพสิทธิของผู้อื่น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ วรรณพัทร ซื่อตรง (2560, น. 937-948) ที่กล่าวว่า คุณธรรมและจริยธรรมเป็นองค์ประกอบสำคัญของภาวะผู้นำที่ช่วยกำกับการบริหารองค์กรให้เป็นไปอย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ รัชฎาพร ธิราวรรณ (2563, น. 315-325) ยังกล่าวว่า กฎหมายและจริยธรรมเป็นกรอบกำกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างเหมาะสมและรับผิดชอบต่อสังคม ขณะเดียวกัน ปิ่นสุดา มังคะรัตน์ (2567, น. 45–55) ได้กล่าวถึงความสำคัญของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยี เช่น พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ และพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (PDPA)

ซึ่งกำหนดแนวทางการใช้ข้อมูลอย่างถูกต้องและปลอดภัย รวมทั้ง นพพร ทองกลัด (2568, น. 245-257) ที่ชี้ให้เห็นว่าหน่วยงานทางการศึกษามีบทบาทในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีอย่างมีคุณธรรม จริยธรรม และความรับผิดชอบ สำหรับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพสมรรถนะการปฏิบัติงานทางการศึกษา พบว่าเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ช่วยให้การบริหารและการจัดการศึกษามีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ทั้งในด้านการสื่อสาร การจัดเก็บข้อมูล และการตัดสินใจ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ เขมนิจ ปรีเปรม (2554, อ้างถึงใน กิตติ วงษ์สมบูรณ์, 2564, น. 1-16) สมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารประกอบด้วยความรู้ ทักษะ และเจตคติ ซึ่งมีบทบาทสำคัญต่อการบริหารระบบสารสนเทศในองค์กร นอกจากนี้ ชุลีกร ภิชาพัชญ์ โหนา (2563, น. 114) และ นราธิป บาลลา (2566, น. 204-205) ยังกล่าวว่า สมรรถนะของผู้บริหารและบุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จขององค์กรและช่วยให้สามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ พิทักษ์ พลคชา และคณะ (2567, น. 171) ยังชี้ให้เห็นว่าการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของบุคลากรทางการศึกษาช่วยส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ในด้านการคิดวิเคราะห์และประเมินผลจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ พบว่าเป็นสมรรถนะสำคัญที่ช่วยให้ผู้บริหารสามารถใช้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจได้อย่างมีเหตุผลและเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ถาวร ศิริจิตร (2564, น. 1-12) ที่กล่าวว่าการมีข้อมูลที่ถูกต้อง รวดเร็ว และเพียงพอ เป็นปัจจัยสำคัญต่อการบริหารและการตัดสินใจขององค์กร นอกจากนี้ โกลัญญา ตายะ และคณะ (2565, น. 14) ยังกล่าวว่าการวิเคราะห์และประเมินผลจากข้อมูลสารสนเทศช่วยให้การดำเนินงานมีความถูกต้อง แม่นยำ และมีประสิทธิภาพ ขณะเดียวกัน ธนุ วงษ์จินดา และคณะ (2568, น. 275) กล่าวว่าการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารจัดการศึกษาและการจัดการเรียนรู้ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการสื่อสาร การทำงานร่วมกัน โดยสรุป สมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยสนับสนุนการบริหารจัดการสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ สามารถใช้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจได้อย่างเหมาะสม และส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของสังคมในปัจจุบันอย่างยั่งยืน

5.2.2 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9

อภิปรายผลตามผลการวิจัยดังนี้

5.2.2.1 สภาพปัจจุบันโดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพสมรรถนะการปฏิบัติงานทางการศึกษา และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ความรู้พื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ อภิปรายผลได้ว่าด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพสมรรถนะการปฏิบัติงานทางการศึกษามีค่าเฉลี่ยสูงสุด อาจเนื่องมาจากการเห็นคุณค่าของครู/บุคลากรทางการศึกษาต่อการนำเทคโนโลยีมาช่วยในการทำงาน เนื่องจากในปัจจุบันสภาพแวดล้อมทางการศึกษาเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะศตวรรษที่ 21 ทำให้ครูและบุคลากรมีโอกาสได้เข้าร่วมอบรม หรือใช้เครื่องมือดิจิทัล เช่น การจัดการเรียนการสอนออนไลน์ การใช้สื่อการสอนดิจิทัล หรือระบบประเมินผลนักเรียน ซึ่งช่วยเพิ่มประสิทธิภาพและลดเวลาการทำงาน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ เยาวลักษณ์ ซื่อสัตย์ (2564, น. 145) ได้กล่าวไว้ว่า

ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีความสามารถในการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ สามารถเลือกใช้โปรแกรมประยุกต์ ระบบเครือข่าย เว็บไซต์ และบทเรียนออนไลน์ได้อย่างเหมาะสม รวมทั้งสามารถวางแผนและพัฒนาระบบการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานและการจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ นารีรัตน์ เพชรคง (2565, น. 241) ยังกล่าวว่า สมรรถนะของผู้บริหารเป็นดัชนีสำคัญที่บ่งชี้ความสำเร็จของการบริหารสถานศึกษา เนื่องจากผู้บริหารมีบทบาทสำคัญในการกำหนดทิศทางและพัฒนาการดำเนินงานขององค์กรให้บรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ ขณะที่ จิรพรรณ หิรัญวรเสฏฐ์ (2555, อ้างถึงใน นานัญ สุดโต และคณะ, 2566, น. 636) ได้อธิบายว่า สมรรถนะเป็นการผสมผสานระหว่างความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะของบุคคลที่ส่งผลต่อความสามารถในการปฏิบัติงานให้สำเร็จตามมาตรฐานหรือสูงกว่ามาตรฐานที่กำหนดเช่นเดียวกัน นราธิป บาลลา (2566, น. 204-205) ได้กล่าวว่า สมรรถนะของผู้บริหารมีความสำคัญต่อการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษา โดยผู้บริหารจำเป็นต้องมีความสามารถในการปรับตัวให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและบริบทการศึกษาที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนและการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ขณะที่ พิทักษ์ พลคชา และคณะ (2567, น. 171) ได้ชี้ให้เห็นว่า การพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของครูและบุคลากรทางการศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และช่วยพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนให้สูงขึ้น ในส่วนของแนวคิดเกี่ยวกับความรู้พื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศยังสอดคล้องกับ พระมหากันตินันท์ เฮงสกุล (2564, น. 8) ที่กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญในการใช้ข้อมูลและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการวางแผนและการตัดสินใจเชิงบริหาร ขณะที่ สุรัตน์วดี ปานโพธิ์ทอง และคณะ (2565, น. 604) ระบุว่าเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเครื่องมือสำคัญในการบริหารจัดการศึกษา ทั้งในด้านการจัดการเรียนการสอน การวางแผนหลักสูตร การประเมินผล และการพัฒนาบุคลากร อีกทั้งของทางด้าน มูหัมมัด สาเกร์ เร๊าะแลบา (2567, น. 109) ได้ชี้ให้เห็นว่า เทคโนโลยีสารสนเทศมีบทบาทสำคัญในการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานขององค์กร รวมทั้งสนับสนุนการบริหารจัดการทรัพยากรและงบประมาณของสถานศึกษาให้เกิดความโปร่งใสและมีประสิทธิภาพ ขณะเดียวกัน ชานนทร์ จริโยทัย (2568, น. 182) ได้อธิบายว่า การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารสถานศึกษาช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานในทุกด้าน ได้แก่ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคลากร และการบริหารงานทั่วไป รวมทั้งสนับสนุนการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์และการวางแผนระยะยาวขององค์กร และจะช่วยยกระดับคุณภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาและการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของสังคมดิจิทัลและการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างยั่งยืน

5.2.2.2 สภาพที่พึงประสงค์โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือการคิดวิเคราะห์ประเมิน ผลที่ได้รับจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ สะท้อนถึงความต้องการของผู้บริหารสถานศึกษา ในการใช้เทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดผลลัพธ์ชัดเจน การคิดวิเคราะห์และประเมินผลเป็นทักษะสำคัญที่เชื่อมโยงกับการตัดสินใจและปรับปรุงกระบวนการใช้เทคโนโลยีในปัจจุบันมักต้องการให้การนำเทคโนโลยีมาช่วยเสริมสมรรถนะไม่เพียงแค่ทำให้สะดวก แต่ต้องสามารถวัดผลหรือประเมินคุณภาพของการทำงานได้ ทั้งนี้การคิดวิเคราะห์และประเมินผลที่ได้รับจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นกระบวนการสำคัญที่ช่วยให้ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถพิจารณา

ตรวจสอบ และตีความข้อมูลหรือผลลัพธ์ที่เกิดจากการใช้เทคโนโลยีได้อย่างมีเหตุผลและเป็นระบบ อันนำไปสู่การตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับบริบทของการบริหารจัดการศึกษาในยุคดิจิทัล ทั้งนี้ เทคโนโลยีสารสนเทศมีบทบาทสำคัญในการรวบรวม ประมวลผล และถ่ายทอดข้อมูลอย่างรวดเร็วและแม่นยำ ซึ่งช่วยสนับสนุนการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจและการพัฒนาการดำเนินงานขององค์กร สอดคล้องกับ ถาวร ศิริจิตร (2564, น. 1-12) อย่างไรก็ตาม การใช้เทคโนโลยีให้เกิดประสิทธิภาพจำเป็นต้องอาศัยความเข้าใจและความสามารถในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีให้เหมาะสมกับบริบทขององค์กรและกระบวนการจัดการความรู้ โกลัญญา ตายะ และคณะ (2565, น. 14) นอกจากนี้ การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศยังมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การพัฒนาวิชาชีพครู และการบริหารจัดการสถานศึกษาในยุคดิจิทัล โดยช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ และการรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี ทิวาพร อรรคอำนวย (2565, น. 39) ขณะเดียวกัน การคิดวิเคราะห์และประเมินผลจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศยังเกี่ยวข้องกับการใช้เครื่องมือดิจิทัลในการรวบรวม จัดเก็บ และวิเคราะห์ข้อมูลอย่างถูกต้องและเหมาะสม เพื่อให้ข้อมูลสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น การคิดวิเคราะห์และประเมินผลจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศจึงเป็นสมรรถนะสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล เนื่องจากช่วยให้สามารถวิเคราะห์ข้อมูล เปรียบเทียบแหล่งข้อมูล ประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูล ตลอดจนพิจารณาประสิทธิภาพและผลกระทบของเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในการดำเนินงาน ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาการบริหารจัดการสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ โปร่งใส และสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและเทคโนโลยีในปัจจุบัน

5.2.2.3 ความต้องการจำเป็นโดยรวมมีค่า $PNI_{modified}$ เท่ากับ 0.56 โดยด้านที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ การคิดวิเคราะห์ประเมิน ผลที่ได้รับจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การคิดวิเคราะห์และประเมินผลที่ได้รับจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นกระบวนการสำคัญที่ช่วยให้ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถพิจารณา ตรวจสอบ และตีความข้อมูลหรือผลลัพธ์จากการใช้เทคโนโลยีได้อย่างเป็นระบบ ส่งผลให้การตัดสินใจทางการบริหารมีความถูกต้องและสอดคล้องกับบริบทของการบริหารจัดการศึกษาในยุคดิจิทัล ทั้งนี้ เทคโนโลยีสารสนเทศมีบทบาทสำคัญในการรวบรวม ประมวลผล และถ่ายทอดข้อมูลอย่างรวดเร็วและแม่นยำ ซึ่งช่วยสนับสนุนการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อใช้ในการตัดสินใจและพัฒนาการดำเนินงานขององค์กร ถาวร ศิริจิตร (2564, น. 1-12) อย่างไรก็ตาม การใช้เทคโนโลยีให้เกิดประสิทธิภาพจำเป็นต้องอาศัยความเข้าใจและความสามารถในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีให้เหมาะสมกับบริบทขององค์กรและกระบวนการจัดการความรู้ โกลัญญา ตายะ และคณะ (2565, น. 14) ในส่วนการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศยังมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาการเรียนรู้ การพัฒนาวิชาชีพครู และการบริหารจัดการสถานศึกษา โดยช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ และการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีในยุคดิจิทัล (ทิวาพร อรรคอำนวย, 2565, น. 39) ขณะเดียวกัน การคิดวิเคราะห์และประเมินผลจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศยังเกี่ยวข้องกับการใช้เครื่องมือดิจิทัลในการรวบรวม จัดเก็บ และวิเคราะห์ข้อมูลอย่างถูกต้องและเหมาะสม เพื่อให้ข้อมูลสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ธิดาทิพย์ กิจสุวรรณสุข, 2566) ในด้านการบริหารสถานศึกษา ผู้บริหารจำเป็นต้องมีความสามารถในการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ในการบริหารและพัฒนาคุณภาพการศึกษา รวมทั้งปรับเปลี่ยน

กระบวนการดำเนินงานให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคใหม่ สำหรับการคิดวิเคราะห์และประเมินผลจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศจึงเป็นสมรรถนะสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล เนื่องจากช่วยให้สามารถวิเคราะห์ เปรียบเทียบ และประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูล ตลอดจนพิจารณาประสิทธิภาพ และผลกระทบของเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในการดำเนินงาน อันนำไปสู่การพัฒนาการบริหารจัดการสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ โปร่งใส และสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมในปัจจุบัน

5.2.3 ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9

สรุปผลแนวทางประกอบด้วย 12 แนวทาง ในส่วนการนำแนวทางไปใช้กำหนดเป็นคู่มือการพัฒนาประกอบด้วยรายละเอียดดังนี้ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหา 4) กระบวนการพัฒนา และ 5) การวัดและประเมินผล โดยกำหนดเนื้อหา 4 โมดูล จากองค์ประกอบดังนี้ 1) ความรู้พื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ 2) กฎหมาย จริยธรรมและจรรยาบรรณในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 3) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพสมรรถนะการปฏิบัติงานการทางการศึกษา และ 4) การคิดวิเคราะห์ประเมินผลที่ได้รับจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และกำหนดวิธีการพัฒนาตามโมเดล 70:20:10 คือ 70% การเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง, 20% การเรียนรู้จากผู้อื่น และ 10% การฝึกอบรม ผลการวิจัยสะท้อนความเป็นระบบของแนวทางที่มุ่งเปลี่ยนพฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาจากระดับแนวคิดสู่การปฏิบัติจริงอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งสอดคล้องกับเกณฑ์คู่มือที่ดีที่ต้องมีความชัดเจน เข้าใจง่าย เรียงลำดับขั้นตอนเหมาะสม แยกหมวดหมู่ดี มีแบบฟอร์มหรือเครื่องมือควบคุมงาน และผ่านการทดลองใช้-ปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง (ปรีชา ช้างขวัญยืน, 2554, น. 19–20, วัฒนา ฉิมประเสริฐ, 2554, น. 15–16, สิริกร ประสพสุข, 2555, น. 20) อีกทั้งองค์ประกอบคู่มือที่กำหนดไว้ยังครอบคลุมสาระสำคัญแบบ “Who-What-Where-When-Why” ผ่านการระบุวัตถุประสงค์ ขอบเขต คำจำกัดความ ผู้รับผิดชอบ ขั้นตอน เอกสารอ้างอิง แบบฟอร์ม และระบบบันทึก ซึ่งช่วยให้การนำไปใช้ในสถานศึกษามีมาตรฐาน ตรวจสอบได้ และลดความคลาดเคลื่อนในการปฏิบัติ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2562, น. 33, นันท์มนัส รอดทัศนา, 2554, น. 5) 2) ในส่วนกระบวนการพัฒนาโดยการการเลือกใช้แนวคิดตามโมเดล 70:20:10 ซึ่งถือได้ว่ามีนัยสำคัญต่อการพัฒนาภาวะผู้นำการเรียนรู้ เพราะชี้ว่าหลักสำคัญของการเรียนรู้เกิดจากประสบการณ์งานจริง (70%) เสริมด้วยการเรียนรู้จากผู้อื่นและปฏิสัมพันธ์เชิงวิชาชีพ (20%) และเพิ่มเติมองค์หความรู้และคิดด้วยการฝึกอบรมเชิงทฤษฎี (10%) ซึ่งเหมาะกับสมรรถนะเชิงจริยธรรมที่ต้องมีการฝึกปฏิบัติในสถานการณ์จริง ที่ไม่ใช่เพียงการรับความรู้ในห้องอบรมเท่านั้น (Lombardo & Eichinger, 1996, พัชรา วาณิชวศิน, 2560, น. 168–182) ดังนั้นผลการประเมินที่แนวทางมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด จึงสรุปได้ว่าองค์ประกอบของคู่มือ การกำหนดเนื้อ 4 โมดูล ตามผลการศึกษาองค์ประกอบ และการนำการพัฒนาตามโมเดล 70:20:10 มีความสอดคล้องกับหลักวิชาการด้านการจัดทำคู่มือและหลักการพัฒนาผู้นำ ส่งผลให้แนวทางทั้ง 12 ข้อมีศักยภาพในการนำไปใช้จริงและขยายผลในโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิผลและต่อเนื่อง

5.3 ข้อเสนอแนะ

การวิจัยแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

5.3.1.1 ผลการวิจัยพบว่าองค์ประกอบสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย ความรู้พื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ กฎหมาย จริยธรรมและจรรยาบรรณในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพสมรรถนะการปฏิบัติงานทางการศึกษา และการคิดวิเคราะห์ประเมินผลที่ได้รับจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ หน่วยงานต้นสังกัดควรนำองค์ประกอบดังกล่าวไปประกอบการใช้เป็นกรอบสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อพัฒนาศักยภาพผู้บริหารให้มีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5.3.1.2 ควรนำแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาที่จัดเป็น 4 โมดูลไปใช้ตามลำดับความต้องการจำเป็น โดยออกแบบกิจกรรมพัฒนาให้สอดคล้องกับแนวคิด 70:20:10 คือ การอบรมเพื่อสร้างความเข้าใจ (10%) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้หรือโค้ชชิ่งในเครือข่าย (20%) และการลงมือปฏิบัติจริงในงานประจำ (70%) เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงพฤติกรรมและเชิงระบบอย่างแท้จริง

5.3.1.3 ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาตามโมเดล 70:20:10 มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ศูนย์การศึกษาพิเศษในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 ควรนำคู่มือการพัฒนาไปใช้จริง ส่งเสริมการใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการสถานศึกษา เช่น ระบบฐานข้อมูลนักเรียน ระบบบริหารงานบุคคล และระบบติดตามประเมินผล เพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการตัดสินใจและการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา

5.3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

5.3.2.1 ควรขยายขอบเขตการศึกษาไปยัง กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษาต่าง ๆ เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของทักษะผู้บริหารตามบริบทขององค์กรการศึกษาในแต่ละระดับ

5.3.2.2 ควรมีการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการบริหารจัดการสถานศึกษา เพื่อให้เห็นผลลัพธ์ของการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ต่อคุณภาพการบริหารและการจัดการศึกษา

5.3.2.3 ควรมีการวิจัยในเชิงติดตามผลเป็นระยะเวลาอย่างต่อเนื่อง ในการประเมินความยั่งยืนของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพสมรรถนะการปฏิบัติงานทางการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมดิจิทัล

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

กนกอร สมปราชญ์. (2560). ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน การศึกษาทฤษฎีฐานราก. *วารสารวิชาการและวิจัยสังคมศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น*, 12(34), 51–65.

กัญญา เกิดอินทร์. (2566). การศึกษาภาวะผู้นำและแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1. *วารสารวิจัยวิชาการ,* 6(5), 112-113.

กิตติ วงษสมบูรณ์, โสภนา สุดสมบูรณ และรัตนา ดวงแกว. (2564). ปัจจัยที่สงผลต่อสมรรถนะเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 11. *การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ* มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 11(1), 1-16.

โกลัญญา ตายะ และพิมพ์รภัส งามสันติวงศ์. (2565). การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเครื่องมือในการแบ่งปันและการจัดการความรู้ในองค์กร. *วารสารวิชาการเทคโนโลยีป้องกันประเทศ,* 3(9), 10-14.

จอมพงศ์ มงคลวนิช. (2561). *การบริหารองค์การและบุคลากรทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ทวีพิร้นท์ (1991) จำกัด.

จตุรงค์ ธนะสีลังกูร. (2563). กรณีศึกษานวัตกรรมการบริหารและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอนของผู้อำนวยการโรงเรียน ขนาดเล็กที่มีการปฏิบัติเป็นเลิศ: รางวัล OBEC AWARDS ระดับชาติ ประจำปีการศึกษา 2562. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น,* 47(2), 205-215.

จักรพันธุ์ จันทร์เจริญ. (2564). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (สช.) ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง. *วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ*, 10(2), 45–6

จันทรานี สงวนนาม. (2553). *ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 3). นนทบุรี: บุ๊ค พอยท์.

จรุณี เก้าเอี้ยน. (2557). เทคนิคการบริหารวิชาการในสถานศึกษา. สงขลา: ชานเมืองการพิมพ์.

จารุนันท์ ผิวผาง. (2564). ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2. *วารสารรัชต์ภาคย์ มหาวิทยาลัยนครพนม,* 15(39), 96-108.

จารุภา สังขารมย์. (2560). *รายงานการวิจัยเรื่อง การพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้ปฏิบัติหน้าที่ประชาสัมพันธ์ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

จิรภัทร นามพุทธา และวิรัลพัชร วงศ์วัฒน์เกษม. (2567). การบริหารการทำงานเป็นทีมของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโซนศรีสองรัก สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดเลย. *วารสารเสียงธรรมจากมหายาน*, 10(1), 157-169.

จีรภา แก้วการะเกตุ. (2567). สมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 1. *วารสารศิลปศาสตร์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี*, 5(1), 13-26

จีระศักดิ์ นามวงษ์. (2563). *การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ศรีสะเกษ เขต 1*. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

จุรีพร นิลแก้ว และสมใจ สืบเสาะ. (2565). บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศด้านการจัดการเรียนรู้ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพรเขต 1. *วารสารนวัตกรรมการศึกษาและการวิจัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ จังหวัดนครปฐม*, 7(1), 83-98.

จำลักษณ์ ขุนพลแก้ว. (2558). *การบริหาร Call Center แบบมืออาชีพ Bangkok Biz News.* สืบค้นจาก https://ph01.tci-thaijo.org/index.php/csnp_veis1/article/view/244105

ฉวีวรรณ ฉัตรวิไล. (2560). *สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินการตามมาตรฐานเทคโนโลยีสารสนเทศสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 จังหวัดฉะเชิงเทรา.* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.

ชาคริสต์ ยิบพิกุล. (2568). นวัตกรรมการบริหารสถานศึกษาท่ามกลางความเปลี่ยนแปลง. *วารสารสมาคมพัฒนาวิชาชีพการบริหารการศึกษาแห่งประเทศไทย,* 7(2), 616–633.

ชนานัญ สุดโต, พรเทพ เสถียรนพเก้า และวัลนิกา ฉลากบาง. (2566). องค์ประกอบของสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูในสถานศึกษา สังกัดสานักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย. *Journal of Roi Kaensarn Academi*, 8(5), 1-19.

ชานนทร์ จริโยทัย. (2568). เทคโนโลยีในการบริหารสถานศึกษา *การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 8 “ก้าวข้ามขอบเขตความรู้สู่การเปลี่ยนแปลงและพัฒนาอย่างยั่งยืน”* มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.

ชาญณรงค์ กตคุโณ. (2568). พระพุทธศาสนากับการบูรณาการศาสตร์สมัยใหม่. *วารสารพุทธนวัตกรรมและการจัดการ*, 8(1), 324–337.

ชาญชัย อาจินสมาจาร. (2560). *การบริหารการศึกษาและทรัพยากรทางการศึกษา.* กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สถาบันเพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการ.

ชุลีกร นวลสมศรี และสุทธิศักดิ์ จันทวงษ์โส. (2563). สมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่พึงประสงค์สำหรับการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์กรภาครัฐในยุคประเทศไทย 4.0. *วารสารมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์*, 12(2), 181-204

ชูชัย สมิทธิไกร. (2563). *การคัดเลือกและการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร.* กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เชาวลิต ยิ้มแย้ม. (2566). *ความต้องการจำเป็นและแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1.* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

ฐานิตา แก้วศรี, รุจโรจน์ แก้วอุไร และพิชญาภา ยวงสร้อย. (2565). การบูรณาการโค้ดดิ้งในการจัดเรียนการสอน. *Journal of Professional Routine to Research Volume,* 10(1), 1-10

ณรงค์วิทย์ แสนทอง. (2565). *มารู้จัก Competency กันเถอะ.* กรุงเทพฯ: เอช อาร์ เซ็นเตอร์.

ณัฐวุฒิ ประเสริฐศรี (2556) *การนำเสนอแนวทางการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2.* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

ดวงหทัย สุขเมือง. (2567). คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคโลกพลิกผันเพื่อการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการเรียนการสอน. *วารสารวิชาการและวิจัยสหวิทยาการ*, 5(3), 278-335.

ดาราพร เชยเถื่อน. (2561). *สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10.* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). นครปฐม: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.

ดาราศักดิ์ นพสถิตย์, เบญจพร ชนะกุล และสุภาพ เต็มรัตน์. (2568). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครศรีธรรมราช. *วารสาร มจร.อุบลปริทรรศน์,* 10(1), 191-202.

ถวิล อรัญเวศ. (2560). ผู้บริหารสถานศึกษากับภาวะผู้นำ. *วารสารครุศาสตร์ มหาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช,* 34(1), 1–15.

ทิวาพร อรรคอำนวย. (2565). การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นฐานการจัดการเรียนการสอนนาฏศิลป์ในยุคโลกพลิกผัน (VUCA World). *วารสารราชพฤกษ์*, 20(2), 16-20.

ทวีโชค เหรียญไกร. (2566). การบูรณาการพระพุทธศาสนาในการจัดการเรียนการสอน. *วารสารมหาจุฬานาครทรรศน*, 10(4), 44–54.

เทพศิรินทร์ วุฒิยางกูร. (2568). การบริหารงานวิชาการโดยใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์. *วารสารระบบนิเวศการเรียนรู้และปัญญา*, 3(1), 1-20.

ธรรมนูญ บุญเรือง. (2568). การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล. *วารสารการบริหารการศึกษา,* 15(1), 41–54.

ธนัสสรณ์ พลอยทับทิม. (2559). *การศึกษาสภาพและแนวทางพัฒนาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตภาคเหนือตอนล่าง.* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.

ธนุ วงษ์จินดา, สาธกา ตาลชัย และสุวัฒนพงษ์ ร่มศรี. (2568). การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม. *วารสารส่งเสริมและพัฒนาวิชาการสมัยใหม่,* 3(1), 198-.275

ธีระ รุณเจริญ. (2553). *ความเป็นมืออาชีพในการจัดและบริหารการศึกษายุคปฏิรูปการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: แอล.ที.เพรส.

ธีระ รุญเจริญ. (2562). *ทิศทางการจัดการเรียนรู้สู่การศึกษา 4.0 ในยุคดิจิทัล*. ใน รวมบทความการบริหารการศึกษากับการพัฒนาการจัดการเรียนรู้สู่การศึกษาในยุคดิจิทัล ชุดที่ 1 (น. 5–9). อุบลราชธานี: วิทยาการพิมพ์ 1973.

ธีระพล เพ็งจันทร์ (2555). *การบริหารจัดการสถานศึกษา.* อุดรธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.

ธีระรัตน์ คันธิวงศ์. (2560, น. 17). *การศึกษาการบริหารงานการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2.* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

ธำรงศักดิ์ คงคาสวัสดิ์. (2565). *เริ่มต้นอย่างไรเมื่อจะนำ Competency มาใช้ในองค์กร.* กรุงเทพฯ: สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น).

นภาพร จันทร์บุตร. (2567). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์. *วารสารการบริหารการศึกษาและนวัตกรรมการศึกษา*, 4(1), 14-27.

นพพงษ์ บุญจิตราดุล. (2557). *หลักการและทฤษฎีการบริหารการศึกษา.* กรุงเทพฯ: ตีรณสาร.

นันท์มนัส รอดทัศนา. (2554). *การจัดทำคู่มือจัดกิจกรรมพัฒนาความมีวินัยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสารสาสนวิเทศบางบอน* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). กรุงเทพ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

นิลุบล กลั่นเขตรกิจ, รัตติกาล บัวสิงคำ, ปิยวรรณ หงส์สุวรรณ และสถิรพร เชาวน์ชัย. (2567). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1. *วารสารวิจยวิชาการ,* 6(5), 329-358

นพพงษ์ บุญจิตราดุล. (2557). หลักการและทฤษฎีการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: ตีรณสาร.

นราธิป บาลลา. (2566). แนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก. *วารสารการบริหารนิติบุคคลและนวัตกรรมท้องถิ่น*, 9(4), 204-205.

นารีรัตน์ เพชรคง. (2565). สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ในพื้นที่เขตจตุจักร. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์,* 8(1), 241-252.

เนาวรัตน์ หอมขจร. (2566). การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลจัดการเรียนรู้ด้านภูมิศาสตร์ ความท้าทาย] สำหรับครูสังคมศึกษา. *วารสารบัณฑิตศึกษาปริทรรศน์ วิทยาลัยสงฆ์นครสวรรค์*, 11(3), 101-108.

นิลุบล กลั่นเขตรกิจ, รัตติกาล บัวสิงคำ, ปิยวรรณ หงส์สุวรรณ, สถิรพร เชาวน์ชัย. (2567). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต1. *Journal of Roi Kaensarn Academi*, 9(10), 358–367.

เนาวรัตน์ หอมขจร. (2566). การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลจัดการเรียนรู้ด้านภูมิศาสตร์ ความท้าทายสำหรับครูสังคมศึกษา. *วารสารบัณฑิตศึกษาปริทรรศน์ วิทยาลัยสงฆ์นครสวรรค์,* 11(3), 100-108.

นฤมล อินทพงษ์. (2560). ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น*, 40(2), 45–60.

บริพัฒน์ สารผล. (2565). *ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานบุคคล ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี.* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

บุญมี พรมสวัสดิ์. (2563). การเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารโรงเรียน. *วารสารการบริหารการศึกษา*, 14(2), 88-99.

บุศรา ปุณริบูรณ์. (2563). ภาวะผู้นำทางการศึกษา: ความหมายและความสำคัญ. *วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏ*, 12(1), 19-25.

บุษกร สุขแสน. (2557). ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. *วารสารบัณฑิตศึกษา มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์*, 3(1), 27–46.

มูฮำหมัด ตาเห. (2562). บทบาทผู้บริหารสถานศึกษา. *วารสารศึกษาศาสตร์*, 39(2), 40–52.

ปุญญพัฒน์ สิงห์จารย์. (2564). *การพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ*. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

ปุณณิฐฐา มาเชค. (2563). แนวคิดและกระบวนการสำคัญในการวิจัยทางการบริหารการศึกษา. *วารสารครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,* 48(1), 186–205.

ประจักษ์ ภูคงกิ่ง, ศักดิ์สิทธิ์ ฤทธิลัน และสุพจน์ ดวงเนตร. (2566). การศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 2. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม*, 17(3), 271-287.

ประสิทธิ์ สระทอง. (2565). การวิจัยทางการศึกษาเพื่อสร้างนวัตกรรมที่ส่งผลต่อความฉลาดทางอารมณ์. *วารสารสิรินธรปริทรรศน์*, 23(2), 14-26.

ปวิดา จันทะขาล, ภัธภร หลั่งประยูร, ธีระวัฒน์ มอนไธสง. (2567). แนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา. *วารสารมณีเชษฐารามวัดจอมมณี*, 7(5), 928-941.

พระมหากันตินันท์ เฮงสกุล. (2564). เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษา. *วารสารนวัตกรรมการจัดการศึกษาและการวิจัย,* 3(1), 1-8.

พรทิพย์ ไชยพนาพันธ์. (2564). แนวทางการพัฒนาสมรรถนะทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาส. *วารสารJournal of Roi Kaensarn Academi*, 6(9), 70-84

พรพิมล อินทรรักษา. (2564). แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราชเขต 4. *วารสารพุทธสังคมวิทยาปริทรรศน์*, 6(3), 115-129.

พรพิศ อินทะสุระ. (2561). *สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). เลย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.

พัชรพร สันติวิจิตรกุล. (2553). *การพัฒนาคู่มือวิจัยในชั้นเรียนสำหรับครูผู้สอนในโรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุราษฎรธานี 1 (ดอนสักผดุงวิทย).* สุราษฎรธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎรธานี.

พัชราภรณ์ ดวงชื่น. (2567). การบริหารการศึกษาแห่งโลกอนาคต (Educational Administration of the Future World). *วารสารวิชาการ มจร บุรีรัมย์,* 9(2), 335–347.

พัทธนันท์ สุวรรณสิงห์, สาวิตรี เถาว์โท และเกษศิริ ทองเฉลิม. (2566). การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่องข้อมูลข่าวสารและการใช้เทคโนโลยี กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. *วารสารวิจัยและประเมินผลอุบลราชธานี,* 12(1), 46-57.

พิมพิไล ถือธรรม. (2550). *คู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น.* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

พิชญาภา ยวงสร้อย. (2566). การพัฒนาการเรียนการสอนแบบผสมผสานด้วยการจัดการเรียนรู้ออนไลน์ร่วมกับการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมการทำงานเป็นทีม. *วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์,* 18(2), 1-78.

พิมลพรรณ เพชรสมบัติ. (2566). ผู้บริหารกับการทำงานเป็นทีม. *วารสารครุศาสตร์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์*, 4(1), 1-46.

พิทักษ์ พลคชา, ขอบฟ้า จันทร์เจริญ และจักรพันธุ์ จันทร์เจริญ. (2567). การพัฒนาการส่งเสริมครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการจัดการเรียนการสอนแบบ New Normal. *วารสารราชนครินทร์*, 21(2), 155-171.

พิรุณศักดิ์ มหานิติพงษ์, เจริญวิทย์ สมพงษ์ธรรม, ชารี มณีศรี และศันสนีย์ บุญเฉลียว. (2564). สภาพและแนวทางพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5. *วารสารนวัตกรรมการศึกษาและการวิจัย*, 5(1), 59-73.

พิศมัย พวงคำ. (2566). *สมรรถนะของบุคลากรสายสนับสนุนวิชาการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ไพศาล วรคำ. (2564). *การวิจัยทางการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 12). มหาสารคาม: ตักสิลาการพิมพ์.

ภิชาพัชญ์ โหนา. (2563). รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในยุคประเทศไทย 4.0. *วารสารมนุษยศาสตรและสังคมศาสตร (สทมส.),* 26(1), 87-114.

ภัทรสุดา ธีรชาญวิทย์. (2565). แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3. *วารสาร มจร อุบลปริทรรศน*, 7(2), 14-46.

ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ. (2556). *การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

มูหัมมัดสาเกร์ เร๊าะแลบา. (2567). การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการพัฒนาองค์กรสู่ความเป็นเลิศในยุคดิจิทัล. *วารสารอินทนิลบริหารศาสตร์*, 1(1), 80-109.

ยุวดี จิตตโสภา. (2557). *สมรรถนะในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1*. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.

เยาวลักษณ์ ซื่อสัตย์, สุรางคนา มัณญานนท์ และเจริญวิชญ์ สมพงษ์ธรรม. (2564). การศึกษาสมรรถนะและแนวทางพัฒนาด้านการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายสหวิทยา เขต 8 (ศรีนครอัจจะ) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33. *วารสารนวัตกรรมการศึกษาและการวิจัย*, 5(1) ,110-145.

รัชฎาพร ธิราวรรณ. (2560). การพัฒนาการรู้สารสนเทศเชิงคุณธรรมและพฤติกรรมเชิงจริยธรรมโดยใช้แหล่งเรียนรู้เชิงคุณธรรมของนักศึกษาหลักสูตรเทคโนโลยีสารสนเทศ. *วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์*, 6(2 ฉบับพิเศษ), 315–325.

รัตน์ดา เลิศวิชัย, ธีระ รุญเจริญ. (2562). องค์ประกอบภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนของครูสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา. *วารสารบริหารการศึกษาบัวบัณฑิต*, 17(1), 669–683

รัตนาวดี เที่ยงตรง, ฉลอง ชาตรูประชีวิน. (2565). การศึกษาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2. *Journal of Roi Kaensarn Academi,* 7(8), 375-415

วรชัย วิภูอุปรโคตร. (2564). แนวทางการบริหารสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในยุค 4.0. *วารสารวิจัย มข. สาขามนุษยศาสตรและสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น*, 9(1), 42-66.

วรินทร จินดาวงศ์. (2566). การบูรณาการการเรียนรู้ตามหลักไตรสิกขา. *วารสารสหวิทยาการนวัตกรรมปริทรรศน์*, 7(5), 393-405

วิลาสินี แสนวัง, ณรงค์เดช รัตนานนท์เสถียร และสุนิสา ละวรรณวงษ์. (2566). การบูรณาการพระบรมราโชบายด้านการศึกษาสู่การจัดการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. *วารสาร มจร กาญจนปริทรรศน์*, 4(2), 269–281.

วศินี หนุนภักดี. (2560). การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านสมรรถนะของผู้บริหารเทคโนโลยีสารสนเทศระดับสูงของหน่วยงานภาครัฐในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล. *วารสารวิชาการบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสวนดุสิต,* 13(2), 173–187.

ศกลวรรณ พาเรือง, รุ่งอรุณ พรเจริญ และธิติ ธาราสุข .(2567). การพัฒนาหลักสูตรเทคนิคการตีความการเคลื่อนไหวของกราฟราคาด้วยการบูรณาการการคิดเชิงระบบร่วมกับทฤษฎีของบลูม. *Journal of Roi Kaensarn Academi,* 9(12), 1877–1896.

ศักดิ์คเรศ ประกอบผล. (2565). การบริหารจัดการสภาพแวดล้อมการเรียนรู้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในวิถีความปกติใหม่. *Journal of Educational Studies*, 16(1), 51-64.

ศักธินันท์ ศรีหาบงค์ และพระมหากิตติ กิตฺติเมธี. (2567). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล. *Journal of Applied Education*, 2(6), 19-41.

ศิรินภาวรรณ ทุมคำ. (2559). *การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1.* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

ศรีประภา ฮองต้น. (2565). *การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษากับจริยธรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 3* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.

ศุภมาส วิสัชนาม. (2560). บทบาทผู้บริหารสถานศึกษา. *วารสารครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี,* 33(2), 32–40.

สถาปนิก อัจจิมากลุ, ระพีพรรณ พิริยะกล, นภาพร ขันธนภา. (2565). ผลประกอบการธุรกิจก่อสร้างจากการนำความคิดสร้างสรรค์ การจัดการบนฐานคุณค่าและความสามารถในการทำกำไร *วารสารการจัดการสมัยใหม่,* 20(1), 65-76.

สมชาย เทพแสง (2559). *กลยุทธ์ของผู้นำร่วมสมัย*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์วิทยาลัยเทคโนโลยีดอนบอสโก.

สมเดช สาวันดี. (2553). *การนำเสนอรูปแบบการบริหารการศึกษาปฐมวัยในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต้นแบบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 5.* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

สมยงค์ แก้วสุพรรณ. (2552). *รูปแบบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีประสิทธิผลเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษา.* (วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

สัมฤทธิ์ กางเพ็ง. (2566). พุทธบริหารการศึกษา: แนวคิด และการบูรณาการ. *Journal of Applied Education*, 1(5), 27–38.

สิทธิศักดิ์ เพ็ชรยิ้ม. (2563). *การทำงานเป็นทีมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22.* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

สีวรรณ์ ไชยกุล. (2562). *การบริหารงานบุคลากรของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 3.* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). สงขลา: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.

สุกฤตยา ปงกันทา. (2561). กลยุทธ์การพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1. *วารสารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร, 29*(2), 20–28.

สุกัญญา เกิดอินทร์. (2566). การศึกษาภาวะผู้นำและแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1 *วารสารวิจัยวิชาการ,* 6(5), 112-113.

สุนันทา สมใจ. (2561). การบริหารสถานศึกษาด้วยภาวะผู้นำทางเทคโนโลยี. *วารสารวิทยาลัยดุสิตธานี*, 12(1), 31–41.

สุนทร โคตรบรรเทา. (2560). *การบริหารการศึกษา: หลักการและทฤษฎี* (ฉบับปรับปรุง). กรุงเทพฯ: ปัญญาชน.

สุธรรม ธรรมทัศนานนท์. (2561). การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. *วารสารวิจัยทางการศึกษา*, 13(2), 169–182.

สุวิมล ว่องวานิช. (2562). *การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุวัฒนพงษ์ ร่มศรี, สาธกา ตาลชัย และธนุ วงษ์จินดา. (2568). บทบาทของครูในการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียน. *วารสารสหศาสตร์การพัฒนาสังคม,* 3(1), 231-241.

สุรพงษ์ อนันต์ธนสาร และสมใจ สืบเสาะ. (2566). การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์. *วารสารวิชาการการจัดการภาครัฐและเอกชน*, 5(3), 252-274.

สุรัตน์ จันทโช, เริงวิชญ์ นิลโคตร และวัยวุฒิ บุญลอย. (2566). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษายุคโลกพลิกผันที่ส่งผลต่อการประยุกต์ใช้ เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการเรียนการสอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด. *วารสารมหาจุฬานาครทรรศน์*, 10(6), 97-126.

สุรัตน์วดี ปานโพธิ์ทอง, สุวิทย์ ภาณุจารี และวีระวัฒน์ พัฒนกุลชัย. (2565). เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานสถานศึกษาที่มีความสำคัญต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอนในยุคศตวรรษที่ 21. *วารสารนวัตกรรมการศึกษาและการวิจัย*, 6(2), 581-604.

สุรีรัตน์ โตเขียว. (2560). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา. *วารสารวิจัยและนวัตกรรมทางการศึกษา*, 3(1), 20–30.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553.*

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2560). *การขับเคลื่อนการศึกษามัธยมศึกษาไทย 4.0 เพื่อการมีงานทำแห่งศตวรรษที่ 21.* กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2561). *การใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อการเรียนการสอนของศึกษานิเทศก์และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.* กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ สกสค. ลาดพร้าว.

สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2565). หลักการพื้นฐานการศึกษาพิเศษ. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (2562). *คู่มือการบริหารการเปลี่ยนแปลงเพื่อเสริมสร้างความเป็นเลิศในการปฏิบัติราชการของหน่วยงานภาครัฐ.* กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.).

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2568). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.

สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2551). “การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนการสอน” *โครงการเทคโนโลยีสารสนเทศตามพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ พิมพ์ครั้งที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๑.*

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2563). *การพัฒนาสมรรถนะครูมืออาชีพด้านการจัดการเรียนรู้ยุคใหม่โดยใช้แหล่งเรียนรู้และเทคโนโลยีเป็นฐาน.* กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา.

หอมหวน แสนเวียงจันทร์. (2559). *สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการบริหารงานบุคคลอำเภอกบินทร์บุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2.* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.

อารีย์ เอี่ยมรอด. (2568). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในศตวรรษที่ 21* การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 8 “ก้าวข้ามขอบเขตความรู้สู่การเปลี่ยนแปลงและพัฒนาอย่างยั่งยืน” กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.

อริสา คงกะพัน, สาธร ทรัพย์รวงทอง และสุพัฒนา หอมบุปผา. (2567). การศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3. *วารสารการบริหารการศึกษาและนวัตกรรมการศึกษา*, 4(1), น.134–146.

อนุชิต พันธ์กง. (2563). *การพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22.* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

อภิศญารัศมิ์ ประราศี. (2561). *โปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา.* (วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

อัยรีน สมาแอ. (2562). *การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 3.* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). สงขลา: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่).

อานนท์ ศักดิ์วรวิชญ์. (2564). แนวความคิดเรื่องสมรรถนะ. กรุงเทพฯ: *Chulalongkorn Review.*

อารีย์ เอี่ยมรอด. (2568). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในศตวรรษที่ 21. *การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 8* มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.

อธิรพงษ์ เจริญยัง และฉัตรกุล เอื้อพิพัฒนากูล. (2568). การบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการคิดสร้างสรรค์ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร. *วารสาร มจร. อุบลปริทรรศน์,* 10(1), 879-880.

ฮานาน ยะหริ่ง. (2568) *ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดยะลา.* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). ยะลา: มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.

Bartol, K. M. (1991). *Management.* New York: McGraw-Hill.

Bass, B. M. (1990). From transactional to transformational leadership: Learning to share the vision. *Organizational Dynamics,* 18(3), 19–31.

Burns, J. M. (1978). *Leadership.* New York: Harper & Row.

Caldwell, B. J. (2000). *Educational leadership.* London: Routledge.

Gunningham, P., & Cordeiro, P. (2000). *Educational leadership: A bridge to improved practice.* Boston, MA: Allyn & Bacon.

Hallinger, P. (2003). Leading educational change: Reflections on the practice of instructional and transformational leadership. *Cambridge Journal of Education,* 33(3), 329–352.

Hallinger, P. (2015). Instructional leadership and leadership for learning. *Journal of Educational Administration,* 53(2), 126–146.

Hilberg, J. S. (2008). *Improving achievement through culturally responsive teaching and leadership*. Washington, DC: Education Alliance at Brown University.

Hoy, W. K., & Miskel, C. G. (2001). *Educational administration: Theory, research, and practice* (6th ed.). New York, NY: McGraw-Hill.

Kouzes, J. M., & Posner, B. Z. (2016). *Learning leadership: The five fundamentals of becoming an exemplary leader.* San Francisco, CA: Jossey-Bass.

Lacocca, L. (2011). *Leadership in change.* New York, NY: Random House.

Leithwood,K., & Jantzi, D. (2006). Transformational school leadership for large-scale reform: Effects on students, teachers, and their classroom practices. *School Effectiveness and School Improvement,* 17(2), 201–227.

McClelland. (1993). Testing for competence rather than intelligence. *American Psychologist,* 28(1), 1–14

Oxford University Press. (1998). *Oxford English dictionary* (2nd ed.). Oxford, UK: Oxford University Press.

Society for Technology in Education. (2009). *National educational technology standards for administrators (NETS-A)*. Eugene, OR: ISTE.

UNESCO. (2008). *ICT competency standards for teachers: Policy framework*. Paris: UNESCO.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.

รายนามผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวชี้วัด
สมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริม
ประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9

ที่	ชื่อ	ตำแหน่ง
1	ดร.สุวรรณ บัวพันธ์	อนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านการศึกษาใน อ.ก.ค.ศ. สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
2	อาจารย์อนุสรณ์ ถูสินแก่น	คณบดี คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
3	ดร. เจษฎา เวียงพล	ผู้อำนวยการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์
4	นายมีเกียรติ นาสมตรึก	ผู้อำนวยการโรงเรียนกาฬสินธุ์ปัญญานุกูล จังหวัดกาฬสินธุ์
5	นายบุรินทร์ สารีคำ	ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดมหาสารคาม

ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ของข้อคำถาม

ที่	ชื่อ	ตำแหน่ง	เชี่ยวชาญด้าน
1	อาจารย์ ดร.อาทิตย์ อาจหาญ	รองคณบดีฝ่ายวิชาการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม	ผู้เชี่ยวชาญด้านสถิติและการวิจัย
2	อาจารย์ ดร.ขันแก้ว มาพรม	ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายวิชาการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม	ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล
3	ดร.เจษฎา เวียงพล	ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ วุฒิการศึกษา ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและพัฒนาหลักสูตร มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม	ผู้เชี่ยวชาญด้านสถิติและการวิจัย
4	นางสาวอัจฉราภรณ์ เศษวิ	รองผู้อำนวยการโรงเรียนกาฬสินธุ์ปัญญานุกูล จังหวัดกาฬสินธุ์	ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาและภาษา
5	นายไพโรจน์ ไพรเขียว	รองผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดกาฬสินธุ์	ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาและภาษา

ผู้ทรงคุณวุฒิศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9

ที่	ชื่อ	ตำแหน่ง
1	ดร. เจษฎา เวียงพล	ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์
2	นายบุรินทร์ สารีคำ	ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดมหาสารคาม
3	นายมีเกียรติ นาสมตรึก	ผู้อำนวยการโรงเรียนกาฬสินธุ์ปัญญานุกูล จังหวัดกาฬสินธุ์
4	นายนพดล มนตรี	ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 จังหวัดขอนแก่น
5	นางสาวอัจฉราภรณ์ เศษวิ	รองผู้อำนวยการโรงเรียนกาฬสินธุ์ปัญญานุกูล จังหวัดกาฬสินธุ์
6	นางสาวตริทธา ทะลาสี	รองผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดมหาสารคาม

ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9

ที่	ชื่อ	ตำแหน่ง
1	ดร. กฤษฎาพันธ์ พงษ์บริบูรณ์	อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ วิทยาลัยบัณฑิตเอเซีย
2	ดร. สุวรรณ บัวพันธ์	อนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านการศึกษา ใน อ.ก.ค.ศ. สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
3	นายมานิตย์ คำงาม	ผู้ทรงคุณวุฒิ กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
4	นายเรืองเวช ผาสุก	ผู้ทรงคุณวุฒิ กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
5	นายนิรัติศัย ชินกะธรรม	ผู้ทรงคุณวุฒิ กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
6	นางนิภาพร ศักดิ์แสน	ประธานกรรมการ กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
7	นางสาวชนัญภรณ์ จันทะวัน	รองประธานกรรมการ กลุ่มเครือข่ายส่งเสริม ประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
8	นายอนุ เหมือนอินทร์	กรรมการ กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพ ศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 9 สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
9	นายเจษฎา เวียงพล	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ กลุ่มเครือข่ายส่งเสริม ประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ภาคผนวก ข

เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

แบบสัมภาษณ์
เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวชี้วัด สมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหาร

<u>ประเด็นที่ 1</u> องค์ประกอบและตัวชี้วัดสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหาร ทั้ง 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ความรู้พื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ 2) กฎหมาย จริยธรรมและจรรยาบรรณ ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 3) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพสมรรถนะการปฏิบัติงานทางการศึกษา 4) การคิดวิเคราะห์ประเมินผลที่ได้รับจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มีความครบถ้วนเพียงพอหรือไม่ ในการนำไปสร้างแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 และควรเพิ่มเติมหรือปรับปรุง แก้ไขจากที่ผู้วิจัยนำเสนออะไรบ้าง

1) ความรู้พื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

.....

.....

.....

.....

2) กฎหมาย จริยธรรมและจรรยาบรรณ ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

.....

.....

.....

.....

3) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพสมรรถนะการปฏิบัติงานทางการศึกษา

.....

.....

.....

.....

4) การคิดวิเคราะห์ประเมินผลที่ได้รับจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

<u>ประเด็นที่ 2</u> องค์ประกอบและตัวชี้วัดสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ทั้ง 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ความรู้พื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ 2) กฎหมาย จริยธรรมและจรรยาบรรณ ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 3) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพสมรรถนะการปฏิบัติงานทางการศึกษา และ 4) การคิดวิเคราะห์ประเมินผลที่ได้รับจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมีความเหมาะสมหรือไม่อย่างไร

องค์ประกอบ/ตัวชี้วัด	ความเหมาะสม
1. ความรู้พื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	
1) สามารถใช้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการวางแผนการบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ	
2) ใช้เทคโนโลยีในการสื่อสารและเผยแพร่ข้อมูลที่ถูกต้อง ทันเวลา และเข้าถึงได้	
3) กำหนดแผนและขับเคลื่อนการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน และการบริหารอย่างเป็นรูปธรรม	
4) ใช้เทคโนโลยีสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับครอบครัว ชุมชน และภาคีเครือข่าย อย่างต่อเนื่อง	
5) ใช้เทคโนโลยีเพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรในสถานศึกษาให้เกิดประโยชน์สูงสุด	
6) ใช้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ	
7) ใช้เทคโนโลยีเพื่อรายงานผลการบริหารงานอย่างโปร่งใสและตรวจสอบได้	
8) ใช้ระบบติดตามและประเมินผลด้วยเทคโนโลยีเพื่อสร้างความเชื่อมั่น และความรับผิดชอบต่อองค์กร	
9) ใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง และทันเวลา	
2. กฎหมาย จริยธรรมและจรรยาบรรณในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	
1) สามารถอธิบายและยึดถือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศได้ถูกต้อง	
2) มีการกำกับดูแลให้บุคลากรใช้งาน เทคโนโลยีสารสนเทศตามกฎหมาย	
3) การตัดสินใจและกำหนดนโยบาย เทคโนโลยีสารสนเทศโดยคำนึงถึงความรับผิดชอบต่อสังคมและนักเรียน	
4) กำหนดและปฏิบัติตามนโยบายความปลอดภัยของระบบและข้อมูล	
5) การใช้ทรัพยากร เทคโนโลยีสารสนเทศขององค์กรเป็นไปเพื่อการศึกษาและบริหารงานอย่างเหมาะสม	
6) พัฒนาความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและกฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง	
7) แสดงบทบาทเป็นแบบอย่างในการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศ อย่างมีความรับผิดชอบและจริยธรรม	
3. การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพสมรรถนะการปฏิบัติงานทางการศึกษา	
1) อธิบายองค์ประกอบพื้นฐานของระบบสารสนเทศได้ (Input, Process, Output, Storage, Control)	
2) อธิบายส่วนประกอบหลักของระบบคอมพิวเตอร์ได้ (Hardware, Software, Peopleware, Data, Network)	

องค์ประกอบ/ตัวชี้วัด	ความเหมาะสม
3) เข้าใจหน้าที่และความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ ของระบบสารสนเทศ	
4) ให้คำแนะนำหรือช่วยเหลือผู้อื่นในการเลือกและใช้เทคโนโลยีได้	
5) สามารถ วิเคราะห์ จุดเด่น จุดด้อย และผลกระทบจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้	
6) สามารถ สังเคราะห์ แนวทางหรือวิธีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศให้เหมาะสมกับบริบทงาน/การเรียนรู้	
7) สามารถ ประเมิน ความเหมาะสม ประสิทธิภาพ และความคุ้มค่าของเทคโนโลยีสารสนเทศที่เลือกใช้	
8) สามารถจำแนกประเภทและหน้าที่ของอุปกรณ์เทคโนโลยีได้อย่างถูกต้อง	
9) ผู้บริหารสถานศึกษาประเมินความเหมาะสมด้านความคุ้มค่า ประสิทธิภาพ และความสะดวกในการใช้งานก่อนเลือกใช้อุปกรณ์	
10) ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและความรวดเร็วในการดำเนินงาน	
4. การคิดวิเคราะห์ประเมินผลที่ได้รับจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	
1) วิเคราะห์ข้อมูลที่สำคัญและไม่สำคัญได้	
2) เปรียบเทียบข้อมูลจากหลายแหล่งอย่างเหมาะสม	
3) ใช้เหตุผลเชิงตรรกะในการวิเคราะห์ผลข้อมูล	
4) ตั้งคำถามเชิงวิพากษ์ต่อผลลัพธ์ที่ได้จากระบบ	
5) ประเมินความน่าเชื่อถือและความถูกต้องของข้อมูล	
6) ตรวจสอบความสมบูรณ์และตรวจจับข้อผิดพลาดของข้อมูล	
7) ประเมินความเสี่ยงจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	
8) ประเมินประสิทธิภาพของเทคโนโลยีที่ใช้	
9) พิจารณาข้อดี–ข้อจำกัดของเทคโนโลยี	
10) สะท้อนผลและเสนอแนวทางพัฒนาเทคโนโลยีหรือกระบวนการประเมิน	

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แบบสอบถามการวิจัย

แนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9

เรียน ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์สมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9
2. ผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9
3. แบบสอบถามมี 2 ตอน ดังนี้

   ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

   ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์สมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9
4. คำตอบของท่านจะเป็นสิ่งที่มีคุณค่าและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการศึกษาวิจัยแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9

ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพตำแหน่ง

คำชี้แจง

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ ที่ตรงกับสถานภาพตำแหน่งของท่าน

ตำแหน่ง ☐ ผู้บริหารสถานศึกษา

☐ ครูผู้สอน

สถานศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัด

☐ ขอนแก่น	☐ บึงกาฬ	☐ มหาสารคาม
☐ กาฬสินธุ์	☐ สกลนคร	☐ หนองบัวลำภู
☐ อุดรธานี	☐ เลย	☐ หนองคาย

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์สมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9

ขอความอนุเคราะห์ท่านได้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านตามเกณฑ์พิจารณา ดังนี้

5 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ขอขอบคุณทุกท่านเป็นอย่างสูง

นางสาวหนึ่งฤทัย ภิญโญสุข

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

สมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ของผู้บริหารสถานศึกษา	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1. ความรู้พื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ										
1) สามารถใช้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการวางแผน การบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ										
2) ใช้เทคโนโลยีในการสื่อสารและเผยแพร่ข้อมูลที่ถูกต้อง ทันเวลา และเข้าถึงได้										
3) กำหนดแผนและขับเคลื่อนการใช้เทคโนโลยีในการจัด การเรียนการสอนและการบริหารอย่างเป็นรูปธรรม										
4) ใช้เทคโนโลยีสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับครอบครัว ชุมชน และภาคีเครือข่ายอย่างต่อเนื่อง										
5) ใช้เทคโนโลยีเพื่อการบริหารจัดการทรัพยากร ในสถานศึกษาให้เกิดประโยชน์สูงสุด										
6) ใช้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจบริหารงานได้ อย่างมีประสิทธิภาพ										
7) ใช้เทคโนโลยีเพื่อรายงานผลการบริหารงานอย่างโปร่งใส และตรวจสอบได้										
8) ใช้ระบบติดตาม และประเมินผลด้วยเทคโนโลยี เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและความรับผิดชอบต่อองค์กร										
9) ใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในการเผยแพร่ข้อมูล ข่าวสารที่ถูกต้อง และทันเวลา										
2. กฎหมาย จริยธรรมและจรรยาบรรณในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ										
1) สามารถอธิบายและยึดถือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ เทคโนโลยีสารสนเทศได้ถูกต้อง										
2) มีการกำกับดูแลให้บุคลากรใช้งาน เทคโนโลยีสารสนเทศ ตามกฎหมาย										
3) การตัดสินใจและกำหนดนโยบาย เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยคำนึงถึงความรับผิดชอบต่อสังคมและนักเรียน										
4) กำหนดและปฏิบัติตามนโยบายความปลอดภัยของ ระบบและข้อมูล										
5) การใช้ทรัพยากร เทคโนโลยีสารสนเทศขององค์กร เป็นไปเพื่อการศึกษาและบริหารงานอย่างเหมาะสม										
6) พัฒนาความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและกฎหมาย ที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง										
7) แสดงบทบาทเป็นแบบอย่างในการใช้ เทคโนโลยี สารสนเทศ อย่างมีความรับผิดชอบและจริยธรรม										

สมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ของผู้บริหารสถานศึกษา	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3. การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพสมรรถนะการปฏิบัติงานทางการศึกษา										
1) อธิบายองค์ประกอบพื้นฐานของระบบสารสนเทศได้										
2) อธิบายส่วนประกอบหลักของระบบคอมพิวเตอร์ได้										
3) เข้าใจหน้าที่แลความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ ของระบบสารสนเทศ										
4) ให้คำแนะนำหรือช่วยเหลือผู้อื่นในการเลือกและใช้เทคโนโลยีได้										
5) สามารถ วิเคราะห์ จุดเด่น จุดด้อย และผลกระทบจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้										
6) สามารถ สังเคราะห์ แนวทางหรือวิธีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศให้เหมาะสมกับบริบทงาน/การเรียนรู้										
7) สามารถ ประเมิน ความเหมาะสม ประสิทธิภาพ และความคุ้มค่าของเทคโนโลยีสารสนเทศที่เลือกใช้										
8) สามารถจำแนกประเภทและหน้าที่ของอุปกรณ์เทคโนโลยีได้อย่างถูกต้อง										
9) ผู้บริหารสถานศึกษาประเมินความเหมาะสมด้านความคุ้มค่า ประสิทธิภาพ และความสะดวกในการใช้งานก่อนเลือกใช้อุปกรณ์										
10) ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและความรวดเร็วในการดำเนินงาน										
4. การคิดวิเคราะห์ประเมินผลที่ได้รับจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ										
1) วิเคราะห์ข้อมูลที่สำคัญและไม่สำคัญได้										
2) เปรียบเทียบข้อมูลจากหลายแหล่งอย่างเหมาะสม										
3) ใช้เหตุผลเชิงตรรกะในการวิเคราะห์ผลข้อมูล										
4) ตั้งคำถามเชิงวิพากษ์ต่อผลลัพธ์ที่ได้จากระบบ										
5) ประเมินความน่าเชื่อถือและความถูกต้องของข้อมูล										
6) ตรวจสอบความสมบูรณ์และตรวจจับข้อผิดพลาดของข้อมูล										
7) ประเมินความเสี่ยงจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ										
8) ประเมินประสิทธิภาพของเทคโนโลยีที่ใช้										
9) พิจารณาข้อดี–ข้อจำกัดของเทคโนโลยี										
10) สะท้อนผลและเสนอแนวทางพัฒนาเทคโนโลยีหรือกระบวนการประเมิน										

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรื่อง แนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9

<u>คำชี้แจง</u>

1. แบบสัมภาษณ์นี้สร้างขึ้นเพื่อสอบถามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาหรือวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best practices) ในการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา

2. ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้วิจัยจะนำไปเป็นข้อมูลสำคัญในการนำไปยกร่างแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9

3. แบบสัมภาษณ์นี้ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 รายการสัมภาษณ์ ประกอบด้วย

1) ความรู้พื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

2) กฎหมาย จริยธรรมและจรรยาบรรณ ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

3) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพสมรรถนะการปฏิบัติงานทางการศึกษา

4) การคิดวิเคราะห์ประเมินผลที่ได้รับจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

4. แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ข้อมูลที่ได้จะถูกนำไปใช้เพื่อประกอบการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 โดยข้อมูลทั้งหมดจะถูกเก็บรักษาเป็นความลับและใช้เพื่อการวิจัยเท่านั้น

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

1. ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ .....ตำแหน่ง.....
2. วุฒิการศึกษา/สถาบันที่จบการศึกษา.....
3. สถานที่สัมภาษณ์.....
4. วัน/เดือน/ปี ที่ทำการสัมภาษณ์.....

ตอนที่ 2 รายการสัมภาษณ์

ท่านมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาหรือวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best practices) ในการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา อย่างไร ในประเด็นดังต่อไปนี้

1. ความรู้พื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

1.1 ควรมีแนวทางการพัฒนาด้าน “การใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง และทันเวลา” อย่างไรบ้าง

.....

.....

1.2 ควรมีแนวทางการพัฒนาด้าน “การใช้เทคโนโลยีเพื่อรายงานผลการบริหารงานอย่างโปร่งใสและตรวจสอบได้” อย่างไรบ้าง

.....

.....

1.3 ควรมีแนวทางการพัฒนาด้าน “ความสามารถใช้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการวางแผนการบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ” อย่างไรบ้าง

.....

.....

2. กฎหมาย จริยธรรมและจรรยาบรรณในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

2.1 ควรมีแนวทางการพัฒนาด้าน “กำหนดและปฏิบัติตามนโยบายความปลอดภัยของระบบและข้อมูล” อย่างไรบ้าง

.....

.....

2.2 ควรมีแนวทางการพัฒนาด้าน “สามารถอธิบายและยึดถือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศได้ถูกต้อง” อย่างไรบ้าง

.....

.....

2.3 ควรมีแนวทางการพัฒนาด้าน “การใช้ทรัพยากร เทคโนโลยีสารสนเทศขององค์กรเป็นไปเพื่อการศึกษาและบริหารงานอย่างเหมาะสม” อย่างไรบ้าง

.....

.....

3. การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพสมรรถนะการปฏิบัติงานทางการศึกษา

3.1 ควรมีแนวทางการพัฒนาด้าน “ผู้บริหารสถานศึกษาประเมินความเหมาะสมด้านความคุ้มค่า ประสิทธิภาพ และความสะดวกในการใช้งานก่อนเลือกใช้อุปกรณ์” อย่างไรบ้าง

.....

.....

3.2 ควรมีแนวทางการพัฒนาด้าน “ความเข้าใจหน้าที่และความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ ของระบบสารสนเทศ” อย่างไรบ้าง

.....

.....

3.3 ควรมีแนวทางการพัฒนาด้าน “สามารถ วิเคราะห์ จุดเด่น จุดด้อย และผลกระทบจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้” อย่างไรบ้าง

.....

.....

4. การคิดวิเคราะห์ประเมินผลที่ได้รับจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

4.1 ควรมีแนวทางการพัฒนาด้าน “การใช้เหตุผลเชิงตรรกะในการวิเคราะห์ผลข้อมูล” อย่างไรบ้าง

.....

.....

4.2 ควรมีแนวทางการพัฒนาด้าน “ประเมินความน่าเชื่อถือและความถูกต้องของข้อมูล” อย่างไรบ้าง

.....

.....

4.3 ควรมีแนวทางการพัฒนาด้าน “วิเคราะห์ข้อมูลที่สำคัญและไม่สำคัญได้” อย่างไรบ้าง

.....

.....

ตอนที่ 3 ท่านมีข้อเสนอแนะหรือแนวทางใดเพิ่มเติมในการพัฒนา “สมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา” ให้เหมาะสมกับบริบทของศูนย์การศึกษาพิเศษในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณทุกท่านเป็นอย่างสูง

นางสาวหนึ่งฤทัย ภิญโญสุข

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

RAJABHAT MAHA SARAKHAM UNIVERSITY

แบบประเมินแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9

<u>คำชี้แจง</u>

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 โดยใช้เกณฑ์การประเมินค่าความเห็นซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ระดับ

ระดับ 5 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด
ระดับ 4 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก
ระดับ 3 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้อยู่ในระดับปานกลาง
ระดับ 2 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้อยู่ในระดับน้อย
ระดับ 1 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ขอขอบคุณทุกท่านเป็นอย่างสูง

นางสาวหนึ่งฤทัย ภิญโญสุข
นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

แนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1. ความรู้พื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ										
1) ใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง และทันเวลา										
2) ใช้เทคโนโลยีเพื่อรายงานผลการบริหารงานอย่างโปร่งใสและตรวจสอบได้										
3) สามารถใช้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการวางแผนการบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ										
2. กฎหมาย จริยธรรมและจรรยาบรรณในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ										
1) กำหนดและปฏิบัติตามนโยบายความปลอดภัยของระบบและข้อมูล										
2) สามารถอธิบายและยึดถือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศได้ถูกต้อง										
3) การใช้ทรัพยากร เทคโนโลยีสารสนเทศขององค์กรเป็นไปเพื่อการศึกษาและบริหารงานอย่างเหมาะสม										
3. การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพสมรรถนะการปฏิบัติงานทางการศึกษา										
1) ผู้บริหารสถานศึกษาประเมินความเหมาะสมด้านความคุ้มค่า ประสิทธิภาพ และความสะดวกในการใช้งานก่อนเลือกใช้อุปกรณ์										
2) เข้าใจหน้าที่และความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ ของระบบสารสนเทศ										
3) สามารถ วิเคราะห์ จุดเด่น จุดด้อย และผลกระทบจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้										
4. การคิดวิเคราะห์ประเมินผลที่ได้รับจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ										
1) ใช้เหตุผลเชิงตรรกะในการวิเคราะห์ผลข้อมูล										
2) ประเมินความน่าเชื่อถือและความถูกต้องของข้อมูล										
3) วิเคราะห์ข้อมูลที่สำคัญและไม่สำคัญได้										

ภาคผนวก ค

การหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย

ตารางที่ ค.1 ผลการประเมินดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม (IOC)

ข้อ	ผู้เชี่ยวชาญ					ผลการพิจารณา		
คำถาม	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	$\sum R$	IOC	สรุปผล
1. ความรู้พื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ								
1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	ใช้ได้
3	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
6	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
7	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
8	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
9	+1	+1	+1	+1	+1	5	+1	ใช้ได้
2. กฎหมาย จริยธรรมและจรรยาบรรณในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ								
10	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
11	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
12	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
13	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
14	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
15	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
16	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3. การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพสมรรถนะการปฏิบัติงานทางการศึกษา								
17	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
18	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
19	+1	+1	+1	+0	+1	5	0.80	ใช้ได้
20	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
21	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
22	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
23	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
24	+1	+1	0	+1	0	3	0.60	ใช้ได้
25	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
26	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4. การคิดวิเคราะห์ประเมินผลที่ได้รับจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ								
27	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

(ต่อ)

ตารางที่ ค.1 (ต่อ)

ข้อ	ผู้เชี่ยวชาญ					ผลการพิจารณา		
คำถาม	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	$\sum R$	IOC	สรุปผล
28	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
29	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
30	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80	ใช้ได้
31	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
32	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
33	0	0	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
34	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
35	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
36	+1	+1	+1	0	+1	4	0.8	ใช้ได้

ตารางที่ ค.2 ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถาม และค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถาม

คุณภาพของแบบสอบถาม ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ

Cronbach' Alpha	N of Items
.876	36

ตารางที่ ค.3 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถาม

ข้อ	r_{xi}	ข้อ	r_{xi}	ข้อ	r_{xi}
1	0.67	13	0.55	25	0.64
2	0.37	14	0.69	26	0.31
3	0.46	15	0.51	27	0.51
4	0.55	16	0.55	28	0.73
5	0.31	17	0.76	29	0.46
6	0.52	18	0.29	30	0.51
7	0.64	19	0.31	31	0.37
8	0.73	20	0.37	32	0.67
9	0.55	21	0.51	33	0.54
10	0.51	22	0.37	34	0.63
11	0.64	23	0.37	35	0.76
12	0.67	24	0.46	36	0.61

มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.27-0.86

ภาคผนวก ง

หนังสือขอความอนุเคราะห์

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ที่ บศบ.๐๕๖/๒๕๖๘ **วันที่** ๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๘

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้

เรียน อาจารย์อนุสรณ์ ถูสินแก่น

ด้วยนางสาวหนึ่งฤทัย ภิญโญสุข นักศึกษาระดับปริญญาโท รหัส ๖๗๘๒๑๐๑๕๐๑๐๘ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา ๙” เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรอบรู้ ความสามารถและมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเพื่อประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวชี้วัดของ “แนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา ๙” เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(รองศาสตราจารย์กฤษกนก ดวงชาทม)
ประธานสาขาวิชาการบริหารการศึกษา

RAJABHAT MAHA SARAKHAM UNIVERSITY

ที่ อว๐๖๑๙.๐๒/ว๙๔๐๐

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวชี้วัด

เรียน ดร.สุวรรณ บัวพันธ์

ด้วยนางสาวหนึ่งฤทัย ภิญโญสุข นักศึกษาระดับปริญญาโท รหัส ๖๗๘๒๑๐๑๕๐๑๐๘ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "แนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา ๙" เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรอบรู้ ความสามารถและมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเพื่อประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวชี้วัดของ "แนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา ๙" เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา มหาวิทยาลัยฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์วนิดา ผาระนัด)
รองคณบดีรักษาราชการแทน คณบดีคณะครุศาสตร์
ปฏิบัติราชการแทน อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คณะครุศาสตร์
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
โทรศัพท์ (นักศึกษา ๐๙๒-๗๘๙-๖๓๑๖)

ที่ อว๐๖๑๙.๐๒/ว๙๔๐๐

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวชี้วัด

เรียน ดร.เจษฎา เวียงพล

ด้วยนางสาวหนึ่งฤทัย ภิญโญสุข นักศึกษาระดับปริญญาโท รหัส ๖๗๘๒๑๐๑๕๐๑๐๘ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "แนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา ๙" เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรอบรู้ ความสามารถและมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเพื่อประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวชี้วัดของ "แนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา ๙" เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา มหาวิทยาลัยฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์วนิดา ผาระนัด)
รองคณบดีรักษาราชการแทน คณบดีคณะครุศาสตร์
ปฏิบัติราชการแทน อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คณะครุศาสตร์
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
โทรศัพท์ (นักศึกษา ๐๙๒-๗๘๙-๖๓๑๖)

ที่ อว๐๖๑๙.๐๒/ว๙๔๐๐

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวชี้วัด

เรียน นายมีเกียรติ นาสมตรึก

ด้วยนางสาวหนึ่งฤทัย ภิญโญสุข นักศึกษาระดับปริญญาโท รหัส ๖๗๘๒๑๐๑๕๐๑๐๘ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "แนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา ๙" เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรอบรู้ ความสามารถและมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเพื่อประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวชี้วัดของ "แนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา ๙" เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา มหาวิทยาลัยฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์วนิดา ผาระนัด)
รองคณบดีรักษาราชการแทน คณบดีคณะครุศาสตร์
ปฏิบัติราชการแทน อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คณะครุศาสตร์
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
โทรศัพท์ (นักศึกษา ๐๙๒-๗๘๙-๖๓๑๖)

ที่ อว๐๖๑๙.๐๒/ว๙๔๐๐

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวชี้วัด

เรียน นายบุรินทร์ สารีคำ

ด้วยนางสาวหนึ่งฤทัย ภิญโญสุข นักศึกษาระดับปริญญาโท รหัส ๖๗๘๒๑๐๑๕๐๑๐๘ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "แนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา ๙" เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรอบรู้ ความสามารถและมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเพื่อประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวชี้วัดของ "แนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา ๙" เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา มหาวิทยาลัยฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์วนิดา ผาระนัด)
รองคณบดีรักษาราชการแทน คณบดีคณะครุศาสตร์
ปฏิบัติราชการแทน อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คณะครุศาสตร์
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
โทรศัพท์ (นักศึกษา ๐๙๒-๗๘๙-๖๓๑๖)

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ที่ อว๐๖๑๙.๐๒/ว๕๘๐ **วันที่** ๗ ธันวาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน อาจารย์ ดร.อาทิตย์ อาจหาญ

ด้วยนางสาวหนึ่งฤทัย ภิญโญสุข นักศึกษาระดับปริญญาโท รหัส ๖๗๘๒๑๐๑๕๐๑๐๘ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "แนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา ๙" เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

เพื่อ
- ☐ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษา
- ☐ ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
- ☐ ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย
- ☐ อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(นายอนุสรณ์ ถูสินแก่น)
คณบดีคณะครุศาสตร์

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ที่ อว๐๖๑๙.๐๒/ว๕๘๐ **วันที่** ๗ ธันวาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน อาจารย์ ดร.ขันแก้ว มาพรม

ด้วยนางสาวหนึ่งฤทัย ภิญโญสุข นักศึกษาระดับปริญญาโท รหัส ๖๗๘๒๑๐๑๕๐๑๐๘ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "แนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา ๙" เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

เพื่อ
- ☐ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษา
- ☐ ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
- ☐ ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย
- ☐ อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(นายอนุสรณ์ ถูสินแก่น)
คณบดีคณะครุศาสตร์

ที่ อว๐๖๑๙.๐๒/ว๑๐๔๕๓

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๗ ธันวาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ดร.เจษฎา เวียงพล

ด้วยนางสาวหนึ่งฤทัย ภิญโญสุข นักศึกษาระดับปริญญาโท รหัส ๖๗๘๒๑๐๑๕๐๑๐๘ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "แนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา ๙" เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

เพื่อ
- ☐ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษา
- ☐ ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
- ☐ ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย
- ☐ อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา มหาวิทยาลัยฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายอนุสรณ์ ถูสินแก่น)
คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คณะครุศาสตร์
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
โทรศัพท์ (นักศึกษา ๐๘๐-๗๕๐๐๘๒๕)

ที่ อว๐๖๑๙.๐๒/ว๑๐๔๕๓

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๗ ธันวาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน นางสาวอัจฉราภรณ์ เศษวิ

ด้วยนางสาวหนึ่งฤทัย ภิญโญสุข นักศึกษาระดับปริญญาโท รหัส ๖๗๘๒๑๐๑๕๐๑๐๘ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "แนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา ๙" เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

เพื่อ
- ☐ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษา
- ☐ ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
- ☐ ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย
- ☐ อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา มหาวิทยาลัยฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายอนุสรณ์ ถูสินแก่น)
คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คณะครุศาสตร์
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
โทรศัพท์ (นักศึกษา ๐๘๐-๗๕๐๐๘๒๕)

ที่ อว๐๖๑๙.๐๒/ว๑๐๔๕๓

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๗ ธันวาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน นายไพโรจน์ ไพรเขียว

ด้วยนางสาวหนึ่งฤทัย ภิญโญสุข นักศึกษาระดับปริญญาโท รหัส ๖๗๘๒๑๐๑๕๐๑๐๘ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "แนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา ๙" เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

เพื่อ ☐ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษา
☐ ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
☐ ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย
☐ อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา มหาวิทยาลัยฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายอนุสรณ์ ถูสินแก่น)
คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คณะครุศาสตร์
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
โทรศัพท์ (นักศึกษา ๐๘๐-๗๕๐๐๘๒๕)

ที่ อว๐๖๑๙.๐๒/ว๐๗๗๐

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๒๔ มกราคม ๒๕๖๙

เรื่อง ขออนุญาตให้ผู้วิจัยใช้สถานที่ทดลองเก็บรวบรวมข้อมูล (Try Out)

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดมุกดาหาร

ด้วยนางสาวหนึ่งฤทัย ภิญโญสุข นักศึกษาระดับปริญญาโท รหัส ๖๗๘๒๑๐๑๕๐๑๐๘ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา๙” เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงขออนุญาตให้ผู้วิจัยใช้สถานที่ทดลองเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน ๓ คน คือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน ๓ คน เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา มหาวิทยาลัยฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายอนุสรณ์ ถูสินแก่น)
คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คณะครุศาสตร์
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
โทรศัพท์ (นักศึกษา ๐๘๐-๗๕๐-๐๘๒๕)

ที่ อว๐๖๑๙.๐๒/ว๐๗๗๐

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๒๔ มกราคม ๒๕๖๙

เรื่อง ขออนุญาตให้ผู้วิจัยใช้สถานที่ทดลองเก็บรวบรวมข้อมูล (Try Out)

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์

ด้วยนางสาวหนึ่งฤทัย ภิญโญสุข นักศึกษาระดับปริญญาโท รหัส ๖๗๘๒๑๐๑๕๐๑๐๘ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "แนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา๙" เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงขออนุญาตให้ผู้วิจัยใช้สถานที่ทดลองเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน ๓ คน คือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน ๓ คน เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา มหาวิทยาลัยฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายอนุสรณ์ ถูสินแก่น)
คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คณะครุศาสตร์
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
โทรศัพท์ (นักศึกษา ๐๘๐-๗๕๐-๐๘๒๕)

ที่ อว๐๖๑๙.๐๒/ว๑๑๒๔

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙

เรื่อง ขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา ๙ จังหวัดขอนแก่น

ด้วยนางสาวหนึ่งฤทัย ภิญโญสุข นักศึกษาระดับปริญญาโท รหัส ๖๗๘๒๑๐๑๕๐๑๐๘ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "แนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา๙" เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงขออนุญาตให้ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน ๒๑ คน คือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน ๓ คน และ ครูผู้สอน จำนวน ๑๘ คน ในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดหนองคาย เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา มหาวิทยาลัยฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายอนุสรณ์ ถูสินแก่น)
คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คณะครุศาสตร์
สาขาวิชา การบริหารการศึกษา
โทรศัพท์ (นักศึกษา ๐๘๐-๗๕๐-๐๘๒๕)

ที่ อว๐๖๑๙.๐๒/ว๑๑๒๔

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙

เรื่อง ขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดอุดรธานี

ด้วยนางสาวหนึ่งฤทัย ภิญโญสุข นักศึกษาระดับปริญญาโท รหัส ๖๗๘๒๑๐๑๕๐๑๐๘ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "แนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา๙" เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงขออนุญาตให้ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน ๒๑ คน คือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน ๓ คน และ ครูผู้สอน จำนวน ๑๘ คน ในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดหนองคาย เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา มหาวิทยาลัยฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายอนุสรณ์ ถูสินแก่น)
คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คณะครุศาสตร์
สาขาวิชา การบริหารการศึกษา
โทรศัพท์ (นักศึกษา ๐๘๐-๗๕๐-๐๘๒๕)

ที่ อว๐๖๑๙.๐๒/ว๑๑๒๔

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙

เรื่อง ขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดบึงกาฬ

ด้วยนางสาวหนึ่งฤทัย ภิญโญสุข นักศึกษาระดับปริญญาโท รหัส ๖๗๘๒๑๐๑๕๐๑๐๘ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "แนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา๙" เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงขออนุญาตให้ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน ๒๑ คน คือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน ๓ คน และ ครูผู้สอน จำนวน ๑๘ คน ในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดหนองคาย เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา มหาวิทยาลัยฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายอนุสรณ์ ถูสินแก่น)
คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คณะครุศาสตร์
สาขาวิชา การบริหารการศึกษา
โทรศัพท์ (นักศึกษา ๐๘๐-๗๕๐-๐๘๒๕)

ที่ อว๐๖๑๙.๐๒/ว๑๑๒๕

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙

เรื่อง ขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดมหาสารคาม

ด้วยนางสาวหนึ่งฤทัย ภิญโญสุข นักศึกษาระดับปริญญาโท รหัส ๖๗๘๒๑๐๑๕๐๑๐๘ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "แนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา๙" เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงขออนุญาตให้ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน ๒๑ คน คือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน ๓ คน และ ครูผู้สอน จำนวน ๑๘ คน ในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดหนองคาย เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา มหาวิทยาลัยฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายอนุสรณ์ ถูสินแก่น)
คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คณะครุศาสตร์
สาขาวิชา การบริหารการศึกษา
โทรศัพท์ (นักศึกษา ๐๘๐-๗๕๐-๐๘๒๕)

ที่ อว๐๖๑๙.๐๒/ว๑๑๒๔

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙

เรื่อง ขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์

ด้วยนางสาวหนึ่งฤทัย ภิญโญสุข นักศึกษาระดับปริญญาโท รหัส ๖๗๘๒๑๐๑๕๐๑๐๘ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "แนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา๙" เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงขออนุญาตให้ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน ๒๑ คน คือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน ๓ คน และ ครูผู้สอน จำนวน ๑๘ คน ในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดหนองคาย เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา มหาวิทยาลัยฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายอนุสรณ์ ถูสินแก่น)
คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คณะครุศาสตร์
สาขาวิชา การบริหารการศึกษา
โทรศัพท์ (นักศึกษา ๐๘๐-๗๕๐-๐๘๒๕)

ที่ อว๐๖๑๙.๐๒/ว๑๑๒๔

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙

เรื่อง ขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสกลนคร

ด้วยนางสาวหนึ่งฤทัย ภิญโญสุข นักศึกษาระดับปริญญาโท รหัส ๖๗๘๒๑๐๑๕๐๑๐๘ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "แนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา๙" เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงขออนุญาตให้ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน ๒๑ คน คือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน ๓ คน และ ครูผู้สอน จำนวน ๑๘ คน ในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดหนองคาย เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา มหาวิทยาลัยฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายอนุสรณ์ ถูสินแก่น)
คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คณะครุศาสตร์
สาขาวิชา การบริหารการศึกษา
โทรศัพท์ (นักศึกษา ๐๘๐-๗๕๐-๐๘๒๕)

ที่ อว๐๖๑๙.๐๒/ว๑๑๒๔

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙

เรื่อง ขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดหนองบัวลำภู

ด้วยนางสาวหนึ่งฤทัย ภิญโญสุข นักศึกษาระดับปริญญาโท รหัส ๖๗๘๒๑๐๑๕๐๑๐๘ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "แนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา๙" เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงขออนุญาตให้ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน ๒๑ คน คือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน ๓ คน และ ครูผู้สอน จำนวน ๑๘ คน ในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดหนองคาย เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา มหาวิทยาลัยฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายอนุสรณ์ ถูสินแก่น)
คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คณะครุศาสตร์
สาขาวิชา การบริหารการศึกษา
โทรศัพท์ (นักศึกษา ๐๘๐-๗๕๐-๐๘๒๕)

ที่ อว๐๖๑๙.๐๒/ว๑๑๒๔

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙

เรื่อง ขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดเลย

ด้วยนางสาวหนึ่งฤทัย ภิญโญสุข นักศึกษาระดับปริญญาโท รหัส ๖๗๘๒๑๐๑๕๐๑๐๘ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "แนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา๙" เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงขออนุญาตให้ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน ๒๑ คน คือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน ๓ คน และ ครูผู้สอน จำนวน ๑๘ คน ในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดหนองคาย เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา มหาวิทยาลัยฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายอนุสรณ์ ถูสินแก่น)
คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คณะครุศาสตร์
สาขาวิชา การบริหารการศึกษา
โทรศัพท์ (นักศึกษา ๐๘๐-๗๕๐-๐๘๒๕)

ที่ อว๐๖๑๙.๐๒/ว๑๑๒๔

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙

เรื่อง ขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดหนองคาย

ด้วยนางสาวหนึ่งฤทัย ภิญโญสุข นักศึกษาระดับปริญญาโท รหัส ๖๗๘๒๑๐๑๕๐๑๐๘ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "แนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา๙" เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงขออนุญาตให้ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน ๒๑ คน คือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน ๓ คน และ ครูผู้สอน จำนวน ๑๘ คน ในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดหนองคาย เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา มหาวิทยาลัยฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายอนุสรณ์ ถูสินแก่น)
คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คณะครุศาสตร์
สาขาวิชา การบริหารการศึกษา
โทรศัพท์ (นักศึกษา ๐๘๐-๗๕๐-๐๘๒๕)

ที่ อว๐๖๑๙.๐๒/ว๑๑๒๓

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙

เรื่อง ขออนุญาตให้ผู้วิจัยสัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูลการวิจัย

เรียน ดร. เจษฎา เวียงพล

ด้วยนางสาวหนึ่งฤทัย ภิญโญสุข นักศึกษาระดับปริญญาโท รหัส ๖๗๘๒๑๐๑๕๐๑๐๘ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "แนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา๙" เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงขออนุญาตให้ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์และเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา มหาวิทยาลัยฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายอนุสรณ์ ถูสินแก่น)
คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คณะครุศาสตร์
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
โทรศัพท์ (นักศึกษา ๐๘๐-๓๒๙-๓๒๙๑)

ที่ อว๐๖๑๙.๐๒/ว๑๑๒๓

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙

เรื่อง ขออนุญาตให้ผู้วิจัยสัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูลการวิจัย

เรียน นายนพดล มนตรี

ด้วยนางสาวหนึ่งฤทัย ภิญโญสุข นักศึกษาระดับปริญญาโท รหัส ๖๗๘๒๑๐๑๕๐๑๐๘ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "แนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา๙" เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุวัตถุประสงค์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงขออนุญาตให้ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์และเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา มหาวิทยาลัยฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายอนุสรณ์ ถูสินแก่น)
คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คณะครุศาสตร์
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
โทรศัพท์ (นักศึกษา ๐๘๐-๓๒๙-๓๒๙๑)

ที่ อว๐๖๑๙.๐๒/ว๖๘๘๔

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙

เรื่อง ขออนุญาตให้ผู้วิจัยสัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูลการวิจัย

เรียน นางสาวตริทธา ทะลาสี

ด้วยนางสาวหนึ่งฤทัย ภิญโญสุข นักศึกษาระดับปริญญาโท รหัส ๖๗๘๒๑๐๑๕๐๑๐๘ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9” เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงขออนุญาตให้ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์และเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา มหาวิทยาลัยฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายอนุสรณ์ ถูสินแก่น)
คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คณะครุศาสตร์
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
โทรศัพท์ (นักศึกษา ๐๘๐-๓๒๙-๓๒๙๑)

ที่ อว๐๖๑๙.๐๒/ว๑๑๒๓

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙

เรื่อง ขออนุญาตให้ผู้วิจัยสัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูลการวิจัย

เรียน นายมีเกียรติ นาสมตรึก

ด้วยนางสาวหนึ่งฤทัย ภิญโญสุข นักศึกษาระดับปริญญาโท รหัส ๖๗๘๒๑๐๑๕๐๑๐๘ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "แนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา๙" เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงขออนุญาตให้ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์และเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา มหาวิทยาลัยฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายอนุสรณ์ ถูสินแก่น)
คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คณะครุศาสตร์
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
โทรศัพท์ (นักศึกษา ๐๘๐-๓๒๙-๓๒๙๑)

ที่ อว๐๖๑๙.๐๒/ว๑๑๒๓

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙

เรื่อง ขออนุญาตให้ผู้วิจัยสัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูลการวิจัย

เรียน นางสาวอัจฉราภรณ์ เศษวิ

ด้วยนางสาวหนึ่งฤทัย ภิญโญสุข นักศึกษาระดับปริญญาโท รหัส ๖๗๘๒๑๐๑๕๐๑๐๘ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "แนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา๙" เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงขออนุญาตให้ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์และเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา มหาวิทยาลัยฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายอนุสรณ์ ถูสินแก่น)
คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คณะครุศาสตร์
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
โทรศัพท์ (นักศึกษา ๐๘๐-๓๒๙-๓๒๙๑)

ที่ อว๐๖๑๙.๐๒/ว๑๗๑๒

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนา

เรียน ดร. กฤษฎาพันธ์ พงษ์บริบูรณ์

ด้วยนางสาวหนึ่งฤทัย ภิญโญสุขนักศึกษาระดับปริญญาโท รหัส ๖๗๘๒๑๐๑๕๐๑๐๘ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "แนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา ๙" เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรอบรู้ ความสามารถและมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเพื่อประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา ๙ เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา มหาวิทยาลัยฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายอนุสรณ์ ถูสินแก่น)
คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คณะครุศาสตร์
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
โทรศัพท์ (นักศึกษา ๐๘๐-๗๕๐๐๘๒๕)

ที่ อว๐๖๑๙.๐๒/ว๑๗๑๒

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนา

เรียน นายสุวรรณ บัวพันธ์

ด้วยนางสาวหนึ่งฤทัย ภิญโญสุขนักศึกษาระดับปริญญาโท รหัส ๖๗๘๒๑๐๑๕๐๑๐๘ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "แนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา ๙" เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรอบรู้ ความสามารถและมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเพื่อประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา ๙ เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา มหาวิทยาลัยฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายอนุสรณ์ ถูสินแก่น)
คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คณะครุศาสตร์
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
โทรศัพท์ (นักศึกษา ๐๘๐-๗๕๐๐๘๒๕)

ที่ อว๐๖๑๙.๐๒/ว๑๗๑๒

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนา

เรียน นายมานิตย์ คำงาม

ด้วยนางสาวหนึ่งฤทัย ภิญโญสุขนักศึกษาระดับปริญญาโท รหัส ๖๗๘๒๑๐๑๕๐๑๐๘ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "แนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา ๙" เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรอบรู้ ความสามารถและมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเพื่อประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา ๙ เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา มหาวิทยาลัยฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายอนุสรณ์ ถูสินแก่น)
คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คณะครุศาสตร์
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
โทรศัพท์ (นักศึกษา ๐๘๐-๗๕๐๐๘๒๕)

ที่ อว๐๖๑๙.๐๒/ว๑๗๑๒

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนา

เรียน นายเรืองเวช ผาสุก

ด้วยนางสาวหนึ่งฤทัย ภิญโญสุขนักศึกษาระดับปริญญาโท รหัส ๖๗๘๒๑๐๑๕๐๑๐๘ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "แนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา ๙" เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรอบรู้ ความสามารถและมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเพื่อประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา ๙ เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา มหาวิทยาลัยฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายอนุสรณ์ ถูสินแก่น)
คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คณะครุศาสตร์
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
โทรศัพท์ (นักศึกษา ๐๘๐-๗๕๐๐๘๒๕)

ที่ อว๐๖๑๙.๐๒/ว๑๗๑๒

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนา

เรียน นายนิรัติศัย ชินกะธรรม

ด้วยนางสาวหนึ่งฤทัย ภิญโญสุขนักศึกษาระดับปริญญาโท รหัส ๖๗๘๒๑๐๑๕๐๑๐๘ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "แนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา ๙" เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรอบรู้ ความสามารถและมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเพื่อประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา ๙ เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา มหาวิทยาลัยฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายอนุสรณ์ ถูสินแก่น)
คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คณะครุศาสตร์
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
โทรศัพท์ (นักศึกษา ๐๘๐-๗๕๐๐๘๒๕)

ที่ อว๐๖๑๙.๐๒/ว๑๗๑๒

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนา

เรียน นางนิภาพร ศักดิ์แสน

ด้วยนางสาวหนึ่งฤทัย ภิญโญสุขนักศึกษาระดับปริญญาโท รหัส ๖๗๘๒๑๐๑๕๐๑๐๘ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "แนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา ๙" เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรอบรู้ ความสามารถและมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเพื่อประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา ๙ เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา มหาวิทยาลัยฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายอนุสรณ์ ถูสินแก่น)
คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คณะครุศาสตร์
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
โทรศัพท์ (นักศึกษา ๐๘๐-๗๕๐๐๘๒๕)

ที่ อว๐๖๑๙.๐๒/ว๑๗๑๒

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนา

เรียน นางสาวชนัญภรณ์ จันทะวัน

ด้วยนางสาวหนึ่งฤทัย ภิญโญสุขนักศึกษาระดับปริญญาโท รหัส ๖๗๘๒๑๐๑๕๐๑๐๘ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "แนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา ๙" เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรอบรู้ ความสามารถและมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเพื่อประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา ๙ เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา มหาวิทยาลัยฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายอนุสรณ์ ถูสินแก่น)
คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คณะครุศาสตร์
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
โทรศัพท์ (นักศึกษา ๐๘๐-๗๕๐๐๘๒๕)

ที่ อว๐๖๑๙.๐๒/ว๑๗๑๒

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนา

เรียน นายเจษฎา เวียงพล

ด้วยนางสาวหนึ่งฤทัย ภิญโญสุขนักศึกษาระดับปริญญาโท รหัส ๖๗๘๒๑๐๑๕๐๑๐๘ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "แนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา ๙" เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรอบรู้ ความสามารถและมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเพื่อประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา ๙ เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา มหาวิทยาลัยฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายอนุสรณ์ ถูสินแก่น)
คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คณะครุศาสตร์
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
โทรศัพท์ (นักศึกษา ๐๘๐-๗๕๐๐๘๒๕)

ที่ อว๐๖๑๙.๐๒/ว๑๗๑๒

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนา

เรียน นายอนุ เหมือนอินทร์

ด้วยนางสาวหนึ่งฤทัย ภิญโญสุขนักศึกษาระดับปริญญาโท รหัส ๖๗๘๒๑๐๑๕๐๑๐๘ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "แนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา ๙" เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรอบรู้ ความสามารถและมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเพื่อประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา ๙ เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา มหาวิทยาลัยฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายอนุสรณ์ ถูสินแก่น)
คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คณะครุศาสตร์
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
โทรศัพท์ (นักศึกษา ๐๘๐-๗๕๐๐๘๒๕)

ภาคผนวก จ

ภาพประกอบการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

ประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวชี้วัด

ภาพที่ จ.1 สัมภาษณ์ ดร.สุวรรณ บัวพันธ์ อนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านการศึกษา ใน อ.ก.ค.ศ. สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ วันที่ 24 พฤศจิกายน 2568

ภาพที่ จ.2 สัมภาษณ์ นายอนุสรณ์ ถูสินแก่น คณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม วันที่ 25 พฤศจิกายน 2568

ภาพที่ จ.3 สัมภาษณ์ ดร. เจษฎา เวียงพล ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ วันที่ 26 พฤศจิกายน 2568

ภาพที่ จ.4 สัมภาษณ์ นายมีเกียรติ นาสมตรึก ผู้อำนวยการโรงเรียนกาฬสินธุ์ปัญญานุกูล จังหวัดกาฬสินธุ์ วันที่ 27 พฤศจิกายน 2568

ภาพที่ จ.5 สัมภาษณ์ นายบุรินทร์ สารีคำ ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดมหาสารคาม วันที่ 28 พฤศจิกายน 2568

ภาพที่ จ.6 สัมภาษณ์ ดร. เจษฎา เวียงพล ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2569

ภาพที่ จ.7 สัมภาษณ์ นายนพดล มนตรี ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 จังหวัดขอนแก่น วันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2569

ภาพที่ จ.8 สัมภาษณ์ นายมีเกียรติ นาสมตรึก ผู้อำนวยการโรงเรียนกาฬสินธุ์ปัญญานุกูล จังหวัดกาฬสินธุ์ วันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2569

ภาพที่ จ.9 สัมภาษณ์ นางสาวอัจฉราภรณ์ เศษวิ รองผู้อำนวยการโรงเรียนกาฬสินธุ์ปัญญานุกูล จังหวัดกาฬสินธุ์ วันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2569

ภาพที่ จ.10 สัมภาษณ์ นางสาวตริทธา ทะลาสี รองผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดมหาสารคาม วันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2569

ภาพที่ จ.11 นายบุรินทร์ สารีคำ ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดมหาสารคาม วันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2569

ภาคผนวก ฉ

คู่มือการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9

คู่มือการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9

นางสาวหนึ่งฤทัย ภิญโญสุข

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คำนำ

การบริหารสถานศึกษาในยุคสังคมดิจิทัลที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ส่งผลให้บทบาทของสถานศึกษาต้องปรับตัวให้สอดคล้องกับบริบทของโลกยุคใหม่ที่ขับเคลื่อนด้วยข้อมูล เทคโนโลยี และนวัตกรรม การจัดการศึกษาจึงมิได้มุ่งเพียงการถ่ายทอดความรู้แก่ผู้เรียนเท่านั้น แต่ยังต้องพัฒนาศักยภาพของบุคลากรให้สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารจัดการ การจัดการเรียนรู้ และการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

ผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้นำองค์กรทางการศึกษาจำเป็นต้องมีสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่เหมาะสม เพื่อให้สามารถนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการวางแผน การบริหารจัดการ การตัดสินใจเชิงนโยบาย ตลอดจนการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ของครูและบุคลากรทางการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ การพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาจึงถือเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยยกระดับคุณภาพการบริหารจัดการศึกษา และเสริมสร้างศักยภาพขององค์กรทางการศึกษาให้สามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมในยุคดิจิทัลได้อย่างเหมาะสม

ผู้จัดทำคาดหวังว่าคู่มือแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารสถานศึกษา หน่วยงานทางการศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องในการนำไปใช้เป็นแนวทางพัฒนาและยกระดับการบริหารจัดการสถานศึกษา อันจะนำไปสู่การยกระดับประสิทธิภาพการบริหารจัดการสถานศึกษา และการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษให้ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมในยุคดิจิทัลต่อไป

นางสาวหนึ่งฤทัย ภิญโญสุข

1. หลักการ

การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในยุคดิจิทัลได้เข้ามามีบทบาทสำคัญต่อการดำเนินชีวิตและการพัฒนาสังคมในทุกมิติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการจัดการศึกษา ซึ่งเทคโนโลยีสารสนเทศได้กลายเป็นเครื่องมือสำคัญในการสนับสนุนการบริหารจัดการ การจัดการเรียนรู้ และการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาให้สามารถก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้นำองค์กรทางการศึกษาจึงจำเป็นต้องมีสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่เพียงพอ เพื่อสามารถนำเทคโนโลยีมาใช้ในการวางแผน การบริหารจัดการ การตัดสินใจ และการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาได้อย่างเหมาะสม โดยกำหนดกรอบการพัฒนาที่ครอบคลุม 4 องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ 1) ด้านความรู้พื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ 2) ด้านกฎหมาย จริยธรรมและจรรยาบรรณ ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 3) ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพสมรรถนะการปฏิบัติงาน และ 4) ด้านการคิดวิเคราะห์ประเมินผลที่ได้รับจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

การพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา จำเป็นต้องอาศัยกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายและต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างเป็นรูปธรรมและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยคู่มือฉบับนี้ใช้กรอบแนวคิดการพัฒนา 70:20:10 เป็นฐานในการออกแบบกระบวนการพัฒนา กล่าวคือ ร้อยละ 70 เป็นการเรียนรู้จากการปฏิบัติงานจริงและการเผชิญสถานการณ์ในบริบทของสถานศึกษา ร้อยละ 20 เป็นการเรียนรู้จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่นผ่านกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ การให้คำปรึกษา และการสะท้อนคิดร่วมกัน และร้อยละ 10 เป็นการเรียนรู้จากการฝึกอบรมเชิงทฤษฎีและกรณีศึกษาเพื่อเสริมสร้างกรอบคิดอย่างเป็นระบบ ด้วยหลักการดังกล่าว คู่มือแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ และทัศนคติที่เหมาะสมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมุ่งหวังให้ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการ การพัฒนาการจัดการเรียนรู้ และการขับเคลื่อนองค์กรทางการศึกษาให้ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมดิจิทัล

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อพัฒนาความรู้ ความเข้าใจ และกรอบคิดด้านสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา

2.2 เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านความรู้พื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านกฎหมาย จริยธรรมและจรรยาบรรณ ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพสมรรถนะการปฏิบัติงาน และด้านการคิดวิเคราะห์ประเมินผลที่ได้รับจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

2.3 เพื่อส่งเสริมให้ผู้บริหารสามารถนำหลักการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศไปใช้ในการตัดสินใจและการบริหารงานในสถานการณ์จริง

2.4 เพื่อพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาให้เป็นแบบอย่างที่ดี มีวิสัยทัศน์ทางการเรียนรู้ สามารถส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาวิชาชีพครู สร้างเครือข่ายการเรียนรู้ และใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

3. เนื้อหา

แนวทางการสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 กำหนดแบ่งเนื้อหาออกเป็น 4 โมดูล (Module) ดังนี้

Module 1 ความรู้พื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

กรอบเนื้อหาการพัฒนา

1.1 ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

สาระสำคัญ คือ การเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication Technology: ICT) ให้ครูและบุคลากรในสถานศึกษาเข้าใจองค์ประกอบของเทคโนโลยีสารสนเทศ ได้แก่ ฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ ข้อมูล เครือข่าย และบุคลากร ตลอดจนบทบาทและความสำคัญของเทคโนโลยีสารสนเทศต่อการจัดการเรียนรู้ การบริหารจัดการ และการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในยุคดิจิทัล เพื่อให้สามารถนำเทคโนโลยีไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

1.2 การใช้เครื่องมือและโปรแกรมพื้นฐานทางเทคโนโลยีสารสนเทศ

สาระสำคัญ คือ การพัฒนาทักษะในการใช้เครื่องมือและโปรแกรมพื้นฐานทางเทคโนโลยีสารสนเทศที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน เช่น โปรแกรมประมวลผลคำ โปรแกรมตารางคำนวณ โปรแกรมนำเสนอ และเครื่องมือดิจิทัลสำหรับการสื่อสารและการทำงานร่วมกันออนไลน์ เพื่อช่วยให้ครูและบุคลากรสามารถจัดทำเอกสาร จัดเก็บข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล และนำเสนอข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งสามารถใช้เทคโนโลยีสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม

1.3 การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสืบค้นและจัดการข้อมูล

สาระสำคัญ คือ การส่งเสริมให้ครูและบุคลากรมีทักษะในการสืบค้นข้อมูลจากแหล่งข้อมูลดิจิทัลและอินเทอร์เน็ตอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถคัดเลือก วิเคราะห์ และประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูล รวมทั้งสามารถจัดเก็บ จัดระบบ และนำข้อมูลมาใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ การวิจัยในชั้นเรียน และการพัฒนางานของสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสม

Module 2 กฎหมาย จริยธรรมและจรรยาบรรณ ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

กรอบเนื้อหาการพัฒนา

2.1 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

สาระสำคัญ คือ การส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น กฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ กฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล และกฎหมายลิขสิทธิ์ เพื่อให้สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างถูกต้องตามกฎหมาย ตระหนักถึงสิทธิและหน้าที่ของตนเองในการใช้

และเผยแพร่ข้อมูล รวมทั้งสามารถป้องกันความเสี่ยงจากการละเมิดกฎหมายที่อาจเกิดขึ้นในการปฏิบัติงานและการจัดการเรียนการสอน

2.2 การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างมีจริยธรรม

สาระสำคัญ คือ การส่งเสริมให้ครูและบุคลากรมีจิตสำนึกและความรับผิดชอบในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างมีจริยธรรม เช่น การเคารพสิทธิและความเป็นส่วนตัวของผู้อื่น การไม่เผยแพร่ข้อมูลอันเป็นเท็จหรือข้อมูลที่ก่อให้เกิดความเสียหาย การใช้สื่อดิจิทัลอย่างสร้างสรรค์ และการใช้เทคโนโลยีเพื่อประโยชน์ต่อการเรียนรู้และการพัฒนาสังคม

2.3 จรรยาบรรณในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับครูและบุคลากรทางการศึกษา

สาระสำคัญ คือ การส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น การใช้ข้อมูลและสื่อดิจิทัลอย่างถูกต้องเหมาะสม การอ้างอิงแหล่งที่มาของข้อมูลอย่างถูกต้อง การไม่ละเมิดลิขสิทธิ์หรือผลงานทางวิชาการของผู้อื่น รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเครื่องมือในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้และเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้สื่อดิจิทัลแก่ผู้เรียน

Module 3 การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพสมรรถนะการปฏิบัติงานทางการศึกษา

กรอบเนื้อหาการพัฒนา

3.1 การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้

สาระสำคัญ คือ การส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ เช่น การใช้สื่อดิจิทัล แหล่งเรียนรู้ออนไลน์ และแพลตฟอร์มการเรียนรู้ต่าง ๆ ในการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน ส่งเสริมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม และช่วยพัฒนาทักษะการคิด วิเคราะห์ และการเรียนรู้ด้วยตนเองของผู้เรียนในยุคดิจิทัล

3.2 การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการงานในสถานศึกษา

สาระสำคัญ คือ การพัฒนาทักษะของครูและบุคลากรในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการงานในสถานศึกษา เช่น การจัดเก็บและบริหารข้อมูล การจัดทำเอกสารทางราชการ การสื่อสารและประสานงานภายในองค์กร รวมทั้งการใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการศึกษา เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน ลดความซ้ำซ้อนของงาน และช่วยให้การดำเนินงานของสถานศึกษามีความรวดเร็วและเป็นระบบมากยิ่งขึ้น

3.3 การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

สาระสำคัญ คือ การส่งเสริมให้ครูสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการออกแบบเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เช่น การสร้างแบบทดสอบออนไลน์ การรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน รวมทั้งการใช้ระบบดิจิทัลในการติดตามและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

Module 4 การคิดวิเคราะห์ประเมินผลที่ได้รับจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

กรอบเนื้อหาการพัฒนา

4.1 การคิดวิเคราะห์ข้อมูลจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

สาระสำคัญ คือ การส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามีทักษะในการคิดวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น ข้อมูลผลการเรียนของผู้เรียน ข้อมูลจากระบบสารสนเทศทางการศึกษา หรือข้อมูลจากเครื่องมือดิจิทัลต่าง ๆ โดยสามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์ แปลความหมาย และใช้ประกอบการตัดสินใจในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้และการบริหารจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

4.2 การประเมินประสิทธิภาพของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการปฏิบัติงาน

สาระสำคัญ คือ การพัฒนาความสามารถของครูและบุคลากรในการประเมินผลการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการปฏิบัติงาน ทั้งในด้านการจัดการเรียนการสอน การบริหารจัดการและการสื่อสารภายในสถานศึกษา โดยพิจารณาถึงความเหมาะสม ความคุ้มค่า และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปปรับปรุงและพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศให้สอดคล้องกับเป้าหมายของสถานศึกษา

4.3 การสะท้อนผลและปรับปรุงการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างต่อเนื่อง

สาระสำคัญ คือ การส่งเสริมให้ครูและบุคลากรมีการสะท้อนผลการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการปฏิบัติงาน เช่น การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไขร่วมกัน เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงและพัฒนาวิธีการใช้เทคโนโลยีให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาและสามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการเรียนรู้และการทำงานได้อย่างต่อเนื่อง

4. กระบวนการพัฒนา

แนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 กำหนดดังนี้

4.1 วิธีการพัฒนาโดยใช้แนวคิดการเรียนรู้แบบ 70:20:10 ซึ่งเป็นโมเดลที่ได้รับการพัฒนาโดย Morgan McCall, Robert W. Eichinger and Michael M. Lombardo (พัชรา วาณิชวศิน, 2560, น. 15-18) มีรายละเอียด ดังนี้

- 70% การเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงและการปฏิบัติงานจริง
- 20% การเรียนรู้ผ่านผู้เชี่ยวชาญ การเป็นพี่เลี้ยง การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และ PLC
- 10% การเรียนรู้ผ่านการอบรมหรือศึกษาทฤษฎีจากหลักสูตรและแหล่งความรู้ต่าง ๆ

ในส่วนของวิธีการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาและครูตามแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 กำหนดแบ่งออกเป็น 3 ระยะ จำนวน 48 ชั่วโมง

ระยะที่ 1 การฝึกอบรม (10%) รวม 8 ชั่วโมง

เป็นระยะเริ่มต้นของกระบวนการพัฒนา มีเป้าหมายเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจและกรอบคิดสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ให้แก่ผู้บริหารสถานศึกษาโดยใช้การบรรยายเชิงปฏิสัมพันธ์และการวิเคราะห์กรณีศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญ

กิจกรรมสำคัญ

- บรรยายเชิงปฏิบัติการ เรื่องสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและความสำคัญต่อการบริหารสถานศึกษา
- อธิบายภาพรวม 4 โมดูลการพัฒนา และลำดับความสำคัญตามค่าความต้องการจำเป็น ประกอบด้วย (1) ด้านความรู้พื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (2) ด้านกฎหมาย จริยธรรม และจรรยาบรรณ ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (3) ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพสมรรถนะการปฏิบัติงาน และ(4) ด้านการคิดวิเคราะห์ประเมินผลที่ได้รับจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
- วิเคราะห์กรณีศึกษาการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้บริการกับครูในสถานศึกษา
- ทำแบบทดสอบก่อน/หลังการอบรมระยะสั้น เพื่อประเมินความรู้และความเข้าใจเบื้องต้น

ระยะที่ 2 การเรียนรู้จากผู้อื่น (20%) รวม 12 ชั่วโมง

เป็นระยะที่มุ่งเน้นการเรียนรู้เชิงสังคมผ่านการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ การสะท้อนคิด และการเรียนรู้จากแบบอย่างที่ดี โดยช่วยเชื่อมโยงความรู้เชิงทฤษฎีกับประสบการณ์จริงของผู้บริหาร

กิจกรรมสำคัญ

- การประชุม PLC ผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ด้านการเรียนรู้ในการบริหาร
- การสะท้อนคิดร่วม (Group Reflection) จากกรณีปัญหาที่ผู้บริหารเผชิญจริง
- การเรียนรู้จากผู้บริหารต้นแบบด้านภาวะผู้นำการเรียนรู้ (Best Practice Sharing)
- การอภิปรายเชิงลึกตาม 4 โมดูล โดยให้ความสำคัญตามลำดับความต้องการจำเป็น ประกอบด้วย (1) ด้านความรู้พื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (2) ด้านกฎหมาย จริยธรรม และจรรยาบรรณ ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (3) ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพสมรรถนะการปฏิบัติงาน และ(4) ด้านการคิดวิเคราะห์ประเมินผลที่ได้รับจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

ระยะที่ 3 การเรียนรู้จากประสบการณ์จริง (70%) รวม 28 ชั่วโมง

เป็นกระบวนการพัฒนาที่มุ่งให้ผู้บริหารสถานศึกษาเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติจริงในบริบทของสถานศึกษา วิเคราะห์แนวทางพัฒนา การบูรณาการ การตัดสินใจ และการสะท้อนคิดอย่างเป็นระบบ เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงพฤติกรรมและทัศนคติเกี่ยวกับสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา อย่างแท้จริง

กิจกรรมสำคัญ

- ผู้บริหารสรุปบทเรียนจากการปฏิบัติจริง
- วิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงของตนเอง
- จัดทำแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ที่เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา

กระบวนการพัฒนาภาวะสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา (กำหนดระยะเวลา 48ชั่วโมง)

Module 1 ความรู้พื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (12 ชั่วโมง)

กิจกรรมที่ 1 ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ

1.1 ลักษณะกิจกรรม: ผู้บริหารหรือวิทยากรส่งเสริมให้ครูและบุคลากรในสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดพื้นฐานของเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมถึงบทบาทและความสำคัญของเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีต่อการจัดการศึกษาในยุคดิจิทัล เพื่อให้สามารถนำเทคโนโลยีมาใช้สนับสนุนการปฏิบัติงานทางการศึกษาได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

1.2 วิธีดำเนินการ

- บรรยายและอภิปรายเกี่ยวกับความหมายและองค์ประกอบของเทคโนโลยีสารสนเทศ
- อธิบายบทบาทของเทคโนโลยีสารสนเทศต่อการศึกษาและการทำงานของครู
- เปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรแลกเปลี่ยนประสบการณ์เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีในการทำงาน

กิจกรรมที่ 2 การใช้เครื่องมือและโปรแกรมพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

2.1 ลักษณะกิจกรรม: ผู้บริหารหรือวิทยากรส่งเสริมให้ครูและบุคลากรสามารถใช้เครื่องมือและโปรแกรมพื้นฐานทางเทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น โปรแกรมประมวลผลคำ โปรแกรมตารางคำนวณ โปรแกรมนำเสนอ และเครื่องมือสื่อสารออนไลน์ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนและการปฏิบัติงานในสถานศึกษา

2.2 วิธีดำเนินการ

- แนะนำโปรแกรมพื้นฐานที่ใช้ในการทำงานทางการศึกษา
- ฝึกปฏิบัติการสร้างเอกสาร การจัดการข้อมูล และการนำเสนอข้อมูลด้วยโปรแกรมต่าง ๆ
- แลกเปลี่ยนประสบการณ์และแนวทางการใช้เครื่องมือดิจิทัลในการทำงาน

กิจกรรมที่ 3 การสืบค้นข้อมูลและการใช้แหล่งเรียนรู้ออนไลน์

3.1 ลักษณะกิจกรรม: ผู้บริหารหรือวิทยากรสนับสนุนให้ครูและบุคลากรมีทักษะในการสืบค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตและแหล่งเรียนรู้ออนไลน์อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถคัดเลือกและประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูล เพื่อนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนางานทางการศึกษา

3.2 วิธีดำเนินการ

- แนะนำวิธีการสืบค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตอย่างมีประสิทธิภาพ
- ฝึกปฏิบัติการค้นหาข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ดิจิทัล
- ให้ครูและบุคลากรนำเสนอข้อมูลที่ค้นพบและอภิปรายร่วมกัน

Module 2 กฎหมาย จริยธรรมและจรรยาบรรณในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (12 ชั่วโมง)

กิจกรรมที่ 1 ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศ

1.1 ลักษณะกิจกรรม: ผู้บริหารหรือวิทยากรส่งเสริมให้ครูและบุคลากรในสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น กฎหมายเกี่ยวกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ กฎหมายลิขสิทธิ์ และกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล เพื่อให้สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างถูกต้องตามกฎหมาย

1.2 วิธีดำเนินการ

- บรรยายเกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศ
- ยกตัวอย่างกรณีศึกษาการละเมิดกฎหมายด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ
- เปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรอภิปรายและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น

กิจกรรมที่ 2 การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างมีจริยธรรม

2.1 ลักษณะกิจกรรม: ผู้บริหารหรือวิทยากรส่งเสริมให้ครูและบุคลากรมีความตระหนักถึงความสำคัญของจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น การเคารพสิทธิของผู้อื่น การไม่เผยแพร่ข้อมูลอันเป็นเท็จ และการใช้เทคโนโลยีเพื่อประโยชน์ต่อการเรียนรู้และสังคม

2.2 วิธีดำเนินการ

- บรรยายเกี่ยวกับหลักจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
- วิเคราะห์สถานการณ์ตัวอย่างเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสมและไม่เหมาะสม
- ให้ผู้เข้ารับการอบรมร่วมกันอภิปรายแนวทางการใช้เทคโนโลยีอย่างมีจริยธรรม

กิจกรรมที่ 3 จรรยาบรรณในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับครู

3.1 ลักษณะกิจกรรม: ผู้บริหารหรือวิทยากรส่งเสริมให้ครูและบุคลากรตระหนักถึงจรรยาบรรณในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น การใช้ข้อมูลและสื่อดิจิทัลอย่างถูกต้อง การอ้างอิงแหล่งที่มา และการใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้

3.2 วิธีดำเนินการ

- อธิบายหลักจรรยาบรรณในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับครู
- ยกตัวอย่างสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับจรรยาบรรณในการใช้เทคโนโลยี
- ให้ครูและบุคลากรร่วมกันกำหนดแนวปฏิบัติที่เหมาะสมในการใช้เทคโนโลยีในสถานศึกษา

Module 3 การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพสมรรถนะการปฏิบัติงานทางการศึกษา (12 ชั่วโมง)

กิจกรรมที่ 1 การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน

1.1 ลักษณะกิจกรรม: ผู้บริหารหรือวิทยากรส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความรู้และทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน เช่น การใช้สื่อดิจิทัล แหล่งเรียนรู้ออนไลน์ และแพลตฟอร์มการเรียนรู้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและความหลากหลายในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1.2 วิธีดำเนินการ

- แนะนำเครื่องมือและแพลตฟอร์มดิจิทัลที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน
- ฝึกปฏิบัติการใช้สื่อดิจิทัลในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้

- แลกเปลี่ยนประสบการณ์การใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน

กิจกรรมที่ 2 การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการงานในสถานศึกษา

2.1 ลักษณะกิจกรรม: ผู้บริหารหรือวิทยากรส่งเสริมให้ครูและบุคลากรสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการข้อมูล การจัดทำเอกสาร และการสื่อสารภายในสถานศึกษาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานและลดขั้นตอนการทำงานที่ซ้ำซ้อน

2.2 วิธีดำเนินการ

- แนะนำเครื่องมือดิจิทัลสำหรับการจัดการข้อมูลและเอกสาร
- ฝึกปฏิบัติการจัดเก็บและจัดการข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์
- อภิปรายแนวทางการใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการบริหารจัดการในสถานศึกษา

กิจกรรมที่ 3 การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

3.1 ลักษณะกิจกรรม: ผู้บริหารหรือวิทยากรส่งเสริมให้ครูสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการออกแบบเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เช่น การสร้างแบบทดสอบออนไลน์ การรวบรวมข้อมูลผลการเรียน และการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอน

3.2 วิธีดำเนินการ

- แนะนำเครื่องมือดิจิทัลสำหรับการวัดและประเมินผล
- ฝึกปฏิบัติการสร้างแบบทดสอบออนไลน์
- วิเคราะห์ข้อมูลผลการเรียนของผู้เรียนร่วมกัน

Module 4 การคิดวิเคราะห์ประเมินผลที่ได้รับจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

(12 ชั่วโมง)

กิจกรรมที่ 1 การคิดวิเคราะห์ข้อมูลจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

1.1 ลักษณะกิจกรรม: ผู้บริหารหรือวิทยากรส่งเสริมให้ครูและบุคลากรมีทักษะในการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น ข้อมูลผลการเรียนของผู้เรียน ข้อมูลจากระบบสารสนเทศทางการศึกษา หรือข้อมูลจากเครื่องมือดิจิทัลต่าง ๆ เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน

1.2 วิธีดำเนินการ

- บรรยายเกี่ยวกับหลักการคิดวิเคราะห์ข้อมูล
- ยกตัวอย่างข้อมูลที่ได้จากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการศึกษา
- ให้ผู้เข้ารับการอบรมฝึกวิเคราะห์ข้อมูลและอภิปรายร่วมกัน

กิจกรรมที่ 2 การประเมินประสิทธิภาพของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

2.1 ลักษณะกิจกรรม: ผู้บริหารหรือวิทยากรส่งเสริมให้ครูและบุคลากรสามารถประเมินผลการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการเรียนการสอนและการปฏิบัติงาน เช่น ความเหมาะสมของเครื่องมือที่ใช้ ประสิทธิภาพในการทำงาน และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นต่อผู้เรียน

2.2 วิธีดำเนินการ

- อธิบายแนวคิดและวิธีการประเมินผลการใช้เทคโนโลยี
- วิเคราะห์ตัวอย่างกรณีศึกษาเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีในการศึกษา
- ให้ผู้เข้ารับการอบรมร่วมกันประเมินสถานการณ์ตัวอย่าง

กิจกรรมที่ 3 การสะท้อนผลและการปรับปรุงการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

3.1 ลักษณะกิจกรรม: ผู้บริหารหรือวิทยากรส่งเสริมให้ครูและบุคลากรสะท้อนผลการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการปฏิบัติงาน เช่น การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไข เพื่อนำไปปรับปรุงการใช้เทคโนโลยีให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

3.2 วิธีดำเนินการ

- ให้ผู้เข้ารับการอบรมแลกเปลี่ยนประสบการณ์การใช้เทคโนโลยีในการทำงาน
- วิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคที่พบจากการใช้เทคโนโลยี
- ร่วมกันเสนอแนวทางการปรับปรุงและพัฒนา

5. การวัดและประเมินผล ก่อน–ระหว่าง–หลังการพัฒนา

5.1 การประเมินก่อนพัฒนา

- แบบประเมินภาวะผู้นำการเรียนรู้ (มาตราส่วน 5 ระดับ)
- แบบประเมินตนเองของผู้บริหาร

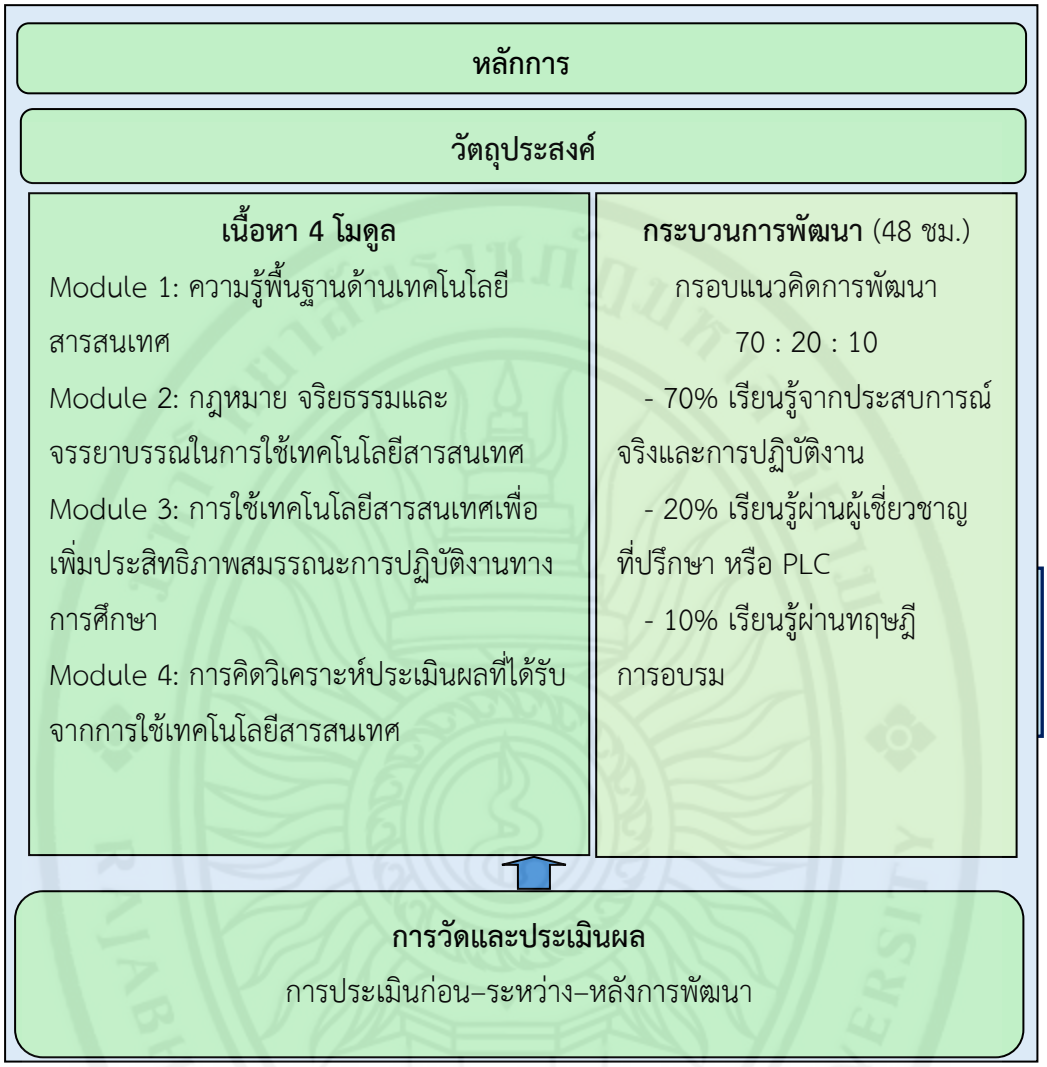
5.2 การประเมินระหว่างพัฒนา

- แบบประเมินพฤติกรรมจากกิจกรรม (Checklist / Rubric)
- การประเมินจากเพื่อนร่วมวิชาชีพ (Peer Assessment)
- การประเมินจากบันทึกสะท้อนคิด

5.3 การประเมินหลังพัฒนา

- แบบประเมินสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (ฉบับเดียวกันกับก่อนพัฒนา)
- แบบประเมิน 360 องศา (ตนเอง/ครู/บุคลากร)
- วิเคราะห์ผลเปรียบเทียบก่อน–หลัง

แนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9

แนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9

Module 1 ความรู้พื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

จำนวน 12 ชั่วโมง

---

1. หลักการ

เทคโนโลยีสารสนเทศมีบทบาทสำคัญต่อการบริหารจัดการและการพัฒนาการศึกษาในยุคดิจิทัล ผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทางการศึกษาจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ ทั้งในด้านแนวคิดพื้นฐาน องค์ประกอบของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ การใช้เครื่องมือดิจิทัล และการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้และการบริหารงานในสถานศึกษา การมีความรู้พื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศจะช่วยให้ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือในการพัฒนาการบริหารจัดการ การสื่อสาร และการตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังช่วยส่งเสริมให้ครูและบุคลากรสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูล ความรู้ และนวัตกรรมทางการศึกษาได้อย่างรวดเร็ว

2. วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 ด้านความรู้พื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และสามารถนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการและพัฒนาการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. เนื้อหา

3.1 การสนับสนุนให้ครูในสถานศึกษาร่วมกันปฏิบัติภารกิจภายใต้วิสัยทัศน์ที่ชัดเจน

3.2 การกำหนดเป้าหมายในการทำงานร่วมกันและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

3.3 การส่งเสริมความร่วมมือระหว่างผู้บริหาร ครู และบุคลากร

4. กระบวนการพัฒนา แบ่งออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การฝึกอบรม (10% ของระยะเวลารวมทั้งหมด)

เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาเกิดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดพื้นฐานของเทคโนโลยีสารสนเทศ ตระหนักถึงความสำคัญของการใช้เทคโนโลยีในการบริหารจัดการและการพัฒนาการศึกษา

กิจกรรมที่ 1 ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ

1) สาระสำคัญ

- ความหมายของเทคโนโลยีสารสนเทศ
- องค์ประกอบของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ
- ประเภทของเทคโนโลยีสารสนเทศที่ใช้ในองค์กร
- ความสำคัญของเทคโนโลยีสารสนเทศต่อการศึกษา

2) วิธีดำเนินการ

- วิทยากรบรรยายและยกตัวอย่างการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษา
- เปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมแลกเปลี่ยนประสบการณ์การใช้เทคโนโลยี
- อภิปรายเกี่ยวกับบทบาทของเทคโนโลยีต่อการบริหารสถานศึกษา

กิจกรรมที่ 2 การวิเคราะห์กรณีศึกษาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษา

1) สาระสำคัญ

กรณีศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น การใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา การใช้สื่อดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ และปัญหาและอุปสรรคในการใช้เทคโนโลยีในสถานศึกษา

2) วิธีดำเนินการ

- แบ่งกลุ่มวิเคราะห์กรณีศึกษา
- อภิปรายถึงปัญหา สาเหตุ และแนวทางแก้ไข
- นำเสนอผลการวิเคราะห์และสรุปบทเรียนร่วมกัน

กิจกรรมที่ 3 การประเมินความรู้และความเข้าใจเบื้องต้น

1) สาระสำคัญ

- การประเมินความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ
- การสะท้อนความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีในสถานศึกษา

2) วิธีดำเนินการ

- ทำแบบทดสอบก่อน–หลังการอบรมระยะสั้น
- เขียนสะท้อนความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการทำงาน

<u>ระยะที่ 2</u> การเรียนรู้จากผู้อื่น (20% ของระยะเวลารวมทั้งหมด)

เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้เรียนรู้จากประสบการณ์ของเพื่อนร่วมวิชาชีพ แลกเปลี่ยนแนวคิดเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และสะท้อนบทเรียนจากสถานการณ์จริง

กิจกรรมที่ 1 การประชุม PLC ผู้บริหารสถานศึกษา เรื่อง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงาน

1) สาระสำคัญ

การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของผู้บริหารเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา

2) วิธีดำเนินการ

- จัดประชุม PLC ผู้บริหารสถานศึกษา
- แลกเปลี่ยนประสบการณ์การใช้เทคโนโลยี
- วิเคราะห์ปัญหา อุปสรรค และแนวทางพัฒนา

กิจกรรมที่ 2 การสะท้อนคิดร่วมจากประสบการณ์การทำงานเป็นทีม

1) สาระสำคัญ

การสะท้อนประสบการณ์จริงเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีในการบริหารงาน

2) วิธีดำเนินการ

- ผู้บริหารนำเสนอประสบการณ์การใช้เทคโนโลยี
- แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางพัฒนา
- สรุปบทเรียนร่วมกัน

กิจกรรมที่ 3 การเรียนรู้จากผู้บริหารต้นแบบด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

1) สาระสำคัญ

การเรียนรู้จากผู้บริหารสถานศึกษาที่มีแนวปฏิบัติที่ดีในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

2) วิธีดำเนินการ

- เชิญผู้บริหารต้นแบบมาแบ่งปันประสบการณ์
- นำเสนอกรณีศึกษาความสำเร็จ
- เปิดเวทีซักถามและอภิปราย

ระยะที่ 3 การเรียนรู้จากประสบการณ์จริง (70% ของระยะเวลารวมทั้งหมด)

เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้ลงมือปฏิบัติจริงในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารจัดการและพัฒนาการศึกษา

กิจกรรมที่ 1 การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา

1) สาระสำคัญ

การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารจัดการข้อมูล การสื่อสาร และการวางแผนงาน

2) วิธีดำเนินการ

- ใช้ระบบสารสนเทศในการจัดการข้อมูล
- ใช้เครื่องมือดิจิทัลในการสื่อสารและการประชุม
- บันทึกผลการดำเนินงานและการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

กิจกรรมที่ 2 การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการเรียนรู้

1) สาระสำคัญ

การสนับสนุนให้ครูใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการเรียนรู้

2) วิธีดำเนินการ

- สนับสนุนการใช้สื่อดิจิทัลในการสอน
- ส่งเสริมการใช้แพลตฟอร์มการเรียนรู้ออนไลน์
- ติดตามผลการใช้เทคโนโลยีของครู

กิจกรรมที่ 3 การสะท้อนคิด วิเคราะห์การเปลี่ยนแปลง และจัดทำแนวทางปฏิบัติ

1) สาระสำคัญ

ผู้บริหารสถานศึกษาสรุปบทเรียนจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

2) วิธีดำเนินการ

- สรุปบทเรียนจากการดำเนินกิจกรรม
- วิเคราะห์ผลการเปลี่ยนแปลง

- จัดทำแนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษา

5. การวัดและประเมินผล

5.1 การประเมินก่อนพัฒนา

- แบบประเมินความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหาร
- แบบประเมินตนเองเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีในการบริหารงาน

5.2 การประเมินระหว่างพัฒนา

- แบบประเมินพฤติกรรมจากกิจกรรม (Checklist / Rubric)
- การประเมินจากเพื่อนร่วมวิชาชีพ (Peer Assessment)
- การประเมินจากบันทึกสะท้อนคิด

5.3 การประเมินหลังพัฒนา

- แบบประเมินความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (ฉบับเดียวกับก่อนพัฒนา)
- แบบประเมิน 360 องศา (ตนเอง / ครู / บุคลากร)
- วิเคราะห์ผลเปรียบเทียบก่อน–หลังการพัฒนา

ใบความรู้
ความรู้พื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

ความรู้พื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและเครื่องมือดิจิทัลขั้นพื้นฐานได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม และปลอดภัย รวมถึงความเข้าใจเกี่ยวกับระบบคอมพิวเตอร์ การสื่อสารข้อมูล ซอฟต์แวร์ แอปพลิเคชัน และเทคโนโลยีที่ช่วยในการทำงาน การเรียนรู้ และการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

พระมหากันตินันท์ เฮงสกุล (2564, น. 8) กล่าวว่าสถานศึกษาเป็นหน่วยงานสำคัญในการนำนโยบายทางการศึกษาไปสู่การปฏิบัติ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญในการบริหารจัดการองค์กรให้บรรลุเป้าหมาย โดยเฉพาะการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารทรัพยากรและการใช้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อประกอบการวางแผนและการตัดสินใจ ซึ่งข้อมูลที่นำมาใช้ต้องผ่านกระบวนการประมวลผลให้เป็นสารสนเทศที่มีความถูกต้อง แม่นยำ ทันสมัย และสอดคล้องกับความต้องการขององค์กร

สุรัตน์วดี ปานโพธิ์ทอง และคณะ (2565, น. 604) กล่าวว่า เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการศึกษา หมายถึง การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน การวางแผนหลักสูตร การแนะแนว การวัดและประเมินผล รวมทั้งการพัฒนาบุคลากร เพื่อให้การบริหารสถานศึกษาเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด โดยเทคโนโลยีสารสนเทศช่วยให้การตัดสินใจของผู้บริหารเป็นไปอย่างรวดเร็วและมีข้อมูลประกอบที่ชัดเจน

เนาวรัตน์ หอมขจร (2566, น. 108) กล่าวว่าความก้าวหน้าของเทคโนโลยีส่งผลให้สังคมปัจจุบันก้าวเข้าสู่สังคมดิจิทัล การเรียนรู้ไม่ได้จำกัดอยู่เพียงในห้องเรียน แต่สามารถเกิดขึ้นได้จากแหล่งเรียนรู้หลากหลายรูปแบบ การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนจึงเป็นสิ่งจำเป็นในยุคปัจจุบัน

มูหัมมัดสาเกร์ เร๊าะแลบา (2567, น. 109) กล่าวว่าการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการพัฒนาองค์กรในยุคดิจิทัลช่วยเพิ่มประสิทธิภาพ ความรวดเร็ว และความแม่นยำของกระบวนการทำงาน พร้อมทั้งสนับสนุนการพัฒนาความรู้และทักษะของบุคลากร ทำให้องค์กรสามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงและแข่งขันได้ในบริบทของประเทศไทยยุคไทยแลนด์ 4.0

ปวิดา จันทะขาล และคณะ (2567, น. 941) กล่าวว่า เทคโนโลยีสารสนเทศมีบทบาทสำคัญต่อการบริหารงานงบประมาณในสถานศึกษา เนื่องจากช่วยให้การบริหารจัดการเป็นไปอย่างมีระบบ โปร่งใส และทันสมัย ซึ่งสอดคล้องกับบริบทของสังคมดิจิทัลในศตวรรษที่ 21

ความรู้พื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษา ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและเครื่องมือดิจิทัลขั้นพื้นฐานได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม และปลอดภัย สามารถจัดเก็บ ประมวลผล และนำเสนอข้อมูลให้เป็นสารสนเทศที่ถูกต้อง แม่นยำ และทันสมัย เพื่อนำไปใช้ในการสื่อสาร การเรียนรู้ การปฏิบัติงาน การบริหารจัดการ และการตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งมีความตระหนักในการใช้เทคโนโลยีอย่างมีจริยธรรมและเหมาะสมกับบริบทของสังคมดิจิทัลในปัจจุบัน

ใบกิจกรรม

<u>คำชี้แจง</u> ให้ผู้เข้ารับการพัฒนาระดมความคิดเกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านความรู้พื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

1. ความหมายของสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านความรู้พื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

.....
.....
.....
.....

2. การนำสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ความรู้พื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ควรมีแนวทางหรือแนวปฏิบัติอย่างไร

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Module 2 กฎหมาย จริยธรรมและจรรยาบรรณในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

จำนวน 12 ชั่วโมง

---

1. หลักการ

ในยุคสังคมดิจิทัล เทคโนโลยีสารสนเทศได้เข้ามามีบทบาทสำคัญต่อการดำเนินชีวิตและการบริหารจัดการทางการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรจำเป็นต้องใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสื่อสาร การจัดการข้อมูล การจัดการเรียนรู้ และการบริหารงานในสถานศึกษา อย่างไรก็ตาม การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างไม่เหมาะสมอาจก่อให้เกิดผลกระทบทั้งในด้านกฎหมาย จริยธรรม และความรับผิดชอบต่อสังคม ผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น กฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ กฎหมายลิขสิทธิ์ และกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล รวมทั้งตระหนักถึงหลักจริยธรรมและจรรยาบรรณในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อให้สามารถใช้เทคโนโลยีได้อย่างถูกต้องเหมาะสม และเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ครู นักเรียน และบุคลากรในสถานศึกษา

2. วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 ด้านกฎหมาย จริยธรรม และจรรยาบรรณในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และสามารถนำหลักกฎหมายและจริยธรรมไปประยุกต์ใช้ในการบริหารงานและการจัดการศึกษาได้อย่างเหมาะสม

3. เนื้อหา

3.1 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

3.2 หลักจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

3.3 จรรยาบรรณของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

4. กระบวนการพัฒนา แบ่งออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้

<u>ระยะที่ 1</u> การฝึกอบรม (10% ของระยะเวลารวมทั้งหมด)

เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาเกิดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมาย จริยธรรม และจรรยาบรรณในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และตระหนักถึงความสำคัญของการใช้เทคโนโลยีอย่างถูกต้องและรับผิดชอบ

กิจกรรมที่ 1 ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

1) สาระสำคัญ

- กฎหมายเกี่ยวกับการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์
- กฎหมายลิขสิทธิ์และทรัพย์สินทางปัญญา
- กฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล
- ความสำคัญของกฎหมายต่อการใช้เทคโนโลยีในสถานศึกษา

2) วิธีดำเนินการ

- วิทยากรบรรยายและยกตัวอย่างการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษา
- เปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมแลกเปลี่ยนประสบการณ์การใช้เทคโนโลยี

- อภิปรายเกี่ยวกับบทบาทของเทคโนโลยีต่อการบริหารสถานศึกษา

กิจกรรมที่ 2 การวิเคราะห์กรณีศึกษาด้านจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

1) สาระสำคัญ

กรณีศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยี เช่น การเผยแพร่ข้อมูลที่ไม่เหมาะสมในสื่อออนไลน์ การละเมิดลิขสิทธิ์สื่อดิจิทัล การใช้ข้อมูลส่วนบุคคลโดยไม่ได้รับอนุญาต

2) วิธีดำเนินการ

- แบ่งกลุ่มวิเคราะห์กรณีศึกษา
- อภิปรายสาเหตุของปัญหาและผลกระทบที่เกิดขึ้น
- นำเสนอแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหา

กิจกรรมที่ 3 การประเมินความรู้และความเข้าใจเบื้องต้น

1) สาระสำคัญ

- การประเมินความรู้เกี่ยวกับกฎหมายและจริยธรรมด้านเทคโนโลยี
- การสะท้อนความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีอย่างมีความรับผิดชอบ

2) วิธีดำเนินการ

- ทำแบบทดสอบก่อน–หลังการอบรมระยะสั้น
- เขียนสะท้อนความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีในสถานศึกษา

<u>ระยะที่ 2</u> การเรียนรู้จากผู้อื่น (20% ของระยะเวลารวมทั้งหมด)

เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีอย่างมีจริยธรรม และเรียนรู้แนวทางปฏิบัติที่ดีจากเพื่อนร่วมวิชาชีพ

กิจกรรมที่ 1 การประชุม PLC ผู้บริหารสถานศึกษา เรื่อง จริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี

1) สาระสำคัญ

แลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างมีจริยธรรมในสถานศึกษา

2) วิธีดำเนินการ

- จัดประชุม PLC ผู้บริหารสถานศึกษา
- แลกเปลี่ยนประสบการณ์เกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไข
- สังเคราะห์แนวปฏิบัติที่เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา

กิจกรรมที่ 2 การสะท้อนคิดจากประสบการณ์การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

1) สาระสำคัญ

การสะท้อนบทเรียนจากประสบการณ์จริงเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีในสถานศึกษา

2) วิธีดำเนินการ

- ผู้บริหารนำเสนอประสบการณ์จริง
- แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางป้องกันปัญหา
- สรุปบทเรียนร่วมกัน

กิจกรรมที่ 3 การเรียนรู้จากผู้บริหารต้นแบบด้านการใช้เทคโนโลยีอย่างมีจริยธรรม

1) สาระสำคัญ

การเรียนรู้จากผู้บริหารสถานศึกษาที่มีแนวปฏิบัติที่ดีด้านการใช้เทคโนโลยีอย่างรับผิดชอบ

2) วิธีดำเนินการ

- เชิญผู้บริหารต้นแบบมาแบ่งปันประสบการณ์
- นำเสนอกรณีศึกษาความสำเร็จ
- เปิดเวทีซักถามและอภิปราย

ระยะที่ 3 การเรียนรู้จากประสบการณ์จริง (70% ของระยะเวลารวมทั้งหมด)

เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้ลงมือปฏิบัติจริงในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างถูกต้องตามกฎหมายและจริยธรรมในสถานศึกษา

กิจกรรมที่ 1 การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีอย่างมีจริยธรรมในสถานศึกษา

1) สาระสำคัญ

ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างแนวปฏิบัติที่เหมาะสมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครูและบุคลากร

2) วิธีดำเนินการ

- กำหนดแนวทางการใช้เทคโนโลยีในสถานศึกษา
- สื่อสารแนวปฏิบัติให้ครูและบุคลากรรับทราบ
- ติดตามและบันทึกพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยี

กิจกรรมที่ 2 การสร้างวัฒนธรรมองค์กรด้านจริยธรรมดิจิทัล

1) สาระสำคัญ

การส่งเสริมวัฒนธรรมการใช้เทคโนโลยีอย่างมีความรับผิดชอบในสถานศึกษา

2) วิธีดำเนินการ

- จัดกิจกรรมรณรงค์การใช้เทคโนโลยีอย่างปลอดภัย
- ส่งเสริมการเคารพลิขสิทธิ์และข้อมูลส่วนบุคคล
- สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้

กิจกรรมที่ 3 การสะท้อนคิด วิเคราะห์การเปลี่ยนแปลง และจัดทำแนวทางปฏิบัติ

1) สาระสำคัญ

ผู้บริหารสถานศึกษาสรุปบทเรียนจากการดำเนินกิจกรรม และจัดทำแนวทางการใช้เทคโนโลยีอย่างมีจริยธรรมในสถานศึกษา

2) วิธีดำเนินการ

- สรุปบทเรียนจากการดำเนินกิจกรรม
- วิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยี
- จัดทำแนวทางหรือมาตรการการใช้เทคโนโลยีในสถานศึกษา

5. การวัดและประเมินผล

5.1 การประเมินก่อนพัฒนา

- แบบประเมินความรู้เกี่ยวกับกฎหมายและจริยธรรมดิจิทัล
- แบบประเมินตนเองของผู้บริหารเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีอย่างมีจริยธรรม

5.2 การประเมินระหว่างพัฒนา

- แบบประเมินพฤติกรรมจากกิจกรรม (Checklist / Rubric)
- การประเมินจากเพื่อนร่วมวิชาชีพ (Peer Assessment)
- การประเมินจากบันทึกสะท้อนคิด

5.3 การประเมินหลังพัฒนา

- แบบประเมินความรู้ด้านกฎหมายและจริยธรรมดิจิทัล (ฉบับเดียวกับก่อนพัฒนา)
- แบบประเมิน 360 องศา (ตนเอง / ครู / บุคลากร)
- วิเคราะห์ผลเปรียบเทียบก่อน–หลังการพัฒนา

****

ใบความรู้
กฎหมาย จริยธรรม และจรรยาบรรณในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

กฎหมาย จริยธรรม และจรรยาบรรณในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง ข้อบังคับหรือกฎระเบียบทางกฎหมายที่กำหนดสิทธิ หน้าที่ และข้อห้ามเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น การใช้งานคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต ซอฟต์แวร์ และข้อมูลดิจิทัล เพื่อให้การใช้เทคโนโลยีเป็นไปอย่างถูกต้องตามกฎหมาย ไม่ละเมิดสิทธิผู้อื่น และสอดคล้องกับหลักคุณธรรมทางวิชาชีพ

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยสรุปสาระสำคัญดังนี้

วรรณพัทร ซื่อตรง (2560, น. 937–948) กล่าวว่า คุณธรรมจริยธรรมเป็นองค์ประกอบสำคัญของความเป็นผู้นำ เนื่องจากใช้ประกอบการตัดสินใจและกำกับดูแลบุคลากรในองค์การและสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ หลักคุณธรรมสำหรับผู้นำยุคใหม่ที่สามารถประยุกต์ใช้ในการเสริมสร้างภาวะผู้นำ ได้แก่ ทศพิธราชธรรม 10 หิริโอตัปปะ สัปปุริสธรรม 7 พรหมวิหาร 4 อิทธิบาท 4 และสังคหวัตถุ 4 ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องแสดงความเป็นผู้นำทั้งด้านการบริหารและด้านจริยธรรมควบคู่กัน

รัชฎาพร ธิราวรรณ (2563, น. 315–325) อธิบายว่า กฎหมาย จริยธรรม และจรรยาบรรณ เป็นกรอบแนวทางและข้อกำหนดที่กำหนดให้ผู้ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศใช้งานอย่างถูกต้อง เหมาะสม ปลอดภัย และมีความรับผิดชอบต่อสังคม แบ่งออกเป็น 3 ด้านหลัก ได้แก่

1. กฎหมาย (Law) คือ ข้อบังคับหรือกฎเกณฑ์ที่ควบคุมการใช้งานเทคโนโลยี เพื่อป้องกันการละเมิดสิทธิหรือการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหาย

2. จริยธรรม (Ethics) คือ หลักคิดหรือแนวทางการประพฤติที่ถูกต้องเหมาะสมต่อสังคม

3. จรรยาบรรณ (Code of Conduct / Professional Ethics) คือ แนวปฏิบัติสำหรับ

4. ผู้ปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยี เพื่อให้การทำงานมีความรับผิดชอบ ปลอดภัย และน่าเชื่อถือ

ศรีประภา ฮองต้น (2565, น. 64) กล่าวว่า เป็นหลักเกณฑ์ ข้อบังคับ และแนวปฏิบัติที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องยึดถือในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อให้การจัดการ การสื่อสาร การจัดเก็บ และการใช้ข้อมูลเป็นไปอย่างถูกต้องตามกฎหมายและหลักจริยธรรม สอดคล้องกับจรรยาบรรณวิชาชีพ ป้องกันการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล และส่งเสริมความโปร่งใสในองค์กร

กฎหมาย จริยธรรมและจรรยาบรรณ ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศตามกรอบข้อบังคับ หลักเกณฑ์ และแนวปฏิบัติที่กำหนดสิทธิ หน้าที่ และความรับผิดชอบในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและข้อมูลดิจิทัลให้เป็นไปอย่างถูกต้องตามกฎหมาย เหมาะสมตามหลักจริยธรรม และสอดคล้องกับมาตรฐานวิชาชีพ เพื่อป้องกันการละเมิดสิทธิ ความเสียหาย และส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีอย่างปลอดภัย โปร่งใส และมีความรับผิดชอบต่อสังคม

ใบกิจกรรม

<u>คำชี้แจง</u> ให้ผู้เข้ารับการพัฒนาระดมความคิดเกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านกฎหมาย จริยธรรมและจรรยาบรรณในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

1. ความหมายของสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านกฎหมาย จริยธรรมและจรรยาบรรณในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

.....
.....
.....
.....

2. การนำสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านกฎหมาย จริยธรรมและจรรยาบรรณในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ควรมีแนวทางหรือแนวปฏิบัติอย่างไร

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Module 3 การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพสมรรถนะการปฏิบัติงานทางการศึกษา

จำนวน 12 ชั่วโมง

---

1. หลักการ

ในยุคสังคมดิจิทัล เทคโนโลยีสารสนเทศได้เข้ามามีบทบาทสำคัญในการพัฒนาการศึกษา ทั้งในด้านการบริหารจัดการ การจัดการเรียนรู้ และการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรทางการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีความรู้และทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน รวมทั้งสามารถส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูและบุคลากรใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสมการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษาจะช่วยให้การจัดเก็บและการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นไปอย่างมีระบบ ช่วยเพิ่มความรวดเร็วในการสื่อสาร การวางแผน และการตัดสินใจ นอกจากนี้ยังช่วยสนับสนุนการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนในยุคดิจิทัล

2. วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพสมรรถนะการปฏิบัติงานทางการศึกษา และสามารถนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการและการพัฒนาการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. เนื้อหา

3.1 การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารสถานศึกษา

3.2 การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้

3.3 การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสาร การทำงานร่วมกัน และการพัฒนาวิชาชีพ

4. กระบวนการพัฒนา แบ่งออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การฝึกอบรม (10% ของระยะเวลารวมทั้งหมด)

เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาเกิดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานทางการศึกษา และตระหนักถึงบทบาทของเทคโนโลยีในการพัฒนาการบริหารจัดการสถานศึกษา

กิจกรรมที่ 1 ความรู้เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา

1) สาระสำคัญ

- แนวคิดการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงาน
- ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา
- บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี
- ประโยชน์ของเทคโนโลยีสารสนเทศต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

2) วิธีดำเนินการ

- วิทยากรบรรยายและยกตัวอย่างการใช้เทคโนโลยีในสถานศึกษา
- เปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมแลกเปลี่ยนประสบการณ์

- อภิปรายบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี

กิจกรรมที่ 2 การวิเคราะห์กรณีศึกษาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษา

1) สาระสำคัญ

กรณีศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยี เช่น การใช้ระบบข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษา การใช้แพลตฟอร์มออนไลน์ในการจัดการเรียนการสอน การใช้เทคโนโลยีเพื่อการสื่อสารและการบริหารจัดการ

2) วิธีดำเนินการ

- แบ่งกลุ่มวิเคราะห์กรณีศึกษา
- อภิปรายถึงปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไข
- นำเสนอผลการวิเคราะห์และสรุปบทเรียนร่วมกัน

กิจกรรมที่ 3 การประเมินความรู้และความเข้าใจเบื้องต้น

1) สาระสำคัญ

- การประเมินความรู้เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
- การสะท้อนความเข้าใจเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในสถานศึกษา

2) วิธีดำเนินการ

- ทำแบบทดสอบก่อน–หลังการอบรมระยะสั้น
- เขียนสะท้อนความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีในการบริหารงาน

<u>ระยะที่ 2</u> การเรียนรู้จากผู้อื่น (20% ของระยะเวลารวมทั้งหมด)

เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์และเรียนรู้แนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศจากเพื่อนร่วมวิชาชีพ

กิจกรรมที่ 1 การประชุม PLC ผู้บริหารสถานศึกษา เรื่อง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงาน

1) สาระสำคัญ

การแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา

2) วิธีดำเนินการ

- จัดประชุม PLC ผู้บริหารสถานศึกษา
- แลกเปลี่ยนประสบการณ์การใช้เทคโนโลยี
- วิเคราะห์ปัญหา อุปสรรค และแนวทางพัฒนา

กิจกรรมที่ 2 การสะท้อนคิดจากประสบการณ์การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

1) สาระสำคัญ

การสะท้อนประสบการณ์จริงเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีในการบริหารและการจัดการเรียนรู้

2) วิธีดำเนินการ

- ผู้บริหารนำเสนอประสบการณ์จริง
- แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางป้องกันปัญหา
- สรุปบทเรียนร่วมกัน

กิจกรรมที่ 3 การเรียนรู้จากผู้บริหารต้นแบบด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

1) สาระสำคัญ

การเรียนรู้จากผู้บริหารสถานศึกษาที่มีแนวปฏิบัติที่ดีในการใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการศึกษา

2) วิธีดำเนินการ

- เชิญผู้บริหารต้นแบบมาแบ่งปันประสบการณ์
- นำเสนอกรณีศึกษาความสำเร็จ
- เปิดเวทีซักถามและอภิปราย

ระยะที่ 3 การเรียนรู้จากประสบการณ์จริง (70% ของระยะเวลารวมทั้งหมด)

เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้ลงมือปฏิบัติจริงในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารจัดการและพัฒนาการศึกษา

กิจกรรมที่ 1 การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา

1) สาระสำคัญ

การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการจัดการข้อมูล การวางแผน และการตัดสินใจ

2) วิธีดำเนินการ

- ใช้ระบบสารสนเทศในการจัดเก็บข้อมูลของสถานศึกษา
- ใช้เครื่องมือดิจิทัลในการสื่อสารและการประชุม
- บันทึกผลการดำเนินงานและการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

กิจกรรมที่ 2 การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการเรียนรู้

1) สาระสำคัญ

การสนับสนุนให้ครูใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการเรียนการสอน

2) วิธีดำเนินการ

- สนับสนุนการใช้สื่อดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้
- ส่งเสริมการใช้แพลตฟอร์มการเรียนรู้ออนไลน์
- ติดตามผลการใช้เทคโนโลยีของครู

กิจกรรมที่ 3 การสะท้อนคิด วิเคราะห์การเปลี่ยนแปลง และจัดทำแนวทางปฏิบัติ

1) สาระสำคัญ

ผู้บริหารสถานศึกษาสรุปบทเรียนจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และจัดทำแนวทางการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีในสถานศึกษา

2) วิธีดำเนินการ

- สรุปบทเรียนจากการดำเนินกิจกรรม
- วิเคราะห์ผลการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น
- จัดทำแนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษา

5. การวัดและประเมินผล

5.1 การประเมินก่อนพัฒนา

- แบบประเมินสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหาร
- แบบประเมินตนเองเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีในการบริหารงาน

5.2 การประเมินระหว่างพัฒนา

- แบบประเมินพฤติกรรมจากกิจกรรม (Checklist / Rubric)
- การประเมินจากเพื่อนร่วมวิชาชีพ (Peer Assessment)
- การประเมินจากบันทึกสะท้อนคิด

5.3 การประเมินหลังพัฒนา

- แบบประเมินสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (ฉบับเดียวกับก่อนพัฒนา)
- แบบประเมิน 360 องศา (ตนเอง / ครู / บุคลากร)
- วิเคราะห์ผลเปรียบเทียบก่อน–หลังการพัฒนา

ใบความรู้
การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพสมรรถนะการปฏิบัติงานทางการศึกษา

การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพสมรรถนะการปฏิบัติงานทางการศึกษา หมายถึง การนำเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology: IT) มาประยุกต์ใช้ในกระบวนการบริหารจัดการ การเรียนการสอน การสื่อสาร การเก็บรวบรวมและประมวลผลข้อมูล รวมถึงการตัดสินใจทางการศึกษา เพื่อให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น ทั้งในด้านความรวดเร็ว ความถูกต้อง ความสะดวก และความโปร่งใส รวมถึงช่วยส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและสมรรถนะของบุคลากรทางการศึกษาอย่างเป็นระบบ

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดและผลการวิจัยเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพสมรรถนะการปฏิบัติงานทางการศึกษา โดยมีรายละเอียดดังนี้

ชุลีกร นวลสมศรี (2563, น. 204) ได้กล่าวไว้ว่า เมื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้เข้ามามีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาประเทศในทุก ๆ ด้าน การพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับบุคลากรองค์กรภาครัฐจะเป็นก้าวหนึ่งในการเปลี่ยนแปลงสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน โดยสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่พึงประสงค์ประกอบไปด้วย ความรู้พื้นฐานด้านเทคโนโลยี การใช้เทคโนโลยีเพื่อการติดต่อสื่อสาร การเข้าถึงและการประเมินสารสนเทศ การจัดการสารสนเทศ การผลิตและสร้างสรรค์สื่อสารสนเทศ จรรยาบรรณในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะในการปฏิบัติงาน ซึ่งเป็นการยกระดับศักยภาพบุคลากรภาครัฐ เพิ่มขีดความสามารถของผู้ปฏิบัติงานด้านดิจิทัล เพื่อเป็นกลไกขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ รวมทั้งการสร้างสรรค์นวัตกรรมการทำงานและการให้บริการของรัฐด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการยกระดับงานของภาครัฐให้เป็นงานที่มีคุณค่าสูงขึ้น

ภิชาพัชญ์ โหนา (2563, น. 114) ได้กล่าวว่า ปัจจัยที่จะช่วยสร้างความสำเร็จให้แก่สถานศึกษาย่อมหนีไม่พ้นเรื่องของสมรรถนะของผู้บริหาร สมรรถนะ (Competency) หรือขีดระดับความสามารถของผู้อำนวยการสถานศึกษา เป็นความสามารถของบุคลากรในการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อการจัดการศึกษา โดยมีองค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ ความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skill) ลักษณะเฉพาะตัว (Attribute) และพฤติกรรม (Behavior) ซึ่งล้วนมีบทบาทสนับสนุนการดำเนินงานหรือกิจกรรมต่าง ๆ ตามภาระหน้าที่และความรับผิดชอบให้เกิดผลสำเร็จ และบรรลุเป้าหมายที่วาง

การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพสมรรถนะการปฏิบัติงานทางการศึกษา หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการ การจัดการเรียนการสอน การสื่อสาร การจัดเก็บและประมวลผลข้อมูล รวมทั้งการวางแผนและการตัดสินใจทางการศึกษา เพื่อพัฒนาความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะของบุคลากรทางการศึกษาให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวดเร็ว ถูกต้อง โปร่งใส และบรรลุผลตามเป้าหมายของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ

ใบกิจกรรม

<u>คำชี้แจง</u> ให้ผู้เข้ารับการพัฒนาระดมความคิดเกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพสมรรถนะการปฏิบัติงานทางการศึกษา

1. ความหมายของสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพสมรรถนะการปฏิบัติงานทางการศึกษา

.....

.....

.....

.....

2. การนำสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพสมรรถนะการปฏิบัติงานทางการศึกษาควรมีแนวทางหรือแนวปฏิบัติอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Module 4 การคิดวิเคราะห์ประเมินผลที่ได้รับจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

จำนวน 12 ชั่วโมง

---

1. หลักการ

เทคโนโลยีสารสนเทศได้เข้ามามีบทบาทสำคัญในการบริหารจัดการและพัฒนาการศึกษา ทั้งในด้านการจัดการข้อมูล การจัดการเรียนรู้ และการสื่อสารในองค์กร อย่างไรก็ตาม การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศให้เกิดประโยชน์สูงสุดจำเป็นต้องอาศัยกระบวนการคิดวิเคราะห์และการประเมินผลอย่างเป็นระบบ เพื่อให้สามารถตรวจสอบประสิทธิภาพของการใช้เทคโนโลยี และนำผลที่ได้ไปใช้ในการพัฒนาการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องมีทักษะในการวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศ การประเมินผลการใช้เทคโนโลยี และการนำข้อมูลไปใช้ในการตัดสินใจและวางแผนพัฒนาสถานศึกษาอย่างเหมาะสม การคิดวิเคราะห์และการประเมินผลที่มีประสิทธิภาพจะช่วยให้สามารถมองเห็นจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และแนวทางในการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษาได้อย่างชัดเจน

2. วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 ด้านการคิดวิเคราะห์และประเมินผลจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และสามารถนำผลการวิเคราะห์และประเมินไปใช้ในการพัฒนาการบริหารจัดการสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. เนื้อหา

3.1 การวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา

3.2 การประเมินผลการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการศึกษา

3.3 การนำผลการวิเคราะห์และประเมินไปใช้ในการพัฒนาสถานศึกษา

4. กระบวนการพัฒนา แบ่งออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การฝึกอบรม (10% ของระยะเวลารวมทั้งหมด)

เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาเกิดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการคิดวิเคราะห์ข้อมูลและการประเมินผลการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารและพัฒนาการศึกษา

กิจกรรมที่ 1 ความรู้เกี่ยวกับการคิดวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศ

1) สาระสำคัญ

- แนวคิดการคิดวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศ
- ความสำคัญของข้อมูลในการบริหารสถานศึกษา
- การใช้ข้อมูลสารสนเทศในการตัดสินใจ
- ประโยชน์ของการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

2) วิธีดำเนินการ

- วิทยากรบรรยายและยกตัวอย่างการใช้ข้อมูลในการบริหารสถานศึกษา
- เปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมแลกเปลี่ยนประสบการณ์
- อภิปรายบทบาทของผู้บริหารในการใช้ข้อมูลสารสนเทศ

กิจกรรมที่ 2 การวิเคราะห์กรณีศึกษาการใช้ข้อมูลสารสนเทศในสถานศึกษา

1) สาระสำคัญ

กรณีศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการใช้ข้อมูลสารสนเทศ เช่น

- การใช้ข้อมูลผลการเรียนของผู้เรียน
- การใช้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อวางแผนพัฒนาสถานศึกษา
- การใช้ข้อมูลในการติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน

2) วิธีดำเนินการ

- แบ่งกลุ่มวิเคราะห์กรณีศึกษา
- อภิปรายถึงปัญหา อุปสรรค และแนวทางพัฒนา
- นำเสนอผลการวิเคราะห์และสรุปบทเรียนร่วมกัน

กิจกรรมที่ 3 การประเมินความรู้และความเข้าใจเบื้องต้น

1) สาระสำคัญ

- การประเมินความรู้เกี่ยวกับการวิเคราะห์ข้อมูลและการประเมินผล
- การสะท้อนความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้ข้อมูลสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา

2) วิธีดำเนินการ

- ทำแบบทดสอบก่อน–หลังการอบรมระยะสั้น
- เขียนสะท้อนความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้ข้อมูลในการพัฒนาสถานศึกษา

<u>ระยะที่ 2</u> การเรียนรู้จากผู้อื่น (20% ของระยะเวลารวมทั้งหมด)

เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์และเรียนรู้แนวทางการใช้ข้อมูลสารสนเทศในการวิเคราะห์และประเมินผลจากเพื่อนร่วมวิชาชีพ

กิจกรรมที่ 1 การประชุม PLC ผู้บริหารสถานศึกษา เรื่อง การใช้ข้อมูลสารสนเทศในการพัฒนาสถานศึกษา

1) สาระสำคัญ

การแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้ข้อมูลสารสนเทศในการวิเคราะห์และประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษา

2) วิธีดำเนินการ

- จัดประชุม PLC ผู้บริหารสถานศึกษา
- แลกเปลี่ยนประสบการณ์การใช้ข้อมูลในการบริหารงาน
- วิเคราะห์ปัญหา อุปสรรค และแนวทางพัฒนา

กิจกรรมที่ 2 การสะท้อนคิดจากประสบการณ์การใช้ข้อมูลสารสนเทศ

1) สาระสำคัญ

การสะท้อนประสบการณ์จริงเกี่ยวกับการใช้ข้อมูลสารสนเทศในการบริหารและพัฒนาการศึกษา

2) วิธีดำเนินการ

- ผู้บริหารนำเสนอประสบการณ์จริง
- แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางป้องกันปัญหา

- สรุปบทเรียนร่วมกัน

กิจกรรมที่ 3 การเรียนรู้จากผู้บริหารต้นแบบด้านการใช้ข้อมูลสารสนเทศ

1) สาระสำคัญ

การเรียนรู้จากผู้บริหารสถานศึกษาที่มีแนวปฏิบัติที่ดีในการใช้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

2) วิธีดำเนินการ

- เชิญผู้บริหารต้นแบบมาแบ่งปันประสบการณ์
- นำเสนอกรณีศึกษาความสำเร็จ
- เปิดเวทีซักถามและอภิปราย

ระยะที่ 3 การเรียนรู้จากประสบการณ์จริง (70% ของระยะเวลารวมทั้งหมด)

ผู้บริหารสถานศึกษานำข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษามาวิเคราะห์เพื่อใช้ในการวางแผนพัฒนา

กิจกรรมที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษา

1) สาระสำคัญ

การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการจัดการข้อมูล การวางแผน และการตัดสินใจ

2) วิธีดำเนินการ

- รวบรวมข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษา
- วิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- สรุปผลการวิเคราะห์เพื่อใช้ในการตัดสินใจ

กิจกรรมที่ 2 การประเมินผลการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารและการจัดการเรียนรู้

1) สาระสำคัญ

การประเมินประสิทธิภาพของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการดำเนินงานของสถานศึกษา

2) วิธีดำเนินการ

- ประเมินผลการใช้เทคโนโลยีในการบริหารงาน
- ประเมินผลการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้
- วิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน และแนวทางพัฒนา

กิจกรรมที่ 3 การสะท้อนคิด วิเคราะห์การเปลี่ยนแปลง และจัดทำแนวทางพัฒนา

1) สาระสำคัญ

ผู้บริหารสถานศึกษาสรุปบทเรียนจากการวิเคราะห์และประเมินผลการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และจัดทำแนวทางการพัฒนา

2) วิธีดำเนินการ

- สรุปบทเรียนจากการดำเนินกิจกรรม
- วิเคราะห์ผลการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น
- จัดทำแนวทางพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษา

5. การวัดและประเมินผล

5.1 การประเมินก่อนพัฒนา

- แบบประเมินสมรรถนะด้านการวิเคราะห์ข้อมูลและการประเมินผล
- แบบประเมินตนเองเกี่ยวกับการใช้ข้อมูลสารสนเทศในการบริหารงาน

5.2 การประเมินระหว่างพัฒนา

- แบบประเมินพฤติกรรมจากกิจกรรม (Checklist / Rubric)
- การประเมินจากเพื่อนร่วมวิชาชีพ (Peer Assessment)
- การประเมินจากบันทึกสะท้อนคิด

5.3 การประเมินหลังพัฒนา

- แบบประเมินสมรรถนะด้านการวิเคราะห์ข้อมูลและการประเมินผล (ฉบับเดียวกับก่อนพัฒนา)
- แบบประเมิน 360 องศา (ตนเอง / ครู / บุคลากร)
- วิเคราะห์ผลเปรียบเทียบก่อน–หลังการพัฒนา

****

ใบความรู้
การคิดวิเคราะห์ประเมินผลที่ได้รับจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

การคิดวิเคราะห์ประเมินผลที่ได้รับจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง กระบวนการพิจารณาและตรวจสอบผลลัพธ์ ข้อมูล หรือประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อนำมาวิเคราะห์ความถูกต้อง ความเหมาะสม และประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดและผลการวิจัยเกี่ยวกับการคิดวิเคราะห์ประเมินผลที่ได้รับจากการใช้เทคโนโลยี โดยมีรายละเอียดดังนี้

ถาวร ศิริจิตร (2564, น. 1-12) ได้กล่าวไว้ว่า ยุคของเทคโนโลยีสารสนเทศ (The Age of Information Technology) เป็นยุคของการใช้ข่าวสารเป็นข้อมูลที่รวดเร็วและถูกต้องเที่ยงตรง อีกทั้งในปริมาณมากเพียงพอที่จะใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจเพื่อความได้เปรียบเชิงของความแข่งขัน ในโลกของเสรีนิยม ผู้ใดที่มีข้อมูลมากหรือรู้มากก็จะได้เปรียบคู่แข่งขัน เทคโนโลยีในปัจจุบันสามารถส่งผ่านข้อมูลต่างๆ ได้รวดเร็วไปในที่ไกลๆ และในปริมาณมากๆ เพราะการพัฒนาระบบการสื่อสารด้วยดาวเทียมทำให้เทคโนโลยีด้านโทรคมนาคมก้าวหน้าบุคลากรหลักของสถานศึกษาก็จะต้องปรับตัวปรับบทบาทของตนเองถ้าเทคโนโลยีสารสนเทศได้ถูกนำเข้ามาใช้อย่างเต็มรูปแบบ

โกลัญญา ตายะ และคณะ (2565, น. 14) ได้กล่าวไว้ว่า เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือสนับสนุนและเพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการจัดการความรู้ แต่เทคโนโลยีเป็นเพียงเครื่องมือที่ทำให้การจัดการความรู้ง่ายขึ้นเท่านั้น อย่างไรก็ตาม การนำเทคโนโลยีมาเป็นเครื่องมือในการจัดการความรู้มีประโยชน์ในแง่ของความรวดเร็วและความสะดวกในการใช้งาน สิ่งสำคัญขององค์กรที่นำเทคโนโลยีมาใช้ คือ ต้องมีความเข้าใจและสามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีให้เหมาะสมกับกิจกรรมการจัด การความรู้ของแต่ละองค์กร

ทิวาพร อรรคอำนวย (2565, น. 39) ได้กล่าวไว้ว่า การวางแผนกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้และพัฒนาตนเองเรียนรู้ตลอดชีวิต ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน รับมือและจัดการด้วยความตั้งใจและมั่นใจในการเรียนรู้สิ่งใหม่ มีวิสัยทัศน์มีความกล้า รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง สู่มองเห็น ศักยภาพแห่งตน เข้าใจความซับซ้อนและจัดการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ มีความมั่นใจบริการช่วยเหลือแลกเปลี่ยน แนะนำความรู้ ทักษะ เทคนิคที่เป็นประโยชน์ทั้งผู้เรียน และแวดวงวิชาการ สู่ความเป็นครูยุคใหม่ที่สามารถจัดการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นฐานในความพลิกผัน รู้เท่าทันมีจริยธรรมการใช้เทคโนโลยีเพื่อประโยชน์สูงสุดของผู้เรียนให้สามารถเติบโตเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์

การคิดวิเคราะห์ประเมินผลที่ได้รับจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับกระบวนการพิจารณา ตรวจสอบ และวิเคราะห์ข้อมูล ผลลัพธ์ หรือประสบการณ์ที่เกิดจากการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการปฏิบัติงานหรือการจัดการเรียนรู้ โดยประเมินความถูกต้อง ความเหมาะสม ความคุ้มค่า และประสิทธิภาพของการใช้งาน เพื่อนำผลการประเมินไปปรับปรุง พัฒนา และตัดสินใจในการใช้เทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการดำเนินงานทางการศึกษาอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน

ใบกิจกรรม

<u>คำชี้แจง</u> ให้ผู้เข้ารับการพัฒนาระดมความคิดเกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการคิดวิเคราะห์ประเมินผลที่ได้รับจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

1. ความหมายของสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการคิดวิเคราะห์ประเมินผลที่ได้รับจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

.....
.....
.....
.....

2. การนำสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการคิดวิเคราะห์ประเมินผลที่ได้รับจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ควรมีแนวทางหรือแนวปฏิบัติอย่างไร

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ นางสาวหนึ่งฤทัย ภิญโญสุข

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2554 ครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

พ.ศ. 2569 ครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม